

Δεύτερο πνεύμα

ΙΕΥΝΑ - ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ - ΤΕΧΝΗ - ΚΡΙΤΙΚΗ

πήγ-Διευθυντής: Λάμπρος Μάλαμας-Χρόνος 22 ος-Τεύχος

85

έματα:

ε δάνεια της Ελλάδας από το 1821 και η
τοτέλειο των κυβερνήσεών της
ιμητικά πρωτοσέλιδα για τη Μαίρη Αρώνη
αγκόσμια και ελληνική ποίηση
ποφθεγματική φιλοσοφία
εαλιστική διηγηματογραφία
ριτικές απόψεις για το περιβάλλον
ι νόμοι της φύσης και τα φυτοφάρμακα
πορικά χρονικά της Εθν. Αντίστασης
ορφές και μνήμες αγωνιστών
οιοί και γιατί καίνε τα δάση μας
ντιπολεμικές ποιητικές κραυγές
ι Συγγραφείς και τα βιβλία

Μολιέρος και η επικαιρότητά του
ροτάσεις για τις συντάξεις λογοτεχνών
υιο βαρυσήμαντες επιστολές
ινταραχτικές καταγγελίες Ρώσου Εισαγγελέα
ετά περεστροϊκανής μαφίας
ιαχητική και αποκαλυπτική σχολιογραφία
ολιτικοκοινωνικά κεντρίσματα
ιε το σφυρί στα καμώματα
ιε την πειθώ των αριθμών
ιηνύματα στο «Ελ. Πνεύμα»
νευματικά και καλλιτεχνικά γεγονότα

«Όταν διαβάζεις κείμενα του Λάμπρου Μάλαμα, καταγγελίες για τα στραβά και τ' άδικα' ή θερμή υποστήριξη για τα σωστά και τα δίκια, είναι σαν ν' ακούς τη φωνή του Γάλλου (ιδρυτικού παράγοντα του Σοσιαλισμού) Ζαν Ζωρές, και ικανοποιείσαι μαθαίνοντας την αλήθεια για το χτύπημα του κακού... Ο Λ. Μάλαμας απομυθοποιεί και ξεσκεπάζει, ικανοποιεί κι ενθουσιάζει, με τις 60 αυτοτελείς δημιουργίες του: στην ποίηση, το διήγημα, το μυθιστόρημα, το θέατρο, ή την κοινωνιολογία, την ιστορία, τη φιλοσοφία, τη δημοσιογραφία...»

Αγγελος Δόξας

«Σ' όλο τον κόσμο ξαστεριά
σ' όλό τον κόσμο ήλιος»

Ιτότυπη Επιθεώρηση αγωνιστικής Λογοτεχνίας και κριτικού προβληματισμού.
Ιητικό δργανο διαφώτισης και πνευματικής καλλιέργειας του λαού.

Ι σημειώνω, τα σημειώνω γιατί δεν υποφέρω να βλέπω το άδικο να πνίγει το δίκαιο

Μακρυγιάννης

Περιεχόμενα

Επιφύλλιδα	Σελίδα
Η οικονομική εξάρτηση της Ελλάδας και η μακρόχρονη πορεία του δανεισμού της: Λ. Μάλαμα	385
Τιμητικά Ηρωτοσέλιδα	
Μαίρη Αρώνη: Θ. Κωτσόκουλος και Γ. Συνόπουλος	388
Παγκόσμια Ποίηση	
Από Χιλή: Παύλου Νερούντα Μετ. Δ. Στρατηγούδην	391
Από Ιταλία: Γκιοζέτε Ουγκαρέττι Μετ. Λ. Μάλαμας	391
Από Ρωσία: Βλαδίμηρος Μαγιακόφσκι	
Ελληνική Ποίηση	
Γιώργος Πακαστάμος: Ψάχνω για μιά διέξοδο	392
Ταξιάρχης Ζαγγανάς: Όχι άλλο «Σάλω»	392
Γιώργος Κουλούκης: Ελεγείο	392
Κούλα Κατσίγιανη Μνήμες	392
Λάμπρος Μάλαμας: Μοιρολόι στην Αδερφή μου Περσεφόνη	392
Πάικος Νικολαϊδης: Η Μακεδονία δεν υποκύπτει	393
Χρήστος Παραλογγίτης: Υπόσχεση 2. Γιάννης Καραβίδας: Μέσα του	394
Ρόη Πετρουλάκη: Η «Δικαιωση»	394
Στάθης Πανταζίδης: Διο κοιήματα	394
Σωτήρης Σιγούρης: Η πιραμίδα	395
Φώτης Δωδόκουλος: Διο κοιήματα	395
Γιάννης Γεωργακάκης: Ποιητών στράτευση	395
Ασημίνα Χασάνδρα: Μνήμη Πολυτεχνείου '73	396
Σταύρος Γιωβάννης: Ημιμάθεια	396
Χρήστος Προδρομίτης: Ει-γονικό	396
Στεφανία Καλού: Διο κοιήματα	397
Πεζογραφία	
Ερρίκου Βλάχμπεη: Ο Αφορισμός	397
Βασιλή Περσείδη: Ο ολέθριος φυλλοςκύκλος των φυτοφαρμάκων	399
Νίκου Παλάτου: Ένας Αρχαιοκάπηλος Μανώλη Σταγάκη. Μονογραφία για τον Ομάρ Καγιάμ	400
Βασιλή Τερτίκη. Σκαραχτικές κρυψής Γιώργη Κατσίμπα: Δωρικός Λόγος. Ιάσονος Ειαγγέλου. Στοχασμοί	401
Νότες της Εθνικής Αντίστασης	
Ανδρέα Τσώνη: Μια Μονομαχία	402
Δήμου Βότσικα: Εκλογές για το Εθν. Συμ. λιο Κορυφάσιων	402
Λ. Μάλαμα: Μνήμες: Έλλης Φ. Γιαννά και Γ. Μακάτη	403
Οι Συγγραφεῖς και τα Βιβλία	
Κρίνονται από τον Λ. Μάλαμα οι: Κυρ. Σιμόκουλος, Ελ. Φαλιάγκα.	408
Γεώργιος Ζιάκας, Κ. Κοκόροβιτς, Ζωή Παπαζήση - Παπαθεοδώρου, Άλκ. Ροδινός, Σταύρος Μελισσινός, Χριστούλα Βάρα	409
Και ο Γ. Πακαστάμος για τον Χρ. Σκανδάλη	412
Θεατρική ζωή και κίνηση	
Μίκτου Τσίρκα, Ο Μολέρος επίκαιρος κάντα	413
Με το σφυρί στα καμόδια	
(Σχόλια του Άλκη Φωτεινού)	416
Πολιτικοκοινωνικά κεντρίσματα	
(Σχόλια του Στέλιου Κεντρή)	419
Με την πειθώ των Αριθμών	
Μηνίματα στο «Ελεύθερο Πνεύμα»	443
Πνευματικά και καλλιτεχνικά γεγονότα	445
Λιγλαφορεΐ: Λ. Μάλαμα <i>'Ειν τέο εργό με πελο'</i> «Κορφολογήματα πείρας και ζωής»	
«ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ» Ιδιοκτήτης - υπεύθυνος - εκδότης Λάμπρος Μάλαμας Λιγύθυνση σύμφωνα με το νόμο: Αντεξαρτησίας 188 - Γιάννινά Ταχ. Τομέας 454.44 Τηλέφωνο: 0651.22030	
Τιμή τεύχους δρχ. 700 Χρονιάτικη συνδρομή 3.000 Ιδρύματα - Λήμοι 10.000 Φιλική κατά προαίρεση Εξωτερικού δολάρια Αμερικής 30 Αυστραλίας 40	
<i>ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΜΕΛΙΣΣΙΝΗΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΑΛΑΜΑΣ</i>	
<i>Τιμή - αλληλογραφία - εκταγές στον ίδιο. Φιλοξενούνται μόνο αδημοσίευτες συνεργασίες. Λειρόγραφα δεν εκιστρέφονται.</i>	

Ελεύθερο Πνεύμα

Έρευνα — Στοχασμός — Τέχνη — Κριτική
Ιδρυτής — Διευθυντής: Λάμπρος Μάλαμας

Β' Εκδοτική
Περίοδος
Χρόνος 22ος
Τόμος 10ος
Τεύχος 85
Φθινόπωρο 1992

Η επιφυλλίδα μας

Η οικονομική εξάρτηση της Ελλάδας και η μακρόχρονη πορεία του δανεισμού της

Έρευνα του Λ. Μάλαμα

«Καλύτερα καλύτερα διασκορπισμένοι οι Έλληνες να τρέχωσι τον κόσμον με εξαπλωμένην χείρα φωμοζητούντες, παρά προστάτας νά 'χωμεν».

A. Κάλβος

Μετά την Επανάσταση του 1821, κι μπό την εποχή του Καποδίστρια και του Οθωνα, οι κυβερνώντες τη χώρα, έδεσαν ο λαό μας στο οικονομικό άρμα των αγγλογάλλων, με τις αλλεπάλληλες δανει-θδοτήσεις. Από το 1830 μέχρι το 1860, η Αγγλία και η Γαλλία, για τα δάνεια που ιδωσαν στις τότε κυβερνήσεις, μας άρπαγαν ως αντάλλαγμα από το δημόσιο, το 30% από τα έσοδά του. Και σαν να μην φτιανε αυτό, οι σκληροί κι άπληστοι δανειστές μας, ως το τέλος του περιασμένου ιώνα, εκείνα τα δάνεια, τα εισέπραξαν στο τριπλάσιο.

Από τα 3 δάνεια του 1832, αξίας 72 εκατομ. χρυσών φράγκων που χρεώθηκαν στο ακέραιο, τα 48 εκατομ. φράγκα, κρατήθηκαν προκαταβολικά, από τους δανειο-θότες. Και από τα υπόλοιπα 24, τα 2,2 εκατομ. δόθηκαν σε Έλληνες εφοπλιστές (καρυβοκύρηδες) που δάνειζαν κι αυτοί το έσοδό τους στο κράτος.

Στα 1879, οι κυβερνήτες μας, εγκαινιάζουν ένα νέο κύκλο εξωτερικών δανείων, κείνον που κατάληξε στη χρεωκοπία το 1893. Εκείνη η χρεωκοπία, βάρυνε μόνο βέβαια τον λαό μας, και όχι τους ξένους

και ντόπιους μεγιστάνες τοκογλύφους.

Ανάμεσα στα 14 εκείνα χρόνια, τα δάνεια του εξωτερικού ανήλθαν σε 630 εκατομ. δρχ. Τα πραγματικά όμως που είχαμε εισπράξει, ήταν μόνο 365 εκατομ. δρχ.

Από τότε, η δραχμή άρχισε να χάνει σχετικά την αξία της, ίσαμε το 1928.

Στο χρονικό διάστημα, από το 1879 - 1893, πληρώσαμε σε τοκοχρεολύσια, περισσότερα απ' όσα είχαμε εισπράξει ως δάνεια.

Στη συνέχεια, η χώρα μας έπαιρνε νέα δάνεια, για να ξεπληρώνει τα παλιά.

Οι τρεις «προστάτιδες» δυνάμεις, με τον διεθνή οικονομικό έλεγχο, μετά την ήττα μας στον πόλεμο του 1897, μας έδωσαν και τη χαριστική βολή. Όλα εκείνα τα χρόνια, οι φορολογίες σε βάρος του λαού μας, υπήρξαν αφόρητες και διπλάσιες συγκριτικά με τους φόρους που πλήρωνε ο αγγλικός λαός.

Για την Ελλάδα τότε, τρεις ήταν οι τρόποι, για ν' αντιμετωπιστούν τα προβλήματα της πτώχευσης, του πληθωρισμού και της οικονομικής αστάθειας και ασφυξίας:

1) Τα συνήθη εξωτερικά δάνεια. 2) Ο εσωτερικός δανεισμός· και 3) η φορολογία του κεφαλαίου. Όλες όμως οι κυβερνήσεις, χάιδευαν τους κεφαλαιούχους, για δικά τους ωφέλη, και έριχναν τα βάρη στο λαό, εφαρμόζοντας τις δυο πρώτες προσφιλείς μέθοδες: τα εξωτερικά κι εσωτερικά δάνεια.

Με την ανατολή του 20 αιώνα, η δραχμή άρχισε να υποτίμεται σηματικά, στη σχέση της με τα ξένα νομίσματα, και οι τιμές να αύρινουν την αισθησα, ίσως το παγκόσμιο κρατού του 1919. Ως τότε, η αγοραστική δύναμη της δραχμής είχε χάσει το 60% από τις και πιο πρόστερο. Το κόστος ζωής, είχε τηγανιτητη προς τα ύψη παρέμενε τον Αγρίφερ, ενδεικτικός πίνακας του επιπλέοντος από την Τράπεζα Ελλάδας.

Από το 1922 ως το 1927, η υποτίμηση, σε σχέση με τη χρυσή δραχμή, έφτυσε στο 177%.

Το 1914. η χώρα μας δανείζεται 500 εκατομ. χρυσές δραχμές. Την αύξηση του ελλείμματος των προϋπολογισμών και την άνοδο του πληθωρισμού. την δέξυναν πάντοτε οι στρατιωτικές και πολεμικές δαπάνες. και η πλήρη εξάρτηση στο ξένο κεφάλαιο.

Το 1930. έπρεπε να πληρώψουμε 6.6 εκατομ. χρυσά μάρκα. για πολεμικά χρέη.

Στα 1918. οι «προστάτες» (αγγλογάλλοι κι αμερικανοί) έταξαν ένα μεγάλο δάνειο. από 300 εκατομ. χρυσά φράγκα. 12 εκατομ. λίρες. και 50 εκατομ. δολάρια. για το δέλεαρ της μικρασιατικής εκστρατείας. που επιδίωκαν αυτοί με το αίμα των Ελλήνων στρατιωτών και τον ξεκίνησμό του μικρασιατικού ελληνισμού. να εξασφαλίσουν την αρπαγή και κυτοχή των πετρελαιοπηγών της Μοσούλης.

Έτσι λοιπόν. οι «ιθύνοντές» μας. προθυμότατοι και υποτελέστατοι μας έριξαν στην παγίδα των δόλιων δανειοδοτών «προστατών». Και στην πιο κρίσιμη φάση του πολέμου. ακύρωσαν τις συμβάσεις των δανείων εκείνων που είχαν υπογράψει. και μας έσπρωξαν στη μικρασιατική τραγωδία και καταστροφή.

Το 1922. η ολιγαρχία υποχρέωσε όσους Έλληνες είχανε χαρτονόμισμα. ν' αλλάξουν τα μισά με ομολογίες αναγκαστικού δανείου. Τα υπόλοιπα θά χαναν τη μισή τους αξία. Τότε. μείωσαν την κυκλοφορία της δραχμής. κι έκοψαν νέα χαρτονομίσματα. για να καλύψουν το κενό και να τη στηρίξουν.

Στα 1926. εξέδωσαν παρόμοιο δάνειο και διχοτόμησαν τη δραχμή.

Το 1927. το Δημόσιο είχε μεγαλύτερο χρέος από τον εσωτερικό δανεισμό. παρά από τα τραπεζογραμμάτια. Και το οικονομικό πλήγμα συμπληρώθηκε το 1929 με το πάγιο νομισματικό σίτημα που είχε καταρρεύσει.

Στα 1931. η Ελλάδα παράτησε τη σύνδεση της δραχμής με το χρυσό και συνδέθηκε με το δολάριο. Τότε. μ' εκείνη τη νέα παντρειά. η Τράπεζα έχασε μόνο σε 6 μέρες. 3.6 εκατομ. δολάρια. Και η χρυσή λίρα έφτισε το 1932 από 375. στις 635. Τον ίδιο χρόνο. η Τράπεζα της Ελλάδας. δεν είχε καθόλου συνάλλαγμα. γιατί. είχε αρπαχτεί από ιδιώτες και από ξένες τράπεζες. και η πρώτη επίσημη τιμή του δολαρίου καθορίστηκε τότε στις 77.05 δρχ. Το 1936. πωίχτηκε η τελευταία πράξη από την τραγωδία της καταλήστευ-

σης της δραχμής.

Στην κατοχή. ο πλ. ηθωρισμός ήταν πρωτοφανής. Η δραχμή έχασε κάθε αξία. και οι γερμανοί. άρπαξαν όλο το απόθεμα του χριστού που είχαμε... Κι ακόμα το χρωστάνε. Σήμερα εκείνο το χρυσάφι που είχαμε τότε αντίκρισμα. ανέρχεται σε 14 δισεκατομ. δολάρια... και καμιά κυβέρνηση δεν το ζητάει. ούτε καν. όπως ήταν φυσικό τις πολεμικές αποζημιώσεις.

Μετά την απελευθέρωση. προκάλεσαν τον τρισκατάρατο εμφύλιο. Και από τότε. μας προσέδεσαν πάλι χειροπόδαρα. οι ολιγαρχικοί. στην πλήρη οικονομική εξάρτηση των άγγλων ως το 1948. και στη συνέχεια στους αμερικάνους. που με τα σχέδια Άισεσον και Μάρσαλ. και με τ' αλλεράληλα δάνεια που μας δίνουν και συντηρούμαστε... αφέντες και κιριαρχοί πολιτικύ. στρατιωτικά. οικονομικά και πολιτιστικά στη χώρα μας. είναι οι ξένοι κάτρωνες και δανειοδότες. Έτσι. συνεχίζουμε να ζόμε. πάντα υποταγμένοι σ' αυτούς που καθορίζουν τις τύχες μας. με σύγχρονες κι εναλλαχτικές μορφές. κυριαρχίας. με την ΕΟΚ. το ΝΑΤΟ. τα ευρωκοινοβούλια. τη ΔΑΣΕ. το Μάστριχ. και όλα τ' άλλα παρακλάδια και συναφί εξαρτήματά τους.

Λάμπρος Μάλαμα.

(Με επικουρικά στοιχεία από το αρχείο του Γιώργου Νιάρχου

ΕΠΙΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΨΗΜΟ

Να γιατί δεν καταχτήσαμε κοτέ ως τώρα όι Έλληνες την εθνική μας ανεξαρτησία.

Να γιατί είμαστε από το 1821 και δώθε. κάντοτε. κειθήντοι και υποταχτικοί στις ξένες επιρροές κι επιβούλες.

Να γιατί μας έχουν υποβαθμισμένη προτεκτοράτο.

Να γιατί μας καιζουνε μπιλιάρδο στη κερδοφόρα τους καιχνίδια.

Να γιατί μας έκαιναν ξέφραγο αμπέλι και δρουν στον άγιο τόπο μας. οι πυχοδιωκτικές κι εγκληματικές του κόσμοι συμμορίες.

Να γιατί μας αλλογριώνουν και χάνουν με σιγά σιγά την εθνική μας ταυτότητα και το γνήσιο λαϊκό πολιτισμό μας.

Να γιατί μας καλλιεργούν αλαλούμικη κοινωνία. και μας καθηλώνουν σε φτωχειά και κομφούζιακή μπανανία.

Να γιατί μας θέλουν καρπαζοεισπρύ

ετορες, με δίσκους επαιτειας.

*Να γιατί μας εξανδραπόδισαν 2 εκατομ.
ημογενείς στη Μικρασία το '22.*

*Να γιατί μας έστηναν ανοιχτές και ω-
ιες δικτατορίες, Ηάγκαλον, Μεταξά, Ηα-
παδόπολον... και έπονται οι συγκεκαλι-
μένες (?)*

*Να γιατί μας εμακέλεψαν το Δεκέμβρη
του 1944.*

*Να γιατί μας άναψαν τον εμφύλιο στο
1946 - 49 και χάσαμε τα καλύτερα παλι-
χάρια του λαού μας.*

*Να γιατί μας επιβάλλουν τα φθαρμένα
κι άχρηστα πολεμικά τους αεροπλάνα,
πω τα πληρώνουμε αδρά... για να σκοτώ-
νονται οι αεροπόροι μας, στις δοκιμές και
τις ασκήσεις τους.*

*Να γιατί μας καλλιεργούν μίση και πά-
θη, πολυκομματισμούς «πλουραλισμούς»,
διχόνοιες και διχασμούς.*

*Να γιατί μας έφτιαξαν την επάρατη
χουντοκρατία το 1967.*

*Να γιατί κυτασκενάζουν νόθα εκλογικό
πιστήματα και παρωδίες εκλογών, μι:
πλασματικές, πλειοψηφίες σε Βουλές πει-
θαρχημένων λόχων.*

*Να γιατί ανάτρεψαν με ίντριγκες το
ιονιασμένα βαλκάνια συστήματα, κι επέ-
βαλν στους αδελφούς λαούς, εχθρότητες,
κυτακερματισμούς και σφαγιαστικά κι α-
νήκοντα εγκλήματα.*

*Να γιατί έχουντε τους τούρκους χαιϊδε-
ίνα τους παιδιά... και στη Βαλκανική μι:
το «διαίρει και βασίλευε» τους κάνουν
ιπόσηδες, δερβεναγάδες.*

*Να γιατί μας εμπαιζούν με την Κύπρο
ιας, δεκάδες χρόνια τώρα, ενώ αυτοί υπο-
νίνησαν τα πράγματα... το πραξικόπημα
του Σαμψών, και τις συμφωνίες Ζυρίχης
εις Λονδίνον το 1962, για ν' αρπάξουν οι
πηρέτες τους οι οσμανλήδες το 42%
ιπό το έδαφός μας, με μόνο το 18% του
τληθυσμού τους.*

*Να γιατί τηρούν «σιγήν ιχθύος» για
τους 2.000 ελληνοκύπριους... και προσποι-
νόνται πως δήθεν αγνοείται η τύχη τους?*

*Να γιατί ανάβουν το «θρακικό» κι α-
τοσκοπούν σε κράτος του Αιγαίου...*

*Να γιατί μας καλλιεργούσαν χρόνια το
«μακεδονικό» και άναψαν το «σκοπιανό»
να μας συρρικνώσουν σαν Έθνος.*

*Να γιατί παιζουν τα τρελά πολιτικά
ταγγιδιά τους, με ψέματα και πλύσεις ε-
κεφάλων, για τα συμφέροντα των ισχυ-
ών, με τόσες παρακαπηλίες και πράξεις
ιλλ' αντ' άλλων περί «ενωμένης Ευρώ-*

πης» (γράψε χιλιοδιασπασμένης) για νά
μαστε ποιός ξέρει για πόσους καιρούς
εξαρτημένοι, δύηροι στα δίχτυα και στα
νύχια τους, εύκολη λεία, σ' όποιας μορ-
φής πολιτική και οικονομική δουλεία.

A.M.

Ερανίσματα

Στην οικονομία της αγοράς και στον
φιλελευθερισμό, θα μείνουν τελικά οι
συντηρητικές δυνάμεις που δεν θα προ-
σφέρουν τίποτε το νέο, σε καμιά κοι-
νωνική, ή οικονομική εξέλιξη. Οι πλή-
ρεις απαντήσεις δύνανται διοθούν στα
επόμενα χρόνια.

Ενώ είχαμε μια σταθερή κατάσταση και
στην Ευρώπη και στον κόσμο με τις συμ-
φωνίες της Γιάλτας... τώρα βρισκόμαστε σε:
ακαταστασία με τους ευρωπαϊκούς εθνικι-
σμούς, με τις νέες στρατηγικές οι οποίες
δημιουργούν απρόβλεπτες εξελίξεις για το
μέλλον.

Πιέρ Λελούς

(Γάλλος Οικονομολόγος & Ιστορικός)

Έχουμε υποδουλωθεί στη φιλοχρη-
ματία σε τέτοιο σημείο, που ο καθένας
μας ξεπουλά την ψυχή του για το κέρ-
δος, χωρίς να εξετάζει από πού αυτό
προέρχεται. Πιστεύουμε άραγε πως, μέ-
σα σε μια τόσο κυταστρεπτική επιδη-
μία διαφθοράς που πλήττει τη ζωή
μας, έχει απομείνει έστω και ένας ε-
λεύθερος και αδέκαστος κριτής, για τια
σημαντικά πράγματα με την αιώνια ο-
ζία, και ότι δεν έχει παραμεριστεί από
όσους έχουν υποδουλωθεί στο πάθο-
της πλεονεξίας .

Διονύσιος Λογγίνος

(«Περί Ύψους»)

Είμαι ερωτομανής της ελευθερίας, αλ-
λά' αγαπώ φίλε μου και τη Δικαιο-
σύνη.

Ελευθερία χωρίς δικαιοσύνη, είναι κα-
θαρή ληστεία.

Αδαμ. Κοραής
(«Επιστολαί προς Πρωτοψάλτη»)

'Ο, τι κι αν μπορείς να κάνεις, δ' τι κι
αν μπορείς να ονειρευτείς, άρχισέ το
τώρα.

Γκαίτε

Δημιουργοί του θεάτρου μας

Αναμνήσεις (Α' Τόμος)

Πνευματικοί ηγέτες
και σκηνοθέτες

Του Θάνου Κωτσόπουλου

Μαίρη Αρώνη

Είχε τέτοιο πνεύμα απτραφερό — φανερό σημάδι πως καλλιέργησε τη φύση της με μόρφωση βαθιά και γενικότερη — τέτοια φισικήν εινφράδεια, που την τελειοποίησε με την τεχνική του λόγου, τέτοιαν ευκαμψία, χάρη κι ομορφιά στη σκηνή, τέτοια λεπτότητα στο παιξιμό της, ώστε ν' αποδίδονται και οι πιο ανεκαίσθητες αποχρώσεις των ρόλων που ερμήνευε· τέλος τέτοιαν ικανότητα μεταφοράς του λόγου στο κοινό — αυτό που λέμε στη θεατρική γλώσσα «πλασάρισμα» — που, δίκαια ένας κριτικός — ο Κώστας Οικονομίδης — τη χαρακτήρισε σαν την εθνική μας Κομμεντιέν.

Όταν όμως έπαιζε μ' ανάλαφρη χάρη και τέχνη μοναδική, τις κωμικές ηρωίδες του Λιριστοφάνη, του Σαιξηρ, του Μολιέροι και του Μαριβώ, δεν υπολείπονταν καθόλου στις δραματικές ηρωίδες του Σαιξηρ, του Σίλλερ, του Ίψεν και τδ Ο' Νηλ. Τη θαύμαζε κανείς περισσότερο, για την ισχυρή θεληστή της, να δαμάσει τον τραχύ ρόλο της Κλυταιμνήστρας στην «Ορέστια» του Αισχύλου.

Είχα την ευτυχία να παίξω μαζί της στη «Λοκαντιέρα» του Γκολντόνι στο «Δρόμο των Ποταμών» του Μόργκαν, και στην «Άινα Κρίστη» του Ο' Νηλ. Και σε κάθε παράσταση, με συνέπαιρνε με την υπόκρισή της. Μου εκέβαλε τη σοφή συγκρότηση του παιξιμάτος της, μ' όλες τις χαρές και τις συγκινήσεις του. Βέβαια, η καλλιτεχνική της ιστορία, είναι γεμάτη από θριαμβευτικές επιτυχίες· και οι ρόλοι της αποτέλεσαν σταθμούς. Ας τη θυμηθούμε στο «Πολύ κακό για τίποτα» του Σαιξηρ, στην «Έιτα Γκάμπλερ» του Ίψεν, στο «Επάγγελμα της κυρίας Γοικόρεν» του Σω, στα «Ερωτικά παιγνί-

δια» του Μαριβώ — όπου υπήρξε άφθαστη στο λεγόμενο «Μαριβοντάς» — στην έξοχη δημιουργία της στην Ελισάβετ, στη «Μαρία Στιούαρτ» του Σίλλερ, στις μοναδικές ερμηνείες της, στον Αριστοφάνη, στη «Λυσιστράτη» και σαν Πραξιθέα στις «Εκκλησιάζουσες» — για να θυμηθούμε μερικούς απ' τους πάμπολους ρόλους που δημιούργησε — κι ας επιβεβαιώσουμε κι εμείς με ταπεινοσύνη τη σπάνια αξία της, και τη δίκαιη φήμη της. Ήστερα από να πλήθος διθυραμβικές κριτικές, που το διακηρύσσουν.

Όμως, εκείνο που βαραίνει σε κάθε καλλιτέχνη, δεν είναι μόνο η δημιουργική πλευρά της ζωής του κάνω στη σκηνή. Είναι και η γενικότερη ακτινοβολία του σαν αιθρώπου μέσα στη ζωή. Και, για μένα, αυτή η δεύτερη πλευρά, είναι εξίσου σημαντική· και καθώς πιστεύω, απόλυτα συντελεστική στη διαμόρφωση της καλλιτεχνικής του πρωσωπικότητας. Κανένας καλλιτέχνης δεν έγινε μεγάλος τυχαία. Η μόρφωσή του, το τάλαντό του, η δουλειά του και το ήθος του, μόνον αυτά τον οδήγησαν να φτάσει στην περίοπτη θέση που βρίσκεται. Σε μια θέση, όπου άνθρωπος και καλλιτέχνης, συνταιριασμένοι στην αρμονία και στη συνέπεια, γίνονται μαγικοί πόλοι έλξεως, οδηγητικά αστέρια για τη δύσκολη πορεία μας, στο πιο αρχαίο, αλλά και στο πιο δισπρόσιτο επάγγελμα του κόσμου, στο επάγγελμα του ηθοποιού. Και βέβαια όχι μόνο επάγγελμα, όταν γίνεται όπως πρέ-

πει. Αλλά, προσφορά ψυχής και λειτουργημα, από τα πιο ωφέλιμα στην κοινωνία.

Η Μαίρη Αρώνη, αυήκει σ' αυτή τη χορεία: στις καλλιτέχνιδες εκείνες, που τη δουλειά τους την έκαναν θρησκεία και αποστολή.

* Ο δρός «Μαριβοντάζ» σήμαινε τον ειδικό τρόπο πυξίδας του Μαριβό, που χαρακτηρίζεται από τη εφρισεολογία του συγγραφέα κι από το στιλ με το οποίο προσωπικά παίζουν οι ηθοποιοί. Ακόμα και στη Γαλλία ειδικοί καλλιτέχνες φέρνουν την τεχνική του «Μαριβοντάζ».

Η δράση της Μαίρης Αρώνη στη θεατρική της καριέρα

Του Γιάννη Ξυνόπουλου*

Στα μέσα Ιουλίου περίπου, έφυγε από κοντά μας μια μεγάλη κυρία του θεάτρου μας η Μαίρη Αρώνη, ιδιανική ερμηνεύτρια αναρίθμητων κλασικών έργων. Ας κάνουμε λοιπόν ένα μικρό αφιέρωμα - θύμιση στη λαμπρή καλλιτεχνική της πορεία.

Η Μαίρη Αρώνη γεννήθηκε το 1916 στην Αθήνα.

Φοίτησε στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου, στη Γαλλική Σχολή Καλογραφίας και στο Μουσικό Λύκειο Αθηνών (δύο πήρε το πινακίδιο πιάνου).

Στο θέατρο πρωτοεμφανίστηκε το 1935 με το θίασο Μαρίκας Κοτοπούλη, στο έργο του Ρούντοφ Μπελιέ «Μίς Μπα». Με τον ίδιο θίασο συνεργάσθηκε έως και το 1940 σε έργα των Ανούγι - Σαρντού - Ζερί - Καγιά.

Στα 5 χρόνια της συνεργασίας της με τον θίασο Μαρίκας Κοτοπούλη, της δόθηκε η ευκαιρία να διαπλάσσει την καλλιτεχνική της υπόσταση, πλάι σε λαμπρούς ηθοποιούς του τότε θεάτρου (Γιώργο Παππά - Θόδωρο Αρώνη - Λημήτρη Μυράτ - Κώστα Μουσούρη - Βασίλη Λογοθετίδη κ.α.).

Την περίοδο 1941 - 44 συνεργάστηκε με το θίασο Κώστα Μουσούρη κυρίως σε επιθεωρήσεις και έργα σημαντικών νεοελλήνων συγγραφέων (Αλέκου Λιδωρίκη - Ιωαννόπουλου - Καγιά κ.λπ.). Το 1944 συγκρότησε για πρώτη φορά θίασο σε συνεργασία με την Λημήτρη Χορν.

Την αμέσως επόμενη σεζόν (1944 - 45) είχε και πάλι θίασο σε συνεργασία με την εξαδέλφη της Βάσω Μανωλίδου και τον Λημήτρη Χορν.

Ο θίασος πραγματοποίησε και καλλιτεχνική πυριοδεία στην Αίγυπτο.

Το καλοκαίρι του 1946 η Μαίρη Αρώνη με δικό της θίασο περιόδευσε στην Κύπρο συμπεριλαμβάνοντας στο δραματολόγιο του θίασου πάνω από 15 έργα.

Το ίδιο έτος (1946) άρχισε την πρώτη της

συνεργασία με το Εθνικό Θέατρο που διήρκησε έως το 1950.

Στα χρόνια αυτά και στα πλαίσια της συνεργασίας της με το Εθνικό Θέατρο διακρίθηκε για τις ερμηνείες της, κυρίως στα έργα: «Πολύ κακό για το τίποτα» του Σαιξπηρ, «Άνθρωπος και υπεράνθρωπος» του Μπέρναρντ Σω, «Η στριγκλα που έγινε αρνάκι» του Σαιξπηρ και «Λοκαντιέρα, του Γκολντόνι, ενώ της δδθηκε η ευκαιρία να συνεργαστεί με καλλιτέχνες του κύρους του Νίκου Παρασκευά, του Χριστόφορου Νέζερ, του Τάκη Γαλανού, του Παντελή Ζερβού, του Γιάννη Αποστολίδη, του Θάνου Κωτσόπουλου, του Στέλιου Βόκοβιτς, του Μάνου Κατράκη, του Άρη Μαλλιαγρού, της Ρίτας Μυράτ, της Ελένης Χαλκούση.

Την περίοδο 1950 - 51 συνεργάστηκε με την Ελληνική Σκηνή του Δημήτρη Ροντήρη. Την περίοδο 1952 - 53 ξανάφτιασε θίασο με την Βάσω Μανωλίδου.

Το έτος 1954, άρχισε τη δεύτερη γόνιμη συνεργασία της με το Εθνικό Θέατρο που διήρκησε έως το 1958.

Στα πλαίσια της δεύτερης αυτής συνεργασίας

της με το Εθνικό, διακρίθηκε κυρίως στα έργα: «Άννα Κρίστη» του Ο' Νηλ, «Ο δρόμος των ποταμού» του Τσαρλς Μόργκκαν, «Όπως με θέλεις» του Πιραντέλλο, «Εκκλησιάζουσες» του Αριστοφάνη, «Η κυρά της αυγής» του Κασόνα, «Λυσιστράτη» του Αριστοφάνη, «Έντα Γκάμπλερ» του Τψεν, «Η θαυμαστή μπαλωμάτοι» του Λόρκα.

Το καλοκαίρι του 1958 συνεργάστηκε με το Ελληνικό Λαϊκό Θέατρο του Μάνου Κατράκη.

Την περίοδο 1958 - 59 συγκρότησε θίασο με το Ντίνο Ηλιόπουλο, ενώ την επόμενη θεατρική σεζόν (1959 - 60) δικό της προσωπικό θίασο.

Το καλοκαίρι του 1960 δούλεψε με το Μίμη

Φωτόπουλο. ενώ τη χειμερινή περίοδο 1960 - 61 περιόδευσε με το θίασό της στα μεγάλα εκαρχιακά κέντρα.

Την περίοδο 1961 - 62 συνεργάστηκε και πάλι με το Ελληνικό Λαϊκό Θέατρο του Μάνου Κατράκη, ενώ την επόμενη σεζόν με τον θίασο της Έλσας Βεργή.

Το 1963 άρχισε την τρίτη και τελευταία της συνεργασία με το Εθνικό Θέατρο που κράτησε έως το 1982.

Στα πλαίσια της συνεργασίας της αυτής με το Εθνικό, διακρίθηκε κυρίως στα έργα: «Το σκυλί του περιβολάρη» του Λόρε Ντε Βέγκυ «Οι δαιμονισμένοι» του Νεοστογέφσκι. «Το επάγγελμα της κυρίας Γουάρρεν» του Μπέριαριτ Σω. «Ένας ιδιωτικός σύντροφος» του Όσκαρ Ουάιλντ. «Μαρία Σπιούαρεν» του Σίλλερ. «Τριαντάφιλλο στο στήθος» του Τένεση Ουάιλιαμς. «Ο βασιλιάς Ουφρού» του Ζερί. «Ο Γλάρος» του Τσέχοφ. «Η μελαχρινή κυρία των Σονέττων» του Μπέριαριτ Σω. «Ιστορία ισορροπίας» του Άλμπη. «Αρμιτρίων» του Πλαντιτσ «Ένας μήνας στην εξοχή» του Τουργκάτσεφ «Ο Ορφέας στον Αόη» του Τένεση Ουάιλιαμς. «Η χαροκοπίγραφη» του Ψαθά (τελευταία θεατρική της εμφάνιση).

Στον κινηματογράφο, η Μαίρη Αρώνη (όπως άλλωστε και οι περισσότερες κυρίες του θεάτρου μας), εργάστηκε πολύ λίγο. Πρωτοεμφανίστηκε το 1954 με την ταινία του Μπερινικού «Το Σταυροδρόμι των πετρωμάτων». Κατόπιν και ειδικότερα στη δεκαετία του 1960 έπαιξε σε όλες τις κινηματογραφικές ταινίες: «Μικροί και μεγάλοι σε δράστικ» (1963), «Μια γρελή - γρελή οικογένεια» (1965 - που θεωρείται και η καλύτερή της), «Φαινοθεατέσσιες» (1966) και «Η γιννάκια που γρελάθηκε» (1966 - θαυμάσια γευγάρι με τον αληθινότητο Λάμπρο Κανισταντάρα).

Τιμήθηκε με τον Χρυσό Σταυρό Ευτοιχίας και τον Ταξιάρχη και ανακηρύχθηκε ερίτιμη δημότις Ρόδου.

Η Μαίρη Αρώνη είχε δηλώσει: «Ο ριο μεγάλος μου έρευνας είναι το θέατρο. Πιστείων ότι όλα εδώ αρχίζουν και όλα εδώ τελειώνουν. Φοβάμαι το χρόνο —σε μας, τους ηθοποιούς από όπι σημείο και μετά γίνεται εφιάλτης— γιατί δεν ξέρω τι υπάρχει μετά το θάνατο. Άλλα, αν υπάρχει μια άλλη ζωή πέρα από δως, εγώ πιστεύω ταυτό το θέατρο δεν τελειώνει ποτέ. Και θέλω να το πω, πως, και στην κόλαση ακόμη θεατρίνα θα γινόμουν». Στον άλλο κόσμο λοιπόν, η Μαίρη Αρώνη είναι σίγουρα πως θα είναι όχι μόνο μια ακλή θεατρίνα, αλλά, και πάλι μια μεγάλη, λατρεμένη κυρία του θεάτρου.

● Στην άντληση στοιχείων για τη μικρή αυτή καταγραφή κολύτιμος αρωγός στάθηκε και το βιβλίο του Μαρίνου Κουσουμίδη «Γινναϊκρατία στο θέατρο», όπου αφιερώνεται ειδικό κλιφάλιο στη Μαίρη Αρώνη.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

Ό,τι υπάρχει στο σύμπαν, είναι προϊόν τύχης και ανάγκης.

Δημόκριτος

Πρέπει να καλλιεργούνται τ' ἄγονη εἰδώφη, ὅπως και το πνεύμα. Δεν αρκεί η διανομή των γαιών. Οι δουλογάροι κοι πρέπει να εννοήσουν ότι έχουν μερίδιο σε όλα τα εθνικά αγαθά και πρώτ· απ' όλα στην παιδεία. Η μόριωση του λαού αποτελεί το θεμέλιο της κοινωνικής προόδου.

Μαρτί Χοσί¹
(Κουβανός φιλόσοφος και εθνικός ηγέτης)

Λύσκολο σε τούτη τη ζωή
δεν είναι να πεθάνεις πολύ
πιο σκολότερο είναι τη ζωή
να φτιάξεις.

Βλαδ. Μαγιακόφσκι
(Ρώσος Ποιητής)

Το πρώτο καθήκον είναι: να ξεριζώσουμε τη μιζέρια. Η πείρα δεν διδάσκεται, αποχτιέται.

Ο Μέγιερχολντ προθε σε σύγκροιση με τον Στανισλάβσκι. Λεν πειράζει, ας υπάρχουν τέτοιες συγκρούσεις.

Από τους καλλιτέχνες πρέπει να ζητάμε κιρίως έργο.

Νιώθω την πικρία των λόγων του Μάρκ, ότι η άγνοια είναι ταχαίρωνας και θα εξακολούθησε νάνο να αιτία για πολλές τραγωδίες... Ο Οιδίποδας διέπραξε τα πιο φοβερά γεκάηματα υπό άγνοια. Κάθε λαβός όμως που βγαίνει σε πρωτόγνωφους δρόμους, δεν έχει δικαίωμα να τυφλωθεί· αλλά να τρέξει, έχοντας πείρα σαγάργαρο νερό.

ΟΛΕΓΚ ΕΦΡΕΜΙΟΣ
(Σκηνοθέτης του Θεάτρου Τέχνης της Μόσχας)

• Ο Γιάννης Ξυνόπουλος σπούδασε στη Νομική Σχολή του Αριστοτ. Παν μισό θεσ νίκης. Είναι νέος δικηγόρος και φωτισμένος διαινοί μενος, αξιοθαύμαστος μελετητής και εραστής του θεάτρου και της λογοτεχνίας. Παρήγορι παρούσια για το μέλλον στην επιστήμη του και στα Γράμματα. Το «Ελ. Πιειμάρ» που επί μησε την πρωτωκύρτητά του, με χαρά δημόσιευε τούτο το κείμενό του.

Παγκόσμια Ποίηση

Χιλή

Περί Συνωμοσιών

Πάνδου Νεφούντα

Ανάμεσα στην Κέννεκτ και στις μάχες
που μαγειρεύουν μέσα στην πατρίδα μου
οι σκουριασμένοι και οι άθλιοι ενάντια στο
λαό.

περνάει η Χιλή, σπρωγμένη, ταραγμένη,
παν' απ' το σύλλο, για να χτίσει
αυτό που δεν της επιτρέψανε ποτέ:
δουλειά και μια ζωή γεμάτη ελπίδα
και τη Χιλή να κυβερνάν ανθρώποι
και να γεμίζουν φρούτα λαϊκά
τ' ανταρκτικά και μακρινά της χώματα,
και να γεννάνε της γεωγραφίας της τ' αμπέλια
κρασί τους έρωτα και της χαράς.

Είναι οι χτεσινοί

Είδα πως δι τι έχτιζε ο λαός
μετά από τόσα βάσανα και χρόνους:
το λάβαρο της ανεξαρτησίας σου
μ' όλα τα χρώματά του που ανεμίζαν πια,
τώρα να τυραννιέται στην ανεμοζάλη
του αναχρονιστικού κατεστημένου,
και να σε απειλεί η παραφροσύνη
των βίαιων και των γαιοκρυπούντων,
το παρελθόν κ' οι μαύρες του συνέπειες,
να θέλει πάλι το αίμα σου να χύσει.
Και νά 'ναι ιεροσύνη ο εμφύλιος πόλεμος
γι' αυτούς που δεν εξήσαν παρά μόνο
κάνοντας σκοτεινές επιχειρήσεις.

Για χίλιους λόγους αγαπάω την ειρήνη:
ένας, γιατί ο ύμνος της δουλειάς
δένει με το ηλιδχρωμα του λεμονιού.
Άλλος γιατί τα λαϊκά προγράμματα
θυ φτιάζουνε τρακτέρ και κερασίες:
δύλα τα καταφέρνουνε οι έρωτες κ' η αγάπη
του λαού, μέσα στην πάλη και μέσα στην
πορεία του.

Απόδοση από τα χιλιανά
Λανάης Στρατηγοπούλου

Ιταλία

Στις τύχες

Γκιουζέπε Ουγκαρέττι

Στις τύχες πια πλανιούμαστε καθώς οι α-
δειοι τάφοι, με φλογερούς καημούς και καλπασμούς
ακόμα!
Τα κόκκινα μας κρουσταλιάσανε στις πε-
τρες!
Μεσ' στην ψυχή μας τι κουφός ο έρμος
πόθος κι απόσα χάσαμε η λύπη μας μεγάλη!...
Γην αχαλίνωτη κακία διαλύστε!...

Λπό μετάνοια αλιχτάω τον όλεθρό μου!
απ' την ανείπωτη ορφάνια στο πηχτό
σκοτάδι,
έρμαιο τρόμου μες στην έρημο του βίου!
Για λύτρωση απ' τ' ακρόχειλα τηράω
τους οικτίρμους σου
χρόνε στα βάθια σου, του θανατά τον
ύπνο που ξεσκώνεις.

Το ρόδινο κι ανέλπιδο αστέρι σου ση-
μάδι
το πνέμα να γεννιότανε αθώο και καθά-
ριο!...
Τουτ' είναι η κρίση η ξαφνική απ' τη
βαριάν απάτη
σ' ανάσταση αναπάντεχη να βγαίναμ' απ'
τη νέκρα
ονειρικοί κι απίθανοι στο μέτρο της Ει-
ρήνης!...

Καλοζυγάστε τη γαλήνη στο τοπίο...
Κι εγώ από τα λάβαρα μια δύναμη δικιά
σας,
τ' απλά μου λόγια τα πικρά κι αγέλαστα
κρατάτε.

Απόδοση από τα ιταλικά
Λάμπρος Μάλαμας

Ρωσία

Ο πόλεμος και η ειρήνη

(Απόσπασμα)

Βλαδ. Μαγιακόφσκι

Μουρμηρητά

'Όλη η γη ξεσφίγγει τα μελανιασμένα
χείλη της.
Ηιο δυνατά.

Σαν κραυγή καταιγίδας κοχλάζει:
«Ορκιστείτε το, πως πια δεν θα θερίσετε
κανέναν!!

Και ιδού που ορθώνονται απ' τους τύμ-
βους
οστά γεγυμνωμένα και με σάρκα περιβάλ-
λονται.

Έχετε δει κομμένα πόδια να ζητάνε τους
αφέντες τους,
κομμένα κεφάλια να τους καλούν με τ'
όνομά τους;

Ιδέστε, κείνα τα μαλλιά τ' αποσταμένα
μαζί με το δέρμα πηδούν και πάλι
στο κρανίο που κουτσουρεύτηκε!

Τα πόδια τρέχουν μόνα τους και νάτα,
ολοζώντανα στη θέση τους, κάτω απ' αυ-
τόν.

Ελληνική Ποίηση

Γιώργος Παπαστάμος Ψάχνω για μια διέξοδο

Στην ειρκτή μου έχω ονειρευτεί,
την αμφιβολία και τη βεβαιότητα.
τη χθεσινή μέρα, που δεν υπήρχε ποτέ...
Στην ειρκτή μου έχω πλάσει τη λυρική γεω-
γραφία των ονείρων μου,
το αλλοτινό παραμύθι και το συγκαιρινό συλ-
λαλητήριο
δλοι μου φωνάζουν, οι σιγκατάδικοι μέσα
μου.:
Βιαστείτε, οι δρόμοι κλείσαν.
και πώς να κατεβεί κανείς τη Σταδίου αμέρι-
μνος:
Μα το σήμερα δεν με φοβίζει.
φρίττω για το χθες.
για κάποιους νεκροίς φίλους μου.
που σκάβουν με το χέρι τους την ψυχή μου...
Για κάποιους άλλους ζωντανούς, ηττημένους
και αινυπεράσπιστους,
που δεν ξέρουν πια, πώς να τεθάνουν.
Αυτούς ακούω πάντα, να μου φωνάζουν πως
δεν αξίζει πλέον νά σαι πιο εριδέξιος.
δεν αξίζει πια νά σαι πιο δυνατός.
γιατί πάντα αυτός που τεθαίνει, είναι αυτός
που θά ρθει να βρει το θάνατο...
Κι εγώ δεν ήρθα ακόμη και νιώθω νά μαι
στο βοερό προσαύλιο των φυλακών μου.
Εκεί, φώναξα μαζί με το λαδ, για ψωμί κι
ελευτερία
κι ο καταδότης με τη μάσκα, με υπέδειξε ως
επικίνδυνο
και μιας έκραξε στο σκοτάδι ο μαύρος πε-
τεινός
και χάραξεν ο χάρος
κι αργότερα, με πέρασαν από στρατοδικείου
για «στάση και απειθεία».
Και μ' έσπρωξαν μ' άλλους πολλούς συντρό-
φους

σ' έναν αμπελώνα, που τα δάκρυα
στάζανε κρασί φωτιάς.
Και την υξιωπρέπεια, μιας κουρέλιασαν
διψάσαμε και μας πότισαν μελάνι,
μας στήσανε μπροστά σε πολυβόλα,
χλευάζοντας και προκαλώντας τη ζωή μας
και βάφοντας, φορές, τις ανθισμένες πέτρες μι-
το αίμα μας
Κι όσοι μπορέσαμε να επιζήσουμε, τα κοκάδια
των αστών
μας γιουχάισαν, δτι λεπροί και ναθροί
φτιάξαμε, με γύψο, το Νέο Παρθενώνα.
Κι ως τώρα ψάχνω, ακόμη ψάχνω,
μέσα σε τούτο το ψωριασμένο λεφούσι,
ψάχνω ακόμα για μια διέξοδο!

Χαλκίδα '92

Ταξιάρχης Ζαγγανάς Όχι άλλο «εάλω»

(Απόσπασμα)

Πανώρια Μακεδονία ..
ίνοιξαν διάπλατα οι ασκοί
:ην κάθοδο των βαρβάρων
πτα γαλάζια νερά σου.
Εδώ και πενήντα χρόνους,
κοιμούμαστε μέσα στην ψεύτικη ηδονή
:ων ξένων υποσχέσεων
και τώρα ελλοχείη η Θίελλα
και οι μουσώνες βρυχώνται
να ξεριζώσουν τις λεύκες
και να κάμουνε θρύψαλα
τ' αγάλματα των αρχαίων θεών
με την αιώνια θαλερή τους δωμή.
Πολίτες και οικλίτες
τοιητές του μέλλοντος
ει αγέννητοι προφήτες
όχι άλλο κεάλω
όχι άλλο κεάλω.

Τρικάλα '92

Σημείωση:

Στην ΗΠΑ οι επίστροφοι μας στην ΕΟΚ αναφέσισαν
το Μακεδονίχαμ να χρησιμοποιούν οι πολιτικοί τους
πρό «Μακεδονία» στα συνοδευτικά έγγραφα των
περιορισμάτων.

Τι τοι ανοίγεται η ειρεύστορτα για τις εθνικές περι-
οχές.

Γιώργος Δ. Κουλούκης

Ελεγγείο

Το επιστέγασμα ήταν και σωματίστηκε·
κι άφησε ολόγημνους τους τοίχους.
Αγκάλη πια δεν έχει το οικοδόμημα
μόνο για θρήνο έρχεται ο γκιώνης.
Φίδια φωλιάζουν μέσα του, σκορπιοί,
φιτρώσαν βάτα και τσουκνίδες.
Χειμώνας άγριος, τ' αγκωνάρια του
τα ξεκολλάει απ' τα δεσμάτα τους
κι ας ήταν μόνο των παλιών κτισμάτων
τέτοια κατάληξη...
ελπιδοφόρων δύως όχι πολιτισμών.

Παλλήνη Ιτειά, '92

Κούλα Κατσίγιαννη

Μνήμες

Είναι κάποιες μνήμες
που με πληγώνουνε
σε ώρες που δεν το περιμένω...
Είναι κάποιες ώρες
που με βαραίνουνε
σα ματωμένες μνήμες.

Μοιρολόι στην αδερφή μου Περσεφόνη

Του Λάμπρου Μάλαμα

Έφυγες αδερφούλα μου κι εσύ,
στης νύχτας σου τ' αγύριστο ταξίδι!
Μας κέρασες την πίκρα του χαμού
σαν τη μικρότερη αδερφούλαν Αμαλία!
Έσβησες σαν λάμψη αυγερινού,
στ' αφέγγαρο σκοτάδι των καημών σου,
σαν μια τρυγόνα κλάμενη ορφανή
για τ' άδικα του βίου και των ανθρώπων!...

Σε κλαίω Περσεφόνη μου κι εσέ,
πως κλαίει ο άνεμος τα θύματα πολέμων!...
Τ' ήταν βαριά τα βάσανα που σου 'ριξεν η μοίρα.
Κ' ήσουνα πρότυπο αρετής, κι εξήντα χρόνια
υπογραμμός, και τύπος φρονιμάδας!

Το κύκνειο κλάμα, οι λυγμοί, τις ώρες της φυγής σου,
μου σπάραζαν και μού 'καναν κομμάτια την καρδιά μου!
Κι όλα μου τα παρήγορα τα λόγια και τα χάδια,
θα τά 'χεις πάντα συντροφιά, άνθη, πουλιά στο μνήμα,
σαν να σε ζωντανεύουνε όπως μικρή που ήσουν,
στην κούνια που σε κοιμίζα με νάνουρο τραγούδι!...

Πώς νά 'τανε τα λόγια μου, βράδυ - πρωί στον τάφο
να σε ξυπνούσανε γλυκά σαν αηδονιών λαλίτσες,
μη λάχει και σε ξύπναγαν, οι πικραμένες μάνες
που κλαίν τ' αθώα τους παιδιά, μες στη γριάν Ευρώπη.
Κλαίν τα ματοκυλίσματα, τις πείνες τις ορφάνιες,
ως θανατώνουν τους λαούς, Ήρόστρατοι κι Αττίλες...

Αχ γίνονται τα όνειρα καπνός, αντάρα, σκόνη,
και απομένουν οι καημοί κι ανάλειπο το δάκρυ!
Μιαν ικεσία σου δεν ξεχνώ, απ' τα ξέθωρά σου χείλη:
Αδερφέ μη φεύγεις μακρυά, μού 'πες, βλέπω το χάρο,
μαύρος ασίκης έρχεται στο άλογο καβάλα...
Στον ύπνο και στον ξύπνο μου χτύπα τον αδερφούλη!...
Αχ Φόνη μου, δε σκέφτηκες πως, δε νικιέται ο χάρος.

Σού 'χαν τα κάλλη μαραθεί κι άλλη πνοή δεν είχες.
Η μάνα γη σε πρόσμενε μες στη ζεστή αγκαλιά της
να θρέψει σου γαρίφαλα στου τάφου σου τη χλόη!

'Όταν σ' αποχαιρέταγαν στο σκήνωμά σου οι φίλες...
εγώ θυμόμουν τη λαμπρή της παντρειάς σου ώρα,
που ήσουν πετροπέρδικα καμαρωτή νυφούλα!...
Νιότης αλκή που σύναζες των νερατζιών τη γύρη
και τη λιβανοκένταες με πούπουλα ευτυχίας!
Τύλιγες στις κοτσίδες σου του βίου τις ελπίδες.

Και ήρθε η ώρα χωρισμού και μού 'πες «Λάμπρο αντίο»
μ' ένα φιλί στο μάγουλο, κι ένα καυτό σου δάκρυ!
Αντίο Περσεφόνη μου! Κι απά στο μνήμα γράφω
δύο στίχους όπως κένταες της νιότης τα προικιά σου,
άστρα φεγγάρια κι ουρανούς κι ανθοβολιές τ' Απρίλη!...

Μα ο κήπος σου αν μαράθηκε, κι αν 'ρήμωσε η αυλή σου,
θ' ακώ την πονεμένη σου φωνή μες στα τραγούδια,
π' αγάπαις κι χαίροσουν την ομορφιά της φύσης!...

Πάικος Νικολαΐδης

Η Μακεδονία δεν υποκύπτει

Ακροστιχίδα

Ηρώων χώρα ξακουστή σ' όλη την οικουμένη και

Μακεδονία ακ' τους παλιούς τους χρόνους δοξασμένη
Αδούλωση έχεις καρδιά την Πέλλα τη γενναία
Κι αντί για σίδερα σκλαβιάς ελληνική σημαία
Ελληνοπούλα κάθε σου γωνιά κάθε σου δέντρο
Διασπαλιζεί σύμφωνος του κόσμου Συ είσαι κέντρο
Ονομαστός κι αν «σύμμαχοι» αμερικάνοι κι άγγλοι.

Νυχτοπούλια, κι αν και άλλοι με τεράτων δυνη οι σλέβοι
Ιδιοκοιούνται τ' άγιο το πανάρχαιο δύναμά σου
Άλι τους! Θα ζαρώσουν μέρος στην κληρονομιά σου

δεν σε τρομάζουν σίδερα, κανόνια κι ακειλές;
Εναντιούσες έκαμπτη στους ληστοκειρατές;
Νικώντας τους ολοσχερικές στης μάχης τα πεδία.

Υψέρ βαρύμαν και εστιάν μαχόμενη μ' ανδρεία
Πάντοτε η ψυχή σου μένει ανιπόδουλη σημαία
Οιδέποτε ανθελληνική φοβήθηκες; ενέδρα
Κήρυκας; αδελφοσύνης; και παγκόσμιας ειρήνης;
Υποφέρεις όταν τρίζουν τα θεμέλια της γαλήνης
Που ανέντιμοι ηγέτες υποσκάπτουν για αφέλη
Ταρεινωτικά για δύσους λέγονται πολιτισμένοι
Έμβλημα δύνας εσύ έχεις τέκνο σου τον Άι-Δημήτρη
Ιπποτικό σου φίλακα, μάρτυρα, κονταροστίστη

Κοντοβέσινα - Αριστούρι; 92

Χρήστος Παραλογγίτης

Υπόσχεση -2

Θά 'ρχομαι —ποιός να ξέρει— αχνή σκιά
πλανείτρα φεγγυροσχέδιο στο προσκέφαλό σου
και στο σκινιό το δειλινό τ' αργοντιζάλισμα
δειλό σπουργίτι στο κλειστό παράθυρό σου.

Θά 'ρχομαι θρήνος στον βοριά το βουητό
δροσιά παρηγοριάς μες στους καλοκαιριούς το κάμα
θα σου φιλώ θα σου ξεπλέκω τα μαλλιά
και δίχως λέξη να σου ρω
θα περπατάμε λίγο αντάμα

Και στης αυγής το πρώτο γλυκορόδισμα
κ' όλες τις θλίψεις με τα πέπλα της σκεκάζει
στην καταιγίδα και στη μήνη του χιονά
σκίνος του λησμονά και μοναχός χειμάζει

Θά 'ρχομαι απ' το χθες. ψυχή αν θες
ψυχή του τα φτερά της και εις σ' αγιοκέρι
την ώρα κάποιουν πλάνου λογισμού
τις ώρες που δεν σου κρατούν το χέρι.

Θά 'ρχομαι κάντοτε για λίγο
θα φεύγω σαν εσί το θες;
Θά 'ρχομαι. θ' αγρυπνώ. θα σου χαρίζω
κι ας είναι στη ζωή μου επαχθές
δ.τι αγαπώ. δ.τι ποθώ να μην ορίζω.

Γιάννης Καραβίδης

Μέσα του

Μέσα του έχει έναν Καριωτάκη
κότε να ενιγεται στη θάλασσα.
κότε να εφτει από τον έκτο,
και κότε να φυτειει στους κροτάφους των
τ' άλικο λουλούδι της φωτιάς;
Έισι ο ίδιος βρίσκει δύον τον καιρό να
Αστυρούσοι

Ρόη Πετρουλάκη

Η «Λικαίωση»

Χαμένη η υπόθεση της δικαιώσης.
τάλεντα μια ζωή να την κερδίσω.
νίχτες, μέρες, χρόνια, περιμένοντας
ασφαλισίουσα καταπίνοντας στάλα στάλα
ποταμούς από δάκρυα!...

Όποιοι ήρθε μια μέρα
του τα μάτια στέγνωσαν πια,
αυτ' ένα δάκρυ δεν ακόμεινε!

Και μου 'χαν τότε...

Κι έτσι είναι καλά!

Εγώ δύνας περίμενα...

Περίμενα τη δικαιώση νά ρθει,

μέρα νύχτα, δύο περίμενα.

Κ' ήρθε η μέρα που μοι 'χαν ξανά
Τελείωσε... χάθηκε.

Χάθηκε η υπόθεση της δικαιώσης;

Ζήσε έτσι πια.

Είναι καλά κι έτσι:

Καζαρίτης 92

Στάθης Πανταζίδης

Λυο ποιήματα

Λιαμαρτυρία

Πέθαγε μέσα στο κελί
κ' η σύριγγά του δίπλα·
ήταν το στερνό φιλί.
Ποιός πόνος και ποιά πίκρα
κυλά στο αίμα του βουβά,
όπου πονεί και σφάζει
μάτια στον ουρανό ανοιχτά,
κραυγή που μας φωνάζει:
«Έξω ο θάνατος ο απλός,
τι μέσα διπλός είναι».

Στη «μάνα του βορρά»

Κρατούσαν παραμάσκαλα
ήλιους, φεγγάρια, αστέρια
είχανε σίγουρα ψωμιά
και την αγάπη ακέρια.

Βρήκαν «ελεύτερες αγορές»
κι όλα τα ξεπουλήσαν·
κι αντίς για όλα τα καλά,
στο σκότος καταντήσαν.

Γάλα δεν έχουνε να πιούν
λεν το ψωμί ψωμάκι...
το χέρι απλώνουνε παντού,
μαύρη ζωή φαρμάκι!

Όρες της «περεστρόικας»
χτυπούν στο παραθύρι·
και οι λαοί της μάνας γης
ματώνουν, χαρακίρι!...

Θεσ νίκη '92

Σωτήρης Ζυγούρης

Η πυραμίδα

Τίποτα δεν εθεώρισα
πιο σοβαρό μες στη ζωή,
εξόν απόνα δραμα
ανθρωπιστικό και τίποτα
δεν έβαλα σκοπό
στης πυραμίδας την κορφή
εξόν απ' τη δικαιοσύνη
που είναι τρανή αρετή.
Όσο για τίτλους περιττοί
που βγαίνουν κάτω
απ' της σφραγίδως τη μελάνη.
Μου φτάνει μόνο ότι ζω
με την ιδέα τη μεγάλη
που τη βιώνει η τάξη
η εργατική κ' οι σύμμαχοι της
οι άλλοι!...

Άρ.α '92

Φώτης Δωδόπουλος

Λυο ποιήματα

Ικεσία

Αγάπα την ψυχή μου,
ανακάλυψέ την πού 'ναι βαθιά
σαν σιγανή φωτιά εντός μου.
Αυτή κι όχι το προσωπείο μου,
τις υποκλίσεις, τους ακκισμούς της φωνής μου,
τις απεγνωσμένες κινήσεις των χεριών,
που θέλουν μόνο να πάρουν.
Βρες την ψυχή μου
την ώρα που προσεύχεται για σένα.

Ηρθες νύχτα

Ηρθες πάλι νύχτα,
όταν χαμήλωσε το φως
κι έλαμψε το πρώτο αστέρι.
Μόλις οι γρύλλοι άρχισαν την ατέλειωτη ρομβία
και οι σκιές απομακρύνθηκαν διακριτικά.
Γότε που άρχισαν να τρεμοσβήνουν
οι νυσταγμένες πυγολαμπίδες των άστρων
και που μ' αόρατη κλωστή
κρύτησα το φεγγάρι στο παράθυρό μου
και το λυγμό του γκιώνη στην ψυχή μου.
Όταν άρχισε επιτέλους ο απολογισμός της μέρας
κ' η μάταιη ελπίδα για ένα «άλλο» Λύριο.

Θεσ νίκη '92

Γιάννης Γεωργακάκης

Ποιητών στράτευση

(Απόσπασμα)

Τους άξιους του ελληνικού Παρνασσού
και της παγκόσμιας κουλτούρας¹
μπορώ με σιγουρία να υποστηρίξω:
Σαν νιώθετε να κλονίζεται η απαντοχή της ελπίδας
σαν νιώθετε να προδίδονται τα υψηλά ιδανικά,
σαν τα δνειρά σας μένουν μόνο δνειρα,
σαν η επιστήμη και η τεχνολογία
στέκονται ανήμπορες για την αντιμετώπιση
των καυτών προβλημάτων των καιρών μας,
σαν μάύρα σύννεφα με πυρηνικό φορτίο
απειλούν να μας κρύψουν για πάντα τον ήλιο.
Ε! τότες,

«Άξιον Εστί» να
συλπίσετε προσκλητήριο των ποιητών.
Των ποιητών των θαρραλέων και των απροσκύνητων.
Θα τους συναντήσετε στις πορείες ΕΙΡΗΝΗΣ.
Θα βρείτε τις διευθύνσεις τους:
στις λεωφόρους της δημοκρατίας,
στις πλατείες της ελευθερίας,
στις σκοπιές, εκεί, στα σταυροδρόμια του κόσμου
να φυλάττουν Θερμοπύλες,
τις γραφίδες τους για διπλό κρυτώντας.
Πλησιάζοντας στις σκοπιές τους
Θα πάρετε επαφή με το σύνθημα:
«Γρηγόρης Λαμπράκης».

Λαντανόντας με το παρασύνθημα:
Ειρήνη...
Ε. τότες αυτοί θα πουν «παρών»
στο προσκλητήριο.
Αγκαλιάστε τους.

Ιεράπετρα Μάρτης 1992

Ασημίνα Χασάνδρα Μνήμη Πολυτεχνείου '73

(Απόσπασμα)

Μια νύχτα του Νοεμβρη
πιο κρύα κι ανήσυχη απόλες.
ήταν κατάλληλος ο χρόνος κι ο τόκος,
τα λόγια, οι πράξεις δύσκολες.
συσκειρωμένα πανεκπιστήμια.

ένας αγώνας, άνισος.

προκατασκευασμένοι νόμοι
άνανδρα την Ελλάδα πλήγωναν
κ' οι φοιτητές κατατρεγμένοι.

1973. Εκείνη τη νύχτα
ένιωθες τα τρομαγμένα μάτια
των μανάδων, τις ανάσες που έκαιγαν
εκείνους π' αγάπησαν την πατρίδα
και πίστευαν πως η ελευθερία
είναι: ή ζωή ή θάνατος!

Τότε απόδιωχνες την ειασθησία των ρόνων.
Κι αργότερα θ' άφηνες ένα κόκκινο γαριφαλό¹
κάνω στα χυμένα δάκρυα.
κοντά σ' ένα στήθος που λιώσει αβοήθητο.
Ο χώρος της αυτοθύσιας θα γινόταν ιερός:
η σχολή μου γιωστή σ' όλο τον κόσμο
Και η σιδερένια ταφόπετρα θα σάκιζε
κεταμένη σε υρόγεια σπιτιών.

'Έγρεψε να τη φιλάξεις
για νά χεις την ιστορία με το μέρος σου
Απελάντη '73

Σταύρος Γιωβάννης Ημιμάθεια

Ημιμάθεια σήμερα.
πτώση της επικέτας
του πνεύματος 2 000 μ.Χ
Ακρομάζηση πνεύματος.
Ξεθάρρεψε στ' ακέραντο
χρυσοίς αιώνας π.Χ
Ξαγκιστρώσε το δέρμα
τακεινοί στην πρόσοδο.
πίσω από άλλοις λαούς.
Μας έλλειψε η έρευνα
παρεξηγήσιμη κάθε φορά
Παρίσι. Λονδίνο αλίμονο.
Θαλπωρή φιλοξενία
ξεριζωμένοι ελληνικοί πνεύματος.

Γιώβαννης Έγ.

Αν και γινωρίζουμε, βασικά, τις εξισώσεις που διέπουν το σύνολο της βιολογίας, δεν μπορέσαμε να περιορίσουμε τη μελέτη της ανθρώπινης συμπεριφοράς σ' έναν κλάδο των εφαρμοσμένων μαθηματικών.

Στέφαν Χόουκιν

(Ο διασημότερος φυσικός επιστήμων που κατέχει στην Αγγλία την έδρα του Νεύτωνα)

Στεφανία Καλού Διο ποιήματα

Εποχιακό

Τα μαραμένα σκέφτωμαι βλαστάρια,
και τέφτουνε στο χώμα ένα - ένα.
Εκείνα τα χαμένα καλικάρια
στη μάστιγα της εποχής παραδομένα.

Γιατί η τόση άρνηση στη ζήση,
στου έρωτα της νιότης το μεθίσιο:
την ειωδιά που χάνεται του δυόσμου,
την ομορφιά της φύσης και του κόσμου!
Να στέκεστε λεβέντες στον αγέρα
ως τη βαθιά γαληνεμένη εσπέρα.

Σιωπή

«Κι αν το θέρο δε φοβούμαι
και τους ανθρώπους δε ντρέπομαι,
σπουδάζω σιωπή.

Δισκολή στη λαλιστατη εποχή μας,
είναι η γλώσσα της ψυχής μας.
σ' έναν κόσμο δίχως φόβο και ντρόπη!...»

Αθήνα '72

Χρήστος Προδρομίτης Ει-γονικό

(Στο θάμα παιδί του σωλήνα)

Σ' αναζητούσαμε
περιμένοντας χρόνια νά ρθεις.

Κρατήσαμε στην ψυχή
και στα χέρια μας

τα κύτταρα της σίστασής σου.

Είχαμε την αγωνία του ερχομού σου.

Σου δώσαμε την εικαριά

κι εσύ μας εξέκληξες.

Στη γέννησή σου έλαμψε

η επιστήμη και η πλάση!

Ήρθες με δική μας και δική σου θέληση.

Είσαι το πλάσμα της επιμονής μας.

Είσαι το θάμα της εκιδωμίας μας.

Είσαι ο θριαμβός της χαράς μας.

τ' αποκορύφωμα της ευτυχίας μας.

Σ' αναζητούσαμε.

κ' ήρθες για σένα και για μας.

Ο ερχομός σου αλλάζει τη ζωή μας.

Η παρουσία σου έδωσε ουσία στο είναι μας.

Με σένα άλλαξε στα μάτια μας ο κόσμος.

Κι εσύ σαν μεγαλώστεις, ευχή κι ελπίδα

δίνουμε, με τον αγώνα σου.

αυτὸν τον κόσμο να τον καλυτερέψεις.

Γιάγιανη '72

Ο ποιητής κλαίει για να ευφρινεί

τοι : ιωθιάτρων

II. Βερλαίν

**Λάμπρου ΛΑΟΣΟΦΙΚΑ
Μάλαμα ΕΠΙΔΟΡΠΙΑ**

Πεζογραφία

Μελέτες - Λοκίμια - Αιηγήματα - Λαογραφία - Ιστορία

Ρεαλιστικό διήγημα

Ο Αφορισμός

Του Ερρίκου Βλάχμπεη

«Αυτό το παιδί από μικρό ήταν πάντα ανυπάκουο, υτίθασο, ζωηρό, πετούσε κάτι λόγια σαν μαχαιριά», είπε ο μπαρμπα-Τάσος, δταν άκουσε τον παπα-Φώτη να του λέει πως το βιβλίο, που έβγαλε ο Κωνσταντής, ο γιός του, είναι αντίθρησκο και πως θέλει ο οισπότης να τον αφορίσει.

Γ' άλλα διο παιδιά του, ο Χρήστος κι ο Νίκος, ήσυχα, υπάκουοι, μεγάλωναν, παντρεύτηκαν, κάναν παιδιά, ποτέ όμως δεν τον έφεραν σε δύσκολη θέση. Ο Κωνσταντής πολλές φορές τον πίκρανε με τα καμώματά του. Θά 'τανε δεν θά 'τανε ακόμα εφτά χρονώ, δταν κάποιο μεσημέρι, εκεί που τρώγανε, του πέταξε το λόγο, σαν στιλέτο και τού 'σκισε την καρδιά. Ο Κωνσταντής έβλεπε τον πατέρα του που πήγαινε ταχτικά στην εκκλησιά, έκανε στο εικονοστάσι την προσευχή του, και πάντα τον συμβούλευε να κάνει κι αυτός το ίδιο. Έβλεπε δμως και τη φτώχεια τους, που πάντα το δσπριο βασίλευε στο τραπέζι τους· και κείνο πολλές φορές νερόβρυστο... και τον ρώτησε. «Γιατί, πυτέρα, ο Θεός δεν σε βοηθά, νά χουμε και μεις καλό φαγί στο τραπέζι μας; Γιατί σ' αφήνει νά 'σαι φτωχός; »Όποιον αγαπά ο Θεός παιδεύει, γιέ μου». Του απάντησε, ησυχάζοντας πως του έδωσε την πρεπούμενη απάντηση. Τότε ο Κωνσταντής, κοιτάζοντάς τον με τα δυο λαμπερά ματάκια του, του είπε με θημό. «Ε, τότε δεν θέλω ούτε να μ' αγαπά, ούτε να με παιδεύει». Άλλη φορά πάλι, δταν ήταν στο γυμνάσιο, σε μια συζήτησή τους, γλίστρησε ο λόγος του σαν φίδι και του φαρμάκωσε την ψυχή. Του είπε πως άδικα προσεύχεται και γονυτίζει στις εκκλησιές. Δεν υπάρχει κδλαση και παράδεισος. Ο καθηγητής τους στο μάθημα της Φισικής, τους είπε πως, το σύμπαν, η γη και ο άνθρωπος δεν έχιναν σε έξη μέρες, αλλά σ' εκατομμύρια χρόνια.

Αυτά τα λόγια του Κωνσταντή τον είχαν βάλει σε μαγάλη στενοχώρια. Δεν μπορούσε το γεγονός αυτό να τ' αφήσει έτσι, απαριθήρητο. Το παιδί κινδύνευε στο σχολείο. Όπως μάλιστα το συζήτησε με τον παπα-Φώτη κι άκουσε από το στόμα του πως, δντως, υπάρχουν καθηγητές άπιστοι, ταράχτηκε περισσότερο. Ήγε και παραπονήθηκε στο γυμνασιάρχη. Αυτός τον κυθησύχασε. Του είπε βέβαια πως ο Κωνσταντής του, ίλναι ένα παιδί ζωηρό, αλλά και πολύ έξυπνο και ξέρει να ξεχωρίζει την αλήθεια από το ψέμα. «Οι γνώστεις, που παίρνει ο μαθητής στο γυμνάσιο, είναι πολιτιδρικές. Το παιδί πρέπει να μαθαίνει και να ξέρει τις ανυκαλύψεις και τις εφευρέσεις της επιστήμης, κύριε Τάσο», τόνισε ο γυμνασιάρχης στα τελευταία του λόγια.

Έλεγε γιρίσει ήσυχος στο σπίτι ο μπαρμπα-Τάσος. Έκείνος δμως, που δεν έμεινε ποτέ ήσυχος, ήταν ο Κωνσταντής. Ηρώτος στα γράμματα, πρότος και στις σιαδήλωσεις, και τις πορίλιες. «Αχ, αυτό το παιοί θα μας υπόψι θυμιά φωτιά, ποιδν έμοιασε μωρό! Έμεις στο σδι μας, είμασταν δλοι ήσυχοι άνθρωποι. Ζέραμε πως σκιφτό ειφάλι, σπιθή δεν το πάνει, και κανείς ποτέ δεν μας πείραζε! Έλεγε τρομαγμένος ο μπαρ-

μπα-Τάσος. «Ιον πασάμ' τον Μιχαήλ απ' την Ιραπέζούντα μοιάζει». Του απάνταγε με κάποια περηφάνια η γυναίκα του, η Μάρθα. «Έτσι λέει η θεία μου, η Στελίκα. Αυτός ο θείος μας, εκεί στον Πόντο, ήταν αυτάρτης, με μαχαίρια και τσαπράζια και πολεμούσε την Τουρκιά». «Ανάθεμα στο κυράβι, που σας έφερε, έβριζε από μέσα του ο μπαρμπα-Τάσος, γιατί παρόλο που ήταν θρήσκος, ποτέ, δε χώνεψε τους πρόσφυγες· και το «αγάπα τον πλησίον σου ως σεωτόν» το ξέχναγε, δταν επρόκειτο γι' αυτούς.

Στον καιρό πάλι της χούντας, φοιτητής πια ο Κωνσταντής, είχε κλειστεί κι αυτός, μαζί με τους άλλους, μέσα στο Πολυτεχνείο. Το τι φόβο και στενοχώρια τράβηξαν ήταν άλλο πράγμα. Και το πώς γλίτωσε και βγήκε ζωντανός, ένας θεός το ξέρει. Μήνες μετά, έμενε κρυμμένος σε διάφορα συγγενικά και φιλικά σπίτια, για να γλιτώσει τη φυλακή και το ξύλο.

Και τώρα να, το χειρότερο, έχει μπροστά του τον παπα-Φώτη, μ' ένα τέτοιο στενάχωρο μαντάτο.

Στ' ορκίζομαι, παπα-Φώτη, δεν έχω ιδέα τι βιβλίο είναι αυτό, που έβγαλε ο γιός μου.

Σε πιστεύω, μπαρμπα-Τάσο. Εσύ, αν ήξερες, είμαι βέβαιος πως θα τον είχες εμποδίσει. Δεν θα τον άφηνες να κυκλοφορήσει ένα τέτοιο βιβλίο, που μόνο ο σατανάς μπορεί να του έβαλε τέτοιες ιδέες στο κεφάλι.

Τι μπορώ να κάνω τώρα, παπα-Φώτη;

Ο παπα-Φώτης ξερόβηξε λίγο, χάιδεψε με την παλάμη τα γένια του, τον κοίταξε στα μάτια και του είπε.

Ο σεβασμιότατος μητροπολίτης, μας είπε πως αν καταφέρεις να πείσεις το γιό σου, ν' αποκηρύξει το βιβλίο του, τότε θα γλιτώσει τον αφορισμό. Άλλιώς θ' αφοριστεί, να μη λειώσει ποτέ το σώμα του, και η ψιχή του να μη βρει ανάπτωση πουθενά. Θα γυρνά αιώνια πάνω στη γη.

Ταράχτηκε ο μπαρμπα-Τάσος απ' αυτά που άκουσε.

Καλά, παπα-Φώτη, θα κάνω δτι μου λες. 'Ο, τι περνά απ' το χέρι μου θα κάνω, για να τον γλιτώσω απ' αυτό το κακό.

Τον ευλόγησε ο παπα-Φώτης. Αυτός του φίλησε το χέρι κι ο παπα-Φώτης έφυγε.

Κάτι σκέψεις ήρθαν κοντά του, μ' ένα μουτράκι παιδικό, χαρούμενο, και τού 'δωσαν ελπίδες. Σ' άλλους καιρούς, πιο παιλιούς, ήταν αδύνατο, ούτε καν θα σκεφτόταν να μιλήσει στον Κωνσταντή και μάλιστα να του άλλάξει τις ιδέες. Μόλις θ' άρχιζε θα του έκοβε τη φόρα, δεν θα τον άφηνε να πει ούτε μια λέξη. Κάποτε που είπανε να μιλήσουν, μετάνιωσαν κ' οι δυο, γιατί διαπίστωσαν πόσο βαθύ βάραθρο τους χωρίζει, και πως, ποτέ ίδεολογικά δεν θα σμήγαν Αποφάσισαν λοιπόν να μείνουν πατέρας και γιός όπως ήταν, να σέβεται ο ένας τον άλλον, κι ας περπάτη στο καθένας στη δική του στράτου. Τώρα δμως τα πράγματα, έτσι όπως διαμορφώθηκαν ήταν πιο εύκολα. Στο ανατολικά κράτη, που ο Κωνσταντής τα είχε για παράδειγμα, γέμισαν τελευταία πολιτικά και οικονομικά σκάνδαλα. Ήπειρος η παραγωγή, τα υγιανθά λιγότειφαν, ο κόδσμος έζησε στη διστυχία. Στην πατρίδα μας, στο κόρμη του Κωνσταντή, έζησαν πάλι μεγάλη φυγωμάρι, κάθε ίδσι στελέχη με δράση και πείρα διαφωνούσαν με την ηγεσία τους, φυγάνεν η κάναν άλλο κόρμα. Είχαν γίνει ένα πωρό κόρματι

κια. Ο Κωνσταντής ήταν υπό τον καιρό πολὺ αναστατωμένος, είχε γίνει νευρικός και μια πίκρα είχε καθήσει γύρω απ' τα χείλια του. Το καταλάβαινε ο μαρμπα-Τάσος μα δεν έλεγε να του μιλήσει. Δεν ήθελε να του ξύστε την κλητή, γιατί ταξέρε, δλα αυτά τα πολιτικά γεγονότα, του είχαν ανοίξει μια πληγή στο στήθος, σαν άλικο τριαντάφυλλο.

Περίμενε από μέρα σε μέρα ο Κωνσταντής να του μιλήσει από μόνος του, να του ανοίξει την καρδιά του, και να του ζητήσει ακόμη και συγνώμη για τις ιδέες, του κάροτε υποστήριζε και τον πίκραινε με τα σκληρά λόγια του ίδιου. «Είσαι ένας σγράμματος ανθρώπου, ένα πρόβατο Ζεις μέσα στο ψέμα Φοβάσαι να δεις την αλήθεια και ζεις βιθυνμένος στο σκοτάδι». Αυτά κι άλλα πολλά του έλεγε ο Κωνσταντής, κι αυτός τον άκουγε κι έλεγε πως δεν μπορούσε να είναι αυτός ο γιός του, πως μέσα στον Κωνσταντή, ξύστε και του μιλάγεται έτσι σήμερα εκείνος ο πρόγονος, ο Πόντιος, ο Μιχαήλ, ο αντάρτης;

Έφερε δίμως δλ' αυτό να τ' αφήσει κατά μέρος Το καϊδί του κινύνεις. Έφερε με κάθε θεσία να κείσει τον Κωνσταντή να αποκηρύξει το βιβλίο του. Δεν θα του μιλούσε για τ' ανατολικά κράτη, που προδόθηκαν και τουλήθηκαν, μήτε για το κόμμα του, του κομματιάσθηκε Ιωάς αυτό να τον ερθίσειν. Ιωάς τον έκαιρε για χαιρέκακο του κλείνονταν περισσότερο στον εαυτό του. Έφερε να του μιλήσει μόνο για το βιβλίο του, που έκανε το δεσπότη να πάρει τέτοια απόφεση.

Ο Κωνσταντής τόχες συνήθειο να περνάει ταχικά από το σπίτι των γονιών του. Αυτός είχε δικό του σπιτικό σε άλλη συνοικία Μπορεί με τον πατέρα του να λογομαχούσαν για τα πιστείς τους, τις ανάγκες δίμως, τους αντιμετώπιζαν οι γονείς του, πρόδυμος πάντα, τους βοηθούσε να τις ξεπεράσουν. Έτοι, δεν ήταν βράδι, ήρθε ο Κωνσταντής στο σπίτι, μετά το φαγητό, ο μαρμπα-Τάσος με τρόπο έφερε την κουβέντα εκεί που ήθελε, εκεί που τονίσανε. Του μίλησε για το βιβλίο του.

— Ποιος σου το είρε;

— Ο κακα-Φώτη;

Γέλασε ο Κωνσταντής:

Διαβάζει τέτοια βιβλία ο κακα-Φώτη;

— Παιδί μου, έκανε ο μαρμπα-Τάσος και του εξιστόρησε δίλα, δύσα κουβέντιασαν με τον κακα-Φώτη Ο τόνος της φωνής του ήταν γεμάτος από σκηνιά και πίκρα και η γαλήνη της ωντής του κρέμονταν από τα χείλη του γιού.

Θέλησε να τελάσει ο Κωνσταντής ακ' αυτό που άκουσε, βλέποντας δίμως τη θύμιμην όψη του πατέρα του, έκνιξε το γέλιο και του μίλησε παρήγορα

Μη φυβάσαι πατέρα, δεν με πιάνουν εμένα οι αφορισμοί.

Μη λες τέτοια προκλητικά λόγια, παιδί μου! Είπε ο μαρμπα-Τάσος και σταυρικοτήθηκε Μείναν για λίγο βαρύσιο. Κι εξάλλου, συνέχισε ο μαρμπα-Τάσος, το πρόγματα δάλλαξαν, δεν είναι δύσως πρώτα δεν πιστεύω οι δικές σου οι ιδέες να έμειναν ίδιες.

— Ίδιες μείναν, πατέρα. Η αλήθεια είναι πάντα μία, όσχετα αν οι άνθρωποι τη βραμίζουν με τις πράξεις τους, ή τη διαστρεβλώσουν, σύμφωνα με τα συμφέροντά τους. Αυτή μένει μία και αναλλοίωτη.

— Δηλαδή, δεν θα αποκηρύξεις; το βιβλίο σου. Του είπε, και μια χλωράδια σκέπαστ το πρόσωπό του.

— Πώς να σου εξηγήσω πατέρα, και να βγάλω αυτόν το φόβο από μέσο σου; Έκανε ένα μορφασμό δυσφορίας ο Κωνσταντής, ώστε τον κοίταξε βιθυνό στα μάτια και του είπε.

— Ξέρεις, πατέρα, πως και οι δύο βρισκόμαστε στην ίδια στενάγμωρη και αρχογητευτική θέση.

— Άστε τ' απτεία. Κωνσταντή και μίλα ποβαρά Σοβαρά μιλώ, πατέρα. Ο ποσιαλισμός είναι ίδια και οι ιδέες δεν πεθαίνουν όπως και ο χριστιανισμός Απλώς, προδίνονται και κακοκοιούνται. Όταν ο καθένας τους πρωταρματιστήκε, πολλοί άνθρωποι πιστεύουν κι έχουν τη ζωή τους γι' αυτές τις ιδέες, γι' αυτή τους την πίστη. Μή τον καιρό βγήκαν στο φεγγόν, οι αιρετικοί, οι αναθεωρητές. Ήγέτες του χριστιανισμού στο όνομα του Χριστού και ηγέτες του ποσιαλισμού στ' όνομα της δικαιοσύνης. Κι ενώ εμείς, εισέβαμε διεισιδομένους τον κάσμο του δικαίου και πινόμασταν πληθιά για το χρίσιμο, αυτοί με τις πράξεις τους, πρόδινοι κ' υποκρίνονταν.

Δεν σιμφωνώ μ' αυτό που λές. Κωνσταντή, του είρε ο μαρμπα-Τάσος, που τον άκουγε και δε μιλούσε Μπορεί ο ποσιαλισμός να προδόθηκε νά πεσε, ο χριστιανισμός δύος όχη. Ακριντία, τώρα φούντωσε περισσότερο

Είσαι βέβαιος γι' αυτό που λές πατέρα. Εγώ νομίζω πως φούντωσε η θρησκοληψία, ο θεατρινισμός, ο φαντασμός. Αυτά φούντωσαν κι όχι ο χριστιανισμός. Μήτρας είδες στις σχέσεις των ανθρώπων να επικρατεί η σγάρη, η καλοσύνη, η ειρήνη. Θέλω να μου απαντήσεις τίμια, με το χέρι στην καρδιά

Ο μαρμπα-Τάσος βρέθηκε σε δισκούλη θέση. Εύκολα είναι ότις πολλούς για τα λάθη των άλλων. Όταν είναι να μιλήσουμε για τα δικά μας λάθη δεν μας αρέσει. Τότε ακριβώς θεμήθηκε και τα λάθη του Χριστού άδιστι βλέπει; το ξιλάριον το εν τω αρθρώμα των αδελφών σου, την δε δοανή την εν τω ίδιωσι απροβάλμενων περιστηρικές. Νηράτηκε ο μαρμπα-Τάσος για την απάντηση, που εποίησε να δώσει. Μια απάντηση παραφυτωμένη από φανατισμό Μια ψεύτηκη απάντηση, γεμάτη δικαιολογίες. Έσκυψε το κεφάλι και μολύβγησε την αλήθεια.

— Όχι, παιδί μου, δεν είδα. Η κοινωνία μας κατάντησε ξύγκλα

Διστυγάς έτσι είναι, πατέρα. Ο χριστιανισμός και ο ποσιαλισμός βρέθηκαν να έχουν την ίδια μοίρα. Και τους δύο τους παραρκοίησαν και τους κακοροήσαν οι ίδιοι οι ηγέτες τους.

Σάπουσαν για λίγο. Ο Κωνσταντής άναψε τοιχύρο Ο μαρμπα-Τάσος ευηγγόλειε κάτι σκέψεις, που του ζέψενταν, σαν πουλιά. Στο τέλος τις μάντρωσε στο μελό του και ρίτησε δισταχτικά τον γένος του.

- Τέτοια πράγματα γράψεις στο βιβλίο σου.
- Ναι, πατέρα, τέτοια πράγματα
- Και γι' αυτό θέλει να σ' αφορίσει ο δεσπότης;
- Ναι, γι' αυτό.

Ο μαρμπα-Τάσος κούνησε σκεφτικός το κεφάλι. Ο Κωνσταντής του, ήταν τίμιο παιδί. Μπορεί να μάλωνε για τις ιδέες τους, ήταν δύος αγνώδων άνθρωπων. Είχε το θάρρος να ομολογήσει τη διασθορά και τη σακίδια, που έκριψε ο δικός του κόσμος. Γιατί να μην έχει εις οι ίδιοις το θάρρος να ομολογήσει τους και στον δικό του κόσμο επικρατοίστε η διασθορά και η σακίδια Ένιωσε δάσημα, μια κατάθλιψη θρηνιάστηκε μέσα του. Η ψυχή του γέμισε από αιλόδοκα συναισθήματα Κρυφοκοίταξε το γένος του. Ο ίδιος σημάδεψε τη μορφή του. Υπόφερε γι' αυτά, που συνέβαιναν γύρω του, γι' αυτά, που συνέβαιναν σ' όλη την ανθρωπότητα δεν νιαζόταν πώς να σώσει μόνο τη δική του ψυχή. αυτός νιαζόταν για όλο τον κόσμο

Τι έχεις πατέρα, τον έβγαλε από τις σκέψεις η φωνή του Κωνσταντή.

— Τίποτα, παιδί μου. Να, κάτι συλλογισμών.

Ο Κωνσταντής είδε το πολλό του.

— Πέρασε η ώρα, πρέπει να φύγω. Του είρε και σηκώθηκε.

Να πας στο καλό, παιδί μου, του είπε ο μπαρμπα-Τάσος και τον φίλησε ζεστά στα δύο του μάγουλα.

Έφυγε ο Κωνσταντής κι ο μπαρμπα-Τάσος σκέφτονταν τα λόγια του. Δυστυχώς ήταν αλήθεια. Και οι δύο βρίσκονταν στην ίδια θέση, στη θέση του προδομένου. Κι όμως κάτι μέσυ του, του έλεγε πως δεν πρίπει ως απελπίζεται. Εφόσον υπάρχουν τέτοιοι άνθρωποι, σαν το γιό του, τ' όνειρο δε χάθηκε. Είναι οι ρίζες, που αύριο, μεθαύριο θα βλαστήσει πάλι η ελπίδα. Και για πρώτη φορά στη ζωή του, πήρε μια μεγάλη απόφαση. Θα γινόταν κι αυτός ανυπάκουος. Μεθαύριο, που θα 'ρχόταν ο παπα-Φώτης, θα του έδινε αρνητική απάντηση.

Φυσιοδιφικές Σκέψεις

Ο ολέθριος φαύλος κύκλος των φυτοφαρμάκων που παραβιάζει τους νόμους της φύσης

Του Βασίλη Περσείδη

Το καθετί μέσα στη φύση υπάρχει και κινείται κάτιο υπό μιαν αισθητή νομοτέλεια. Το να παρακούσεις στους φυσικούς νόμους και να βγεις έξω από τα καθορισμένα τους πλαίσια είναι υπέρβαση, που δεν πυρεί παρά να στριφεί ενάντια στο δράστη της.

Όσο περισσότερο «έξειγενιόμε» το φυτό, δηλαδή όσο περισσότερο ξεμακρινόμε από τον φυσικό τύπο του, τόσο περισσότερο το οδηγούμε προς τον εκφυλισμό. Έπειτα, ταγίζοντας το φυτό με χημικά λιπάσματα και με τα αναγκαία συχνά ποτίσματα, διεγέρομε τις θρεπτικές του λειτουργίες και τον προκαλούμε έναν αντιφυσιολογικό υπερσιτισμό. Το φυτό αναπτύσσεται και καρποφορεί πολύ περισσότερο, ταυτόχρονα όμως ο γημισμός των αλλοιώνεται αρνητικά, προς το δέντρο, και ο φυτικός οργανισμός παιρίνει το γλυστήριο κατίφορο των βιολογικού εκφυλισμού. (Έχομε κι εδώ την ίδια τραγική παρανόληση: η διέγερση να παρινέψει την τόνωση!)

Με την ταχική αυτή, η φύση βιάζεται με τη σειρά της δμώς εκδίκεται.

Ο φυτικός οργανισμός, εξασθενημένος από την αφύσικα μεγάλη καρποφορία που του επιβάλλομε και από τον κακοχημισμό που του δημιουργούν τα χημικά λιπάσματα, γίνεται περισσότερο ευπρόσβλητος από τις αρρώστιες. Και τότε η επιστήμη, αντί να σκεφτεί και να ενεργήσει αιτιολογικά, παιρίνει τον εύκολο δρόμο της καταστατικής ενέργειας. Εθελοτυφλεί στα αρχικά ενδογενή παθολογικά αίτια που η ίδια δημιούργησε και δλη της θεωρητική και η πραχτική δραστηριότητα στρέφεται προς τον ανεύθυνο εξωτερικό φορέα δήκεν της αρρώστιας, τα μικρόβια.

Τα μικρόβια, τα μικρόβια! Αυτοί οι ανελέητοι εχθροί των ανθρώπου, αυτά είναι που γεννούν τις αρρώστιες. Απάνω τους λουπόν, με όλα τα χημικά δηλητήρια που διαθέτει το σύγχρονο, φυτοπαθολογικό οπλοστάσιο.

Αιώνες ολόκληρους ο άνθρωπος, για τα κακά που του έβρισκαν, θεωρούσε υπαίτια τα «Λαμπνία». Με τον καιρό η Επιστήμη ξόρκισε τα δαιμόνια: έβαλε όμως στη θέση της άλλα χειρότερα, τα «μικρόβια». Ιώρα δμώς έρχεται τούτο το απλό ρώτημα:

Για μικρόβια υπάρχουν από κτίσεως κόσμοι πάνω σεν την αφανίσανε τη ζωή;

Λεν την αφανίσανι, γιατί η ζωή πορευεται σύμφωνα με τους φυσικούς όρους της. Θα την αφανίσουν

τώρα όμως εις δόξαν της επιστήμης. Και θα γίνει αυτό, γιατί η επιστήμη έχει πάρει βασικά λαθεμένο δρόμο στο ζήτημα υγεία - αρρώστια.

«Νούσοι δ' ημίν, οὐκ ἔξωθεν επιγίγνονται, αλλά κατά μικρόν ξυλλεγόμεναι αθρόως εκφαινονται».

Πλο διαλεχτική θεώρηση της αρρώστιας απ' αυτή του Ιπποκράτη δε μπορεί να γίνει. Η αρρώστια δεν είναι εξωγενής, αλλ' ενδογενής. Την δημιουργούν οι φυσικοί, οι αντιβιολογικοί όροι ψώς που η επιστήμη επιβάλλει στο φυτό. Τα χημικά λιπάσματα, με τα συνακόλουθα συχνά ποτίσματα, και προ πάντων τα δηλητήρια με τα οποία διαποτίζομε τον φυτικό οργανισμό, τόσο από τις ρίζες, όσο και από το φύλλωμα «κατά μικρόν» αλλοιώνουν αρνητικά τον χημισμό του φυτού και δημιουργούν το κατάλληλο παθολογικό έδαφος για την ανάπτυξη του μικρόβιου. Για να μιλήσουμε πιο θεωρητικά. Η συνεχής ανοδική κίνηση της ποσότητας (αρνητικός χημισμός) φέρνει σιγά σιγά σε άλλαγή της ποιότητας. Και από την κατάσταση που θεωρείται υγεία, περνάμε στην κατάσταση που λέγεται αρρώστια. Σε οργανισμό με φυσιολογικό χημισμό, είτε φυτικό είτε ψωικό, τα μικρόβια είναι ανίσχυρα να δημιουργήσουν παθολογική κατάσταση. Προηγείται η παθολογική αλλοιώση (αρρώστια) και ύστερα αναπτύσσεται το μικρόβιο. Την εξωφρενικά «ανορθόδοξη» αυτή θέση καλά θα κάμουν να τη μελετήσουν με τη μεγαλύτερη προσοχή οι αρμόδιοι «օρθόδοξοι» και είναι εύκολο να την επαληθεύσουν (αν το θελήσουν...).

Οι αντιβιολογικοί αυτοί όροι, που οδηγούν τα φυτά σ' ένα προοδευτικό εκφυλισμό, ενισχύθηκαν μεταπολεμικά σε μεγάλο βαθμό και από την καθολική μόλυνση του περιβάλλοντος, και ιδιαίτερα από τη μεταβολή στη σύνθεση και τη δομή της ατμόσφαιρας. Οι μεταβολές αυτές είναι τόσο βαθιές και γίνονται τόσο γρήγορα, που ξεπερνούν κατά πολύ τις ικανότητες προσαρμογής του φυτού.

Αν το έδαφος είναι ο ένας από τους βασικούς παράγοντες για την ανάπτυξη του φυτού, ο άλλος είναι το κλίμα. Και το έδαφος μπορούμε σε ένα βαθμό - να το μεταπλάσουμε. Τι κάνομε όμως για την καταστροφική αυτή μεταβολή της ατμόσφαιρας;

Στους αρνητικούς αυτούς παράγοντες που προωναφέρουμε πρέπει να προστεθεί και ένας άλλος: Τα τεράστια οργανωμένα συμφέροντα της βιομηχανίας και του εμπορίου χημικών λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων. Οι κολοσσιαίοι αυτοί οικονομικοί οργανισμοί, που με τα πλοκάμια τους έχουν τυλίξει ολόκληρη την οικουμένη, χρησιμοποιούν κάθε μέσο θεμιτό και αθέμιτο για να μαυλίζουν τον κόσμο και να πουλούν όσο μπορούν περισσότερη και πιο κερδοφόρα τη βλαβερή πραμάτεια τους.

Μ' αυτά και μ' αυτά, φτάσαμε στο φοβερό αυτό αρνητικό κινδύνου που βρισκόμαστε σήμερα. Ο αγρότης να καταξούεται στα λιπάσματα και στα φυτοφάρμακα. Οι φυτοαρρώστιες να πληθαίνουν και να γίνονται όλοι και περισσότερο καταστροφικές. Το έδαφος να δηλητηριάζεται. Ο άνθρωπος να τρέφεται με δηλητηρία!

Γόρια δμώς θα μας κεραυνοβολήσει ή από καθέδρια σοφία. Και τι θέλετε να γίνει; Ήώς θα τριφούν τις δισεκατομμύρια του ανθρωπίνου γένους;

Και ποιός μας είπε να γίνονται δισ/ρια;

Το να νομίζουμε πως ο πλανήτης έγινε και υπάρχει μόνο και μόνο για να κάνει τα κέφια του ο άνθρωπος, είναι η πιο ηλίθια και η πιο επικίνδυνη έκφραση του ανθρώπινου εγωισμού. Ο πλανήτης υπάρχει δισ ρια χρόνια πριν να παρουσιαστεί η αυτού εξοχότητα ο άνθρωπος, και θα εισκολουθεί να υπάρχει και δίχως την κακούργικη παρουσία του.

Ο διάθρυπος δεν είναι παρά ένα όντικό είδος, μέσα στα μύρια άλλα του πλανήτη μας, που για να επιβιώσει πρέπει να κορείσται σύμφωνα με τους φυσικούς ιδμούς. Έχει εγκαρχούσει στη Φίστη, παρά μόνο πειθαρχώντας στους νόμους της!

Το σαφό αυτό αξιόπλαστον του Bacon πρέπει να είναι τάντα οδηγός της προδόσου μας. Το να θέλουμε να εγκαρχήσουμε σ' αλλοκήρη τον πλανήτη με τρόπο ανταγωνιστικό, εχθρικό, καταστρέφοντας το όντικό, το φυσικό, το εδαφικό και το αιμοσφαιρικό περιβάλλον, θα φέρει τέτοια διστάραξη στην ισορροπία της Φίστης, που στο τέλος θα καταστραφεί και ο ίδιος ο ξικασμένος ο εγκαρχός.

Καλά, θα ειπείτε, δλ' αυτό. Άλλα τι μπορούμε να κάνουμε σήμερα;

'Έσως εδώ που φτίσαμε, και έτσι δικας τα μπλέξαμε, η κατάσταση είναι πολύ δύσκολη. Και τώρα δώρα πολλά μπορεί να γίνουν, αν έχουμε την εξισνάδα του το θάρρος; να παραδεχτούμε τα ακόλουθα

Κατό πρώτο, ότι ο πλανήτης δεν έγινε μόνο για τα μούτρα μας, και ότι πρέπει να καταδεχτούμε να συμβιώνουμε αρμονικά και με άλλα τα άλλα είδη του όντικού και του φυσικού κόσμου του.

Δεύτερο, η επιστήμη να συνειδητοποιήσει την τεράστια ειδικότητα της, εις τα μην εξυπηρετεί δουλειές τα εμπορικά πιναρέροντα, αλλά τον διάθρυπο εις μόνο τον διάθρυπο.

Τρίτο, η ιδέα της ποιότητας, να δρει τη σωστή της δινούσα.

Ένα αγροτικό προϊόν έχει καλή ποιότητα, όταν τα συστατικά του είναι φυσικά, όποτε τα προσφέρουν στον διάθρυπο εις στο ίδιο ιματινή και ιωγόνια γραφή. Η εμπορική πρακτοσκοπία δώρα, κυρίως διπλές, καλή ποιότητα, να διεμπερίσται το μέγεθος - πι η αμφιστοσή!

Μαραθώνιος Απτερής 92

Αφηγηματικό Σκίτσο

Ένας Αρχαιοκάπηλος

Του Νίκου Παλάτου*

Κατέβηκε με χίλιες διο προφυλάξεις Το χαμηλοτάβανο υπόγειο μύριζε μούχλα. Αφαίρεσε, σχεδόν τελετουργικά, ένα μικρό σωρό άχρηστα αντικείμενα. Σήκωσε τη μικρή κατακακτή. Τα μάτια του πλάταιναν. Τα χέρια του ροξιάρικα σκληρά, χάιδεψαν το μικρό ορειχάλκινο άγαλμα.

Ο ιπτέας καβάλα στ' άλογο, λες και μόλις βγήκε απ' το καλούπι του, αστραφτερός ρωμαλέος, διάβηκε τα 2500 χρόνια χωρίς φθορά.

Τούτος ο αγρότης, είκοσι τώρα χρόνια τον φρόντιζε καθημερινά.

Αντάμωσαν μια φθινοπωριάτικη μέρα. Το αλέτρι, βαθιά άρωση, σκάλωσε μετατοπίζοντας τη βαριά μαρμαρόκλακα. Από τότε άλλαξε η ζωή του. Δειλά - δειλά έκιανε κουβέντα για αρχαία, ανασκαφές, μουσεία. Εκτιμούσε νύχτες ολόκληρες, τα εκατομμύρια που άξιζε το άγαλμα. Έμαθε τον τύπο του ανατοκισμού. Ο φύλακας του μουσείου έγινε αδελφικός του φίλος. Μιλούσε με άνεση για την τέχνη των αρχαίων. Γκρίνιαζε με τη γυναίκα του για τ' άχρηστα βιβλία, περί μουσείων -συλλογών- ανασκαφών, που κουβαλούσε. Τα οικονομικά τους, δε σήκωναν πολυτέλειες. Τούτος δώρας, πλημ-

μύριζε από χαρά. Χρειάζεται η μόρφωση βρεγναίκα, έλεγε. Χρειάζεται τη μόρφωση, και χαντάνε στο χρωματιστό κόσμο της Ιωνίας, της Κρήτης, των Μυκήνων... Έκανε χίλιες δυο σκέψεις. Ο διοικητής της ανωτέρας, ήταν συγχωριανός. Να του μιλήσει; Θα δεχθείαν, Αν ναι, πόσα ο ένας, πόσα ο άλλος;

Υστέρα του κακοφαινόταν. Για όγαλμα είναι δικό μου. ΔΙΚΟ ΜΟΥ και απόδιωχνε τη σκέψη. Διάβαζε προσεχτικά τις εφημερίδες, κεχηρθάβη δίκτυοναρχαιοκαπηλίας. Συνελήφθησαν, ιατρός τάδε, αστυνόμος τάδε, αγρότης τάδε. Κρίος ιδρώτας μούσκει το ρυτιδιασμένο κούτελο. Ξεχνίσταν θαυμάζοντας τον ιπτέα με το δισχυλιόδρονο άλογό του. Σκέφτηκε να το δηλώσει Σχεδόν το αποφάσισε. Μα πάλι δεν έγινε τίποτα. Δικό μου, είναι δικό μου έλεγε. Το καθημερινό κοίταγμα, το καθημερινό χάδι. Χρόνο το χρόνο, συνήθειο, βίτσιο, εξάρτηση, του χάλασε τον ήρεμο ύπνο. Η καρέα στάνια τον έβλεπε. Η γυναίκα του ανησυχούσε, προσκαθώντας να μαντέψει. Αυτός δώρας, όλο και βιθίζονταν. Ζούσε 2500 χρόνια πριν. Ήρες ώρες, έβλεπε το ορειχάλκινο άλογο, να καιρίνει το φυσικό του μέγεθος. Έβλεπε τον εαυτό του καβάλα, φορώντας περικεφαλαία, ξίφος, θώρακα. Ξαμολιμένος στις πεδιάδες του ονείρου, κυρίεις φυλές, λαούς, ακροπόλεις... Γινόταν ένα άλογο, καβαλάρης, αγρότης. Νοερά, έζυνε τη μακριά του χαίτη, χάιδεψε τη μουσούδα του... Σιγά - σιγά διαπίστωσε πως ξέχναγε την αξία του σγάλματος. Ο τύπος του ανατοκισμού έφυγε απ' το μυαλό του. Ζούσε, κινούνταν, σαν σε λήθαργο. Διάβαζε ώρες ολόκληρες. Η βιβλιοθήκη του μεγάλωνε συνεχώς. Στο ένικο μοναδικό καφενείο του χωριού, στάνια τον έβλεπαν. Τα μαλλιά του, τα γένια του, μάκραιναν. Φάνταζε σαν ήρωας των βιβλίων του. Λακωνικός, αμιλητός βαθύ απόμακρο βλέμμα. Φίλοι γνωστοί, βρέθηκαν σε ανησυχία μεγάλη. Η

γυναίκα του σταυροκοπιόταν. Έκανε τάματα, μήδη ησε του παπά. Ο παπάς, διάβασε το τροπάρι περί αιβασκανίας. Ήνας ανηψιός του, ψυχίατρος, σπουδαγμένος στο εξωτερικό, τον εξέτασε αναλυτικά.

Ικείγος χαμογελούσε.

Στη γιορτή του, μίλησε για τον Αρχιο Πολιτισμό, την Τέχνη, τον Άνθρωπο. Όλοι κούνησαν ανήσυχοι, μάτια, κεφάλια, ώμους.

Εργαζόταν ελάχιστα. Ήγινε ασκητικός, πράος. Μια μέρα στον ύπνο του, ακούστηκε να φωνάζει: Το άγαλμα δεν είναι δικό μου δεν είναι κανενός. Η γυναίκα του τον σκούντηξε... Ξέπνησε. Ήρεμησε. Χαράματα έφυγε για το χωράφι. Αγκαλιά, καλά τυλιγμένον, κρατούσε τον ιππέα του. Η μαρμάρινη πλάκα, δέχτηκε ιππέα και άλογο μαζί. Ήριξε μια τελευταία ματιά, η φωνή του ήρεμη βαθιά χαμηλόφωνη, ακούστηκε να λέει: Καλό ταξίδι φίλε μου, καλό ταξίδι. Σ' ευχαριστώ.

Ο δρόμος για την αιωνιότητα, συνεχίζονταν

Τρίκαλα 7/86

* Ο Νίκος Παλάτος είναι τρικαλινός, μηχανικός και λόγιος, σπουδαίος ζωγράφος με δικές του προσωπικές τάσεις και μορφικές αναζητήσεις, με ατομικό ύφος, που συνδιέπει ένα πρωτότυπο στιλ σε κλασική και μοντέρνα γραμμή, κινησιακή και παραστατική ζωντάνια στα έργα του, αδρές κι επιβλητικές αποχρώσεις. Δυναμικός και πολυσύνθετος και σαν κατά καιρούς θετικός παράγοντας στην πολιτιστική ζωή της πόλης του, απλώνει τις δημιουργικές του ανησυχίες και στον πλόο αφηγηματικό λόγο και στη χρονογραφία, δίνοντας τα προϊστευτικά του μηνύματα.

Μικρή μονογραφία για τον Ομάρ Καγιάμ

Του Μανώλη Σταγάκη

Γεννήθηκε στο Ναΐσαπούρ της Περσίας το τελευταίο ήμισυ του 11 αιώνα μ.Χ. Η ζωή του συνδέεται με δύο άλλες σημαντικές φυσιογνωμίες της εποχής του. Του Χασάν αλ Σα-απάχ και του Νιζάμ-ουλ-Μούλη. Και οι τρεις ήταν μαθητές του σοφού Ιμάμ Μοουάφακ. Είχαν ορκιστεί πως δύοιος από τους τρεις αποκτήσει πλούτη ή αξιώματα, θα τα μοιραστεί με τους υπόλοιπους. Ο Νιζάμ μετά από χρόνια έγινε βεζύρης και αργότερα κατάφερε να απαλλάξει την Περσία από τον διάδοχο, τον Μαχιούτ και να εγκαταστήσει τη δυναστεία των Σελτζούκων. Μόλις έγινε βεζύρης εμφανίστηκε ο Χασάν του θύμισε τον δρόμο τους και απαιτήσει θέση στην κυβέρνηση. Ο Νιζάμ πράγματι αποδέιξησε στο σουλτάνο και ο Χασάν έγινε αξιωματούχος της Αυλής. Ανήσυχο πνεύμα δύος έμπλεξε σε ίντριγκες, έπεσε σε δυσμένεια και διώχτηκε. Γρήγορα έγινε αρχηγός των Ισταμηλιτών της Περσίας τους μετέφεψε στη ρομβιρή αίρεση των Λασσαΐνων και σκόρπισε τον τρόμο και στους υπόλοιπους μουσουλμάνους αλλά και στους Σταυροφόρους με τους

φανατικούς υπό την επίρεια του χασίς δολοφόνους του (Από τότε η λέξη ASSASSIN σημαίνει δολοφόνος στις ευρωπαϊκές γλώσσες).

Ο Ομάρ Καγιάμ πήγε με τη σειρά του στον Βεζύρη Νιζάμ, να ζητήσει το μερίδιο από τον δρόμο. Ο ίδιος ο Νιζάμ που αναφέρει όλα αυτά σε ένα χρονικό που άφησε μετά τον θάνατό του, διηγείται πως πρότεινε και στον Ομάρ να του δώσει κάποιο αξιώμα. Αυτός δώμας αρνήθηκε κατηγορηματικά και αξιώματα και πλούτη!

«Εκείνο που θέλω, του είπε, είναι η δυνατότητα να ζήσω ήσυχα στη σκιά του μεγαλείου σου, να γνωρίσω τις επιστήμες και να μελετήσω απερίσπαστος τη ζωή!»

Έτσι ο Νιζάμ το μόδο που έκανε για τον Ομάρ ήταν να του εξασφαλίσει μια ετήσια επιχορήγηση, που του επέτρεψε να ζήσει και να πεθάνει το 1123 μ.Χ. στο Ναΐσαπούρ ασχολούμενος απερίσπαστος με όλους τους τομείς της Γνώσης. Διέπρεψε στην Αστρονομία και την Άλγεβρα, βοήθησε στην μετατροπή του ημερολόγιου, συνέγραψε αστρονομικούς πίνακες και μια διατριβή για την Άλγεβρα που έχει κυκλοφορήσει στη Γαλλία.

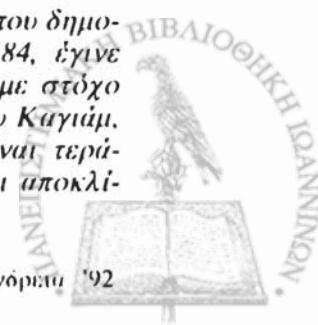
Όμως το έργο του που χαρακτηρίζει τη στάση του απέναντι στη ζωή, αλλά και απέναντι στην ίδια τη γνώση, είναι τα περίφημα τετράστιχά του τα Rουμπαγιάτ!

Είναι φανερό πως τα Rουμπαγιάτ είναι το καταστάλαγμα του Ομάρ από την πορεία του μέσα στη Γνώση.

Η θλίψη και η μελαγχολία για το εφήμερο της ζωής σε αντίθεση με την αιωνιότητα του θανάτου δείχνει πως, στην πορεία αυτή δεν βρήκε απάντηση στο υπαρξιακό πρόβλημα. Κανένας κόσμος δεν υπάρχει γι' αυτόν παρά μόνο ο Γήινος. Αρνούμενος κάθε τι το μεταφυσικό καταπραύνει την ψυχή του με τις αισθήσεις του, μέσα σε μια συγκατάθεση με τα πράγματα «όπως είναι». Στη συγκατάθεση αυτή δύμας έχει απελευθερωθεί από το κυνηγητό των περιττών γι' αυτόν υλικών αγαθών, αξιωμάτων, δόξας κ.λπ. και ανάλαφρος, χαριτωμένος στη μελαγχολία του, συμπαθής ακόμα κι αν δεν συμφωνεί κανείς μαζί του, κράμα ασυνειδητοποίητου επικούρειου και στωϊκού μαζί φιλοσόφου μεταφέρει τη θεότητα από το μεταφυσικό στο ανθρώπινο περιβάλλον, μετατρέποντας τις τυπικές θρησκευτικές τελετές, σε ανθρώπινες λειτουργίες.

Τα Rουμπαγιάτ φτάνουν συνολικά τα 430! Από αυτά ο E. Fitzgerald μετέφρασε στα Αγγλικά το 1868 τα 110.

Η σχετική απόδοση στα ελληνικά που δημοσιεύσαμε στο προηγούμενο τεύχος 84, έγινε από αυτή τη μετάφραση επιλεκτικά, με στόχο αυτά που αποδίδουν τη φιλοσοφία του Καγιάμ, μια και από το σύνολό τους που είναι τεράστιο, μπορεί κανείς να ξεχωρίσει και αποκλίσεις σποραδικά από αυτή.

Πεζοί Ρυθμοί

Σπαραγτικές κραυγές ενός συγγραφέα

Tou B.N. Τερτίη

Με τόσο σπαραγμό να το είρω:
Με τόσο κόνι και φρίκη να το φωνάξω.
ν' ακοινοτεί πέρα κι ακ' το τέλος του καιρού,
να βρει, να φτάσει, να τραντάξει
μέχρι και την καρδιά της αιωνιότητας.
Να κάνω και το χάρο να κλάψει, να κονέσει.
Πιατί ν' αλλήλοσφράσονται οι άνθρωποι;
Πιατί να σκοτώνονται χιλιάδες χρόνια;
Τόσοι κόλεμοι, τόσοι αίμα, τόσοι νεκροί, τόσο δάκρυ.
Ξεκληρίσματα λαών, ξόλοθρεμοί, απέλειστα κοιμητήρια,
η μαΐρη και φριχτή σοδειά της ιστορίας!
Τόσο μίσος, εχθρότητα, κακοτριγία, βαρβαρότητα,
σε τι αφελούν τούτον τον δύστυχο κλαυθήτη.
Κου έχει τόση αμορφιά, τόσα αγαθά:
καλοσύνη, τριμερότητα, αποργή, για τα κακότυχα καιδιά του;
Μα γιατί ν' αλλήλοσφράσονται οι άνθρωποι;
Κι είναι τόσο όμορφη και καλή η ζωή,
τόσο καλό το φως, η τιμή, ο σεβασμός, η αδερφοσύνη,
κι όλα τα οιραία, κι όλες τις χαρές της δίνει ακοιραστη εργασίασσα η ειρήνη!

Μες στο έγκλημα την κακοτριγία, την αιθρωκοφαγία, γιατί να δέρνεται και να σέρνεται χιλιάδες χρόνια τούτο το μαρτυρικό κι αγειστο ράλσαρα ο άνθρωπος; Ναι, τούτο τ' αριστουργηματικό ράλσαρα που όλα τα μπορεί! Την αλλοίωσή του, την ιποκρισία του, το φονικό εγκινόμα του, δεν θα τα υποτάξει ποτέ ο άνθρωπος;

Λοιπόν πρέπει να γκρεμιστούμε στα βάραθρα, να δολοφονήσουμε την ελπίδα, τη χαρά, την αμορφιά και ν' αρνηθούμε τη ζωή, το φως, το γέλιο, το τραγούδι, τον έρωτα, το φιλί της αγαπημένης, τα ιτιφάτικα κέριλα, τα οιράνια τάξα, τα στέχια και ν' αρνηθούμε τις στρατιές των αστεριών, που μας βιάζουν με τόση λαχτάρα, λατρεία, θαυμασμό, γιατί είμαστε το μοναδικό το κάτι άλλο μες στο σύγκραν και ν' αρνηθούμε τα χριστιανιστικά μέρατα, τις ραδοδάφνες, το πρωινό τραγούδι τ' αηδονού στις ρεματιές, τις καλές ιερομάντες με τα κρονισταλλένια νερά, τις όμορφες γεράιδες που τις φυλάντες; Τα μικρά καιδιά που καιέσουν το κρυπτούλι, κι απολάντε κόκκινους χαρταστούς, τα βρέφη να χαρογελούν στην κούνια τους; Όλα να τ' αρνηθούμε, να τα δολοφονήσουμε και να φωνάζουμε: ζήτω θάνατες! Για την τιμή σου, το θριαμβό σου και τη δόξα σου, σκιλάβοι και δουλοί σου θα σφαδάστε αιώνια! Την υπηρεσία σου κάντα αιχμάλωτοι, θα χίνουμε στις λάκες τ' άντερά μας. Λοιπόν, όλα πρέπει να τ' αρνηθούμε, να τα θάψουμε, για να χορτάσσουμε τον εγκινό μας, την έπαρση μας, την αρληστία μας, και να βάλσουμε κορώνα μας και στέμμα μας τον καρκίνο, και να προσευχόμαστε στη σοφία του, στην αγαθότητά του, κι ούτε να πολεμήσουμε τη θέα ραδιενέργεια: γιατί θα φροντίσει το ταξίδι μας να 'ναι άνετο και σίντομο. Κι ακόμα στις κυρηγικές βάρβες και στους κύριαυλους, να κάνουμε κάθε στιγμή με κατάτιξη την προσειχή μας, για να μας εξιθερώσουν το γρηγορότερο ακ' το βραμπαρκίο μας: Αμήν, αμήν, αλλήλοιμα.

Δωματίου Μεσημένης 42

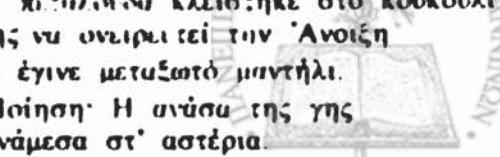
Ποιητικοί Στοχασμοί

Λωρικός Λόγος

Tου Γιώργη Κατσίμπα

- Η Ελλάδα στην αρχαιότητα
έστησε ναούς κι ανάστησε δόξες
οβελίσκους του ναού, πυραμίδες της τέχνης
για προσκύνημα και παράδειγμα
- Για κανέναν πόλεμο δεν θα δήλωνα καμικάξι,
αλλά στον αστερισμό σου Λαίδα
απισιγκούνευτος Δημοσθένης, ορκίζομαι.

- Κανένα ρολόι δε σταματάει στο δρόμο
να μας κει την ώρα του.
Φοβάται να μην τη «σκοτώσουμε».
- Οι ωκεανοί νανουρίζουν τη γη
κι δταν ο Ποσειδώνας οργίζεται
για τις κανουργίες του Οδισσέα
κυνουροντίζει και τις βαρκούλες
του γηπετού.
- Η ποιητική μέλισσα κλειστήκε στο κουκούλι
της να ονειρεύει την Άνοιξη
κι έγινε μετυπωτό μπντήλι.
- Ποιήση: Η ανάσα της γης
ανάμεσα στ' αστέρια.

- Μια αστραπή και οι φτερωτοί άγγελοι
θ' αφήσουν τη στερνή πνοούλα τους πάνω στη γη.
Οι αυγινές καντρίλιες τους για τον ήλιο
θα σιγήσουν για πάντα
και οι πιο αθώοι νεκροί της ανθρώπινης αλαζονείας
θα κλείσουν τα μάτια.
- Μπετόβεν. Οι θεοί του στέρησαν την ακοή
για να καταγράψει τη μελωδία των άστρων.
- Βλέπουμε τους τάφους στα νεκροταφεία,
το δικό μας, δεν τον υποψιαζόμαστε.
- Άλογο το ζο και λογικός ο καβαλάρης
που το οδηγεί στην ίδια σφαγή.
- Είδες το φεγγάρι; Για να μας φωτάει τη νύχτα
διανείστηκε ένα λυχνάρι απ' τον ήλιο.
- Έτη φωτός, διαστημικές ταχύτητες, ταχυδνιά
και μέσα στον ανθρώπινο εγκέφαλο
απροσπέλαυστη η φαντασία.
- Αν δεν συντονίσεις τα βήματά σου με το σήμερα,
είτε δε θα προφτάσεις, είτε θα προσπεράσεις

Αθήναι '92

Για τους Έλληνες και την Ελλάδα

Του Ιάσονα Ευαγγέλου

- Το πάθος για ελευθερία, στον Έλληνα, με κανένα είδος ελευθερίας δεν συμβιβάζεται απόλυτα. Γι' αυτό, στο χώρο του μύθου αναζήτησε την πιο θαυμαστή ελευθερία και στο χώρο της φιλοσοφίας βρήκε την πιο γνήσια απολύτρωση.
- Σ' οποιαδήποτε γλώσσα, ο λόγος που έχει βαθύτητα και σαφήνεια μαζί, πρέπει να χαρακτηρίζεται σαν «ελληνικός λόγος».
- Ο Έλληνας που αγκαλιάζει μ' αγάπη την προγονική του κληρονομιά, δεν γυρίζει πίσω γυρίζει μπροστά.
- Αν ο κάθε άνθρωπος έχει καθήκον να φροντίζει για την πνευματική του ανανέωση, χρέος του Έλληνα είναι να μεριμνά για την πνευματική του αναπαλαιώση.
- Κάθε πνευματικός καρπός για να ωριμάσει χρειάζεται τον ήλιο της Ελλάδας.
- Οι σημερινοί Έλληνες είναι οι κλειδοκράτορες του αρχαίου τους πολιτισμού, που έχασαν τα κλειδιά (και κάποιοι

απ' αυτούς τ' αναζητάνε έξω απ' την Ελλάδα).

- Κάθε καινούρια εκκλησία θεμελιώνεται πάνω σε κάποια οστά αγίου. Κάθε καινούρια φιλοσοφία θεμελιώνεται πάνω σε κάποια στοιχεία ελληνικά.
- Αυτός που στα είκοσι του ερωτεύτηκε την Ελλάδα, στα σαράντα του είναι δυο φορές ένας εικοσάχρονος ερωτευμένος.
- Η ελευθερία που γέννησε η Ελλάδα ποτέ δε βύζαξε το γάλα της· μεγάλωσε πίνοντας το αἷμα της.
- Η Ελλάδα δεν είναι πατρίδα· είναι νοοτροπία.
- Οι Έλληνες δεν είναι πατρίδα· είναι νοοτροπία.
- Οι Έλληνες έχουν ιδιαίτερη ευαισθησία στο φως του Λόγου. Γιατί η φύση τους μαθαίνει να βιώνουν το φως και η ιστορική τους παράδοση να βιώνουν το Λόγο.
- Το ηθικό δώρο της Ελλάδας στην ανθρωπότητα είναι: η «έλλογη αρετή». Το αισθητικό της δώρο είναι η «έλλογη τέχνη» και το γνωσιολογικό της δώρο, η «έλλογη αλήθεια».

Νότες της Εθνικής Αντίστασης

Μια Μονομαχία

(Από τη δρύση του Ε.Λ.Α.Ν.)

Του Ανδρέα Τσώνη

Ξημέρωνε η 27η του Μάη 1944

Η χαραυγή αχνορόδιζε τον ορίζοντα πέρα
προς την ανατολή.

Το βενιζινοκάικο ΚΙ του Ε.Λ.Α.Ν. Κορινθια-
κού, λικνιζόταν στα κυματάκια της θάλασσας;
ενώς ορμίσκουν, κάρου στα δυτικά του ακρωτή-
ριού της Ακράτας.

Στα βορεινά, ο δύκος των βουνών της Ρού-
μελης, φάνταζε μουντός στο χαραμέρι, ενώ η
θάλασσα αναριγούσε από την πρωινή αύρα

Μέσα στο μισοσκότιδο, από τα βράχια του
ορμίσκουν, φάνηκαν κάποιες φιγούρες ανθρώπων
του κουβαλούσαν κιβώτια, και τ' απίθωναν στ'
ακρόγιαλο με προσοχή και φροντίδα

Άλλοι αντάρτες από κακί καραλάβαιναν με
την ίδια προσοχή τα κιβώτια και τα μετέφερ-
ναν, καταχωνιάζοντάς τα μέσα στ' αμπάρι του
πλεούμενου.

Πριν διαλιθεί το σκοτιάδι, τάχανε κιόλας;
αμπαριάσει στον κατάλληλο χώρο και τάχανε
καμοιφλώρει.

Λίγο πριν ξεπροβιώσει ο ήλιος, το ΚΙ, κακί¹
του Ε.Λ.Α.Ν., ξεκίνησε από τον ορμίσκο πλέο-
ντας τριούς τα βορειοδυτικά, σα να βιάζοταν ν'
ανταμέσει το φεγγάρι που πήγαινε να βασιλέ-
ψει.

Μετά από αρκετή πορεία και με τον ήλιο
ωηλά, πλησίαζε σ' ένα βραχονήσι, κάπου
μπροστά στον όρμο της Βίδαλης, διαν από το
Νότο έφτασε το βουητό αεροκλάνων χωρίς να
φαίνονται ακόμα, σαν εξαύλωμένα μέσα στο
χάος του ουρανού, και που δύσκολα πήγαινε, γινόταν
πιο δυνατό καθώς πλησιάζαν.

Τέλος, ξεπρόβαλαν πέντε αεροκλάνα κατα-
διωχτικά, των ναζήδων «Μέρσεσμιτ» 109.
Από το μικρό πλεούμενο ΚΙ, ο κακετάνιος τα
παρακολούθισε με τα κυάλια του, σίγουρος
για την ώρα δτι, δεν τους είχαν αντιληφθεί.

Ωστόσο σήμανε συναγερμό και δύο ήταν

στις θέσεις τους σε δευτερόλεπτα, περιμένοντας
διαταγές;

Όταν τ' αεροκλάνα σήμωσαν, έστριψαν προς
τα βορεινά, πειρνούντας πορεία που οδηγούσε
στο βραχονήσι και στο ΚΙ.

Γη στιγμή εκείνη, το πλεούμενο έστριψε πί-
σω από το βραχονήσι. Έκανε απότομη στροφή
ΝΔ και καλύφτηκε σε μια βραχοσπηλιά, από
τις «Λούφες» του που ήταν από πριν γνωστές,
εκεί που άραξαν τα κακία του Ε.Λ.Α.Ν.

— Γρήγορα τα κιβώτια στη στεριά. Φώναξε ο
κακετάνιος. Το πλήρωμα του μικρού σκάφους,
τοργά-τοργά, άρχισε να κατεβάζει τις κάσες
στο νησάκι και να τις κρύβει σε ακυρόβλητο
μέρος. εδώ κι εκεί, κάτω από τα βράχια.

Τα κιβώτια και τα μάτια σας. Φώναξε πάλι
ο κακετάνιος, ενώ ετοιμάζαν τα δύλα τους, για
τυχόν άμινά τους.

Πρέπει οπωσδήποτε να τα παραδώσουμε
στη χέρια των ανδρών του 34 Συντάγματος του
Ε.Λ.Α.Ν. που τα περιμένουν.

Το μικρό πλεούμενο κριμμένο καλά, κάτω
από τις ωρατούς βράχους που το σκέπαζαν και
το προστάτευαν από τον ουρανό, ήταν δύσκο-
λο να εντοπισθεί από αεροκλάνα που πετούσαν
υπλά.

Έπρεπε να πετάξουν κολύ χαμηλά, σχεδόν
πάνω από τη θάλασσα, σε μικρό ύψος, και
δύσκολο εκεί να το χτυπήσουν.

Μια ομάδα από το πλήρωμα γύρω στους δέ-
κα άνδρες, είχαν πάρει θέσεις στα βράχια.
στρέφοντας προς τον ουρανό τις κάννες, των
πολυβόλων τους, για να υκοδεχτούν τους γερ-
μανούς, αν θα κατέβαιναν χαμηλά.

— Να μη τους πυροβολήσετε αν δεν κατέβουν
χαμηλά. Τους φώναξε ο κακετάνιος.

— Τους γερμανούς θα τους αναβρούμε μερ-
σά μας. Άλλα, σήμερα θα μαστε εμείς οι
νικητές, αν καταφέρουμε να τους ξεγελάσουμε.

Είναι ανάγκη να παραδόσουμε τα κιβώτια με τα δπλα εκεί που πρέπει.

Γ' αεροπλάνα φτάνοντας πάνω από το ξερονήσι, άρχισαν να γυροφέρνουν, προσπαθώντας να εντοπίσουν το μικρό πλεούμενο. Είχε γίνει ύφαντο μπροστά στα μάτια τους, μέσα στο φως τῆς χαρωγής. Τα αιχμηρά κατακόρυφα βράχια του μικρού νησιού, τα εμπόδιαν να κατέβουν χαμηλά. Και αφού τριγύρισαν μερικές φορές, έστριψαν κατά το βορρά και πέταξαν προς την Ιτέα, όπου και χάθηκαν στον ορίζοντα, μέσα στην πρωινή ομίχλη. Ο καπετάνιος αφού βεβιώθηκε δτι, οι ναζήδες φύγανε, διέταξε το ξαναφόρτωμα των κιβωτίων στο καΐκι και συγκέντρωσε όλο το πλήρωμα στην ακρογιαλιά, που ήταν αθέατο από τους βράχους.

Θα φύγουμε· είπε ο καπετάνιος και συνέχισε: Μπορεί να στείλουν άλλ' αεροπλάνα ή και τορπιλάκατες. Εμείς δμως, θα τραβήξουμε για τον προστημό μας. Είμαστε έτοιμοι.

Άναψε το τσιμπούκι του, τράβηξε μερικές ρουφηξίες και στράφηκε σ' έναν μελαχρινό Ελανίτη με κατάμαυρα μαλλιά και γένια.

Εσύ Μωραΐτη, θα μείνεις μ' ένα πολυβόλο εδώ. Μόλις φύγουμε θα προχωρήσεις πιο πάνω και θα πιάσεις θέση στο τσιμεντένιο ορόσημο στην κορυφή. Από κει θα παρικολουθείς τον ουρανό και τη θάλασσα, γι' αεροπλάνα και τορπιλάκατες, για το πού πηγαίνουν, και από πού έρχονται· και αν προσγειώνονται στην Ιτέα.

Αν έρθουν προς τα δω, να κρυφτείς καλύ και τα μάτια σου τέσσερα· ή μάλλον δεκατέσσερα.

Εμείς θα επιστρέψουμε αύριο το πρωί στα ξημερώματα.

Πρόσεξε τι θα σου πω: Θα στείσεις το πολυβόλο σου στο ορόσημο, για να καταλάβουμε πως δεν υπάρχει εχθρός. Και να 'ρθούμε να σε πάρουμε. Από τις ανιχνεύσεις που θά 'χεις, θ' αποφασίσουμε για την πορεία μας. Θέλω σίγουρες πληροφορίες και σωστές εκτιμήσεις. Γιρίζοντας στο πλήρωμα, φώναξε: Ήαιδιά φεύγουμε.

Το καΐκι ξαναφόρτωμένο με τα κιβώτια ξεροφύσηξε δυο-τρεις φορές, και πλέοντας αργά στη ήσυχη νερά, ξεκίνησε για να ολοκληρώσει την αποστολή του.

Παραγκώνισε το βράχο της «Κομμένης Ηέτρας» εκεί κοντά της, ώσπου απομακρύνθηκε, σχίζοντας τον αστραφτερό γυαλό, προς τα δυτικά, μέχρι που χάθηκε πίσω από τον πέτρινο κορμό του μικρού νησιού, με τον ίδιο ανεβασμένο στον ορίζοντα που χρύσωνε τη γαλήνια θάλασσα.

Η μέρα ήταν υπέροχη, και στο βάθος τα βουνά, έμοιαζαν σαν ζωγραφιά ξεθωριασμένης ακούμαρέλλας.

Ο Μωραΐτης, σε λίγο, δεν άκουγε το ρυθμικό χαραγμένη της μηχανής του ΚΙ, και ύρισε σιγά-σιγά ν' ανεβαίνει τους κυκοτράχαλους

βράχους, φορτωμένος το πολυβόλο και τις ταινίες του, προς το μέρος της ψηλής κορυφής δύπου το βαμμένο με ασβέστη τσιμέντινο ορόσημο, στραφτοβολούσε λουσμένο από τις ηλιαχτίδες, μέσα σ' έναν καθάριον ουρανό που τον καθέρεψε κ' η καταγάλανη θάλασσα.

Είχε παρικολουθήσει τα εχθρικά αεροπλάνα που σε σχηματισμό ρόμβου με το πέμπτο στην ουρά, τράβηξαν βορειοανατολικά, προς την Ιτέα, ξεθωριάζοντας σιγά-σιγά στον ορίζοντα. Από τη θέση του, ήταν αδύνατο να βεβαιωθεί αν είχαν προσγειωθεί εκεί.

Έψαξε τριγύρω του να βρει κάποια σίγουρη θέση, που να τον προφυλάσσει από τον ουρανό και να του παρέχει τη δυνατότητα να χτυπάει τους στόχους του με το πολυβόλο του. Από το τριγωνομετρικό σημείο, διέκρινε στο βάθος προς τα δυτικά το ΚΙ, σαν μια μυγούλα μέσα στο γάλι, να στρίβει σύριζα σ' ένα ακρωτήρι που έκρυψε πίσω του τον όρμο ως εκεί που θα εκπλήρωνε την αποστολή του. Ήξερε πως, στον όρμο της Ερατεινής, περίμεναν το φορτίο μ' αγωνία για να οπλιστούν τα παλικάρια της Ρούμελης να μπούνε όλα στον Αγώνα.

Σαν πέρασε λίγη ώρα, αποφάσισε να κατέβει τη μικρή ρεμματιά που είχε μπροστά του, για να πάρει κρύο νερό, καθώς είχε διψάσει.

Όταν πλησίαζε στην πηγή, είδε κοντά στο γυαλό μέσα στις θαλασσόπετρες, μια καμπουριασμένη γυναικούλα να μαζεύει αλάτι.

Στάθηκε στην «Κόκκινη Πέτρα» και την κοίταξε.

Της φώναξε από ψηλά και κουτροβολώντας πήγε κοντά της.

Κάνε τη δουλειά σου, της είπε, αλλά, αν ακούσεις βουητό αεροπλάνου να κρυφτείς κάτω απ' τους βράχους.

Δε θα ξετρυπώσεις αν δε χαθεί ο βόργγος τ' αεροπλάνου. Κατάλαβες;

Η γυναίκα αναστήκωθηκε πιάνοντας τη μέση της και τού 'γνεψε με το κεφάλι ότι κατάλαβε· και συνέχισε: Το βράδυ θά 'ρθει ο άντρας μου, με τα παιδιά μου, μ' ένα ψαροκάικο για να με πάρουν. Εσύ τί θα κάνεις; Θα μείνεις εδώ;

Ο Μωραΐτης γύρισε και τη ρώτησε.

Πώς βρέθηκες εδώ; Πώς ήρθες, Πώς θα φύγεις;

Θα φύγω με το σουρόπο. Του είπε η γυναίκα, ξαναγυρίζοντας στη δουλειά της. Και συνέχισε: Το βράδυ θά 'ρθει ο άντρας μου, με τα παιδιά μου, μ' ένα ψαροκάικο για να με πάρουν. Εσύ τί θα κάνεις; Θα μείνεις εδώ;

Εγώ έχω κάποιους λογαριασμούς με τους γερμανούς.

Μπορεί νά 'σαι τυχερή ν' απολαύσεις μονομαχία. Λν ζήσεις να τη λες στα παιδιά σου και στ' αγγόνια σου. Συνέχισε τη δουλειά σου, αλλά να θυμάσαι αυτά που σου είπα για τ' αεροπλάνο. Να κρυφτείς γρήγορα και να μη ξεμυτίσεις πριν φύγει. Η γυναίκα τον κοίταξε παράξενα μ' ένα αίσθημα, ανάμειχτο από φόβο και θαυμασμό. Φαίνεται «κουζουλό», σκέφτηκε και ξαναρίζηκε στη δουλειά τη. Βιαστικά,

αρχίζοντας να μαζεύει αλάτι.

Ο Μωραΐτης είχε ξανανέβει στην «Κόκκινη Πέτρα» όταν της έβαλε τις φωνές.

— Κρύψου γρήγορα. Τρέξε στο βράχο, της φώναξε, ενώ ανέβαινε προς τ' ορόσημο και το μετερίζι του.

Απόμακρος αλλά σταθερός ακουγόταν ο βόγιος αεροκλάνου που ερχόταν από τη μεριά της Ιτέας, κρυμμένου ακόμα πίσω από λοφίσκους.

Η γυναικα χάθηκε κάτω από το βράχο και χάθηκε στη σκηλιά.

Εκείνος τ' άκουγε καθαρά και ήταν σίγουρος πως ήταν ένα και μάλιστα καταδιωχτικό.

Έφτασε στο ορόσημο και κοίταξε προς την Ιτέα, δε φαινόταν τίκοτ' ακόμα αλλά, ο βόγιος γινόταν εντονότερος. Φαίνεται πως οι πρώτοι γερμανοί, ειδοκοίσταν τους δικούς τους στ' αεροδρόμιο και κάποιος πέταξε προς τα δω. Σε λίγο ξεκρύπτηκε από την κορυφή του λόφου σαν κοκκίδα στο θαυμάριο φόντο τ' ουρανού, μεγαλώνοντας καθώς πλησιάζει στο βραχονήσι.

Μόλις πέρασε το λόφο κατέβηκε χαμηλά πάνω από τη θάλασσα.

Ο Μωραΐτης το περίμενε, δύο πλησιάζει στο ξερονήσιο μουγκρίζοντας φοβερά και με μεγάλη ταχύτητα, πήγε τη βόλτα να ξεκίνει το πλεούμενο.

Κρυμμένος κι ακίνητος το ταρικολούθιστε με μάτια γερυκιού. Βεβαιώθηκε ότι ήταν σαν τα προηγούμενα αλλά με διυφορετικό χρώμα.

Εκείνη τη στιγμή σκέφτηκε πως, αν στρέφοταν προς τα βορειοδυτικά σίγουρα θα εντόπιζε το ΚΙ στη θάλασσα, και πως, δεν θα ήταν ευχάριστα τα πράγματα για το σκάφος και τους συναγωνιστές του, και πως, κυρίως θά ταν κρίμα, τόσα όκλα και πυρομαχικά να τα φάει η θάλασσα, τη στιγμή που ήταν τόσο απαραίτητα στο 34 Σύνταγμα και στον Αγώνα για τη λεφτεριά. Όπλισε το κολυβόλο του στο μετερίζι κι αποφάσισε να το χτυπήσει.

Ο γερμανός πιλότος τον είδε. Άλλα πριν προλάβει εκείνος, τού βάλε πρώτος ο Μωραΐτης. Ο χιτλερικός πέταξε χαμηλά πάνω απ' το ορόσημο κι έβαλε τις δικές του ρικές. Ακολούθησε σκληρή μονομαχία. Ο εχθρός γάζωνε με μανία δλη την κορυφή. Άλλα τον μονομάχο Ελανίτη δεν τον κολλούσε σφαιρά. Άλλαζε θέσεις, όταν ο πιλότος κατέβαινε χαμηλότερα και τον σφυροκοπώσε. Πείσμα στο κείσμαστραψε και βρόντησε μια τόσο εύστοχη βολή και τρύπησε το ρεζερβουάρ τ' αεροκλάνου. Ο γερμανός έκανε στροφή κι οπισθοχώρησε, και τα καύσιμα έτρεχαν μέσα στη θάλασσα. Ήταν μια άγρια μονομαχία, με νικητή τον Μωραΐτη. Γιατί, σ' ένα λεφτό ακούστηκε ένας κρότος ισχυρός, και δυνατή λάμψη στ' ακρούρανο προς την Ιτέα. Γ' αεροκλάνο έγινε κομμάτια, καθώς και ο πιλότος του.

Ο λεβεντοαντάρτης χοροπηδούσε σαν τρελός απ' τη χαρά του. Σε λίγο, κατέβηκε προς τ' ακρογιάλι. Ήπιε νερό απ' την πηγή και δροσίστηκε. Ξανάβρε, και τη γυναικικούρνιασμέ-

νη στη σκηλιά.

— Τον κατάφερα τον φασισταρά συναγωνίστρια. Της είπε.

— Ναι, τον είδα παλικάρι μου, που έφευγε κουτσοπετώντας, κατουρημένος, ο κερατάζι.

Τα ξημερώματα, ο Μωραΐτης άκουσε τον ελαφρό βόγιο της μηχανής του καϊκιού. Είχε στηρίξει το κολυβόλο στο ταμπούρι του, για να το ιδεί κι ο κακετάνιος. Κι δύο πλησιάζει το ΚΙ, ράδιζε η αυγή, κι αυτό έμραινε στον ορμίσκο του. Κι δύο πλησιάζει ν' αράξει, ο μονομάχος κατέβαινε χοροπηδώντας από χαρά κι ενθουσιασμό, κι αγκάλιαζε τους συντρόφους του.

— Τον έφαγα τον άτιμο τον αεροόρδο του Χίτλερ, και κατουρημένον κιόλας.

— Μεράβο σου Μωραΐτη! Τού λέγαν δύοι. Η αποστολή μας εκτελέστηκε στο ακέραιο.

Ταυ φίλησε κι ο κακετάνιος, κ' ύστερα τονε πρότεινε για παράπομπη και για βαθμό.

Γ. Πέγιος

Στο Τίτο Βέλλες της Γιουγκοσλαβίας, κάθινε πρόσφατα ο φίλος της Περιοδικής μας Επιθ σής, παλαιμάχος και τίμιος αγωνιστής στα παλιά απελευθερωτικά κινήματα Γιώργης Πέγιος, που καταγόταν από το Νεστόριο. Ο φίλος και σύντροφός του στους αγώνες Τάκης, που μας διαβίβασε το λυπηρό μήνυμα, έχασε τον προσφιλή του.., και το «Ελ. Πνεύμα» ένων φίλο και θυμαστή του, που το διέδιδε και σ' άλλοι, ομογενεῖς;

Άπο πολὺ νέος ο Π. βρέθηκε εργαζόμενος στην Καρβάλα και στη Θράκη και πορεύτηκε με τολαδ για το δίκιο και τη λευτερία του. Έτσι πέρασε και στην Αντίσταση. Υκήρξε δραστήριος στο Βουνό και στον κάμπο και οι συναγωνιστές του, τον εκτίμησαν και τον αγάπησαν. Μετά τον Δ.Σ. και την υπερορία της Τασκένδης, είχεν εγκατασταθεί στο Τίτο Βέλλες, δύο αντάμωσε κι ζήσε με την οικογένειά του. Τα παιδιά του, τόσον ο αγαπητός μας Τάκης, δύο και το «Ελ. Πνεύμα» τα συλλιπούνται θερμά· κι ας είναι περήφανα για εκείνον.

Αφηγηματικό χρονικό

Οι εκλογές για το Εθνικό Συμβούλιο Κορυσχάδων στα Καμποχώρια των Γιαννίνων

Του Δήμου Βότσικα

Στα τέλη Μάρτη του 1944, έφτασε στην πόλη μας η είδηση ότι: Στα βουνά της Ελεύθερης Ελλάδας είχε συγκροτηθεί στις 10 του ίδιου μήνα στη Βίνιανη - Ευρυτανίας η ΠΕΕΑ (Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης) δηλαδή, η Κυβέρνηση του αγωνιζόμενου λαού μας. Αποστολή της ήταν ο συντονισμός και η διεύθυνση του αγώνα στο μαχόμενο έθνος, η γενική απελευθέρωσή του, η διοίκηση των ελεύθερων περιοχών και η εξασφάλιση της λαϊκής κυριαρχίας στη χώρα. Έτσι, σύμφωνα με οδηγίες που στάλθηκαν και στα Γιάννινα από την ΠΕΕΑ οι εκλογές θα γίνονταν σε δύο στάδια: Την Κυριακή στις 23 Απρίλη, θα εκλέγονταν στις συνοικίες των πόλεων και στα χωριά οι εκλέκτορες και την επόμενη Κυριακή 30 Απρίλη, αυτοί θα εξέλεγαν τους εθνοσύμβουλους.

Στην Ήπειρο είχε καθοριστεί να εκλεγούν 14. Μετά λοιπόν από τη Συνεδρίαση της Περιφερειακής Επιτροπής του ΕΑΜ που συζήτησε διεξοδικά το θέμα, άρχισε έντονη οργανωτική και διαφωτιστική δουλειά για τις εκλογές και στα χωριά του Κάμπου των Γιαννίνων. Έγιναν πολλές συγκεντρώσεις και συσκέψεις και με προκηρύξεις και τρικ διάφορες απομικές και ομαδικές συζητήσεις. Οι Εθνικοαπελευθερωτικές Οργανώσεις του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ-ΕΠΟΝ-ΕΑ.κ.λπ. έριξαν το κέντρο βάρους στις εκλογές.

Σε λίγες μέρες, μικροί και μεγάλοι στα χωριά του κάμπου, μιλούσαν μ' ενθουσιασμό γι' αυτές.

Η 23η Απρίλη του '44 στα Καμποχώρια των Γιαννίνων και σ' όλα τα χωριά της Περιφέρειας ήταν για το λαό σωστό πανηγύρι! Οι κάτοικοι συγκεντρώθηκαν από το πρωί στις εκκλησίες και μετά τη λειτουργία, πήγαν όλοι στα σχολεία και ψήφισαν τους εκλέκτορες.

Σε πολλά χωριά, όπως στην Πεδινή στο Μεγάλο Μπισδούνι, (σημερινή Ελεούσα) Βουνοπλαγιά, Σταυράκι, Πέραμα, Ανατολή, Κατσικά, κι άλλα που ήταν καταλισμένοι γερμανοί, οι κάτοικοι είχαν ειδοποιηθεί κι έκαναν συναντήσεις, ανακοινώσεις και καθοδηγήσεις για το σητημα. Όλοι οι ψηφοφόροι, ήταν επί ποδός, συγκεντρώνοι κι ενθουσιασμένοι προπάντων γυ-

ναίκες και νεολαίοι, που ασκούσαν για πρώτη φορά αυτό το δικαίωμα της ετυμηγορίας. Ήταν ελεύθεροι να εκλέξουν αυτούς που οι ίδιοι έκριναν ως πιο ικανούς για να τους αντιπροσωπεύσουν. Ψήφιζαν ελεύθερα. Κανείς δεν τους πίεζε, ούτε τους φοβέριζε, όπως γίνονταν στο καθεστώς του Μεταξά της 4ης Αυγούστου όπου οι κομματάρχες αγόραζαν και τους ψήφιζαν...

Οι περισσότεροι Έλληνες τότε είχαν εμπιστούνη στην ΠΕΕΑ και στο ΕΑΜ με τις Οργανώσεις του, και πίστευαν ακράδαντα πως οι εκλογές εκείνες θα συντελούσαν στο χτίσιμο μιας καινούριας Ελλάδας, χωρίς ξένους «προστάτες» ή καταχτητές, χωρίς εκμεταλλεύτες. Όλοι αγωνιζόμαστε για μια πατρίδα ελεύθερη, προκομένη, ανεξάρτητη κι ευτυχισμένη.

Ως και τα παιδάκια τ' αετόπουλα βοήθησαν όσο μπορούσαν στην ανενόχλητη διεξαγωγή των εκλογών, καθώς από τα χαράματα είχανε πιάσει τα καραούλια και παρακολουθούσαν μη τυχόν ξεμυτίσουνε δυνάμεις των καταχτητών. Κι όταν υποπτεύονταν κάτι, ειδοποιούσαν τη φρουρά του Εφεδρικού ΕΛΑΣ που είχε την επιτήρηση στα εκλογικά τμήματα, για το αδιάβλητο της ψηφοφορίας, και για ν' αποκρύψουν τυχόν προσπάθεια ματαίωσης των εκλογών, που για πρώτη φορά γίνονταν ελεύθερες με πατριωτική κι αγωνιστική έξαρση και πλατιά συμμετοχή λαού, παρά την τρομοκρατία και τη συκοφαντική εκστρατεία που είχε εξαπολύσει η άκαπνη και σκασιάρχισσα ελληνική αγγλόδονη κυβέρνηση του Καΐρου. Ψήφισαν τότε συνολικά 1.800.000 ψηφοφόροι, σ' όλη τη χώρα. Στα Καμποχώρια των Γιαννίνων η συμμετοχή ήταν καθολική. Ο λαός είχε παντού αποδείξει περίτρανα, ότι βρισκόταν στο πλευρό του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ-ΕΠΟΝ-ΠΕΕΑ.

Η αντίδραση, αν και τις πρώτες μέρες απειλούσε ότι, θα σαμποτάρει τις εκλογές, έβιαλε «την ουρά στα σκέλη» και δεν τόλμησε να σηκώσει κεφάλι.

Στις 30 Απρίλη '44 λοιπόν, οι εκλέκτορες του Κάμπου, συνάχτηκαν στο μοναστήρι του Άι-Λιά πάνω από το χωριό Κρύα, κι εξέλεξαν ομόφωνα εθνοσύμβουλο της περιοχής των Βασιλη Τσίτσο έναν χωρικό, που στάθηκε άγνωστο για ποιούς λόγους δεν πήρε μέρος στο Εθνικό Συμβούλιο.

Στις αρχές του Μάη '44, είχαν εκλεγεί απόλητη την Ήπειρο, οι παρακάτω εθνοσύμβουλοι:

Αλκιβιάδης Λούλης, Βασίλης Σακελλαρίδης, Λευτέρης Κολοβός, Νικολέων Τσάντης, Περικλής Ζήκης, Π. Τζιτζάνης, Δ. Θεολόγης, Χαραλ. Γκεσούλης, Χρ. Κοντοχρήστος, Β. Παπαδήμας, Λεωνδρίος Παπαβρανούσης, Μ. Ντούσιας, Κ. Μπουραζάνης, και Ελ. Κολιάτσος. Όλοι αυτοί μεταβήκανε τότε στους Κορυσχάδες Ευρυτανίας, και πήραν μέρος αντιπροσωπεύοντας την Ήπειρο στις εργασίες του Εθνικού Συμβουλίου, που έγινε από τις 14 ως τις 27 του Μάη 1944.

Αγωνιστές που έφυγαν

Τιμητικές μνημοσύνες Έλλη Φωτίου Γιαννά

Ένας χρόνος πέρασε, αφότου η ανεκτίμητη αγωνιστρία της Εθνικής μας Αντίστασης, άφησε την ύστερη πνοή της ένα βραδάκι του Νοέμβρη στην Αγία Παρασκευή Αττικής. Έλληνίδα με τα όλα της, από το Γκιρτζαλί, Σίκυνγος, μάνα κι αδερφή, γεμάτη καλοσύνη, σεμνότητα, ευγένεια και μετριοφροσύνη. Μια ταλαιπωρη ορφανούλα, ανάμεσα σε χιλιάδες της μικρασιατικής τραγωδίας. Άξια και δραστήρια στον καιρό τ' ακελειμεροτικού αγώνα. Τα λόγια τούτα είναι μια ελάχιστη τιμή στη μνήμη της. Τέτοιες αγωνιστικές γυναικείες μορφές, δεν πεθαίνουν και δε λησμονιούνται, μιας κι αριστεισαν στη ζωή, επιτελώντας στο ακέραιο τα χρέη τους. Το πέρασμά τους το βιωτικό, σημαδεύεται με την ανθρωπιστική τους λάμψη. Μορφές σαν εκείνη της Έλλης των φιλτατού Φωτη Γιαννά, μας άφησαν την ανάμνηση σε δραστικά παραδείγματα για το καλό του συνόλου, την άψογη κ' υποδειγματική συμπεριφορά τους. Μας άφησαν το φως της αγάπης, της ανθρωπιάς, της ειρήνης, το φως της στέρετης κίστης στο δίκαιο, στο καλό και τ' αγαθό για όλον τον κόσμο. Αγωνιστριες με ενάρετη προσωπικότητα και με τη σεμνή μονάχα παρουσία τους, σαν την Έλλη, ως τη στερνή πνοή τους, έδιναν χαρές και βλάσταιναν ρόδα και γαρίφαλα σε συνειδήσεις συγγενών και φίλων, γνωστών και συνανθρώπων. Τα τελευταία χρόνια της μεγαλόψυχης Έλλης, είχανε πολλά πλασιαστεί στα μάτια της, οι σπιθοβόλες της ανησυχίες, για τους πολέμους, για το Σήμερα, το Αύριο και το μέλλον του κόσμου. Τις διαδέχτηκε η μεστότητα των γνώσεων, η νηφαλιότητα και μια επικούρεια γαλήνη. Εκιθυμούσε σαν άλλες πατριώτισσες με λαμπρόβολα κι αισιόδοξα οράματα λαοσωτήρια, να σκορπίσουν κάποτε και να γαθούν στοις πέντε ανέμοις οι αδικίες. Οι ίδιοι οι άνθρωποι, καλά συνεννοημένοι, ομόνοοι κι ενωμένοι, να περισώσουν την αξιοπρέπεια του βίου τους, που να λάμπει στα πρόσωπα όλων, και κανένας να μη πάσχει, εξαιτίας του άλλου.

Η Έλλη Γιαννά είχεν εκείνο τ' ονειρικό κι μαγικό φως, των ροδαυγών της

άνοιξης. Ήταν μια μεγάλη καρδιά κ' αγάπησε και πόνεσε πολύ. Και μες στο περσινό χινοκινηματικό απόβραδο, την άδραξε ο Μορφέας στο μακάριον όντο της, και την ανάραψε στην κοιμητήρια της μάνας γης αγκάλη.

Τα λόγια τούτα τα φτωχά για το ετήσιο μνημόσυνο, ας γίνουν βάλσαμο ν' ανακοινίσουνε τον πόνο και τη θλίψη του αγαπημένου Σύντροφου και του λεβεντογιού της. Λες γίνουν παρτέρι μ' άνθη αμάραντα, να της μιρρίσουνε τη σκοτεινιά του τάφου. Κι όσο κι συν κάποτε το φως, το σβήνουν άδικα οι συννεφίες, κ' οι νίχτες του κάτω κόσμου οι ζοφερές, κι όσο κι αν μαραίνονται πρόσκαιρα τα άνθη των καιρών... η φυσική λεβεντοσύνη κ' η αξιοπρέπεια, μένουν και θριαμβεύουν στους αιώνες.

Α. Μάλιμας

Γιώργος Μακάτης

Στις 25.5.92, είδωντες στην Αθήνα, ο Γιώργος Μακάτης, ένας ιατροδιηματικός αγωνιστής, με ηθικό και υπέριο χαρακτήρα, ένας ιατρός όνθρωπος, στα 70 χρόνια του. Κατατάσσοντας από το Γεριμπούσιο των Γιαννίνων ήταν φιωτάριστο, μετά το γηινάσιο σπούδαση στη Σωτη Παιδαγωγική Λαοδημία ακ' δους βγήκε διακυβερνήτης το 1919, και διορίστηκε σε χωριό των Φιλιατών. Έτσι, γρήγορα διακρίθηκε για τα χαρίσματά του και το ήθος του Γιωτσιάδη, ήτοις και σηματωτικός, σε κέρδισε με τον οιστιαστικό και πειστικό του λόγο. Σιγκρονώνεται τη φτώχεια, την ανέχεια και την αμορφωσία του λαού. Γι' αυτό κι είχε τάξει τον εαυτό του στο λυτρωτικό αγώνα της προοδευτικής ιδεολογίας. Όταν το φάσμα της ιταλογερμανικής σκλαβιάς σκέπασε την πατρίδα μας; ο Γ.Μ. γεμάτος δύναρα, ελπίδες κι οραματισμούς, στάθηκε σαν άλλοι πρωτοκόροι δάσκαλοι, φωτεινός αστέρας και καθοδηγητής, στην αφύπνηση και την κινητοποίηση των συμπατριωτών του για να εντάσσονται και να πλαισιώνουν τους κόλπους της Εθνικής Αντίστασης του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ. Ο Μ. κινδύνεψε από τους καταζητητές

Οι Συγγραφείς και τα Βιβλία

Κριτικές Σημειώσεις και Αξιολογήσεις

«Κάνω κριτική δημοσιγράφωντας
· και όχι ψύχνοντας να βρω λάθη»
Μιχαλάγγελος

Κυριάκου Σιμόπουλου: «Η Λιαφθορά της Εξουσίας», Σελ. 678, Αθήνα '92. Με 17 σελίδες βιβλιογραφία ελληνική και ξένη, ο γνωστός, σεμνός κι αθόρυβος, αλλά «χειμαρροζ» ιστορικοπολιτικός συγγραφέας, κυκλοφόρησε, ο ίδιος το με τον πυραπάνω τίτλο και νούργιο έργο του. Το χωρίζει σε 4 μέρη: 1) «Εξουσία και διαφθορά μια ιστορική αναδρομή» σε 11 κεφάλαια, 2) Μέρος Β' «Ανατομία της εξουσίας και της πολιτικής διαφθοράς» σε 4 κεφάλαια, 3) Μέρος Γ' «Η εξουσία εκβορβορώνει θεσμούς και ηθικές αξίες» σε 7 κεφάλαια, Και 4) Μέρος Δ' «Η ζούγκλα της Λαγοράς και η όμεση δημοκρατία» κεφάλαια 3, και με ανάλογη εισαγωγή. Αναλύει πρισματικά, με εμβρίονα και συφήνεια, θεσμούς και καταστάσεις με λόγο διδαχτικό και ζηλευτό, απλό, και ουσιαστικό. Ο Κ.Σ. έχει προσφέρει και το μεγάλο τρίτορο από το 1821: «Ξένοι ταξιδιώτες στην Ελλάδα», και άλλα, όπως: «Η Γλώσσα και το Εικοσιένα», «Πώς είδαν οι ξένοι την Ελλάδα τον '21», «Ιδεολογία και αξιοπιστία του Μακρυγιάννη», «Βασανιστήρια και Εξουσία» και «Ξενοκρατία Μισελληνισμός και Υποτέλεια». Ο Κ.Σ. αγκαλιάζει με ακτιύβλητο ευγενικό πάθος, δλούς τους ιστορικοπολιτικούς και κοινωνικούς τομείς της σύγχρονης Ελλάδας. Διεισδύει με οξεία παρατηρητικότητα στα γεγονότα και στα πράγματα, και γίνεται τολμηρός και ειλικρινής, ανατόμος σε καταστάσεις, κόμματα, θύτες πολιτικών της και ψηφοφόρους. Φέρνει σε φως με πειστικά και απτρύνταχτα στοιχεία όλο το διαχρονικό κι ατέ-

Από τον Λάμπρο Μάλαμα

«Δίγοι άνθρωποι είναι τόσο έξυπνοι,
· ώστε να προτιμούν την ωφέλιμη κριτική,
από τη βλαβερή κοζακείων».

Λαυρισφοικό

λειτοτο απόθεμα της σήψης, της υποκρισίας και της απάτης. Στηλίτευε με παρηγσία όλα τα κακώς κείμενα της πολιτικής κακοδαιμονίας στον τόπο μας. Τ' ανασύρει στην επιφάνεια, από τον παράμερο εφησυχασμό του περιθωρίου, ή των παρασκηνίων. Ξετυλίγει τις αλήθειες σαν πατέρας στοργικός, που πονεί και υποφέρει γι' αυτές.

Ακαταπόνητος, γνωστικός και φιλοσοφημένος συγγραφέας. Διάνοια με ισχυρή εμβέλεια, με απόψεις και υπεύθυνες θέσεις στο Σήμερα, για το Αύριο. Στα έργα του διαλέγει ένας πνευματικός πλούτος, θεμελιωμένος στην προοδευτική και ανθρωπιστική φιλοσοφική του θεώρηση, με πολλές αναφορές, παραπομπές και υποσημειώσεις από αρχαίους και νεώτερους κλασικούς της κοινωνιολογίας, του στοχασμού, της τέχνης και της κριτικής. Η πολυμέρεια, και η εμπειρική του γνωστιολογία, (όποι κι αν αδικείται στη σημερινή γενική έκπτωση των αξιών) καταξιώνεται σήγουρα στο μέλλον, ανάμεσα στα κορυφαία πνεύματα μιας υπεύθυνης πολιτικής και λυτρωτικής σκέψης για τον άνθρωπο και το λαό. Γιατί με τα έργα του, δεν φωτίζει απλά τους αναγνώστες, αλλά καταυγάζει με το νέκταρ της ηθικής, και διαμορφώνει συνειδήσεις. Οι κριτικές του αναλύσεις και αποτιμήσεις, εύστοχες και ρεαλιστικές, προσπορίζουν στον Κ. Σιμόπουλο, πέρα από τυχόν μεροληφίες ή κι αι περβολές, τον επίζηλο τίτλο ενδός Λεβιάθαν συγγραφέα, μεγέθους, πάνω στα μεγάλα πολιτικο-ιστορικά και κοινωνικά γεγονότα του 19 και του 20 αιώνα. Ηεριγράφει και στιγ-

μα ήταν πανικάρι! Άφοβος και μπροστάρης, διέδιδε τα μηνύματα του αγώνα.

Κάπου μεσάνυχτα του Ιανουάρη 1944, συνελήφθη υπό ζερβικούς και κλείστηκε σε στρατόπεδο του Ε.Δ.Α.Σ στη Γιαργάνη Λάκκας-Σουδίλιον. Μετά από ένα σύμφωνο ανταλλαγής αιχμαλώτων, απελύθη το Μάη του '44. Τότε, δεν έχασε καρδιά και κατατύχηκε στο 15 Συντάγμα του Ε.Δ.Α.Σ, μαζί με 20 άλλου πολικάρια από το ηρωικό, μι αρκτές θυσίες στον αγώνα χωρίδιο του, διώς μαρτυρεί και ο τίμιος φίλος συναγωνιστής Μαργαρίτης Σταργήλον. Φορτωμένος τ' οπλοπολυβόλο και τα πυρομαχικά του ο Μ. Αναδείχτηκε ένας από τους πιο ακούραστους, τολμηρούς και αλληγορικούς μαχητές στο πιο μαρτυρικούντων Συνγράμα. Κι ενώ πολλούσι, σκληρά τους ναζήδιες, αυτοί τουν εκδικήθηκαν, σκοτώνοντας τη μάνα του εκεί κοντά στο χωρίδιο του, στον ποταμό Καλαμά. Ο πατέρας του που ήταν κι υγιμπόρος, ήμεινε μ. τις τρις αδερφές του ορφανός,

Μετά σε λίγους μήνες, τον συλλαμβάνει το μεταβαρκιζανδρού και τον εξορίζει σε νησιά του Αιγαίου.

Στη Μακρδηνησού βασανίστηκε τόσο άγρια κι απάνθρωπα, από τους δήμιους, που κατέληξε στο Λημδσιο Ψυχιατρείο. Μα είχε πάντα γερό το ηθικό του και θαρρούσες απαλένια την αντοχή του, που ξεπέρασε δλο τα δεινά των κατατρεγμών και τις περιπέτειες και συνήθως γιατί είχε βαθιά ριζωμένη στην ψυχή του, την πίστη του στ' ανθρωπιστικά ιδανικά.

Το 1967, η χούντα τον συνέλαβε πάλι και τον εξόρισε. 'Υστερ' από τόσους διωγμούς, η υγεία του είχε κλονιστεί. Ο Γ. Μακάτης ήταν μέλος σε αντιστασιακές οργανώσεις της Αθήνας: διετέλεσε και μέλος στη διοίκηση της Πανηπ. Συν/δίνες Ελλάδας. Υπήρξε από τους πρώτους φίλους, στον ογκώνα του Ηεροδικού μας. Ο θάνατός του λύπησε βαθιά, όσους τον είχανε γνώρισει και θα τον έχουνε πάγια στη μνήμη τους.

Λ. Μ.

ματίζει, την αμείλικτη τη σαπρή και τραγική πραγματικότητα, που μαστίζει τις διεφθαρμένες και χρεωκοπημένες αστικές και ολιγαρχικές δημοκρατίες του δυτικού κόσμου. Τα στοιχεία και τα ντοκουμέντα που δίνει ο σ. είναι συγκλονιστικά, γι' αιτά τα σιστήματα της δυστυχίας των μαζών, της βίας και της βαρβαρότητας, τις μητροπολιτικές και αποικιοκρατικές αμερικανικές κοινωνίες, που καταδίκαζον τα φασιστικά και φίλελεύθερα κατεστημένα. Κι αντίθετα, όσο η κριτική ανατομική του διάθεση κι αν αδικεί πρόσωπα και συμπεριφορές, με τις δοσμένες συνθήκες μιας εποχής, σε μια συγκεκριμένη χώρα, που διαστρέβλωθηκαν κάτοικες ηθικές αρχές και καραμορφώθηκαν πρόγραμματα σε σχέση με τ' αρχικά ηγετικά οράματα, εντούτοις, οι απόψεις και οι θέσεις του, προβληματίζουν, εμβαθύνουν και συγκρίνουν, και δικαιώνουν με αντικειμενικές αξιώσεις πρόσωπα και πράγματα. Το δίκιο, όταν κρίνεται ολόπλευρα και συγκρίνεται και καλούγητάται, μοιράζεται, ακονέμεται και αλάθευτα και διδαχτικά. Ο καθός, άνθρωπος ή λαός, γίνεται μαθός. Για όσοιαν άκονη, του τόσο σκούδαιον, αποκαλυπτικού και τίμιου συγγραφέα Σιμόκουλου, σχετικά με ρόλους και λάθη ηγετών σε δύσκολους καιρούς, ισχίει και μια ακριβοδικαιη γνώμη του Ειάγγελου Παπανούτσου Δηλόταν σε αντίξεις καταστάσεις, «κατεβασίζουμε ήθη κι αστοχίες εκ των υστέρων σ' έναν τολμητικό με πρωταγωνιστική δράση, ούτε τα βάρη του έργου του, ούτε τις ειδύνες σε ώρες κρίσιμων αποφάσεων ποιραστήκαμε. Λίκειοι δεν είναι δύνατόν να είμαστε ακέντιοι τους, γιατί εφεις «έρευνες» ό,τι εκείνοι δεν περούσσουν να «προβλέψουν». Και να μην παραβλέπουμε ότι, και αυτών των μεγάλων ανόρων οι δυνάμεις, έχουν τα όριά τους.

Πέρα και κάνω απόκοινα διαφορετικήν εκτίμηση σ' ένα σημείο του έργου, στη «Ιασφορά της Εξουσίας» θυμάζουμε και συγχαίρουμε τον Κ. Σιμόκουλο γενικά για την πολύμορφη και πολιτική τροπεργρά του.

Ειένη Φαλιάγκυ - Πυκανικολάου:
«Νήσος Γιάρας». (Γιούρα). Αθήνα '89, σελ. 640. Είναι το έκτο βιβλίο της υπέροχης αγωνιστρίας Μνημειακό έργο. Στέκεις με σέβας και θαυμασμό μπροστά σ' αυτή την πρώην δασκάλα, την εκονίτικη υρχόντισσα ψυχή, που δεν τη λύγισαν οι ενάντιοι άνεμοι, ούτε η γενικότερη καταφρόνια των κνειματικών και καιδαγωγικών αξιών, μήτε το βάρος των χρόνων. Η ρίστη σε ιδανικά, είναι ρίστη ζωής και ηθική δύναμη μακροβιότητας. Το κολυσέλιδο έργο της κ Φαλιάγκα κλείνει μέσω του περικέτειες και δράματα, και τίμιους αγώνες και οράματα. Είναι γνωστό και τρισκατάρατο, το νησί της Γιάρου, που κάνω στη στέρφα γη του, άφησαν χιλιάδες κατριώτες κι αγνοί λαϊκοί αγωνιστές, τις πικρές ανασεμιές και τα

φαρμάκια δάκρυά τους. Μια γης, που την έλουσαν λυγμοί και στεναγμοί βασανισμένων εξόριστων υπάρχεων και όχι μόνο στα χρόνα τα δικά μας, αλλά κι απ' τον καιρό της ρεμαιοκρατίας ακόμα. Το βιβλίο περιέχει βιώματα ψυχών της Εθνικής Αντίστασης, από τη νεώτερη ανάληγη χουντοκρατία. Είναι έργο συγκλονιστικό αξιοθάμαστης ψυχοδυναμικής υψής, και αναβάθμισμα στη θερμαντική καλυμήθρα της ιστορικής μνήμης. Αποκνέει συγκινησιακές, και τραγικές, αλήθειες, που αντανακλούν λατρωτικούς αγώνες, μαρτύρια και γολγοθάδες, πρωτοπόρων ηρώων και ηρωίδων της κατρίδας. Είναι μια ειλαβική περισυλλογή και καταγραφή, κι από εφημερίδες, πληθωριστικά στοιχεία. Ένας κατάλογος χιλιάδων ονομάτων που είχαν συλληφθεί κι εξοριστεί εκεί το 1967. Η συγγραφέας γεύτηκε χρόνια τους κατατρεγμούς, τη φυλακή και την εξορία και ο απέλειστος πνιγμοθράπτινος πόνος, μπήκε στο αίμα της, και στη ψυχή της. Αφηγείται με ακλό και πειστικό λόγο ντοκουμέντα, γεγονότα, πρόσωπα, γράμματα, μαρτυρίες και χρονικά, σκίτσα βιογραφικά, χαρακτήρες που αυτοθυσίαζονταν ακόμα τότε, για την ρίστη στα ιδεώδη τους, για ένα καλύτερο και δικαιότερο μέλλον του λαού, για μια καινούργια κι ευτυχισμένη για ύλους Ελλάδα.

Γιάννη Γουόλλη: «Λιθολογία

Νεοελληνικής Κριτικής». Β' και Γ' τόμοι, από 700 σελίδες, ο κυλίνδιος. Και ακολουθεί και ο Δ' τόμος. Για τον Α' έχουμε γράψει σχετικά Τι λοιπόν να πρωτοχαρούμε και τι να πρωτοαναφέρουμε γι' αυτά τα μεγαθήρια βιβλία: Βιβλία = ποταμοί του Γουόλλη; Την υπομονή και το κουράγιο του διναμικού συγγραφέα: Το ζήλο και το μεράκι του, για την επιλογή καταγραφής, κωδικοποίησης και ανθολόγησης του μόχθου τόσων και τόσων λειτουργών της εξελιχτικής πορείας του δημιουργικού μας πνευματικού ιστορισμού: Τα τόσα ονόματα που διακόνησαν με συνέπεια τα γράμματα, την κριτική και ανακλαστική τέχνη του λόγου στη χώρα μας. Τα συμπυκνώμένα βιογραφικά του καθενός: Τι να πρωτοθυμάσει κανείς: Το φιλόπονο και καλλιεργημένο αισθητήριο του στιβαρού ανθολόγου και παρουσιαστή τόσων ακοντισμένων και κοφτερών πνευμάτων, που συντέλεσαν τα μέγιστα στην ανάπτυξη και το θρίαμβο των τεχνών και των γραμμάτων: Την παρέλαση όλων σχεδόν των συγγραφέων που ασχολήθηκαν με την κριτική: Τα σκίτσα τους και τα επίλεκτα δειγματοληπτικά ανθολογήματά τους: Το προσωπικό ύφος και τη γνωριμία του αναγνώστη μ' εκατοντάδες κριτικούς: Την ελλατιά διδυχή και τις πλούσιες εμπειρίες, κάνω στην πολιτιστική και πολιτισμική πορεία του έθνους: Τι να πρωτοχαρεί αλήθεια κυνείς, από μια τέτοια τετράτομη «Ανθολογία Νεοελληνικής Κριτικής» σ' ένα τέτοιο συγκεντρωτικό υλικό που δεν έχει προηγουμένων η ελληνική

Γραμματεία: Αν υπάρχει οίκουμη εκτίμηση από μεριάς ακαδημίας, ο Γουδήλης πρέπει να βραβεύεται γι' αυτό το βασικό, ενημερωτικό και μορφωτικό εργαλείο και πολύτιμο βοήθημα, που προσφέρεται για κάθε μαθητεύμενο, για κάθε βιβλιοθήκη.

Γεώργιος Η. Ζιάκας: «Ο Ασκληπίος και το Ασκληπείον Τρίκκης - Τα Τρίκαλα η πόλη του Ασκληπιού και της Ιατρικής» Κυκλοφόρησε πρόσφατα, από τον Οδοντιατρικό Σύλλογο Νομού Τρικάλων, το έργο του φωτισμένου φιλόλογον - αρχαιολόγου και ιστορικού κ. Γ. Ζιάκα, με 352 σελίδες, σε πολυτελή έκδοση, που περιλαμβάνει όλα τ' αρχαία μνημεία της περιοχής και την πλήρη ενημέρωση για τα τουριστικά της ενδιαφέροντα. Είναι ένα υπεύθυνο κι επιμελημένο έργο, από τον γνωστό συγγραφέα και διακεκριμένο τ. εκπ. κό λειτουργό, και άξιος ο μισθός του. Έργο δημιουργημένο μ' ευγενικό πάθος και μεράκι στην αρχαιολατρεία και το πολιτεία, με πολλές κι έγχρωμες φωτογραφίες. Περιέχει όλα τα συστατικά στοιχεία που συνθέτουν την υπόσταση της πρώτης ιατρικής θεότητας του Ασκληπιού, το φρούριο και τις αρχαιότητες της πόλης των Τρικάλων, και με συνοπτικό διάγραμμα όλων των μνημειακών χώρων του νομού την ιστορία των Μετεώρων και των από το 1.500, 24 μοναστηριών τους. Το βιβλίο είναι χωρισμένο σε κεφάλαια και προλόγους τόσο από τον άξιο συγγραφέα του, όσο και από τον δημιουργικότατο δήμαρχο κ. Κ. Παπαστεργίου, και τους κυρίους Απ. Αρβανίτη και Β. Βενδίστα, πρόεδρο και γραμματέα του Οδοντ. Συλλόγου που ανέλαβε οικονομικά την έκδοσή του με την ευκαιρία του 12ου Πανελλήνιου Οδοντ. Συνεδρίου που έγινε φέτος στην προοδευμένη και φραία πόλη των Τρικάλων.

Κωστής Κοκόροβιτς: «Προσθαφαιρέσεις ποιημάτων». Λοήγα '91, σελ. 142. Ο Κ.Κ. έχει νιώσει βαθύτερα την ανάγκη, την ουσία της ύπαρξης και της αυτογνωσίας του απόμου. Ήταν υπάλληλος στο υπουργείο παιδείας και δίδαξε και μαθήματα σε κάποιες σχολές. Ασχολήθηκε στα 10 βιβλία του, με την ποίηση και το δοκίμιο. Ειρήνης, αγάπης και αδερφοσύνης μηνύματα εκπέμπουν με ειλικρίνεια, ευγένεια, και αβρότητα, τα πλασμένα από 50 χρόνια κοινωνικολυρικά του ποιήματα. Τα ήχει σε παραδοσιακή φόρμα, με απλό, λιτό και διάφανο γλωσσικό ύφος. Τις επιδράσεις που δέχτηκε από έλληνες και γάλλους νεοκλασικούς, ρομαντικούς και βυρωνιστές, τις αξιοποίησε αγάλογα σε μορφή. Μα το περιεχόμενο, πηγάζει και διαμορφώνεται από τα βιωματικά του εριθίσματα, μ.α. από τη ζωντανή και πικρή ελληνική πραγματικότητα. Είναι μια ποίηση, που σεν κατιυποστάζει βέβαια με καμιά

τρανταχτή πρωτοτυπία, αλλά, υποβάλλει και συγκινεί με τον έντονο συναισθηματισμό της, τις αιχμές και τις νύξεις σε καθολικά προβλήματα και κοινωνικές αδικίες. Ο Κοκόροβιτς ζει και αφομούνει τα πράγματα συμπονεί τις δραματικές καταστάσεις και παίρνει θαρραλέες θέσεις με την ποίησή του. Τα κίνητρά του είναι ανθρωπιστικά. Η πρόθεση και η ελπίδα του, να συμβάλλει κι αυτός, έστω και με το ταπεινό του λιθαράκι, στη χαρά της τέχνης, στην πρόοδο και τον πολιτισμό, είναι αξιέπαινη.

Ζωή Παπαζήση - Παπαθεοδώρου: «Κουρκουμπέου, ή το Ουράνιο Τόξο».

Εκδ. «Γκούντεμπεργκ», σελ. 104. Είναι 5 πρωτότυπα και ηθοπλαστικά παραμύθια για παιδιά, που καλλιεργούν τη φαντασία, τη γλώσσα. Η κ. Ζωή Η. - Η. έχει και σ' αυτό το τρίτο βιβλίο της, πολλές κι αξιέπαινες παιδιαγωγικές και λογοτεχνικές αρετές. Έχει στρωτό, κομψό και γλαφυρό ύφος, αδρά βιωματικά στοιχεία από τη ζωή και γενικά των πιο δυναμικών βλάχων του Περιβολού της Ηίνδου. Και αυτό δίνει το ιδιαίτερο βάρος αξίας και πρωτοτυπίας στο έργο. Η συγγρ. δίνει πλατιές περιγραφικές διαστάσεις στα όντα της φύσης, με ανθρωπιστικά αισθήματα αλληλεγγύης. Έχει άψογη αφηγηματική ικανότητα, ευρήματα μυθοπλασίας, και μια πρωτόγνωρη και ανανεωτική διάθεση στο είδος του λαϊκού παραμυθιού. Ζει στα Τρίκαλα και κατέχει την ψυχολογία, κύρια των μεγαλύτερων παιδιών, που κινεί άνετα τους ήρωές της, στο σωστό καλλιτεχνικό αποτέλεσμα. Έτσι, μέσα από πρωτοβουλίες, αποφάσεις και πράξεις, προσφέρει ευχάριστα νοήματα και διδάγματα παιδικού βίου, και διαπλάθει δημιουργικούς κι αισιόδοξους χαρακτήρες μέσα από ευχάριστη φυσική και λαϊκή ζωή, που υποκινεί και αναπτύσσει τον παραγωγικό δυναμισμό στο παιδί, μαζί με τα παραδοσιακά γνωρίσματα της ρωμιοσύνης. Η Ζ. Η. - Η. είναι λογοτέχνιδα με ξεχωριστά προσόντα· και με τις παραμυθένιες ιστορίες της, τα χαριτωμένα κι ανθρωπομορφικά στοιχεία της ζωής ανοίγει νέους δρόμους στο είδος αυτό της παιδικής λογοτεχνίας.

Άλκης Ροδινός: «Το Εξωτικό», Λοήγα '81, σελ. 64. Η ολιγοημή τέχνη, ποτέ δεν παλιώνει αλλά, πάντα ευχαριστεί, γοητεύει, διδάσκει και λυτρώνει. Τρία κοινωνικά και ηθογραφικά διηγήματα έχει σ' αυτό το ΙΙο βιβλίο του ο λαρισιώς λογοτέχνης που ζει στην Αθήνα. Με το πρώτο του στη σειρά που δίνει και τον τίτλο, κάνει μια διεισδυτική ψυχογραφία πάνω στη ίδη και την αμορφωσιά του λαϊκού μας βίου. Μας θυμίζει ευθύς τον αφορισμό του Βηλαρά μας: «Ω πρόληψες του κόσμου, τύφωνοι των ψυχών». Το ίδιο λέει κι ο Άλκης Ρ. με τα εξαίρετα τούτα και μαστορικά του διηγήματα, που απλικούνται με παραστατική ζωντάνια, πτυχές της ζωής και των σχέσεων σε χωριάτικη κοινωνία που θέλει με συ-

μπόνια, να φωτίσει το σκοτάδι και να εξαλείψει τις δεισιδαιμονίες, τα φαντάσματα, τα κάποια ανεξήγητα φαινόμενα, ή τις κοινωνικές συμπτώσεις, που φώλιαζαν τότε και τώρα στ' ακαλλιέργητα μιαλά και στις φοβισμένες κι αδύναμες κυρδίες παλιότερων, μα και σχετικά νεώτερων γενεών. Ο συγγρ. με ρειστικές γλωσσικές αφομοιώσεις, εικόνες και περιγραφές του φυσικού τοπίου, σημαδεύει με ηθική συντίδηση για λύτρωση του ψυχικού τοπίου των ηρώων του. Το περίγραμμα, η διαπλάη για τη σωστή παιδεία και την ανάλιτη των φαινομένων κάτω από το φως της επιστήμης και της κρούσου, με πρωτυγωνιστές έναν δάσκαλο του χωριού κι έναν ειρηνοδίκη, στο «Εξωτικό», δίνουν φως και αναγεννητική πνοή, σε προκαταλημμένα και καθυστερημένα κνεύματα. Το αφηγηματικό και περιγραφικό στοιχείο του Ροδίνου, σε πείθει, σε τέρπει και σε κερδίζει. Εκφράζει γενικά, έναν καλιό θεσσαλικό κόσμο, που καλείει ν' αναγεννηθεί, και να νιώσει χειροπαστά, τα φώτα της λογικής και τις ομαδικές και συγκινητικές χαρές του ταλαιπωρού βίου.

Σταύρου Μελίσσινού: 1) «Κιλέωνας

- το πορτρέτο του πολιτικού τυχοδιώκτη - Λικαιοσύνη και άλλα ποιήματα», 2) «Λιδία Λίθος». Σελ. 30. Αθήνα '92 Στοχαστική, φιλοσοφημένη επιγραμματική, και δηκτικά σατιρική είναι η πρόσφατη ποιητική παραγωγή των γνωστοί αθηναίοι λογοτέχνη. Ο Μελίσσινος μαστιγώνει τον πολιτικόντικο ταρτούφισμό, μιμούμενος αριστοφάνεια κεντρίσματα και κόλαφους, αλλά με δικό του τρόπο σκωττικό και σιμπλικωμένο. Και στα διο ολιγοστέλιδά του, έχει συνθεμένα σινιοποιικά και φιλοσοφικά τετράστιχα ράνω σε πολλά και σιμβολικά θέματα Κυκλοφορούν ειρύτερα κατά χιλιάδες από τον ίδιο τον ανήσυχο κι ευγενικό ποιητή, κι ακ' το κατάστημά του στην οδό Πλανδρόπου.

Χρυσούλας Βαρβέρη - Βάρα: «Στο-

γασμοί και Όνειρα», Αθήνα '91. Είναι μια συλλογή με 46 σελίδες, το νό βιβλίο της ανήσυχης για την περιφρόνηση του κνεύματος, και την μη αναγνώριση των γνήσιων ποιητικών αξιών, στον καιρό μας, αθηναίας ποιητριας. Έχει ποιήματα που σε κερδίζουν για τον πλατύ ενυγκαλισμό κοινωνικών θεμάτων με τη δική της προσωπική αισθηση κι έκφραση. Είναι μια ποιηση ρεαλιστική, με στοχασμό, βαθιά ενσυνισθηση και ζωντάνια. Στιχουργική τέχνη συνισθηματική, που εκθέτει «κακώς κείμενα» και προβλήματα' και μας δίνει συγκινητικά και προοδευτικά μηνύματα

1. Ηλιόμηνος

Ο Γιώργος Παπαστάμος για τον Χρήστο Σκανδάλη

«Κοντά στους Γλυκήδες» - Μια ιστορία των Βίβλων - Ένα Ζωσιμαίο Αημισιού Κεντρικής Βιβλιοθήκης - Ιωάννινα 1991. Σίγουρα ο σινά-

δελφος Αρηστος Σαυτισάλης είναι ένας γνήσιος αρηγής, μια υπολογισμη των πολύ ειδικερητη φωνή πεζογράφου. Κι αυτό το λόγο με βεβαιότητα, γιατί ο Σαυτισάλης έχει στο ειεργητικό του ειναί άλλα οξιόδογο βιβλίο σφήγησης. Και έχει ήδη καταζωσει στο χώρο αγρίων της παιδικής λογοτεχνίας.

Αυτή η ελοτροία των Βίβλων του μας περισσότερες δεν είναι απ' ποιητικόμενες. Μας δεν σηκώνει σε καλούς ανθρώπους για τα μας δίνει την περιπέτεια του βιβλίου δύναμης, το διερεύνησης του ίδιου, μέσω από λημνονημένα γειτόνες παιδιά. περιπάλαια πρότιτοι για το Τικογραφείο των Γλυκαθίδων στη Βενετία και για την αιστική προσφορά συντάν των παινιώντων Εκάδων στη μήρωση των σκλαβωμένων πότε λεσπί μας;

Δεν έχουν ποτέ τους πρωτοαρχόντες ελέγχεις των Ελλήνων της διασποράς, δίχως αυτούς τους πρωτεργάτες στην Τέχνη των Γλυκαθίδων. Ήταν τα σχεδόν αδιάντοι ο αληθινός διαφωτισμός για τα ίδια με τη Εποιόπτοση και η Ελειθερία!

Ο μίθος αυτής, της Ιστορίας του πεζογράφηματος, «Κοντά στους Γλυκαθίδες» είναι στάλεξη σινηθομένων Φίων, νεαρών, ο Αύγουρος - Ηειριώτης, απ' τη Βελτούσσα, εγγείνει στη Βενετία, να δουλέψει στη στάμπα - πανυγραφείο των Γλυκαθίδων σινιοπτριωτών του. Είναι ο ίδιος αυτής, ορθονής από ποτέρα. Έχει μια ταλαιπωρητική φωνή μητέρας των δύο αερωτάτων; οδευφές;

Λοι που να βρούντορι τη φαμίλια των αφήνει ποιητικό, που στη Σχολή Γιαννίμα των ζευγαριστών Σινιού στους Γλυκαθίδες, πανυγράφους - ειργάτες, του, θα βρει δουλεύοντας αρχαιοτεχνίες. Θα επιστρέψει εκτός του πετριδίου της Βελτούσσας, δίνει τα πληρωμούτσια, θα, η μητέρα του είναι άρρωστη βαριά και τον ήγειν των δειπνών για τα πλευρά τους φαγά.

Αυτή είναι η άλη υπιθετη. Άλλο ο συγγραφέας, μέσω σε διάφορες περιεκτικά από επιστήμετα περιόδαια επιστρέφεται το δέσποτη, με αποτιθέμενη γοητεία, δίλη την επιδοτητή περιπέτεια του βιβλίου, στα χρόνια του δεκάτου εβδόματος απόντων, προτοί απόκτησει το σινιοπτριωτικό ειπιστηματικό κίνημα των καπελλητικών διεσπατώματος:

Ο Αρήστος Σαυτισάλης προσέγγισε την ελληνική σινηδήση επιτίης, της εποχής Ερείνης βιβλιοθήκης, των αρχείων των βρυχών τη πρώτη ελληνική - πανεμόνια βιβλίο - Γραμματική Ιστορίας, Μεσοίαδων ήτοι λοι όχι μόνο στάλεξη από άλλα που μετέτιπαν χρόνιαν βιβλία βρυχών. Φετούτηρη εξώφυλλα εις πλείστους τους, τα έθεσεν ψηλά πάνω πάνω τα πετριδία της αφήγησης τους - στο δικό του βιβλίο

Ο συγγραφέας των βιβλίων «Κοντά στους Γλυκαθίδες» μας έδωσε αλλοδάπτετη, μια απολημμόνημένη εποχή Μας, ειδωλοσίεσ, εινονιτάς μας, σινιοδικούρης σ' ένα μακρινό ταξίδια πειραιώντας, γείση απ' τη «Γεωγραφία των Μελετίων» απ' τον Θηρούχη του Βησπαρίων, απ' τις Ιστορίες, του Βιταλίου, για το χαρτί Μας, έδωσε απόμα κουνιώτις των γρέβων με τον αυτό λειτοργώντας η αρχέγονη στάμπα - Το πανυγραφείο επιτίνων των καιρών

Λοι με, απ' αυτό τα άνητα πράγματα, να αινιδώνται, σε κάθε σπιγμή, η ψυχή των γρέβων της αφήγησης, και να μας γεμίζει η σινηδήση μας με πετύχα. αιφρά αισθήματα και συγκινήσεις, φορές συγκλονιστικές;

Για την ακοντικετική αυτή ιστόρηση δεν έχουμε καρά να συγχαρούμε τον γιαννιώτη πεζογράφο, καθώς, και τη Σαπιμαία Αημάτια, Κειτρική Βιβλιοθήκη Ιωαννίνων, που ανέλαβε την έρευνη των αρχαίων από τα βιβλία, που θα γρέβει να το διαβάσουν όλα τα ελληνικά παιδιά

Θεατρική ζωή και κίνηση

Ο Μολιέρος επίκαιρος πάντα

Με αφορμή την παράσταση του «Αρχοντοχωριάτη»
από τον θίασο του Κώστα Βουτσά

Στις 23.7.92 ο Κώστας Βουτσάς με τον θίασό του, μας έδωσε μια επιμελημένη παράσταση του «Αρχοντοχωριάτη» στο υπαίθριο θέατρο της Ε.Η.Μ.

Η σκηνοθεσία ήταν του ίδιου του Θιασάρχη, τα σκηνικά-κοστούμια του Γιάννη Καλλιανιώτη, η μουσική του Ζαν Μπατίστ Λουλύ και η χορογραφία του Γιάννη Μέτση. Η μετάφραση θεατρικότατη, σε γλαφυρή γλώσσα με ζωντανούς διαλόγους της Παρασκευής Καραγιαννίδου.

Όλα ήταν εναρμονισμένα στο μολιερικό πνεύμα της εποχής. Οι ερμηνείες των ηθοποιών, ικανοποιητικές από κάθε άποψη. Έπαιξαν με κέφι και σπιρτάδια, με απλότητα και αλήθεια και θα ήταν άδικο να ξεχωρίσουμε κάποιους. Όλοι τους συμβάλλανε στην επιτυχία και αξίζουν τους επαίνους μας. Ο σκηνοθέτης αν και πρωτόβγαλτος σ' αιτή τη δουλειά, αλλά με μεγάλη πείρα σαν ηθοποιός, κίνησε τους συνεργάτες του με άνεση και φαντασία. Τους έδωσε σωστή κίνηση με έκφραση και γοργό ρυθμό.

Τα χορευτικά ανάλαφρα, συμπλήρωναν τη μαγεία ενός αρμονικού συνδόλου.

Ο ίδιος ο Κώστας Βουτσάς μας χάρισε έναν απολαυστικό κύριο ζουρντάιν, μπουφώνικο, με αυτοσχεδιασμούς κάπου - κάπου, όπως τιμίαζε στο ύφος του έργου.

Ο «Αρχοντοχωριάτης» δεν είναι καθαρή κωμῳδία, είναι μια μπαλετοκωμῳδία με αρκετά στοιχεία ιταλικής φάρσας. Οι υπηρέτες του είναι καθαρότατοι τύποι της Κομέντια ντελ άρτε. Η μπαλετοκωμῳδία θα μπορούσε να θεωρηθεί σαν ο πρόδρομος του σημερινού μιούζικαλ.

Στο έργο αυτό ο Μολιέρος πολύ έξοχα σκιαγραφεί το πορτρέτο του κυρίου ζουρντάιν. Είναι ένας άνθρωπος της μεσαίας τάξης, ένας μαγαζάτορας, που έχει κάνει μια μικρή περιουσία και αποφασίζει να παιξει κύποιο ρόλο στην κοινωνία.

Είναι η εποχή που η αριστοκρατία βρίσκεται σε παρακμή, μετά μάλιστα των περιορισμών προνομίων της από τον Λουδοβίκο 14ο, και τη θέση της παίρνει η υπερχόμενη αστική τάξη, που σ' αυτήν τώρα ο βασιλιάς-ήλιος στηρίζει τη δύναμή του.

Σε όλα έργα ο Μολιέρος σατιρίζει εύ-

Κριτική μελέτη
Του ηθοποιού
Μίλτου Τσίρκα

στοχα τα καμώματα της αριστοκρατίας, εδώ όμως χτυπάει τις υπερβολές της αστικής τάξης, που θέλει να μοιάσει τους πρώτους.

Ο κύριος ζουρντάιν παρουσιάζεται με ρόμπα και με σκούφια νυχτικιάς, γιατί του είπανε πως έτσι παρουσιάζονται οι αριστοκράτες στις ακροάσεις που δίνουν πρωί-πρωί.

Ανάμεσα στους δασκάλους του χορού, της μουσικής, της ξιφασκίας και της φιλοσοφίας, που τους κάλεσε ο ίδιος για να τον διδάξουν, σουλατσάρει υπεροπτικά πέρα-δώθε και απλοϊκά χαιρετεί με δλη του την καρδιά.

Σε λίγο οι ειδικοί δάσκαλοι έρχονται στα χέρια. Ο καθένας τους ισχυρίζεται πως το δικό του μάθημα είναι ανώτερο απ' δλα. Ακολουθεί μια αστεία επίδειξη σοφίας και γνώσης και φτάνει στο κορύφωμα της κωμικότητας όταν ο κύριος ζουρντάιν κάνει την περιφημη μανακάλυψη πως σ' δλη τη ζωή του μιλάει σε πρόδια, δίχως να το ξέρει.

Μέσα σ' αυτά τα φαρσοκωμικά περιστατικά, που γίνονται με κέφι και φαντασία, το τούρκικο επεισόδιο, δύο είναι και το τελικό, είναι αρμονικά ταιριασμένο στο σύνολο του έργου.

Στο τέλος του έργου, βλέπουμε τον απλοϊκό και κουτό εμποράκο, τον αρκετά συμπαθητικό, νύ 'ναι ευχαριστημένος με τον εαυτό του, δύο δεν παίρνει άλλο, και να μην έχει ούτε καν υποψία πως έγινε ο περίγελος του κόσμου.

Ο «Αρχοντοχωριάτης» γράφτηκε το 1670 κατά παραγγελία του Βασιλιά Ήλιου (Λουδοβίκου 14ου), με αφορμή την επίσκεψη για πρώτη φορά στα Ανάκτορα των Βερσαλλιών ενός πρεσβευτή του σουλτάνου, που η μεγαλόπρεπη υποδοχή που του έγινε, δεν έκανε εντύπωση στον Τούρκο πρέσβη, κι αυτό πείραζε τη Γαλλική Αυλή.

Τα μουσικά ιντερμέντα του μπαλέτου τα συνέθεσε ο διάσημος Ζαν Μπατίστ Λουλύ, που έπαιξε και το ρόλο του μουφτή. Το ρόλο του αστού του κυρίου ζουρντάιν-τον επαιξε ο ίδιος ο Μολιέρος.

Το έργο γνώρισε μεγάλη επιτυχία από

την πρώτη παράσταση μέχρι σήμερα. 322 χρόνια μετά.

Τόσα χρόνια, και φαίνεται σα να γράφτηκε μόλις χτες. Ο Μολιέρος έχει μια διαχρονικότητα. Θα είναι πάντα επίκαιρος.

Ο «Μισάνθρωπος», ο «Ταρτούφος», ο «Δον Ζουάν», ο «Αρχοντοχωριάτης», ο «Κατά φαντασίαν ασθενής», δεν είναι τύποι φανταστικοί μιας θεατρικής συγγραφικής μεγαλοφυΐας. Είναι πρόσωπα αληθινά της ζωής. Πρόσωπα που υρήρξαν και θα υράχουν πάντα, σ' όλες τις εποχές και σ' όλους τους λαούς του κόσμου.

Ο Μολιέρος μαστιγώνει τις γελοιότητες της κοινωνίας, τις ξιπασίες και τις ανηβικότητες των αρχόντων και γενικά τις υπερβολές και τα ελαττώματα των αινιθρώπων.

Η κωμωδία διδάσκει διασκεδάζοντας, και το μεγάλο πλεονέκτημα των κωμωδιογράφων είναι ότι έχουν τη δυνατότητα - θεατρική αδειά - να λένε την αλήθεια στους ισχυρούς. όσο κι αν αυτή η αλήθεια είναι αιχμηρή που ματώνει και πονάει. Κι αν οι κρατούντες είχαν τη συνήθεια να πηγαίνουν πιο συχνά στο θέατρο που καιζονται κωμωδίες, και θέλαιντε να κάρουν στα σοβαρά τα μηνύματα των κωμωδιογράφων, τότε, σίγουρα ο κόσμος μας σήμερα. Θα ήταν καλύτερος.

Ο Μολιέρος πρωτού μετε στην Ελλάδα. γίνεται πρώτα γνωστός στους Έλληνες των παροικιών του εξωτερικού, από πρόχειρες μεταφράσεις, χειρόγραφες οι πιο πολλές, που κυκλοφορούν από χέρι σε χέρι και από σπίτι σε σπίτι. Όσο πλησιάζουμε στο 1821, τόσο και πληθαίνουν οι μεταφράσεις και οι πυρωμένες ελληνικές εκδόσεις των μολιερικών έργων. Η πιο αξιόλογη την εποχή εκείνη, είναι μια διασκευή του «Φιλάρητου», που έκανε το 1816 ο λόγιος κληρικός Κων·νος Οικονόμος ο εξ Οικονόμων. Έδωσε στο έργο μια νεοελληνική λαϊκότητα με τοπικούς ιδιωματισμούς και με τίτλο «Ο Ε· ξηνταβελόνης». Και από τότε ο Μολιέρος μπαίνει στην ψυχή του νεοελλήνα.

Μετά την επανάσταση του '21 και με την εγκαθίδρυση του ελεύθερου ελληνικού κράτους, αρχίζουν να καιζονται στη σκηνή τα μολιερικά έργα. Μάλιστα το Νέο Ελληνικό Θέατρο κάνει έναρξη το 1856 με τον «Εξηνταβελώνη» και γνωρίζει μεγάλη εκτυχία. Οι μεταφράσεις διαδέχονται η μία την άλλη και οι παραστάσεις το ίδιο.

Πριν ακόμα οι νεοελλήνες γνωρίσουν τους αρχαίους τραγικούς μας, γνωρίζουν τον Μολιέρο. Τα ελληνικά Θέατρα πριν ακόμα ανεβάσουν αρχαία τραγωδία, ανεβάσουν μολιερικές κωμωδίες. Μεγάλοι ηθοποιοί μας, διαπρέπουν στην ερμηνεία των μολιερικών τύπων, όπως ο Παντελής Σούτσας (Αρχοντοχωριάτης), ο Σπύρος Ταβουλάρης (Σωσίας), ο Ευάγγελος Παντόπουλος (Γιατρός

με το στανιό), ο Αιμίλιος Βεάκης (Κατά φαντασίαν ασθενής), ο Γιώργος Γληνός (Μισάνθρωπος και Ταρτούφος), ο Σωκράτης Καραντινός (Εξηνταβελώνης), ο Χριστόφορος Νέζερ (Φιλάρητος) και άλλοι νεώτεροι.

Σημειώνουμε ότι ο Σπύρος Ταβουλάρης καθιερώθηκε στο θέατρο για την ερμηνεία του στο Σωσία απ' τον «Αμφιτρίωνα». Τον έκαιξε για 25 χρόνια συνέχεια με αδιάπτωτη εκτυχία. Στην αρχή τα και·δύμενα έργα του Μολιέρου ήταν διασκευές. Αργότερα, το 1887, παρουσιάζεται για πρώτη φορά καθαρή μετάφραση, απόφιο το έργο «Ο Αμφιτρίων» από τον Ιωάννη Φραγκιά. Και ακολουθούν μετά Γ. Πολίτης, Ι. Πολέμης, Κ. Μκαστιάς, Στ. Σκηλιωτόπουλος, Στ. Φωτιάδης, Κ. Βάρναλης, Λ. Κουκούλας, Γ. Σημηριώτης, Α. Σολομός, Θρ. Σταύρου, Π. Μάτεσης, Π. Πρεβελάκης, Μ. Ζωγράφου κ.ά.

Ο Ζαν Μαριστ Ποκλέν, που ήταν το αληθινό δύνομα του Μολιέρου, γεννήθηκε στο Παρίσι στα 1622 και πέθανε στις 17 Φλεβάρη του 1673, από φυματίωση, σε ηλικία 51 χρονών.

Η εκκλησιαστική αρχή, εξ αιτίας του «Δον Ζουάν» και κυρίως του «Ταρτούφου», που θεωρήθηκαν αντιθρησκευτικά έργα, αρνήθηκε τη θρησκευτική κηδεία στο νεκρό του Μολιέρου. Με τη μεσολάβηση δμος του Λουδοβίκου Ιου, δόθηκε η σχετική άδεια και μετά από τρεις μέρες, νίχτα, χωρίς καμιά τιμητική πομπή, έγινε η κηδεία του μεγάλου κωμωδιογράφου.

Κανείς από τους συγχρόνους του, εκτός απ' τον μεγάλο αισθητικό Μπουαλώ, δεν είδε την πραγματική αξία του. Αργότερα, δεν πια είχε πεθάνει, η κριτική τον εδικεύωσε κανηγύρικά. Το 1778 η Γαλλική Ακαδημία τοκοθέτησε στη μεγάλη αιθουσα την προτομή του Μολιέρου και το 1817 τα οστά του μεταφέρθηκαν με μεγάλη πομπή στο Κοιμητήριο του Περ Λα Σαιζ.

Γιδής του Ιωάννη Ποκλέν, που ήταν τακετσέρης της βασιλικής αυλής, και της Μαρίας Κρεσσέ, δεν έμαθε ως τα 14 του χρόνια, παρά λίγη γραφή και ανάγνωση. Έτσι, ελεύθερος από σπουδές, μόνος του, ή με τον παπού του, που ήταν θεατρόφιλος, γύριζε στα κανηγύρια και στα θέατρα, παρακολουθώντας τους ηθοποιούς και τους σαλτιμάγκους.

Από τότε χρονολογείται και·η μεγάλη του αγάπη για το θέατρο, που δεν τον άφησε κι όταν ακόμα μπήκε για σπουδές στο Κολέγιο της Κλερμόν. Κριψά μελετούσε και μετέφραζε τους λατίνους κωμωδιογράφους.

Στο Κολέγιο έμεινε εσωτερικός 5 χρόνια και σπούδασε φιλοσοφία και νομικά. Μετά την αποφοίτησή του, ίδρυσε το 1643 το

«Φημισμένο Θέατρο» με μια ομάδα νέων ηθοποιών. Κι επειδή τότε το επάγγελμα του θεατρίνου δεν ήταν και τόσο ευπόληπτο, από σεβασμό προς την οικογένειά του, ἀλλαξε το πατρικό του όνομα Ποκλέν και τόκανε Μολιέρος.

Οι δουλειές όμως δεν πήγαιναν καλά. Σε διο χρόνια χρεωκόπησε και βρέθηκε στη φυλακή. Αποφυλακίστηκε βάζοντας για ενέχυρο το βεστιάριο του θεάτρου και μαζί με άλλους ηθοποιούς του παλιού του θεάτρου και με τη συνεργασία της Μαντλέν Μπεζάρ (μιας μέτριας ηθοποιού, αλλά με επιχειρηματικό διαιρόνιο), ανασυγκρότησε το θίασο κι ἀρχισε περιοδείες στην επαρχία. Παράλληλα ἀρχισε να γράφει. Στην αρχή μεταφράζει και διασκευάζει διάφορους Λατίνους κι αργότερα δημιουργεί αποκλειστικά ἔργα δικύ του. Από το πρώτο κιόλας ἔργο, «Οι γελοίοι κομψευόμενοι», μια σατιρική περιγραφή της κοσμικής κοινωνίας φάνηκε ο μελλοντικός μεγάλος κωμαδιογράφος.

Η επιτυχία του Μολιέρου σαν ηθοποιού και σαν συγγραφέα τον είπανε «Θεό του γέλιου» ἐκανε τους αντιπάλους του να του κηρύξουν τον πόλεμο. Τελικά κάτω από την προστασία του Λουδοβίκου του Μεγάλου, μπόρεσε χωρίς περισπασμούς, ν' αφιερωθεί στη συγγραφή και την ερμηνεία των ἔργων του.

Ο πόθος της τέχνης του, ήταν πολύ πιο δυνατός μέσα του, από κάθε άλλη επιθυμία ιλικών αγαθών. Ὄταν ο πρίγκηπας Ντε Κοντί, που τον είχε γνωρίσει στο Κολέγιο, του πρότεινε να τον διορίσει γραμματέα του, μια πρόταση που του εξασφάλιζε κοινωνική θέση, ἀνεση και περιουσία, ο Μολιέρος αρνείται να τη δεχτεί. Ακόμα παριτείται και από το αξιώμα του ταπετσέρη, που κληρονόμησε από τον πατέρα του.

Στα 1662 παντρεύτηκε την κόρη της σινεργάτισσάς του Μαντλέν Μπεζάρ, την Αρμάντ Μπεζάρ, που ήταν 22 χρόνια νεώτερή του. Ηθοποιός κι αυτή του Θίασου τοι, που απέκτησε μαζί της δύο γιους.

Η γυναίκα αυτή, του στάθηκε μόνιμη πιλήγη θλίψης. Ελαφρόμιαλη, κοκέττα, ἀπιστη, χωρίς αγάπη για τον ἐνδοξο σύζυγό της παντρεύτηκε αμέσως μετά τον θάνατό τοι, ἐναν ἀσημό ηθοποιού.

Πολλοί μολιερικοί ἡρωες, δύος ο Φιλάρ γιρος, ο Μισάνθρωπος, ο κατά φαντασίαν Ασθενής, είναι κατά βάθος τραγικοί ἡρωες. Μόνο που η διακωμώδηση των παθών τους σκεπάζουν τη δραματικότητα των χαρακτήρων τους.

Ο Μολιέρος δεν είδε την κοινωνία της εποχής του σαν ἐνας απλός φωτογράφος, δε στάθηκε στην ἀγονη αναπαράσταση, στο εἰστρετικό ηθογραφικό περίβλημα, αλλά προχώρησε στην ουσία των κοινωνικών φαινομένων και εισχώρησε βαθιά στην ψυχή του

ανθρώπου, ανυζητώντας τύπους αληθινούς, που ζούνε σ' δόλους τους καιρούς και σ' δόλους τους τόπους.

Το τελευταίο του ἔργο είναι «Ο κατά φαντασίαν Ασθενής». Η σταδιοδρομία του κοντεύει να τελειώσει. Υποφέρει απ' τη φυματίωση και ξέροντας πως αυτή θα τον οδηγήσει στο θάνατο, γράφει με πικρή ειρωνία τη στερνή του κωμωδία. Ο ίδιος παιζει τον Αργγάν, τον κατά φαντασίαν Ασθενή. Στην τέταρτη παράσταση του ἔργου, παθαίνει κρίση πάνω στη σκηνή από εξάντληση. Πνίγεται στο αἷμα. Τον μεταφέρουν βιαστικά στο σπίτι του σε κωματώδη κατάσταση και κει, μέσα σε λίγες ώρες, πεθαίνει.

Ουσιαστικά ο θάνατος τον βρήκε πάνω στο σανίδι. Πέθανε όπως ακριβώς επιθυμεί να πεθαίνει ο κάθε μεγάλος θεατρίνος. Τρεις μήνες μετά το θάνατό του, ο θίασος του Μολιέρου και ο θίασος του Μαραί συγχωνεύονται. Από τη συγχώνευση αυτή σχηματίζεται ο θίασος των ανακτόρων Γκενεγκό. Το 1680 με διαταγή του βασιλιά, οι δύο θίασοι των ανακτόρων, Μπουργκόν και Γκενεγκό, συγχωνεύονται και ιδρύεται η περιφημη Κομεντί Φρανσαιζ, που κρατάει ως τις μέρες μας.

Η ίδρυση της COMEDIE FRANCAISE αποτελεί τη μεταθανάτια νίκη του Μολιέρου, ἐναντί ολων των αντιπάλων του, γιατί το θέατρο αυτό, πήρε επί πλέον και την ονομασία «MAISON DE MOLIERE», δηλαδή «Σπίτι του Μολιέρου».

Γιάννινα '92

Ο Ηγέτης διακρίνεται για τις αρετές της σοφίας, της ειλικρίνειας, της καλοσύνης, του θάρρους και της αυστηρότητας.

Αν γνωρίζεις τον εχθρό και τον εαυτό σου, δεν υπάρχει λόγος να φοβάσαι το αποτέλεσμα χιλίων μαχών. Αν γνωρίζεις τον εαυτό σου, αλλά όχι τον εχθρό, για κάθε νίκη που θα κερδίζεις, θα υφίστασαι και μια ήττα. Αν δεν γνωρίζεις ούτε τον εχθρό ούτε τον εαυτό σου, θα υποκύπτεις σε κάθε μάχη.

Λυτός που δε μελετά προσεκτικά, αλλά παίρνει αψήφιστα τους αντιπάλους του, είναι βέβαιο ότι θα γίνει λεία τους.

Σουν Τσε
(Κινέζος θεωρητικός του πολέμου 6ος π.Χ. αι.)

Σχόλια για πικρές αλήθειες

Με το σφυρί

Του Άλκη Φωτεινού

«Γίνου καλύτερά σφιρί¹
για να μην είσαι αμόνι».
Γκαιτε

στα καμώματα

Για το Υπουργείο Πολιτισμού
και τις Συντάξεις Λογοτεχνίας

Τον τελευταίον χιιρό, υπονομίες και πολλές αιτήσεις σιγκριφέων, από την επιχειρήση συντάξιοδητησης λογοτεχνών, που υποβάλλονται στο υπουργείο πολιτισμού. Τα μέλη, της μιάς και μόνο επιτροπής, που καλούνται να κρίνουν τους αιτούντες για λογοτεχνική σύνταξη, και να κάνουν σωστή διάγνωση αν κράγματι τα έργα που υποβάλλονται για κρίση, κληρούν τους δροις κατά βάση της δημιουργικής φαντασίας, του προσωπικού ύφους, της κριτικής, κ.λπ. ίσως για ορισμένους νά χοιν δίκιο, ίσως για άλλους όχι. Ιο χρέος όμως που βαρύνει το ΥΠΠΟ, είναι ότι, θά πρέπει να είχε συγκροτήσει και μια ιευτεροβάθμια επιτροπή, για να επανακρίνονται οι τυχόν αδικημένοι, από νέους κριτές. Οι Έλληνες συγγραφείς δεν θά πρέπει να υποβάλλουν σαν ζητιάνοι δεύτερη και τρίτη φορά στα ίδια πρόσωπα, της ίδιας επιτροπής, και ν' απορρίπτονται με τα ίδια αιτιολογικά. Είμαστε ασφαλώς υπέρ της αυτηρής κρίσης, σχετικά με τις εγκριτικές και μη αποφάσεις. Όμως, η επιλογή των μελών της επιτροπής από μέρους του ΥΠΠΟ, να είναι εύστοχη και έγκυρη, δύσον αφορά τις γνώσεις της αισθητικής πείρας και φιλολογικής εριστήμης. Αλλά, νά χοιν και την ικανότητα, την ενημέρωση, την άσκηση και λειτουργικότητα της κριτικής και συγκριτικής, πάνω στα έργα και την προσφορά του κάθε γηήσιου και πηγαίου δημιουργικού λογοτέχνη. Για να μπορούν έτσι αντικειμενικά και αδέκαστα να απονέμουν δικαιοσύνη θα πρέπει επίσης το εν λόγω υπουργείο, να συγκροτήσει οπωδήποτε την ιευτεροβάθμια Επιτροπή, για να εξετάσει όλες τις Α' κατηγορίας συντάξεις με μια ευσυνείδητη αναθεώρηση, για δύον παίρνονταν σήμερα την ξεξαιρετικών υπηρεσιών² σύνταξη. Έτσι, μπορούν να γίνονται και μετατάξεις. Και είναι δίκαιο αυτό να γίνει, όχι τόσο για τη διαφορά των 18.000 δρχ. που παίρνουν από την Β' κατηγορίας παραπάνω οι της Α', αλλά για την ηθική τάξη και την ουσιαστικότερη επανάκριση. Διότι στο παρελθόν, πάρθηκαν χαρισματικές αποφάσεις και δόθηκαν παραχωρητικά Α' συντάξεις, ενώ η αξία τους ήταν για Β' κατηγορίας. Αυτές είχανε φιλοπροσωπικά ή ευνοιοδοτικά κομματικά κίνητρα. Κάποτε, πριν 3 χρόνια και επί ποιητή Ν. Καρούζου που επιδίωξε την πρώτη σύντα-

ξη, έγινε ένας ντόρος και προτάσεις μάλιστα για συγχώνευση και των δύο σε μία. Αυτό δεν πρέπει να γίνει, διότι θά 'ταν άδικο για μερικούς λογοτέχνες που αναλώνουν τη ζωή τους στα Γράμματα... και η προσφορά τους είναι πολυσχιδής και τεράστια με 50 και 100 βιβλία. Περιοδικά, διαλέξεις, διακρίσεις, πολύτιμες συμβολές και μεγάλα έργα στον κνειματικό πολιτισμό, να παίρνουν δμοια σύνταξη με κάποιους που έγραψαν σ' όλο το βίο τους μόνο δύο - τρεις και πέντε ποιητικές μικροσυλλογές. Κι αυτές... μιμητικές ή και αντιγραμμένες. Εξίσης, είναι άδικη η κατάταξη στην Α' συνταξιοδοτική κατηγορία, για μερικούς που αποσπούν ένα α' ή β' δήθεν «κρατικό βραβείο από μια φίλα προσκείμενη» προς αυτούς επιτροπή απονομής: αλλά κι ενός προσδρομού που έχει δύο ψήφους στη βράβειση, κι επηρέάζει και τ' άλλα μέλη εύκολα σ' ένα βραβείο συναλλαγής. Αυτή η ταχική είναι γνωστή. Το βραβειάκι είναι χαρισματικό και δοτό, ενώ το αντίστοιχο βιβλίο, ποτέ δεν έφεσε ως τώρα στο κλατό κοινό. Γιατί να πληρώνει ο φορολογούμενος λαός Α' σύνταξη, ισδβια, σ' έναν φίλο της τάσει επιτροπής, που του χαρίζει με γνωστή εύνοια διάκριση, και του είναι σε χέρι της να τη δίνει κατά προτίμηση... και χωρίς να διαβάσει το υπό αναφορά βιβλίο.

Τρέσα προτείνουμε εδώ, τα θεωρούμε λογικά και δίκαια. Και θα πρέπει να τα λάβουν υρδη τους οι αρμόδιοι του ΥΠΠΟ· αν θέλουν βέβαια σ' αυτό τον τόπο και ιδιαίτερα στον κνειματικό κόσμο, να απονέμεται υποδειγματικά η δικαιοσύνη, σύμφωνα με την αξία, την αρδοστη και την κοινωνική και εθνική ωφελιμότητα των έργων, του κάθε κνειματικού δημιουργού.

Αλόγιστες δαπάνες

'Όταν αποδήμησε τον περισσέντερο Ιούλη, η γνωστή ηθοροοίδης του κιν φου και του θεάτρου Τζένη Καρέζη, δύοι οι θαυμαστές της και ο συναδελφικός της κόσμος, λυτήθηκε κατάβαθμα για τον παράκαιρο θάνατό της. Ήταν ασφαλώς μια πρωταγωνίστρια, που είχε αποστάσει στη μακριά πορεία της, την εκτίμηση και την αγάπη ενός φιλοθεάμονος κοινού. Δεν ήταν βέβαια στην κλίμακα και στο ύψος μιας Κοτοκούλης, μιας Παζινού, μιας Κυβέλλης, ή συν κάποιες άλλες κυρίες του θεάτρου δύος η Μ. Αράνη, η Ειρ. Παπά, ή Χατζηαργύρη κ ο

Στο ξεροβόδισμά της, κλαψούρισαν κολλά, τριφρά και κλαφρά. Η κ. Βουγιουκλάκη είπε τώρα, «Η Γένη πέταξε με τους αγγέλους». Η κ. Μερκούρη,

«Καλὸς ταξίδι μάτια μοι στις γειτονιές των αγγελών»
κ.λπ., κ.λπ.

Και καλά το λαϊκό προσκύνημα που εξέθεσαν το σκήνωμά της. Αλλά, εκείνη η «κηδεία δημοσίᾳ διπάνη» για την μακαρίτισσα, καθώς και για μια γλύπτρια ονδματι Ραφτοπούλου, εκείνες τις μέρες... τι σου, λέμε; Η «δημόσια διπάνη» εξέπληξε πολλούς, σε μια περίοδο μάλιστα που η κυβέρνηση περικόφτει και καθιστά ριζικά φτωχούλικες συντάξεις· και το ΥΠΠΟ ΔΕΝ εκπληρώνει άλλες αμεστέρες ανάγκες και υποχριώσεις. Κι δύο μιλούν για μείωση στα περιβόλτα υλλιμάτα. Μπας και κάνουν «δημόσια διπάνη» κηδείες για να δικαιολογήσουν ή ν' αρπάξουν κάποια εκπιτομήρια... αφού σε καθε επήσιο προϋπολογισμό, βάζουν μερικά δισεκατομμύρια, για «κηδείες δημόσιας διπάνης», χωρίς να ξέρουν ποιοί, και πόσοι, και πότε, και αν πεθάνουν! Κι αν αυτά τα πρόσωπα θα ζινει επώνυμα, και ισάξιας τρανής περιωπής! Ήρετει ως φαίνεται, να βρίσκουν αφορμές κάποιοι «ιθύνοντες» να τα δικαιολογούνε, και να καλοφαινόνται. Τέλος πάντων, πού να βρεις άκρη! Απ' αυτόν τον κόσμο εξέλειπε κάθε περίσκεψη και φρόνηση, κάθε ποιοτρόπητη και μέτρο· κάθε σωστή και δίκαιη κρίση κι αξιολόγηση σε πρόσωπα και πράγματα. Τι κρίμα! Και μας έρχονται στη μνήμη στίχοι του Ευριπίδη υπό τις «Πικέτιδες» του, σε μεταφρ. Φ. Ι. Κακριδή: «...Τίκοτα για την πόλη: πρώτα πρώτα νόμοι κοινοί για δύοντα δεν υπάρχουν, μόνο ένας το νόμο έχει δικό του και διατάξει. Αυτό ισότητα δεν είναι. Όταν όμως οι νόμοι είναι γραμμένοι, πλούσιος και φτωχός στέκουν μπροστά στο δίκιο ίσια κι όμοια...».

Βραβεύσεις και αέρια...

Στο μέγυρο της μουσικής πολυτέλειας στη λεωφόρο Βασ. Σοφίας, ανάκρουσαν τον Εθνικό μας Ύμνο, διτανοί κατειστημένοι καλοθελητές βράβευαν εφέτος το CNN στο πρόσωπο του δ/ντή τους για την αδίσταχτη και προκλητική λογοκρισία και παραπληροφρηση, τόσο στον πόλεμο του Περσικού Κόλπου, πολὺ περισσότερο και για τα σημερινά του τρόπαια: δηλαδή, της πιο χονδροειδέστατης ψευτοπρωπαγάνδας δλων των αιώνων, κατά των δύστυχων λαών της Ευρώπης και της Μ. Ανατολής, που σφυγάζονται υπέρ της ολιγαρχίας του πλούτου και της πολεμομανούς κυρδοσκοπίας.

Και να σκεφτείτε πως, από τέτοιες φιέστες δεν έλλειπε ούτε ο κ. Αντώνης Σαμαράκης, από τον τομέα της αντιολοκληρωτικής αστυνομικής μυθιστορίας... κι ούτε ο κ. Σημίτης που έχει πει στην τετραπλέρωτη ερωτήγρια κ. Ρεζάν των 500.000 δρχ. αμοιβής στην Ε.Ρ.Τ δύτι:

«Τα καθεστώτα του υπαρκτού σοσιαλισμού, κατέρρευσαν, διότι, δεν είχαν ούτε κουμπιά να κουμπώνουν συκάκια και παντελνία...» κι ως φύνηκε, ξέφευγαν τ' αέριά τους κι έρχονταν ως το Κολωνάκι και φλόμωναν τη μύτη, του πολὺ τέως υπουργού κ. Σημίτη!...

Φιλολογίνας βίτσιο...

Νέα φιλολογίνα με 8 χρόνια υπηρεσία και σχετική έφεση και ζήλιο στη λογοτεχνία, μας έδειξε χειρόγραφά της σε μορφή αφηγήματος και μάλιστα σε προσφιλή κοινωνική κι ηθογραφική θέματα. Της παρατηρήσαμε αδυναμίες και ασυγχώριτα ορθογραφικά λάθη. Έκανε απόπειρα για τέχνη λόγου, χωρίς τ' απαραίτητα γλωσσολογικά εφόδια, ούτε καν γνώση της Δημοτικής του Τριανταφύλλιδη. Όταν τη ροή τήσαμε, ποιούς ήταν μελετήσει από νεοελληνες

λογοτέχνες, ποιόν είχε σαν πρότυπό της... μας απάντησε δτι, εκείνα που διάβασε μόνο και την επηρέασμα σχετικά σαν λογοτεχνική κείμενα, ήταν μονάχα κάποιας Μάρως Βαμβουνάκη (κακώς που δε διάβασε και σελίδες μιας άλλης Μάρως, της Δούκα). Αυτές, λόγω γένους και φύλου και κάποιοι άλλοι βεντέτοι, βλέπετε, είναι στο προσκήνιο της διαφημιστικής μόδας, καθώς επιτήδειοι εκδότες απ' αυτούς που ξηρομαδάνε κάθε επίδοξο ή και μωροφιλόδοξο συγγραφέα, του αποσπούν έντεχνα και μ' ανταλλάγματα και κανά βραβειάκι ίσως και «κρατικό» του ΥΠΠΟ, από τους γνωστούς ελλανόδικους μερικλήδες... σηκώνουν στις Μάρες, ...άρες και κουκουνάρες τα μυαλά, και καβαλάνε τον κάλαμο! Έτσι τύπος, κανάλια, ραδιόφωνα, ειν' όλα δικά τους... και δώστου η κ. Βαμβουνάκη τουπέ, για τις νέες φιλολογίνες, και κορδωτό χαβαδάκι! Και είναι μετά, να μην παρασυρθούν και να μην επηρεαστούν οι νέες φιλολογίνες, χωρίς φιλολογία; Κάνοντας απόπειρα να γράψουν και διήγημα, που είναι κι από τα δυσκολότερα είδη της λογοτεχνίας;

Συμβουλέψαμε την κοπέλα, να κυλλιεργήσει σωστή γλωσσική αισθητική αντίληψη και τέχνη λόγου, σε μέτρο και ουσία, ν' αφήσει τη Βαμβουνάκη... και να διαβάσει νεοκλασικούς της λογοτεχνίας μας, και ιδιαίτερα πρωτομάστορες στη διηγηματογραφία, όπως είναι ο Ντ. Θεοτόκης, ο Κ. Παρορίτης, ο Δ. Βουτυράς, ο Κυρκαβίτσας, ο Τραυλαντώνης, ο Παπαδιαμάντης, ο Βιζυηνός και άλλοι· για να μάθει τους κανόνες αισθητικής του διηγηματικού λόγου και του άριστου μέτρου στο διήγημα. Κ' ύστερα σου λένε οι φιλοσοφικές σχολές, πως βγάζουν φιλόλογους(!) Αίσχος! Γι' αυτό τα παιδιά μας βγίνουν φτωχά και στραβά, από γυμνάσια και λύκεια! Γι' αυτό και προοδεύουν τα λυκειόπαιδια του Μενιδιού - Λατικής και προάγονται σε χρήστες και βαποράκια!! «Παιδεία τοις ανθρώποις δεύτερος ήλιος» (Πλούταρχος).

Προς υπουργόν οφειλόμενοι στίχοι

Στα καμώματα του γνωστού υπουργού, που εισέπραξε πολλά σχόλια για τη λέξη που τού γίνε «μπούμερανγκ» από αρκετούς λογοτέχνες, αλλά και για τα κλούβια ανγά και τις σάπιες ντομάτες που δέχτηκε η καμπούρα του στην Πάτρα τις 3. II.92, ο συγγραφέας Θύμιος Ι. Χριστόπουλος μας έστειλε τους παρακατώ στίχους και τους αφιερώνει σ' αυτόν.

Είμαι κι εγώ ένας «λαπάς»!

Είμαι κι εγώ ένας «λαπάς» μιας κι είμαι ποιητής! Τον είπε πεντυκάθηρι ο υπουργός το λόγο. Των φαινομένων ένας, μιας κι είμαι εκφραστής, ειμ' ένας «λαπάς»! Λεις νά 'χαι τούτο ψόγι;

Κι είναι κρίμα που δεν ζουν, τόσοι μιας ποιητάδες, ο Σολωμός, ο Ηαλαμάς, Σικελιανός, Σεφέρης, να μάθουν απ' τον υπουργό πως ήτανε λαπάδες, για νά 'φευγαν... πανευτυχείς! Αλήθεια, πού το ξέρεις:

Είμαι κι εγώ ένας «λακάς». αφού γράφω κυήματα Τιμή μου για τον τίτλο, που στο εξής θα φέρω.. Θαρρώ πως ένας υπουργός, δεν λέει άρρητα - ρήματα.

Εκτός κι αν ειν' κακούτσι απ' ώ μιαλό δεν ξέρω! Σαν έμαυτα τι είμαι, νιώθω, αι γένεια, ευτυχής! Γιατ' ήταν κρίμα, ναι, απ' τη χώρα να φύγω, χωρίς να ξέρω πως, μιας κι ειπούται κοινής, διτι ειμ' ίνας «λακάς!» Μητι τό χετε για λίγο!

Ας ειν' καλά ο υπουργός και τον ευχαριστώ, που έμαθα τι είμαι και, τώρα: κοιδός με πιάνει! Κι αν φύγω, εκεί στον 'Αδη, στους κοινητές θα πω, πως έζησαν μία ζωή, μέσα σε μαύρη ελάνη!

Κι από τον 'Αδη, λέω, στον υπουργό να στείλουν ευχαριστήρια θερμά, για την προσγνωτή τους, έστω και μετά θάνατο Αλήθεια το οφείλουν! Τι κρίμα που δε γνώριζαν, τι ήταν στη χώρη τους!

Είμαι κι εγώ ένας «λακάς», μιας κι είμαι κοινής! Ο υπουργός το είστε! Καμιά αμφιβολία! Των φαινομένων ένας, μιας κι είμαι εκφραστής, είμαι κι εγώ ένας «λακάς» θε μου, μαραλογία!

Η. Χριστόπουλος
Δελφοί '72

Ένα Σωματείο

— Ποιά ουσιαστική σχέση είχε, ή έχει, το εν ζωή, με αριστοκρατική και ελιτιστική δράση 127χρονο αθηναϊκό σωματείο με την επωνυμία: «Εταιρία φίλων του λαού» που είχε ιδρύσει τον περασμένο αιώνα ο φαναριώτης λόγιος Αλ. Σούτσος;

Όση σχέση έχει η αλεξού με την κότα, και ο φάντης με το μετσινόλαδο!!

Παραπλάνηση

— Τι πημαίνει «Ειρώπη των πολιτών», ή και «Ειρώπη των εργαζομένων», ή ΙΔΣΕ και Μάαστριχτ, βρε μας κι είναι εκινόημα του «Φινανσιανικα» με τις «προκατές κοινωνίες» και με τη «Μακεδονία του Βαρδάρη» που πρότεινε για τα Σκόπια.. και παραμένουν όλα πολλά χαρίς αισιά και σημασία μόνο για χαβάδες και σάγιρες:

— Να σου πω εγώ τι είναι αλλ' αιτά τα πουραφές; Είναι χειροκόδαρο δέσμω των λαών με 17 αλιστίδες!.. Οινομασίες φίλε μου, με πολιτισμένο ίφος, με τακτ. με ακοιστική γλίκα! Έτσι, τέτοια χρειάζονται οι πολιμορφες, και καλόλογες, δοιλειες, των αλλοτριαμένων βαθύλωτακών και ακοβλακαμένων μαζών, με πλήρη απώλεια των εθνικών τους γνωρισμάτων και ηθών!...

Εύνοιες κι αχαριστίες

Τον Ιανουάριο Κανταρέ, τον γνωστό σκηνετάρο συγγραφέα, τον είχαμε γνωρίσει στα Τίραννα πριν αρχίσει τα 15 χρόνια. Τον είχαμε ψηφιογήσει ανάλογα, και του ήχαμε πάρει και συνέντευξη που δημοσιεύτηκε στο 1^ο αρ. 46 τεύχος του «Ελ. Πινόματος». Ήταν ένας κυριλλεικός τύπος, εγκατής και δοκισήσοφος, υπερήφτης και ναρκισσισμένος. Ήταν ένας οιηματίας, δειλός και μικρόψυχος, με μεγάλη ιδέα για τον εαυτό του. Το λάθος ήταν, ίσως, της γησιδίας του κόμματος Εργασίας του Εν. Χότσα που τον είχε παραχαίδεψει

κι θεοροίσει. Τον είχε ανεβάσει στα μεσοίρια, τον είχε κάνει πρωτοκλησάτο, αδικώντας ήτοι ίσως πολλούς άλλους διναμικούς λογοτέχνες της γειτονικής χώρας. Τον είχαν τιμήσει και με βουλευτική έδρα, και με προεδρική. Και διλή αυτή η μιθοτοίηση και ειδωλοποίηση, έμοιαζε την ανάλογη στην Ελλάδα του Ρίτσου, του Φιδαράκη, του Χοτζή, του Λουντέμη και του Βρετάκου, από τις εδώ κομματικογενετικές παρευθυνήσεις. Δεν κρίνω εδώ την αίσια του Κανταρέ σαν ταλέντο, αύτε των δικών μας Κρίνω τη διακριτική μεταχείριση, το υπέρβετρο της πιμής, την υπερβολή και την κατάληξη του στην αχαριστία, στην αγνωμοσύνη, στην αποκήρυξη και στον αφορισμό των ευρεταριών του. Κρίνω τον απομειούμοδο, τον φίλοτομαρισμό και τη λιατοτάξια του, στον επίσημα αναδειγμένου ενευματικού ηγέτη, του αφοίος ήτην η εισβολή των αμερικανο-ιταλο-τούρκων στη χώρα του, τόσκος για το Παρίσι, (και λίγο πιο πριν, δεν μαρίστηκε την επερχόμενη γεύματικη και μεσοίσιη λαϊλασα, η οποία διέλυσε το εράτος; και την κοινωνία της πατρίδας του) χωρίς να προσφέρει καμιά ηθική συμπαράσταση στο λαό του, στις γένος δύστολες ώρες, όπως είχε παραγράψει.

Εκεί, ειδίκια σποτήρισε το ιδεώδη των πίστεων, είπαν στην αντίκερα όχθη Έγινε πράκτορας και κήρυκας του καριταλισμού Αρθρογραφεί καπτηγορώντος και ξερογλείσοντας το δύο έσπιτες ως γιατρούς και φύνοντας τα δύο έγλειφε, για να γίνει αυτός ποι έγινε! Και μη φανταστείτε μας στην ερούλη μας μπορεί να φανεί, να σταθεί, ν' ανεβεί, να τιμηθεί και να δοξαστεί, ένας δύο προκισμένος ειν τον είναι. Ουγγροφάσας με τη θεία διάρρεη του φυσικού του ταλέντου, αν δεν βοηθηθεί, δεν προστετευτεί, δεν υποστηριχτεί, δεν παραπροβληθεί από κάποιο ισχυρά ερόσικα των ημερών του, σαδεκά ηγετικό και κομματικό επεστημένα, του καθιερώνοντος, ή και θάφτουν ενειματικές και δημιουργικές αξίες. Και αριστούργηματα ακόμα να γράφουν, η ζωή είναι μικρή, και θα παραμείνουν στην αθενεία, στην ανιπαρβία, και στο περιθώριο, στην άγνωστη για το ελαττικό ποντικό, εάν δεν είναι επιτήδειοι, υποκριτές και κόλασες, συμβιβασμένοι κι αλλοτριωμένοι από αρχές και ηθική συνέπεια. Ή αν δεν τους ξεθάψει κανείς στο μέλλον για την αξιολόγηση και καταξίωσή τους.

Πάντως, την θύλια στάση ακολούθησε ο Κανταρέ, και οι περισσότεροι εργανωφρόμενοι, βάσει της ταχιερείας και της υποθήκης του Καβάφη, για τη φροντίδα των έργων τους, και για τη φήμη τους Έχουμε σχολίασει και σε προηγούμενα τεύχη τη στάση και την ασυνέπεια σε αρχές, ηθικής, με την έννοια της δικαιοσύνης,

Πέρα από το διναμικό ταλέντο του Κανταρέ, υπήρξαν κι άλλοι αλβανοί συγγραφείς πολύ δυνατές λογοτεχνικές, κοινητικές και δραματουργικές μεγάλη. Τους γνωρίσαμε σχεδόν όλους, δεν μας ταίρινε χώρος να τους αναφέρουμε. Άλλωστε, στάθηκαν αδικημένοι από προβολές και μεταφράσεις, κι έμειναν γνωστοί μόνο στην πατρίδα τους. Όμως, σε άλλους μελλοντικούς καιρούς, ίσως, προσεχτούν, αναλιθουν και καταζιθούν στην ιστορία της λογοτεχνίας ταΐρινοντας τη θέση τους αξιόζης.

Τώρα, που ο Κανταρέ παρειδόμει, ειδιάμονα στη Γαλλία, ή επισκέπτεται ως τουρίστας την πατρίδα του, με κούρσα πολυτελείας και 4 σωματοφύλακες, θ' ακουύσουμε να τον βραβεύουμε τα νέα αφεντικά του, και με Νόμπελ, αφού δίλωστε, εγιεβειώσας την αριθμητοσάμικη παροιμία που λέει: «Γράψω το αύτα... έτσι και το πόρτα». Άλλα, ξέχασε ο αγνόμονας, και μιαν ύπαλη: «Κάλιο πρώτως, στο χωριό πυρά ανίτερος στην πόλη».

Πολιτικοκοινωνικά κέντρα σηματα

Λόγια που καινέ
του Στέλιου Κεντρή

Ο Συγγραφέας έχει χρέος να γράφει την αλήθεια. Δηλαδή, δεν πρέπει να την αρνείται, ούτε να την παραλείπει, κι ούτε να τη μασκαρεύει. Η αλήθεια είναι χρήσιμη, όταν μετατρέπεται σε ενέργεια.

Ολέθριες ατιμίες δασών μας

Ξένοι δαίμονες που επιδιώκουν με κάθε τρόπο το κακό του λαού της Ελλάδας, καινέ με σύστημα κάθε καλοκαίρι και τα δάση μας, με σκοπό, να μειώσουν έτσι το οξυγόνο που παράγουν τα δέντρα μας, και αποτελεί βασική τροφή για τον ενεργειακό δυναμισμό, της διανοητικής ζωής των Ελλήνων.

Είναι κι αυτός ένας τρόπος, που, υποβαθμίζει τη νοημοσύνη των κατοίκων, και εινουζίζει πνευματικά το λαό, όπως σχεδόν οι δειπιδαίμονες θρησκοληψίες, και τ' αλλιώς και αντιφυσικά και μεταφυσικά αφιονίσματα και ψυχοφθόρα φαντασιοκοπήματα. Η λογική και οι επιστήμες, γεννήθηκαν στην αρχαία Ελλάδα μας! Και όσο κι αν σήμερα «η επιστήμη δεν έχει πατρίδες, αλλά οι επιστήμονες έχουν»· Ήλια πρέπει να βλέπουν ευλαβικά τούτον τον ιερό τόπο: Να σέβονται τα δάση, τα δέντρα του, τα μνημεία του, τα σύμβολά του, κι όλες τις πολύτιμες παρακαταθήκες που κατέλειπαν στην ανθρωπότητα για τον πολιτισμό της, οι αρχαίοι μας πρόγονοι. Ήπρεπε όλοι να ύψωναν φωνές διαμαρτυρίας, ντόπιοι και ξένοι επιστήμονες, γι' αυτή την καταστροφή και την αποψιλωση των δασών μας!

Τα δέντρα μας, στάθηκαν πάντα ιεροί βωμοί των αγώνων της λευτεριάς. Δεν πυρεί να μας τα καινέ πράκτορες και διεύθυνες κακοποιοί των σκοτεινών δυνάμεων.

Οι λόγγοι και τα δάση μας, στάθηκαν κλέφτικα λιμέρια! Η Ελλάδα μας, δεν είναι τα τσιμεντοκόύτια, τα γιωτυχί και το νέφος της Αθήνας. Ούτε οι βρώμικες θάλασσες και παραλίες. Ελλάδα μας είναι τα δέντρα, τα βουνά, τα νερά, ο αγνός και υγιής ψυχοδιανοητικά λαός μας, η φύση του, η ιστορία του, οι αγώνες του, τα κόκαλα των πατέρων του, κι ο καθαρός αγέρας! Γιατί να γίνονται τα όσα μας έχουν απομείνει αγαθό μας, βορύ στις ατιμίες των ξένων· αλλά και τόσων

ντόπιων καθαρμάτων.

Ο κριτικός και ποιητής Α. Καραντώνης έγραψε κάποτε:

«Μπορεί τα δάση μας να μην έχουν την έκταση και την πυκνότητα των ευρωπαϊκών δρυμών, έχουν όμως το καθένα τους μια ξεχωριστή ατομικότητα, γεμάτη από ιστορία και θρύλους».

SOS μπανανία!

Τα εγκλήματα και τα ναρκωτικά, μας πλημμυρίζουν! Οι χίλιες δυο μολύνσεις, μας αφανίζουν! Τ' αυτοκινητικά δυστυχήματα στέλνουν κάθε βδομάδα από 20 μέχρι 30 στον αγύριστο!... και αφήνουν πάνω από 200 συκάτηδες στη ζωή! Οι λειψυδρίες μας απειλούν! Οι ληστείες μας συγκλονίζουν! Οι σκιπετάροι μας σκοτώνουν! Οι ανεργίες κ' οι ακριβείες μας καταπληγώνουν! Τα σύνορά μας, τα καταργούνε! Οι αρρώστιες μας απορφανίζουν! Τους ανθρώπους τους εξέτρεψαν στην κραιπάλη του ατομικισμού. Ο πολιτισμός μας χάνεται! Οι τρελοί στους δρόμους καραδοκούν, να κατασπαράξουν τ' αθώα θύματά τους! Η μπανανία μας = φρενοκομείο! τρελοκομείο πολεμόχαρο κ' η Ευρώπη! Τις αξίες του ελληνισμού, τις έχουν βουλιάξει σε βυθούς! Η βαλκανική ατμόσφαιρα μυρίζει πτωματίνη! Αναλογιστείτε. Λογικευτείτε, κι αναρωτηθείτε . Μήπως πριν ζούσαμε καλύτερα, ησυχότερα, κι ασφαλέστερα κι ειρηνικά, με φιλίες και συνεργασίες; Ήοιοί μας κατάντησαν έτσι; Μήπως η λαϊλαπα των γκόρμπηδων και μπούσηδων: Μήπως η ΕΟΚ και το ΝΑΤΟ η ΔΛΣΕ, ή ΔΕΕ, το Μάστριχτ; Κρίνετε, συγκρίνετε και αναλογιστείτε. Μας αλλοτρίωσαν. Χάνουμε την εθνική μας ταυτότητα. Χάνουμε τα ωριάν ελληνικά παραδοσιακά μας έθιμα! Τα κονύλια των ριδιοτηλεοράσεων, θόλωσαν και κατασκότισαν τα μιαλά μας, με τα ψέματα, τις απάτες και τις διαφθορές. Το παιδιά μας, προσοχή γονείς, τα μαυλίζουν στους ψευδωματικούς «παράδεισους» της τοξικομανίας για να τα ευνοήσουν και

να τ' αχρηστεύουν, από τα γυμνάσια ακόμα! Πολλά όταν πάνε στρατιώτες, γιατί αυτοκτονούν; Εξευτέλισαν την παιδεία και τα πανεπιστημιακά πτυχία! Χάνουμε τους πολιτισμικούς θησαυρούς των πνευματικών πατέρων του έθνους μας. Και τι θα γίνουμε; Πού είσαι καημένες Βάρναλη: «Κι ενώ στη σκότεινη ταβέρνα πίνουμε όλοι μας σκυφτοί σαν τα σκουλήκια κάθε φτέρνα όπου μας έβρει μας πατεί».

Και κανείς δεν θέλει και δεν το λέει ακόμα πως μας γύρισαν στις δυο πρώτες δεκαετίες του αιώνα... Κι είμαστε: «θειλοί, μοιραίοι κι άβουλοι αντάρα, —που— προσμένοιμε ίσως κάποιο θάμα»!...

Το Μάαστριχτ...

Η κ. Θύτσερ αποκάλει το Μάαστριχτ «οιγυλομαστίνια». Το 68% των άγγλων σύμφωνα με δημοσκόπηση, δεν το θέλουν. Η τάξιδιφθιά των Δανών το καταψήφισε. Οι μισοί γάλλοι το αρνήθηκαν.

Ο Αν. Πακανδρέου ρωρά την ώρφο του, το χαρακτήρισε «διναστεία συντηρητικής νοοτροπίας και ιδεολογίας».

Ο Ζυκ Ντελόρ δήλωσε ότι: «Δεν ριστεύω ότι είναι δύνατή μια κολιτική και νομισματική ένωση της Ειρώπης με το Μάαστριχτ».

Τα κείμενα της Συνθήκης με την ασύφειά τους, νομικοί καράγοντες της ΕΟΚ τα χαρακτηρίζουν «αθλιότητα». Και άλλοι εμπειρογνώμονες, «τρελοκομείο»...

Το Μάαστριχτ, το σήσαντε οι μεγαλοκυρχαρίες, οι τραπέζιτες, μ' επικεφαλής τους γερμανούς και μ' εμπνειστή τους τον Σλέσιγκερ δινή της ισχυρότερης τράπεζας στην Ειρώπη, τη Μπούντεσμπρων. Έχουν σαν σκοπό τους να υποδουλώσουν τους λαούς οικονομικά, ηθικά, εθνικά, κολιτικά και κολιτιστικά. Να τους αφαιρέσουν σιγά σιγά και την εθνική τους ταυτότητα. Οι γερμανοί, σαν προηγμένος εοκατεζιδικος βορράς, υποτοιχίζουν και κυριεύουν το παρόν και το μέλλον της ΕΟΚ, και με τη νομισματική κερδοσκοπική παιγνίδια, δραχ, τις πρόσφατες υποτιμήσεις νομισμάτων. Αυτοί σε μια δεκαετία, θα κινητηρίσουν στην Ειρώπη, που θε να την κάνουν και..., «δίο ταχυτήτων». Άν βέβαια οι λαοί συνεχίσουν να βρίσκονται διωσπασμένοι και βιθισμένοι σε χάρη, και δεν ανυπνιατούν σε ενώσεις, ομοσπονδίες και πρωτογορίες, ν' αρχίσουν φτου κι απ' την αρχή τι επαναστατικά τους κινήματα, αναζητώντας λίστες σε διειδινώμενες συλλογικές οικονομίες με συντεταρικές λαϊκές βάσεις... καθίς τους πισωδρόμησαν στο 1945!

Γι' αυτό, το Μάαστριχτ, δεν είναι πωρά, μια παραπλάνηση και μια παγίδα, για ν' αφαιρέσουν τα δικαιώματα των λαών οι κεφαλαιοκρά-

τες με τις πολιευνικές εταιρίες, και να τους ρίξουν σε ηλήρη και μεσαιωνική υποταγή και δουλική αφασία. Ας το αντιληφθούν, κι ας το καταδικάσουν σύντομα, κι όρως μπορούν. Εκτός από τους φουκαράδες τους ρωμιούς τους δεν έχουν δικαιώματα ωηφοί έγκρισης ή υπόρριψης, γιατί αυτά τα κανονίζουν οι ναινέκοι στο μαντρί της Βουλής. Άλλωστε όλα αυτά τα τεχνάσματα, τα δήθεν ενωτικά... δεν αποβλέπουν από τους συγγονίς και σκληρούς κεράσοσκορούς παρά στην πράξη: στη διαίρεση, στο κομμάτισμα των λαών. 'Όλα τα περι Λειψένης; Ειρώπης» είναι λόγια κοίφια και μεγάλα... γιατί, άλλο είναι της Παρασκευής το γάλα!...

Αφεντάδων εκλογικό πανηγύρι

Η πιο πλοκη και πολιτιστική δικτατορική μοκρατία των ΗΠΑ, έκανε στις 3.11.92 της τετραετίας, των μεγάλων διακρίσεων, το αεριτζίδικο καθηδηγόιμενο δικομματικό πανηγύρι των εκλογών της. Στον προεκλογικό τους αγώνα, οι 3 υποψήφιοι Μρούς, Κλίντον και Περό, είχαν ελάχιστα σοβαρά συνθήματα και λογικές αντιπαραθέσεις στον αντιγωνισμό τους. Κατέγιναν περισσότερο με ανιαροίς προσωπικούς και οικογενειακούς διαξιφισμούς, παρά με προγράμματα, εξαγγελίες και σκληρά οικονομικά προβλήματα, που δέρνουν σήμερα τη δική τους κοινωνία και που μαστίζουν γενικά την Ειρώπη και την ανθρωπότητα. Και σαν δεν τους ήγινε άλλο, ο αντιλαϊκός και φιλοκόλεμος Γ. Μρούς, εξέλεξαν τον Μριλ Κλίντον, νέον, κινηρήτη του Αρκάνου, με 42%. Οι μισοί βέβαια αμερικανοί είναι απολιτικοποιημένοι, και σύμφωνα με την παροιμία: «δουλεύουνε σαν άλογα και τρώντε σαν γουρούνια».

Τα αθλιότατα Μ.Μ.Ε., στη χώρα μας, ιδιωτικά και κρατικά, εκτός από ένα, (τ' άλλο είναι όλα το ίδιο) είχαν κι εδώ τα δικά τους πανηγύρια, με τις παραπολιτικές αναλύσεις τους, και τις περόβραστες συνεντεύξεις τους, με τα 3 συντονιστικά μοσχολούλουδα της Γιρονδίνας: Κοινή - Παναγιωτόπουλο - Χατζηνικολάου - Κανέλη και Παναγιωταρέα. Κι ενώ, δεν χ... η φοράδα σ' αλών για την οκοιαδήποτε εκλογή στην Αμερική, σχετικά με τα συμφέροντα της κατρίδας μας, είχαμε και τους εφημεριδάδες της Αθήνας, την επομένη, που μη πηχιαίους τίτλους γιόρταζαν τον πληριαμβό του Κλίντον! Και «κουρασά» οι αφελείς ρωμιοί ραγιάδες και μαζίχες, πανηγύριζαν κι αυτοί ανάλογα. Σ' ένα χωρίδι του Πύργου μάλιστα, με οβελίες και κλαυρίνα... Οι δε πουλημένοι αράτηδες του Τίκοι, μεθισμένοι από το αψύ ουίσκι, αγαζητούσιν δρόσερύ μεζέ, υγρούρια καλυβιώτικα (μη γειά τσι και βοηθειά τσι)! Η εκλογή τοιχοίου Κλίντον βέβαια, για τους ρωμιούς τώρα χουνες μνήμη και κρίση, δεν τρέχει τίποτα. Απλώς θιμήθηκαν τις περιπτώσεις του Κένεντυ στις ΗΠΑ, κι και του Άτλυ στην Αγγλία το 1945... που ζεγελούσαν κάποιοι ανόητοι ηγετιστοί με συνθήματα σωτηρίας τον κοσμάκη!!

Κι εκτός που τίποτα καλό δεν προέκυψε από κείνα τα λόγια, αλλά, πήγαμε προς το χειρότερο με εμφύλιους, με διχασμούς, και με απόλυτες εθνικών εδαφών και απορφανισμών του ελληνισμού μας, στη Διασπορά!

Για όμως, άγγλοι και αμερικάνοι είναι ίδια πάστι, ίδια πολιτική, ίδιες αποικιοκρατικές επιδιώξεις, σαν ομογάλικτοι πάντα συνεταιρίοι, και οικονομικοί δυνάστες των λαών. Την Ελλάδα τη θέλουν και οι δύο προτεκτοράτο, τελικά ταία βολίδια, ρακέτα και τρύπα στο γκολφ και στο μπιλιάρδο τους. Αυτοί πάντα υπηρετούνε τα συμφέροντά τους. Κι εμείς σαν άποικοι τους, τα δίκια τους. Όσο για τις καρπαζιές που τρόμε από διάτους, ή από τους δίκούς τοι; μπόσηδες της Μεσογείου, τους τούρκους, λέμε, κι ευχαριστώ πολύ!

Έρμε ανθρωπάκο αμερικάνε! Σου σερβίρουν και ψηφίζεις της άρχουσας τάξης τους, τα νιτρέστια. Κι αν καμιά φορά εκρύγνεσαι από πείνες και διστιζίες, σαν σε πλημμυρίζουν οι ασκίες, μεσαίες και κατώτερες κι απόκληρε πολιτή, κι επαναστατεί η ψυχή σου, οι αφέντες σου, έχουν και τις «ειδικές δυνάμεις»... τους κομάντος της καταστολής, για όποια κατάπνιξη και βία και σφαγή, σαν εκείνη της περασμένης άνοιξης... Αχ ρε κακόμοιρε αμερικάνε.

Τι σου κάνουν, τι σου κάνουν;

Με πηδάνε μάνα με πηδάνε!

Μα γιατί βρε Τζόνη μου γιατί;

Μήπως μάνα με ρωτάνε;...

Αυτή είναι η καπιτάλικη και ολιγαρχική δικτυοροδημοκρατία στις ΗΠΑ και του ρεμπούμπλικάνικου και του δημοκρατικού κόμματος, όπωρις καμιά διαφορά στον προσανατολισμό της εξωτερικής πολιτικής. Κι εσύ καημένε, γελασμένε, δουλοπάροικε ρωμέ, ή και αμερικανόφιλε γραικύλε:

«Θέλεις ρούφα κι άρμεξε

Θέλεις άρμεξε και ρούφα».

Η «μπάτε στους αράπηδες
και βρέστε τους ασπρότερους».

Με τους σύντεκνους τους άγγλους, «άσπροι σκύλοι μαύροι σκύλοι, σκύλοι και οι δύο».

Κι είναι καλό να μην ξεχνάμε και τον πάντω επίκαιρο Καρυωτάκη μας:

«Λευτεριά, λευτερά, σκίζει, δαγκάνει τους ουρανούς το στέμμα σου. Το φως σου, γιατί να καίει, τυφλώνει το λαό σου. Η παταλούδες χρυσές οι αμερικάνοι, λογαριάζουν πόσα δολάρια κάνει σήμερα το υπερούσιο μέταλλό σου...».

Οι αντιφάσεις και οι απάτες στις ονομασίες

Βάφτισαν τις προμήθειες, τις μίζες, τις κλεψίες και τις ρυμούλες, κι όλα τα γενναία φυγοπότια, από τα ξεπουλήματα «αδιωτικοποιήσεις» και οργιάζουν στον ανίδρωτο νεοπλούτισμό. Μετονομάζουν και τις ιδιωτικοποιήσεις «ακτυγχρονισμό» ή και «νέες ιδέες», ή «κεφαλαιακές επενδύσεις», ή και «ριζοσπαστικό φίλελευθε-

ρισμό»! Βρε ποιούς κοροιδεύουν; Μπρρρ.

Αυτά τα εωσφόρικα βαφτίσια, τά χουνε κύνει άλλοι πιο μπροστά και πιο παλιά. Και μάλιστα, κιτά κόρον, όλοι οι δικτάτορες, από τον Μουσολίνι, μέχρι τον γαβ, γαβ Παπαδόπουλο, κι ως τους σημερινούς γελοίους «εκσυγχρονιστές» των «συνιστουσών»! Τόρου, τι εννοούν «εκσυγχρονισμός» με τις «ιδιωτικοποιήσεις», άλλο πράμα! Στα κρυφά και στην ουσία = πισωδρόμηση και αναχρονισμός! Κι ας μας φέρουν αιώνες πίσω στον κανιβαλικό απομικισμό! Άλλα, μήπως δεν ήταν ιδιωτική ιδιοκτησία τα φέουδα και τα τσιφλίκια που είχαν κι έχουνε στην Ευρώπη οι μεγαλουστοί και οι γεωκτήμονες, οι γύπες μεγαλο-προνομιούχοι, κεφαλαιοκράτες, μονάρχες και δυνάστες των φτωχών και των απόκληρων; Γιατί, ντε και καλά, τον λένε «εκσυγχρονισμό» οι ξετίπωτοι κουλτουριάρηδες και καιροσκόποι, αφού θα κατέχουν οι μεγιστάνες τα μέσα παραγωγής και θα χορεύουν στο ταψί σαν μαϊμούδες τους εργάτες της ευτελούς ζήτησης εργασίας; Αν οι λαοί της Ευρώπης, (όπως τους κατάντησαν για κλάματα) θα δέχονται και έως πότε αυτές τις μετονομασίες, τις μεταβιβατίσεις και τις χοντροκοροϊδίες... τότε τους αξίζει να είναι κάφροι σε ζούγκλες αλληλοσπαρισσόμενων άγριων θηρίων! Οι άνθρωποι ξεκίνησαν από τα σπήλαια και από την ανθρωποφαγία των Ζολού και των Μάο-Μάο. Εξελίχτηκαν σιγά - σιγά κι εξημερώθηκαν, κι εκπολιτίστηκαν! Η φύση, τους πριμοδότησε με λογική τετράγωνη, και οδηγήθηκαν από την ανέλιξη και την αναγκαία επιβίωσή τους, στην οικογένεια, στην ομάδα, σ' ενωμένες ειρηνικές και μονιμένες κοινωνίες, είτε με την επιβαλόμενη πειθαρχία, είτε με την αυτοπειθαρχία. Τίποτ' απ' αυτές τις σωτήριες μορφές των σχέσεων δεν πραγματοποίήσαν οι «ιδιωτικοποιήσεις». Άλλα, οι συνεταιριστικοποιήσεις, οι κοινωνικοποιήσεις και οι κρατικοποιήσεις! Μόνο έτσι, τα κέρδη, μοιράζονται ισότιμα και δίκαια, σύμφωνα με την απόδοση εργασίας του καθενός. Κι όχι τα κέρδη στα λίγα χέρια των εκμεταλλευτών ιδιωτών... Κ' οι εργαζόμενοι νά ναι είλωτες, να σκυλοτρώγονται και ν' αλληλοσκοτώνονται για ένα κομμάτι ψωμί!...

Εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο δεν θα πρέπει να υπάρχει στο ανώφλι του 21 αιώνα. Γιατί, κάθε εκμετάλλευση, σημαίνει είδος δουλείας του ενός επί του άλλου! Κι ο Αντιφύνης έλεγε: «Ηάσα δουλεία παρά φύσιν εστί».

Ιερεμιάδες Εύβουλου...

Ο κ. Θανασάκης ο Κανελλόπουλος, ο αρθρογράφος και ως Εύβουλος στο «Βήμα», περιγράφει και στιγματίζει τα λογής εγκλήματα που διαπράττονται στις αστικές κοινωνίες του καπιταλιστικού κόσμου. Επικαλείται μάλιστα και μια σιαπίστωση του γάλλου συγγραφέα Σταντάλ, ότι: «Το έγκλημα μεγαλώνει κατά τον λόγο του μεγαλύτερου αριθμού δεσμών, του α-

ένοχος ἐσπασει. Ποιοι λοιπόν είναι οι ένοχοι που στάντε τα δεσμά, ανάμεσα στις σχέσεις των ανθρώπων των ομάδων και των κοινωνιών; Αποφαλός δεν είναι άλλοι από τους υχόρτυγούς κεράσικότους. Και ο κ. Εύβοιλος συνεχίζει: «Μαρτσά σ' αυτή την κατάσταση, δεν αντέχει κανείς στον καιρό που να επαναλάβει την περιφήμη φράση του Κικέρων για την έκαληση των ηλκών επί Κατιλίνα: «Ο λεπρός, ο Μορέος». Βέβαια, το «Ω τέμπορα ω μόρτες» (ω καιροί, ω ήθη) είναι ένα παρήγορο και ακινδύνο κατάκλυσμα υπεκφυγής. Γι' αυτό, δε φέννουν οι διαπιστώσεις και οι συγκλονιστικές εκθέσεις. Τα αίτια και τα αιτιατά, μας ενδιαφέρουν, που βαρύνουν τους εξοισιαστές, και ρουαντοί θυ μπορούσαν να διορθώσουν με νόμους, τέτοιες οιλέθριες καταστάσεις, απομικές και κοινωνικές, κατάντιες, που τις προκαλούν οι πολιτικές και δημαρχικές πρακτικές, κι αροδείχνουν πως είναι άλλα τα λόγια κι άλλα τα έργα τους... Χτύπησε τοτέ ο ίδιος ο Εύβοιλος τα αίτια του κακού στη ρίζα του, μια ζωή που είχε υκείδινες υπουργικές και κυβερνητικές θέσεις. Γιατί δεν ομολογεί τώρα, τότες κύροτε στη Μακρόνησο) ότι φτιεί το κυριταλιστικό πίστημα που γίνεται κηγή εγκλημάτων και οι άνθρωποι που ζούντε σ' αυτό... Άχρονη καταληφθεὶ από αρόδες τον εύκολον ελαύνισμον και του εύκολου αντιθέσματος. Το χρήμα γίνεται το καλύτερο επιχείρημα· έχουμε πιστείσθε ότι με το χρήμα μπορεί να τ' αποκτήσουμε άλλα».

Αυτός ο άλλος υπουργός του Κέντρου, και της Δεξιάς, που δταν ήταν νεότερος, κήρυξε τον μαρξισμό, που αδερφώνει ανθρώπους και λαούς και τους αποστά από τη μανία του αμφιλιστικού απομικισμού, του ξέαλλου κέρδους και υπερκέρδους. Αυτός είναι τα βασικά αίτια που προκαλούν (διώς διατείνεται) τα εγκλήματα που γίνονται, αφόρητα και μαζί τνίγονται. Η έκανε δόμος, η τι κύνει τώρα για ν' αλαφράσπει, η και ν' απαλλάξει την κοινωνία μας, του λάχιστο από τα ειδεχθέστερα κακούργηματα της κυριταλιστικής πολιτικής; Αλίμονο, τίκοτε!

Ποιός εκτρέπει τη νεολαία στην τεμπελιά, στην αμφορφωσιά, στη διαφθορά και στην αλλοτριοποίη από τα ιδεώδη του ελληνικού πολιτισμού, του πατριωτισμού και του ανθρωπισμού; Ποιός τη σπρώχνει στα νυρκιωτικά, στην αλητεία στους ακαίσιους κι αμερικάνικους τρόπους ζωής και στον αφελληνισμό;

Πολιτικοί ηγέτες σαν τον Εύβοιλο, που τάχυ κόπτονται γι' αυτά, και την αιθεράπευτη απ' αυτούς θεραπεία τους, θά πρέπει να ντρέπονται για τις δροιες ενοχές τους! Όμως, είναι κοιφοί! Δεν ακούνε διστυχώς, ούτε φωνές εθνικών μας ποιητών, σαν εκείνη του Παλαμά με «τον κακού τη σκάλα», που δεν υπάρχει πιο κάτω άλλο σκαλι! Κι ούτε του Βαλαωρίτη το στίχο: «Νιόθε για σε πατρίδα μου στα σπλάγχνα γαία παμό!..» κ.α.

Αντιφατικά πλωρίτικα

Τιμούμε τ' αγωνιστικά και μαχόμενα άρθρα του κ. Μ. Πλωρίτη στο «Βήμα». Άλλα, και πολλές (τα διο - τρία τελευταία χρόνια) αδυνατίσ και θέσεις τού, παραμένουν αχώντες. Συγχέει ορισμένα κράγματα σχετικά με τον πρόην «πυρκτόν». Αφορή για τούτο το σχόλιο, μαζί έδωσε άρθρο του από τις 27.9.92. Γράψει λοιπόν ανάμεσα σ' άλλα και τούτα:

«Με τον συχειρηματισμό των αλογαληνωτικών παραγανών παπιστικών, ελπίσαμε σε τέλος πων πολέμου, να χριστώνται χλιδιάστων του ο χρόνης; γέμισε από είρηνα σημαντικά αμιλάνων ανθρώπων πολέμων. Ελπίσαμε σε μια επιφύλετη Εγγύωση - και η ήταν όμως πεπονιάστεται από αθηναϊκής διαματίσματος, επεκτεινόμενής τού πάκια τα χρησιμεύει σε Εγγύωση πουν μένον παρετήστο. Ελπίσαμε σε κάπια μέση παραγανών και αντιτοπτανόνταν αρνίστερον - και αλειφόντας άμαστε παραπομπής αναπονητικών πηγαδούντος και απέργουντος ανησυχίας. Ελπίσαμε σε επικράτηση της ανηματιστικής - και αντιμετωπίσαμε την αναπονητική παραγανών και ματαίωσης βίας».

«Η παραγανών παντας πων αλογαληνωτικών πεμπάλες επιφωτικώς πάρεται, τα πραπάλταν πων παπιστική σημητήρια περάστησαν Αιγαίνωντας Γερμανία το άλλον είναι λιγότερον επικίνητον πατέ τοις εμφύλιοις και τις παραμετρικές καταγιγδές»

Από ποιοίς δημος περίμενε ο φωτισμένος διανοούμενος, να του σταματήσουν, ή να καταργήσουν τους πολέμους; Δεν εγνώριζε τη φίση και τη τερτίκια των μπεριαλιστικών διαύμενων. Ποιός θυ του εφάρμοζε τη δημοκρατία και την ειρήνη, και θυ του ένωντε τους λαούς της Ευρώπης, που έλπιζε, δόλο έλπιζε, να εξαλειφθούν οι κρίσεις, και να ερέθεισε οικονομική ιφεση; Και μνήμη έχει και πολιτική ιστορία γιαρίζει και κρίση αναπτύσσει, κριτικάροντας όλα τα χρόνια και επικρίνοντας τις αντιλατικές πυγεριφορές και σχέσεις των ηγεμόνων της Λίστης; Γιατί, η μακρά διανοητική του εμβέλειαν και οι οξύτετες σε αντίληψη κεραίες του ποντικού, ένωσαν τόσο αργά τη γενική διάλιση των ευρωπαϊκών κοινωνιών, που, 45 ολύκερο χρόνια μετά τον Β'. Π. Πόλεμο, δεν είχε στύξει και δεν είχε κιλήσει άδικο εμφύλιο σύμμα. Γιατί παραστήθηκε και πίστεψε στο φοίμαρο της δήθεν κατάργησης του «ψυχρού πολέμου» παραμερόνος και από ανθήτες ηγεμονίες τάχυ «προσδετικών» και «αριστερών» κομμάτων. Ανταγωνιστήκε, και ο κ. Πλ. με άλλους ανίκανους και κοντάφθαλμους «αριστερών» ιδίωντες στη χώρα μας, ποιός θυ εκφράσει τα εμετικότερα εγκώμια στον μεγαλύτερο προδότη του αιώνα, της ανθρωπότητας!! Δεν έβλεπε οτι, η περεστρόκι, 7 ολύκερα χρόνια γινόταντε πατρόκια (διάλυση) και ήταν προσποίηση και προκέτυπου μαθητικών και παρακλάνησης δήθεν πετελιότερος ποστιλισμός και στο κοινό επικρατικό σπίτι... όλων «προφύσεις εν αμαρτίαις»; Στάχτη λοιπόν στα μάτια των λαών, ωσδεστον ν' ανοίξουν τους αποκοινωνίες του. Αιδόμεν με τα εθνικιστικά και τις μειονότητες, για να κερδίσουν οι εμπνευστές του όλου τρελού πα-

γνιδιού (και το μιστικό σύμφωνο Ρέηγκουν - Ήπα 1982) πλκτώλοντς από πολεμικά προϊόντα!

Ο κ. Π.Δ. δεν δικαιολογείται, γιατί, και σοφία κατέχει, και επιστήμη, και λογική, και αίσθηση δικαιοσύνης οξύτερη! και πνεύμα δικοίου διδάσκει.

Όμως, καθώς έλεγε ο Ντιντερό: «η δικαιοσύνη βρίσκεται ανάμεσα στην υπερβολική επιείκεια και την απάνθρωπη σκληρότητα».

Φρίξον ήλιυ!

Πώς το 'παθ' το μαζιτζόνικο και αντιλαϊκό κανάλι 'μέγα τσάνελ' κι έδωσε στο τηλεοπτικό του κοινό στις αρχές του περισσέμου Οκτώβρη, 2 εκπομπές του τολμηρού δημοσιογράφου Κ. Χαρδαβέλα, που έδειχνε κι αναπαράστασιν, με σκηνές και εικόνες φρίκης, την αζιολόπητη και δύστοχη Ελλαδίτσα μας, και δύλη την τραγική της πραγματικότητα! Μπράβο Χαρδαβέλα! Όσοι την είδαν με καλή πίστη και αντικειμενική θεώρηση, την επικίρωσαν και μάλιστα θά κρυψαν τα πρόσωπά τους από ντροπή που λεγόμαστε 'Έλληνες! Φρίξον ήλιε! Αυτή ειν' η Αλήθεια!

Λιστιχώς, ξενόδοσοι γραικύλοι, μετέτρεψαν την ήσυχη και όμορφη πατρίδα μας, σε απέραντο οίκο ανοχής, που τον ποδοπατούν και τον μαγαρίζουν όλα τα βρώμικα σκυλιά του κόσμου!

Μείναμε απροστάτευτοι, στο έλεος των ξένων συμμοριών, αλλά και ντόπιων κακοποιών. Μπάτε σκύλοι αλέστε! Βούλιαξαν το λαό με τη πρόστυχα μέσα προπαγάνδας, σε αποβλακωτικά μεσαιωνικά σκοτάδια! Τον απομιζούν και τονε σκοτώνουν, οι αδίσταχτοι «ιθύνοντες» με τις λογοκοπίες, τις ακρίβειες, τις ανεργίες, τις πωλήσεις των πάντων, τις των εγκεφάλων πλύσεις, και τις γενικές διαλύσεις! Λυθιρεσίες και ασύδοσίες! Έλεγχος κανένας σε τιμές και προϊόντα! Ληλητηριάζουν τη δημόσια υγεία! Νόμος μ' αισθηρή τιμωρία κανένας! Λισθημα σιγουριάς του Έλληνα, του γηγενή, μηδέν! Κάποτε, ο αρχηγός του ΠΑΣΟΚ έλεγε ένα σύνθημα: «Η Ελλάδα στους Έλληνες». Και οι σημερινοί Επουλητάδες των πάντων, το ειρωνεύονταν για «σλόγκαν». Όμως, πόσο επίκαιρο ήρθε σήμερα, κι αληθινό και αναγκιό, σαν να πρόβλεψε ο τότε πρωθυπουργός ότι: Ήα μας αλλοτριώσουν και Ήα μας απωλέσουν το αίσθημα της ασφάλισης και Ήα μας αλλοιώσουν το χαρακτήρα της ρωμιοσύνης μας!

Σήμερα, ω, κατακαημένη πατρίδα και δεινοπιθημένη κοινωνία μας! Σε ληστεύοντας και σ' απορφανίζοντας από κάθε γνήσια και πηγαίαν οξιά σου! Σε ρημάζοντα διάφοροι λωποδύτες, ύνομοι και παράνομοι. Ασελγούντε στο πτώμα σου, λογή, λαθρομετανάστες, κλέφτες και φονιάδες! Ια καζίνα, το ψέμα, ο τζόγος, η χασισμπορία, όλ' οι ασύδοτοι απατεώνες, η νυρκομανία, η μαύρη μαγεία, οι γιόγκα, οι κρίσα, οι βοντού, η πορνεία, η σωματεμπορία, η

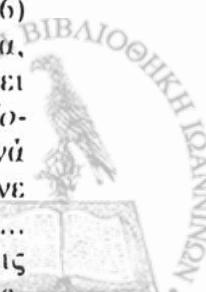
σκυνδικοπορεία, κι όλ' οι κομπογιαννίτες και οι αρχιαλήτες του σύμπαντος κόσμου.

Ματαφρίζον ήλιε! με την κοινοβουλευτική δικτατορία σου, στον παραδεύθερο σάπιο κόσμο, τον «αγγελικά πλασμένο! Άν αυτός είναι ο «εκσυγχρονισμένος» παράδεισος του καπιταλισμού, τότε, ποιός Ήα μας σώσει από μια κόλαση χειρότερη;

Φτώστε τον κατάμαυρα τέτοιον «παράδεισο» μη βασκαθεί και κοπρίστε τον, για να μην έχει Θράσος και πρόσωπο να μιλάει για «ευρωπαϊκές ενοποιήσεις» και για «κοινωνίες πολιτών». Άμε πια! Ουστ!

Προϋποθέσεις τρανού αξιώματος

Για να σε κάνουν πρωθυπουργό σε μια μπανάνια προτεκτοράτικη χώρα, πρέπει να είσαι υποταχτικός και υποτελής, σκέτο ανδράποδο και ταματζής στους ισχυρούς «προστάτες» υπερκυβερνήτες. Να τα δίνεις όλα σ' αυτούς, π.χ.: 1) Να ξεπουλάς και να τους παραδίνεις όλα τα iερά και όσια του έθνους σου! Σαν να λέμε κάτι σαν τη συμφωνία Ζυρίχης και Λονδίνου το 1962, που έκανε για δικό τους συμφέρον και από δικό τους ορισμό, συν-αφέντρα και συν-κυβερνήτρια πιο πάνω κι από τους άγγλους την τουρκική μειονότητα στην Κύπρο, με το 18% του πληθυσμού, να χουν το 42% του εδάφους... Και το 82% του πληθυσμού των Ελλήνων, να το ξεκληρίζουν απ' τον τόπο του, και να γίνονται ισόβιοι ικέτες και δούλοι! 2) Να ξέρεις ν' ανταμείβεις Θριαμβικά και με παράσημα τους πραξικοπηματίες π.χ. της 2 Ιης Απριλίου, να τους αποφυλακίζεις και με «ανήκεστο βλάβη» υγείας, προς μακαρίαν ευγνωμοσύνη της αποφράδιας εφταστίας! 3) Να βραβεύεις το ΣΙ-ΕΝ-ΕΝ και τους κ. Ντελόρ και Βαϊτσέκερ για φτηνή κολακεία και ικανοποίηση, που παραχωρίδεύουν τους τούρκους σε βάρος σου. 4) Να λες (για θιμηθείτε το), «Ιδού ο στρατός σας!» σαν αναφορά πρωθυπουργού ή στρατηγού, μπροστά σε μια εξοχότητα αμερικάνου δεκανέα!! 5) Νά χεις πάντα δέσμια τη χώρα σου, εξαρτημένη πολιτικά, στρατιωτικά, οικονομικά στη θεληση, στον ορισμό του ξένου ισχυρού σου αφέντη. 6) Να μην υπολογίζεις την άθλια πλέμπα, την άβουλη μάζα, και όταν σου μπαίνει στη μύτη, να την αποκαλείς και «πεζοδρόμιο!» 7) Να σου δημιουργούν συχνά εθνικά προβλήματα για να σου αποσπάνε μέρος από την εδαφική σου επικράτεια... κι εσύ να κάνεις τομπεκι! 8) Να ξέρεις να μαγειρεύεις νόθες εκλογές, για να με-

τατρέπεις τη νικημένη κομματική σου μειοψηφία, σε πλασματική κοινοβουλευτική πλειοψηφία. 9) Να επιστρέψεις και με συγνώμη, τεράστιες περιοιστίες, σε έκπτωτοις και φερτικούς και σέρτικους μονάρχες. 10) Να ξεπουλάς για τις μίζες σου τα πιο κερδοφόρα κι οργανωμένα οικονομικά κρατικά συγκροτήματα, κ.λ.π., κ.λ.π. Μ' αυτά και μ' άλλα συναφή και παρόμοια, σε κάνουντες σε μια μπανάνια χώρα και πρωθυπουργό, και πρόεδρο δημοκρατίας, και βασιλιά των βασιλιάδων! Αυτός είσαι «μεγάλε μου!» Όχι παιδιούμε! Καρακά-μουσέν!!!

Τρομοκράτες... και τρομοκρατία

Θέλουν να κατάξουν την τρομοκρατία του δημιουργούν οι ίδιοι, οι υπειθυνοί-πειθανοί κι-βερνήτες, υφήνοντας δόλους τους διεθνείς κακοποιοίς, πυχοδιώκτες και λαυροδιώτες να δρουν ελεύθερα κι απιμώρητα σ' όλη τη χώρα. Πώς είναι δινυτόν να κατασταλεί ή έστω και να περισταλεί κατάτι, η τρομοκρατία. διαν το ίδιο το κράτος την υποθύλκει χωρίς περιορισμούς, φρυγμούς και αιστηρές τιμωρίες σε ντόπιες και ξένες συμμορίες: Δεν είναι ντροπή, να σκηνιστεί «πατριώτισμός» δίκες... για να δικαιολογήσει την αδικαιολόγητη στάση της, απέναντι στους απροστάτευτους Έλληνες πολίτες: Δεν είναι ωσχος, να πληρώνει ο φορολογούμενος λαός μας, τη διατροφή, στα ρένια εγκληματικά υπάγια και παράσιτα ρουγείουν τις φυλακές της χώρας; Και γιατί να πληρώνει το σώμα της αστυνομίας και αποχολείται κυθημερινύ με τις μαφίες, τις ληπτείες και κάθε είδους και μορφής εγκληματικές των λαθρομετανυστών αδικοκρατίες; Ως πότε ωτή η κατάσταση θ' αφήνει τον γηγενή μας πληθυσμό αντιπεράστιστο, στο άλεος των φονιάσουν και των κάπης καταγγής και βαθιάλωνικής υφής κακοποιών, το λύκοσδι το ματωμαρμένο, κι ο αθώος Έλληνας πατριώτης με το αισθημα της απφάλειας, τραγικά απώλεσμένο.

Η κολιτική της αμερικανοκρατίας, μαζί με ολόκτερο το άδικο και πάριο σύστημά της, είναι: να παράγει και να κατασκευάζει τρομοκράτες! Για θιμηθείτες μόνο ένα παράδειγμα, διαν ήθελαν να τιμωρήσουν τον Μοισαμάρ Καντάφι, κι όχι για τράκτορες, καράβια κι αεροπλάνα, πυρά για την ιστορική κατανομή του κάνει σ' δόλους τους λίθιους πολίτες της χώρας του, από το ετήσιο εισόδημα των πετρελαιοπηγών του: Του φίτεψυν κάρποισις κίριτσοις και με συντονισμό μάλιστα ραντάρικο από τη βάση τους, στη Νέα Μάκρη. Έγρεκε δίμως να χρήσουν τον Καντάφι και κάρποις δίκοις του «τρομοκράτες»... Κι έτσι ανώδυνη, πικλά, πειθαρχημένη, υποταχτικά δόλοι οι «σύμμαχοι» του ΝΑΤΟ, της ΕΟΚ και της γκρυπικής μαφίας, είπαν μ' ένα στόμα ότι: φτωίει ο Καντάφι γιατί είναι «τρομοκράτης» έκαναν βέ-

βαια και τις απαραίτητες προβοκάτσιες... όχι στο πλοίο «Γκριν-Πιζ»... αλλά σε αεροδρόμια της Ευρώπης, για να κάρει η μπάλα και τους «αδελφούς» του Μοισαμάρ. Αραφάτ και Παλαιστίνιους...^λ

Έτσι οι υπεράλλουτες αφέντες, με τους πλανητάρχες Ρέιγκαν, Μκόνι και CIA καθιέρωσαν επιτέρα το σύστημα της «τρομοκρατίας»...

Ποιός δώρως, θα γλιτώσει τους λαούς από τη βία, (πιγκαλιμένη ή ωμή και ανοιχτή) και την τρομοκρατία του επιβάλλουν επίσημοι τρομοκράτες: Ο Τολστός, έλεγε ότι:

«Οι νόμοι της βίας δεν μορθώνουν το κακό, το μεγαλώνουν!»

Αφού λοιπόν το κοινωνικολογικό σύστημα της αδικίας, της αναρχίας, της ασυδοσίας, της υποκρισίας, της παρυφομίας, και της αράτης, προκαλεί την οργή και την αγανάκτηση σε όλη την Ευρώπη, αναπόφευχτο πυράγωγο όλων αυτών των κακών είναι η τρομοκρατία!

Έτσι την ταυτίζουν και τη δημιουργούν και στη χώρα μας, υιοτή την εκτρωματική τους θηγαντέρα... την τρομοκρατία και ας κοστίζει εμάς, τον «τσίττιρα = σηδώτι» του λέει κι ο λαός! Κι ενώ στη Βούλη των βολεμένων, αναφέρθηκαν 4 δισεκατομμύρια, έξοδα για την κάταξή της, ο υποτροφός δημόσιας τάξης και αστυνομίας, μίλησε μόνο για 120 εκατομμύρια κόστος για το 1992... Άλλα, κύριοι, καν η ειρήνη και η αρόνια δεν βασιλεύουν σ' ένα λαό, το λάθος δεν είναι του λαού, αλλά εκείνων που τον κινηρούν» (Κομψούκιος)

Τρανοί μπελάδες και λογιών μασκαράδες

Όλες οι σιναϊκές στη χώρα είναι γεμάτες από κάθε φυλής εγκληματίες, του δε χωράντε πιά και τους «ρετζέρηδες». Γι' αυτό και τους υφήνουντες και δρουν ασύδοτα και απιμώρητα. Τους κιάνουν, τάχα, τους δικάζουν, ή και δεν τους βάζουν σε τέτοιο βάσανο!!! Παρά, τους τυχιστούς κι ως την Κακαβιά, ή την Κριστιαλόπηγή... και την άλλη, ή την ίδια μέρα τα θρυστάτα ρετζέτια, ζανάρχονται απ' άλλες πόρτες, και μ' άλλα ονόματα, και συνεχίζουν τα εγκλήματά τους στο ζέφραγο αμπέλι, που μας το ξεφτίλισαν μπανανιωδώς!!!

Σ' αυτόν τον κοροϊδευτικό περίπατο για μας, και το ρομαντικό γι' αυτούς, πληρώνοιμ' εμείς και τα σισσίτια και τα καΐσιμα. Όμως, οι κοινοτάρχες και οι κάτοικοι, όχι μόνο στα παραμεύρια της Ηπείρου και Μακεδονίας, καρά και στις κόλεις, και στην ενδοχώρα, έχουν οπλιστεί μονάχοι τους, γιατί ανησυχούν και κινδυνεύει η ζωή τους! Τι να κάνουν, αφού από κράτος είναι απροστάτευτοι και οι λαθρομετανύστες είναι οπλισμένοι κι απειλητικοί: Μας έμπλεξαν, μας μπέρδεψαν και δύοιον κάρει ο χύρος! Πάνε να μας αφανίσουν σαν ελληνική φυλή, Όπως έκαναν στο παρελθόν με τον ελληνισμό της Μικρασίας, της Κύπρου,

της Κων.πολης και της Αιγύπτου... Γόρα, μας επεκόρπισαν και μας διέλυσαν και τον βορειοηπειρώτικο πληθυσμό από τον τόπο του. Αυτά κάνουν οι κοσμοχαλαστές, οι θλιβεροί επεμβασίες και κολαούζοι του νέου χάρτη των Βαλκανίων και της Ευρώπης.

Η Ελλάδα μας ήταν ήσυχη στο εθνικό της «Status quo», και τώρα κινδυνεύουμε, να μας συρρικνώσουν. Γι' αυτό μας δημιουργούν προβλήματα μας απασχολούν και μας ζαλίζουν με «σκοπιανά» με «θρακικά», με «κυπριακά», «αιγαϊκά». κ.λπ., κ.λπ. Και σ' αυτό το μακάβριο «διαιρετικό και βασιλεικό», δεν υπάρχουν κυβερνητικά αναστήματα εδώ, να τους φρενάρουν τους πάτρωνες κι επιδρομείς, χασιτοκουβαλητές βυρβάρους και χασισοκερδοσκόπους «προστύτειγ!». Οι φαιύλοι λαθρεπιβάτες της εξουσίας έχουν μεταβληθεί σε υποτελέστατους και τυφλούς υπηρέτες των ξένων και των ατομικιστικών τους συμφερόντων και οι πουλημένοι αλβανοί απόχτησαν νεοφέντες και τους χαίρονται σαν παρδαλά κουτάβια! Στη μεταπολεμική περίοδο, δ.τι είχανε κερδίσει με θυσίες και στερήσεις, κι όσα είχανε σε αποθήκες και σε κρατικά και συνεταιρικά κουμάντα... τα κατάκλεψαν, τα λεηλάτησαν οι ίδιοι... και ξεπουλάνε τώρα και το τομάρι τους και τα παιδιά τους, στους νέους αφέντες κι ευρωδέρβεναγάδες. Μόνο τον Οκτώβρη που μας πέρασε, μπήκαν στην Ελλάδα 300 χιλιάδες αλβανοί λάθροι, και τους γιρίσαμε πίσω, και ξαναμπήκαν με κόστος δικό μας 5 εκατομ. δρχ.

Ποιός θα μας σώσει από τους τρυνούς μπελάδες, και τους λογής λογιών μασκαράδες; Μάλλον, μονάχοι μας θ' αντισταθούμε... και μονάχοι θα σωθούμε!...

Απεργίες περιπλοκές και αχρηστίες

Το τρίμηνο που πέρασε, παράσφιξε η κυβέρνηση οικονομικά λαό και συνδικάτα με ασυδοσίες κι αναρχίες στον ανεξέλεγκτο τρελό τιμάριθμο. Κι ο λαός απαντούσε με κόντρα συνεγείς απεργίες. Το πολιτικό παιχνίδι κυβέρνησης και συνδικαλιστών στη χώρα μας, μοιάζει πάντοτε σαν τη γάτα που έχει πιασμένα και πνιγμένα τα ποντίκια: ή και σαν τη λαγωνίκα που παιζει με τα πληγωμένα θηράματά της. Γι' αυτό και κάθε ολιγαρχική και αντιλιακή κυβέρνηση, τάχα μιούθετεί το συνδικαλιστικό κίνημα, τάχα το θέλει για την επίφαση μας τάχι σημαντικής αρχής, τάχι ζητάει να συνδιαλέγεται με τους ιθύνοντες της ηγεσίας του, ενώ τόχει εινουρχισμένο και παγιδευμένο και το εμποίει, όχι για τα εργατικά συμφέροντα, παρά για τα εργοδοτικά. Ήδητα οι ολιγαρχικές κυβερνήσεις, πατρωνάρουν με τα κόλπα τους και με το αξημιάτω, τα κέρδη και τα υπερκέρδη των κεφαλαιοκρατών, των μεγιστάνων. Και το έσχυτο μέσον ακόμα της απεργίας, που τη χασιόρια την έχει η ανάπτυξη, το ΑΕΠ, η παραγωγή, ο λαός, το εθνικό εισόδημα) αυτό το μέσον το φθείρουν, το εκφυλίζουν,

το εξουδετερώνουν και τ' αχρηστεύουν με νόμους, κομμένους και ραμμένους στα δικά τους μέτρα και σταθμά. Έτσι και οι απεργίες που γίνονται δίκαια, για την ικανοποίηση αιτημάτων των εργαζομένων, προσκρούουν σε πάγιες αντιδράσεις και περίπλοκους νόμους, με αμέτρητες κερκόπορτες και παραθυράκια, φεγγίτες και τρύπες και χατίλια. Είμαστε πάντα πεσμένοι σ' εκείνον τον τρικούπειο αφορισμό: «Πειριεπλάκημεν εντός περιπελεγμένων περιπλόκων προβλημάτων...».

Αόγια «μεγάλου»

«Όλα όσα γίνονται σήμερα, τόσο στην ελληνική, όσο και στη διεθνή ζωή, δεν εξηγούνται λογικά». Τάδε έφη και πριν από χρόνια, και πριν από μήνες, αλλά και τον περισμένο Αύγουστο, ο «σοφός» βραβειο-καρλομάγνος πρόεδρος, έπειτα πάντα από δίλεπτες σιωπές, γλωσσοαναστολές και ίσως βαθύτερες σκέψεις ο «Θεός» άλλοτε της «πολιτείας» και νυν «Ηρώδου», ως άλλος ειρηνοποιός και καταπονεμένος Ερωδίος! Μεγάλα αλέ! Να μας ζήσεις με τα «ενωτικά» κηρύγματά σου, και με τις χαρακτηριστικές «σοφίες» σου(!) Ποιοί θώρακες είναι υπαίτιοι και υπεύθυνοι, που οδήγησαν τους λαούς και τις κοινωνίες έξω από κάθε λογική διακυβέρνηση και τις μετέτρεψαν σε ζούγκλες ανήμερων θηρίων; Ποιοί τους μετέβαλαν σε αλόγευτες μάζες, να ψηφίζουν σε κάλπες απότης, κούφια μεγάλα λόγια επιτήδεια, και... μεγάλα φρύδια; Και άντε και άντε, δώστουν σύψιλους χαβάδες, για δήθεν «εθνική ενότητα κι ομοψυχία»... και δεν συμμαζεύεται από τα δργια σκανδάλων... και τόσων άλλων οργίων... άνω ποταμών και κάτω ρυακίων!... Άλλα, βλέπετε «ο παραλογισμός και το μεγαλείο συμπίπτουν» όπως έλεγε ο Αλμπέρ Καμύ.

Κολακείες και αυταπάτες

Το πολιτικό και οικονομικό κατεστημένο της χώρας, κουβαλάει συστηματικά και υποτελέστατα εδώ, διάφορα τίτλοιχα «κούσαλα» και «σοκόλια» και τα βρισβενεί, ή με το ωνάσειο ίδρυμα, ή με το αρτηριοσκληρωμένο πνευματικό όντρο της αθήνησι ακαδημίας, ή τα πυνεπιστήμα. Έχουν κολακεύσει πολλά ξοφλημένα γερόντια, ενός ονόματος, ενός τίτλου, ή μιας κύποιας περιφορής, και τους απένειμαν τον τίτλο των επίτιμων ακαδημαϊκού, ή τους εβράβευσαν με εκατομμύρια δρχ. ή ντόλαρς, έχοντας την αυταπάτη οι πρόχειροι ελλανοδίκες ότι, οι τιμώμενοι με όποιες υψηλές διακρίσεις εδώ στη μπανανία μας. Ή πρακτικοποίησουν επ' αγιθό και για τους ίδιους τον ανάλογο φιλελληνισμό τους. Ως και τις μακαρίτισσας Έλενας Ισαουρέσκου της είχαν απονεί με έναν τίτλο, κι διαν τη δολοφόνησε η καμόρα το Γκόρμπι και Σία, της των ανακάλεσαν, την αποκήριξαν και την εξένθησαν. Ηρόσφατα, κάλεσε για εξειρευμένο το ζενόδουλο κουβέρνο, ως και τον γέρο φον-Βαϊτσέκερ και τον: βράβευσε, κι ας τον έχουν τοπικό προέδρο και χωρίς αρμοδιότητες κι ειθύννες, οι οσονούπων εγγυσμέλλοντες νέοι Αττίλες της Ευρώπης. Αυτόν το σκοπό άλλωστε έχει και το κουκουβαγιάρικο ίδρυμά τους. Κι ενώ η χώρα και η κοινωνία διαλέγεται, μιτοί πληρώνουν ντόπιους χαριμοφάγηδες

και ταῖσιν και βραβεύοντιν χέντος τέμενόδες, δτων πτο χαριό καίγεται καὶ ... Ὅμως, ο Οράτιος ἐλέγει: κόλα τ' ανάξια τ' αφανίζει ο καταστροφέας χρόνος».

Έργα της «αγίας οικογένειας»

Ακούτ' εκεί να ρίχουν «τα βάρη σπους ελοισιούς! Σαν δεν γερέσκονται!»

Έτσι κλαιθυρίζει στις 24.8.92 η «Αλογειματινή» της Αθήνας. Ακούτ' εκεί τους ανελέητους καλιοκρασιδο-μάνους, μαζί με τους άστραχους αρσενικούς και θηλυκούς, του κι-βερνητικού μας οίκου της κ. Ντόρας, Κώστα και Μαρίκους Ιωνούκος. Χτίζουν τους «φουκαράδες» τους κλαύσιους να το πληρώσουν τα σκασμένα του χαλασμένα κουβέρνου, δίλα τα οικονομικά βάρη αιτοί και μάλιστα «υποίκοι»! Ω αγία οικογένεια!» σπολάτι σου!» Έσωστες τους φωσκούς, και δεν τους έκανες φτωχότερους!» Όλι, οι διαβόλοι τ' ουρανού, άμποτε, να κόβουν μέρες από τη ζωή των δύχλων αυτής της γης, και να σου δίνουν χρόνια!..

Της ιστορίας ἀδικα

Περνώντας κυντίς από το Καλάκι των Γιαννίνων, απέναντι αριστερά, απόντα μουσιάκι της εποκονίας του 1940, πλάι στο δημόσιο δρόμο, βλέπει τ' αγάλματα του Ι. Μεταξά, του Α. Παπάγου και του βασιλιά. Ένας περαστικός που θα τα ιδεί και έχει γνώση της ιστορίας εκείνου του πολέμου, ασφαλώς θ' ανυρτείται!

Γιατί δεν έχουν εδώ τους ανδρειάντες του στρατηγού Λαρ Κατσιμήτρου και του ηρωικού Ταγματάρχη του Ηλιοβολικού Δημ Κωστάκη, ή και του Συν ρχη Φρεζή; Αυτοί, και άλλοι ήρωες του Μετώπου είχαν ασφαλώς θέση εκεί. Εκείνοι που δημιούργησαν την άμινα του Καλαπακιού και της Γκραμπάλας και ανάτρεψαν τις στρατιές του Μουσολίνι. Η αντεπίθεση μάλιστα ήταν με ραγδαία προέλαση, κατατληχτική· κι έφτασαν τους ιταλούς ως το Τερέλενι Θα τους έριχναν βέβαια στη θάλασσα, αν δε σταματούσαν και δεν εμρόδιζαν οι σκοτιμότητες της πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας και η φιλία τους με τον Άξονα.

Ήταν ακερίγρυπτη η φωύρια, η ορμή και ο «αέρας» της γενναιότητας και της αυτοθυσίας των φυντάρων κι αξιωματικών της θριλικής 8ης μεραρχίας. Ο τότε διοικητής της Κατσιμήτρου, πήρε μόνος του την απόφαση της άμινας, στη φυσικά οχυρωμένη γραμμή του Καλαπακιού. Ενώ ο Μεταξάς και ο Παπάγος, είχανε δώσει τη γνωστή διαταγή: «Μόνι λίγες τομεκτιές, για την τιμή των δύλων! Ο σκοπός τους ήταν να περύσουν οι ιταλοί επιδρομείς, και σχεδόν ανενόχλητοι. Άλλα, δεν πέρυσαν και πλήρωσαν με πολὺ αύμα εκείνη την απότειρα. Όμως βλέποντας οι νεότερες γενέτες, άλλου αντ' άλλου ανδρειάντες στο Καλάκι, τι αληθινή ιστορία να μάθουν και να διδάξουν; Κρίμα κι ἀδικο που η βλογημένη, γράφεται ψεύτικη και σε μέτρων και συμφέροντα των εκάστοτε κρατούντων. Κι ας αξιώνει ο Θερβάντες: «Οι ιστορικοί οφείλουν να είναι πιστοί κι ακριβολόγοι, χωρίς πάθος, έγθρα, συμφέρον και φόβο.

Όύτε η ὄκοια αγάρη εκτέρεται να τοις βγάζει από την αλήθεια των πραγμάτων».

Από τις καθημερινές τραγωδίες

Ήταν 22 του Οκτωβρίου. Μια κακόμοιρη και ταλαιπωρη γυναικα μάνα με τέσσερα παιδιά, είχεν επισκεφτεί τον φυλακισμένο άντρα της και βρέθηκε νύχτι στο Άργος στο σταθμό του τρένου, που το περίμενε για να γυρίσει σπίτι της, στη φαμιλιά της. Εκεί ένας λαθρομετανάστης Βούλγαρος της εκτέθηκε να τη βιάσει! Καραδοκούσε ο κανιβαλός, που ήταν ξεμόναχη, βασανισμένη. Την έριξε χάμω για βιασμό. Μα εκείνη αντιστάθηκε... κι ο βιαστής φονιάς, τη σκότωσε, σποιμαζόντας της το κεφάλι!... Κι απόμειναν τα 4 ορφανά να την περιμένουν! Κι ο άντρας της στη φυλακή! Κι ο δολοφόνος βιαστής; Ε. όσο για δαύτονε, μην ανησυχείτε! Θα τον απελάσουν, δικας κάνουν και με τους αλβανούς εγκληματίες! Θα τον σινοδεύσουν ως τα βουλγάρικα σύνορα κι ο απροστάτευτος λαός μας. Θα πληρώσει και τα καύσιμά του.. Και την επομένη, θα ξαναγηρίσει από άλλη κόρτα των σινόρων, για να συνεχίσει το μακάβριο εγκληματικό του έργο!! Τώρα μη μου πείτε ρότε και πώς θα ικανοποιηθεί η ορφανή φαμίλια στη Μεσσηνία και το αισθήμα τερί δικαιού του λαού!.. Αυτά, σε μια χώρα ανομίας, παρανομίας και ατιμωρησίας, θεννούσιμε την τιμωρία «οφθαλμόν αντί οφθαλμού και οδόντα αντί οδόντος»).

Άλλη ελαφρότερη τιμωρία δε σηκώνει το αισθήμα της οργής και της αγανάκτησης; του ορφανού λαού. Μόνο οι κουλτοτυράρηδες του Συν... που γίνονται σημαιοφόροι γλυκανάλατοι, ψευτουνθρωπιστές, παιζόντας «εν αι παικτοί» με τ' ανυροστήριχτα θήματα και εγιμένοντας για την κατάργηση της κοινής του θανάτου! Τό χοιρε ξαναγράψει, πως δεν υπάρχει αρχαιός Ψλήνας φιλόσοφος, που να μην αξιώνει και να μην προστάζει θάνατο, στον εσκεμμένο, τον εκούσιο φονιά και δολοφόνο.

Αχυρένια ψωμιά και φραγγέλια

Κοντά στις άλλες κλίστες, εγκεφάλων, τις καθημερινές κι ολοχρονιάτικες, δε λείπει ουτ' εκείνο το κυριτσαριστικόν 7 προς 10 της επετειακής και «μεγαλόφυγης» βοήθειας, για Ελλάδα και Τοιχεία, από την αφέντρα μας, Αμερική! Μα επιτέλους, σε τούτον τον κυαμαγαρισμένο τόπο, απ' όλους τους αγαρινούς, πλήρες του κόπου, ως τότε θα μας ποιάνοι οι κυτταί, πιστές τη, εξισωτή, υχυτού για ψηφί μπορεδού για χαβιάρι. Μα ως τότε «η ταλύτερη αλέρηση των είχαμε ποτέ στη χώρα» (το πέ τι ο κ. Σιούφας της Καρδίτσας, γιατί οι αιθεροταξιδιώτες, τατάμενος πρωθυπουργός των έκανε υψηλό) θα μας ποιάνει φύκια για μεταξωτές κορδέλες, με τους «λαζαράδες» υπουργούς και τους φανταράνους πολιτωρομαγγίνους.

Ως τότε θ' ακούμε και την ανυλογία 7 προς 10. Τοις μερέτηδες οι οιασιγκιδνοί υπεριφέντες, τους έκαναν τώρα και ντερβεναγάδες στη Βαλκάνια, τους έχουν «μρόσηδες» και «χουσμεκιώρηδες» να φραγγέλωνταν Κούρδους και Βαλκάνιους για συμφωρές λαών

και για σιμφέρου τους. Αυτοί δεν έμαθαν την παρούσια.

«Δύλει λίγα για τους άλλους
και πολλά στον εαυτό σου».

Πολίτικες μαλιφακτούρες

Ιδού κι ένας χρονογράφος του «Συγκροτήματος» ο κ. Ν. Πολίτης, τι γράφει στις 13.9.92 για την κατάντια του μητσοτακιστάν στη Θεσσαλονίκη πρωτεύουσα:

«Οι δρόμοι αποκλίνουν στο πέρασμά τους, τα οχήματα εγκλωβίζονται, οι πεζοί παγιδεύονται, τα μαγαζά κλείνουν, το πρωτεργάτη κάθεται, τα τηλέφωνα διακόπτονται, οι υπηρεσίες παραλίγουν, τα εργοστάσια σχολάζουν, οι εργασίες σταματούν, η πόλη υπαρουντάνεται. Έμποροι, υπάλληλοι, επιτηδευματίες, βιοτέχνες, παχύτες, εργάτες, σιντυζιόζοι... ένας κοσμάκης ολόκληρος διαμαρτύρεται απελπισμένος και ποτάσσεται ανισχυρός στις επιταγές τους».

Πώς δόμος και γιατί δημιουργόντωνται αυτές οι καταστάσεις; Αυτός ο κύριος δεν βλέπει, ή δε, θέλει να ιδεί τα πραγματικά τους αίτια. Όπις είναι να λέει (και ταχικά το λέει) πως φτιάνε τα «συνδικάτα» και ο ανιάρχος «κομμουνισμός»! Ας μας πει τονάλιστο, πώς φτιάει ο ανιάρχος «εκσυγχρονισμό» που διν τον έφεραν από το '89, ούτε οι «φιουσαριόντες», ούτε οι μπαλαρίνες. Μίκηδες, ούτε οι τάνγκοις, ούτε οι Νου-δοίδες! Απλώς διατυπωνίζουν κατά κόρο, για να στραντιάσουν ακόμα δημιγωγικά, από την εποχή της «Ελλάς - Ελλήνων - Χριστιανών» Άλλο ο κ. Πολίτης θά λέγε για όλα τα παρακάνω κολοκοτρώνεικα χάλια, με τον τυφλό φαντασμό του, πώς φτιάει μόνο ο πεζεβέγκης ο Λένιν με την «ζύλινη γλώσσα του»... που, «μας κατάστρεψε και τη δική μας γλώσσα! Σαν δι. ντέρεπετα! Αφερίμ και καραμπιμπερίμ!...

Διαπιστώσεις και συγκρίσεις

Είχαμε 12 χρόνια να ιδούμε σαν έθνος και σαν χώρα μετάλλιο, ολυμπιονίκη σε παγκόσμια Ολυμπιάδη. Από τον παλαιστή Μυγιάκη στη Μόσχα το 1980. Άλλα, ευτυχώς έσπασε η τίχη το πόδι της εφέτος, με τον Έλληνα βορειοηπειρώτη και υπήκοο αλβανό Πύρρο Δήμου και με τη Βούλα Πατούλιδου τη συμπλέστατη μακεδονοπούλα. Ο αφρόντιστος και νοσηρός κλασικός μας αιθλητισμός, ένιωσε την αδυναμία του, και πλαισιώθηκαν τελευταία τα σωματεία του, κι από άλλους φερέλπιδες ομογενείς μετανάστες που είχαν γεννηθεί κι ανατραφεί σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Δινάμεις και ταλέντα που εξάσκησε επιλεχτικά, σωστά και δίκαια, ο πρώην υπαρκτός σοσιαλισμός, με στοργή και προστασία, αξιοποιώντας χωρίς διακρίσεις τις δινάμεις εκείνες του λαού που ξεπεισίντων από τις μήτρες του, με τα φυσικά χαρίσματά τους και τους έμφυτους προσανυπολισμούς τους. Τώρα έχουμε περισσότερες ελπίδες και γι' άλλα μετάλλια, όσο κι αν η πολιτεία δεν χρηματοδοτεί και δε φροντίζει όσο πρέπει τον κλασικό μας αιθλητισμό. Ήλιντως κερδίζοντας διο νίκες, ας έχουν υπόψει τους οι υπεύθυνοι σ' αυτόν τον τομέα ότι: «Από τη νίκη, ανάτερη είναι η καλή χρησιμοποίηση της νίκης». Συμβούλεις κι ο Πλούταρχος.

Οι «φιλάνθρωποι»

Η κατάσταση στη Βόρειο Ήπειρο, είναι δραματική! Ο γηγενής μας πληθυσμός, βρίσκεται υπό διωγμό. Στίφη βορειοαλβανών κάνουν επιδρομές στα ελληνόφωνα γωριά, άλλα και σε πόλεις όπου υπάρχουν Έλληνες και κακοποιούν και ληστεύουν και σκοτώνουν. Κι οι αιτά, κάτω από τις ειδογένεις του ανεκτιμήγητου αντράποδου των γιάνγκηδων Μπερίσυ. Είναι τραγικός ο καθημερινός απολογισμός απ' όλη την Αλβανία που επικράτησε ο νόμος της ζουγκλάς γιατί έτσι θέλουν οι νεοφύέντες τους, αμερικανοίταλοι... Και οι δικοί μας, οι άλλοι οι επαγγελματίες του βορειοπαρθενισμού, τι κάνουν αλ; οι πατριδοκάπηλοι επικουφρόνοι;

Όσοι δεν τηρούν «σιγήν ιχθίος» αποκαλούν τη Βόρειο Ήπειρο «νότια Αλβανία»... Για να μη χαλάσουν τη ζαχαρένια του θιλιβερού Μπερίσυ, των «μπαλ-κομπάρ» δοσιλογο-απογόνων και των νέων ομογάλικτων αφεντικών και «προστατών» αμερικάνων, που υπαγορεύουν τη διεκδίκηση της δικής μας Τσαμουριάς. Εκεί που μας χρωστάνε δηλαδή οι τουρκοτσάμηδες της Αλβανίας από τα τόσα εγκλήματά τους με τους καταχτητές στη Θεσπρωτία... ζητάνε τώρα και το βίδιδι! Και οι υπόλοιποι εθνικοφρόνοι, οι ξεπουλητάδες εθνικών ιερών και οσίων;

Ε, για να βρίσκονται σε δουλειά «φιλανθρωπίας» και αλληλεγγύης, αυτοί υποθύλαπον χωρίς εξαίρεση τους αλβανούς με όσα στέλνει ο κ. Λάτσης σε άλευρα και κονσέρβες. Άλλα είναι επιφορτισμένοι και με τον εφοδιασμό, των λεηλατημένων από τους λιάπηδες και τόδκηδες, αλβανικών νοσοκομείων! Για να επιδείξουν τάχυ φιλότιμο, ανθρωπιά και φιλανθρωπία, δε βλέπουν τους κατατρεγμούς των ομογενών μας, από μπερίσικες ορδές και μαφίες. Βλέπουν το δέντρο και χάνουν το δύσος. Παραπταίνουν τους ζαλοφροντιστές των αθλίων νοσοκομειών τους καταντημάτων, αφότου τους διέλυσαν και τους έκαναν επαίτες και κυκοποιούσι οι νέοι αφέντες καταχτητές.

Στα κάτω κάτω της γραφής, αυτοί που τους αρπάζουν τα ορικά τους αγαθά, έχουν υποχρέωση να τους περιθύλαψουν και να τους οργανώσουν, έστω μόνο τα νοσοκομεία τους, αφού θα τους χρειάζονται να τους απομοζύνε. Άλλα, θα μου πείτε: πώς να μη φανούν ως πονόψυχοι, αλληλέγγυοι κι «ευεργετικοί» επιδείξεις και οι δικοί μας, οι εδώ πολιτικο-κατεστημένοι, αν δεν τους πάνε κάποια εφόδια υγειονομικά, από σύριγγες, γάζες βαμπάκια κ.λπ.; Αλιμονο! Έτσι ικανοποιούν και τα «φιλάνθρωπα» συννισθήματά τους: και είναι και πιστά φερέφωνα στα μόνιμα αφεντικά τους, που αφήνουν επίτηδες τους αλβανούς να λιμοκτονούν και ν' αλληλοχτυπούνται. Οι αλβανοί ήταν πάντα με την παροιμία: «Και τούτο δικό μου, και τ' άλλο να το παίρνω, κι εκείνο να μου το χαρίζεις».

Δήλωση νουδίτη βουλευτή

Τάδε έφη ο κ. Μιχάλης Λιάπης βουλευτής της Νου-δου και ανεψιός του προέδρου κ. Καρυμανλή: είπε μια πικρή και μεγάλη αλήθεια που συμβαίνει στην πολιτική ζωή και κοινωνία μας, από το ίδιο το κουβέρνο της Γιρονδίνας που τονε γέννησε και τον ανάδειξε. Διαβάστε λοιπόν τι δήλωσε πρόσφατα:

«Εδώ κινδυνεύεις όταν λες ελεύθερα την άποψή σου, ή να χάσεις την αξιοπρέπειά σου, ή να χάσεις τη δουλειά σου».

Συγχαίρουμε τον κ. Λιάπη γι' αυτή τη χειροπιστή αλήθεια. Θα τον ρωτούσαμε όμως: Αυτή είναι η εφαρμογή, η τήρηση, η συνέπεια κι ο σεβασμός στην ανθρώπινη δικαιολόγια και στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια; Αυτή είναι η δημοκρατία που σημαίνει κράτος του δήμου, του λαού, που δεν την είδαμε ποτέ στα χρόνια μας και στη σύγχρονη Ελλάδα; Αυτή είναι η ελευθερία του ηθικά και αγγελικά πλασμάνου «ελεύθερου κόσμου»; Άς μη προχωρήσω, κατά το «νου μη φάγω κρέας εις τον αιώνα ίνα μη τον αδελφόν μου σκανδαλίσω».

(Ε. ρωφή)

Εμετικά φίληναφίματα

Ένα πρώην καιδί του Χαρίλαου ρωτάει στ' όνομα Γριγόρη, έγραψε βιβλίο μ' εμετικούς ίμους για τον αρχιδιάπονα του αιώνα μας, ρωτάει τον πλανήτη, κι αιματοκίδησε το Ιράκ και τη Γιουκούσταβη, αλλά και τους λαούς της πρώην ΕΣΔΔ, για τον αθλιότυχο Γκόρμπι, ρωτάει άνω - κάτω δλη την πολιτισμένη υθρωπότητα, ρωτάει τους και ξεκούδησε έναν ολάκερο καλοσπόδη, ρωτάει την πιπορροτιά των δύο κόσμων, το αντίκαλο άλσος, και την ειρήνη του πέμπτου του Χαροκτηριστικά μάλιστα, ο Τριγάος και τον παρυνοικό νεκροθάφει της πρώην περιβίνωμης φάγο γητέην με αηγάλειο δρυόν (ζήτω η τρέλα!) και λιγάτων ο νεαφωτιστός συγγραφέας, ρωτάει τους βασικούς στο θερμοκήπιο της Αριστεράς, και μάλιστα ως απεπταύμένο στέλεχος στη Μάσχα πέρνει με την Άλκη και του διεμέλισε εκεί τα μάτιά του... Έφτασε σήμερα με απαράδεκτες προκλήσεις υπέρ του εγκληματικού και μακάβριου οργίου της μασχοβιτικής λαμδράς. Και διπ τόχου ο πατέρας Γιάννης προς "ήρθε αργά και άφησε γητήπησην" δεν κρδίλισε, κατά τον Τριγάο αρχαιούς να ολοκληρώσει ως φαιντεών τις δολαριοσκευδίστις, ρωτάει έτσι ζεύξινο Ρήγκαν και ο Μπους, και τα ηγεμονικά γείματα στο Καρνητέιβιτ και στα παλάτια των Μετέριμγχαν και των Χούάν Κάρλος...

Βαρύτερες βιολιτήδες με τα χυποκοάγαρα των τάχις χρόνιο το Λέφραγο κι ακυλιδιμήτο ερωτοπερίβολο της Κυκομούρας, της Αριστεράς...

Λιαλογικά Ερωταπαντημάτα

Αλήθειες ρωτ. καίνε

Γιατί ήγιε ο κακιταλισμός πολέμεσε αμείλιχτα τον γνήσιο ποσιαλισμό.

Αιδήτι απλωτάτατα! ο πρώτος δεν θέλει να χορταίνει τσιδερόμα ο κόσμος ψυχής, παιδεία, εργασία, υγεία, σιγαριά κι αξιοπρέπεια δεν θέλει να ζωίνε αλλά οι αινθρωποί αδερφοφυλέννοι και πειθαρχημένοι κάτω από νόμους που να υποβιώσουν οι ίδιοι, όπως ορίζει και ο Ρήγας μας, στη χάρτα του, στο Σίνταγμά του. Ο ψηφειαλισμός θέλει τον άνθρωπο να είναι εχθρός, ή άφιλος, στο συνιτηρώντας του. Θέλει να τον έχει έρμαιο και δούλο στα βίτσια του, στην εκμετάλλευση. Να τον απομίζει, να τον διχάζει, να τον κάνει άκρωτο απομικτισή. Ο κακιταλισμός επιδιώκει να χωρίζει τους ανθρώπους, σε πλούσιους και φτωχούς σε πειναλέους και χορτάτους, σε ακασχολημένους αλλοτριωμένους, και σε άνεργους, σε γηραμματισμένους και σε αγράμματους. Νά χει τις ταξικές του διακρίσεις. Να προκαλεί τις αρνητικές του αντιτέσεις, τις διχδνοιες και τους πολέμους. Γιατί σαν σίστημα, όσο κι αν είναι παρωχημένο δεν επιθίωνται χωρίς αυτούς. Θέλει να επικρατεί αη δύναμη των ισχυροτέρων!. Ενώ οι άνθρωποι επιζητούν τη φιλία, την αγάπη, το

πείθασμα και την αιωνιώσιμη των φυσικών αξιών. Αυτός, τα θέλει για τους λαούς κας οικείων τα βέλη, να φαίνονται, κι ας εκτοξεύονται ύποιλα κι έντεχνα από δασίτουν. Όσους υπάρχει δήμας η καλλιέργεια της φιλίας και της αδερφοσύνης, ανάμεσα σε άτομα και λαούς, δεν υπάρχει ανάγκη δικαιοσύνης.

"Είσαι δε και τας πάλεις συνέχειν η φιλία... και φίλων μεγ όντων οιδέν ό διασιστίνηρ, δίκαιοι δε όντες προσδέεται φίλοις". (Αριστοτέλης). Και ο Θεορ. Καΐρης έλεγε: «Πάντες ίσοι τους ιόροις, οις αδελφοί αυτοί φίλοι διάσοντες».

Επίκαιρη επιδημία

Γιατί έγινε το «Μάστιρχος» και η επιδημία της μασχεριστίτιδας κινδύνει σαν γρίπη ή κι εδώ στη μπασινία:

Ρε μπας κι είναι παγίδα π' αλισσόδενει σφριγτά τους αφελείς και συγχισμένης όχλους της Ειγάνωης;

Για το Μάστιρχο αγαπητέ, δήλωσε κι ο κ. Ανδρέας Παπανδρέου έιναι βράδυ, επί λέξει, που αείναι φιασηρέιο από τους τραπεζίτες, για τους τραπεζίτες και φάι για τους Ειρυποτοίς πολίτες.

Μάλιστα. Μη σημ. κάνει εντίπανη πάντας ζέση για από το διαιρόντο των αμερικανών εγκεφαλών Κίσινγκερ και Μαρξίντακι, κι έριπ σ' αυτό εμπιτιστής και αρχιπαγιδούοιδες, ο γερμανός δινής της παντοδίνης Μπούντεσμπατεκ το Σλέσιγκερ, μαζί με άλλους μεγαλογραπτήτες.

Μα, απορώ πώς εξέφυγε αι-τή η οικουμενική παγίδα (που η λέιτ και παστηρίσια των χρεωκοπημάτων ιμιτών της Δ. Ειρώπης) από τους τραπεζίτες οιασπατόνιους παρχιπροπάτες;

Αηνη απορείς, διδει, αυτοί είναι κολιέ ακασχολημένοι τελευταία με τους αρχιπράκτορες τους: Γκόρμπι - Γέλλεσιν - Σεβαρτινίτες και Σιά, με τον παταρρείσταντα πρώην πικαρκτών! Άλλωστε, σ' αυτό το φιάσκο και την απάτη του Μάστιρχο, δύον αφορά την πολιτική και ιομισματική έπωση, δεν πιστείσι αιτίες ο αρχιδιάκονος κ. Ντελόρ με τα πτυχία για «πακέτα» των άρχοντα πορρά, μια των παρία ιδέα! «Οι παντός πάνεις εις λόφιτσαν».

Περί ελειθερίας

Γιατί, οι περισσότεροι ιωμπανάνιοι ρωμιοί, έχουντε σή, χιση οι πίφλα και μεσάνηχτα για την δινία της ελειθερίας;

Αιδήτι, αγνοούν δτι: η ουσία των νοήματος, της ελειθερίας και της ηθικής στον άνθρωπο, αντιστοιχεί έμπραχτα μδιν εκεί που επιτελείται η ισοτιμία, η κοινωνική δικαιοσύνη και η ευγενική και άψογη συμπεριφορά στον κάθε μας συνάθρωπο.

Κακουργήματα

Γιατί, οι αλβανοί, αλληλοληστεύονται και αλληλοσκοτώνται από τρομοκρατικές μαφίες; Άλλα και γιατί δολοφονούν για να ληστεύουν κι Έλληνες;

Λιότι οι εισβολείς στη χώρα τους αμερικανούταλιάνοι και γάλλοι, τους διέλυσαν και τους κατάντησαν έτσι, δημιουργώντας οι ίδιοι τη διεθνή τρομοκρατία, που κόπτονται τάχα να πατάξουν ενώ την προκαλούν. Προσφυγοποίησαν λαούς, κι ανάβουν τις εμφύλιες συγκρούσεις... για δικά τους σιμφέροντα. Κι ας έχουν κάποια υποκιτάστατα κυβερνήσεων ανδρεικέλων. Άλλα και διότι: «η πενία κακουργίαν ποιεί».

Αιαλογομονόλογος και παιδεία

Τι γίνεται εκείνος ο κ. Σουφλιάς:

Έμεινε ακόμα στον «εθνικό διάλογο» για την ταλαιπωρη παιδεία... κι ας ήταν, κι ας έμεινε μονόλογος δικός του, για το πώς πάνε κόρκα τα παιδιά;

Ε, όσο πάνε και μαρτίζουν!!!

Αχ, ο κατακαμένος ο «άταφος νεκρός» του Λ. Γληνού (η παιδεία) έμεινε αμπαλσάμωτος και... δέει!

Περί «κάθαρσης»

Τι ζητούσαν οι συνεργάτες ενός πρόσκαιρου πρωθυπουργού το '89:

«Κάθαρση» από το σκάνδαλο Κοσκωτά και «εθνική συμφιλίωση» με υπόσχεση κ. Μητσοτάκη. Επέκταση της αναγνώρισης των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης και πλήρη δικαιόση των αιτιμάτων τους.

Και ποιό, τα υποσχέθηκε αυτά:

Ο ένας... άκης κατ' εντοή του άλλου... άκη και την πάτησε ο αιτιμάτος νιμφίος πάλι... άκης!

Μα συγχωρούνταν ο τελευταίος (που τον διέψευσαν οι εξελίξεις), να πιστέψει τους αφερέγγυους δύο πρώτους άκηδες; Και με ποιά εμπιστούνη; Ήou ζούσαμε; Με ποιά σιγουριά και ασφαλιστική δικλείδα επαναπάντηκε ότι, οι υποσχέσεις θα εκτελούνταν και θα γίνουνταν πράξεις; Ή μήπως παρασύρθηκε από τα... άκια της Γλυφάδας;... Αδύνατο. Μα δεν είδατε τι κάθαρση έγινε;

Τι «συμφιλίωση»(!) Αμάν τζογούλι μου, βλαχούλα μου(!) Άεν είδατε τι δικαιώματα πήραν οι αντιστασιακοί; Μέχρι που τους κατάργησαν και τα δύσι είχαν κερδίσει πριν από το '89! Και τι τα θέλανε; Ελάχιστα ψωμιά τους μείνανε...

Πέρα απ' αυτά. Εγώ ήθελα να μάθω, τι θα λέγε ο γελασμένος... άκης, τώρα που βρώμισε ολ' η χώρα από τα νέα σκάνδαλα! Σκάνδαλα επί σκανδάλων... να ιδούν τα μάτια του!

Γι να πει ο καιμένος κι αυτός, αφού είχε ξεχάσει ότι, είμαστ' ένα φύραμι, που ισθβία, εξηφαίνει σκάνδαλα, από έμπειρους και

άπειρους Αλκαπόνηδες και αλκαπονίσκους! Η μια κάθαρση μόνο με λόγια φέρει την άλλη... και πάει λέχοντας.

Ήθελα ν' ακούσω τι λέει τώρα κι ο άλλος... άκης ο ανεμοδούρας αρχιμουσικάντης!!

Αυτός θα πει: δ, τι καυχήθηκε ο κ. Μητσοτάκης και ο κ. Σιούφας, δηλ. πως «έχουμε την καλύτερη κυβέρνηση που είχε ποτέ η χώρα μας»(!)

— Και δε θα ντραπεί κι' αυτός;

Όχι. Γιατί να ντραπεί; Πού πονιλέται η ντροπή για να τη βρούνε οι πολιτικάντηδες μιας μπανανίας;

Μα τότε ο Κοσκωτάς είναι άγγελος μπροστά στους σκανδαλοθήρες και σκανδαλοποιούς αρχιτρίκλινους αρχιερέδες και αρχινούδιτες!! Ιι χάντες φαιά ουσία για «κάθαρση». Αυτοί θέλουν καθάρσιο...

«Πέκι» μάγγα, δ, τι πεις και δ, τι πούτε(!) Χαίρετε ω. κεκαθαρμένοι ακάθαρτοι(!)

Η ψευτιά και η μαζόχα

Ποιός προκαλεί τις απεργίες, τις πείνες και τις ανεργίες στη χώρα;

Ο «εκσυγχρονισμός» της «σωτήριας» πολιτικής του νεοφιλελευθερισμού.

Τίνος νεοφιλελευθερισμού, του Μουσολίνι που τον επινόησε πρώτος το 1918;

Όχι, του «ριζοσπαστικού» φιλελευθερισμού που θέλει ο κ. Έβερτ. Όλα τα κακά τα προκαλεί, ο μη «ριζοσπαστικός» με κάποια «επανάσταση» που επικαλείται ο παρλαπίτας ο «μπούλτζιας», ο σούπερ μακαρονοφαγάς! Ρε μπας και φταίει για όλα ο Pax-americaniος γκεμπελίσκος, μπουλούκος, του θόκου της επικρατείας, της κυβερνητικής προπαγάνδας, των ξεπούλημάτων, ο μαϊτρ πασών των ξεχαρβαλωμάτων Λνδρίκος:

Λες να τα σκαρώνει αυτός ο θατσερόφιλος: Μυστήριο. Είπα κι εγώ! Και να σου πω και τ' άλλο.

Λέγε και μη με γκαστρώνεις!

Να, φαντάστηκα για μια στιγμή πως, για όλα τα δεινά του τόπου μας, μπορεί να φταίει και η «κόκκινη αρκούδα» ο Στάλιν και ο «σταλινισμός»!!!

— Πες μου τέτοια, πες μου κι άλλα της ψευτιάς και της μαζόχας είναι πιο γλυκό το γάλα!

Μαρτ-όλικα βίτσια...

Γιατί πήρε κατήφορο η κ. Δαμανάκη με τόσους γάμους και με... τρίδυμα, σε αδιάντροπο και παθιάρικο κεραυνοβόλο έρωτα τον τελευταίο καιρό με τον θεατρίνο κ. Κιμούλη;

Λιότι θέατρο είναι και η πολιτική εδώ, και η ζωή των πολιτικάντων. Κ' ύστερα τι αρχηγός, κόμματος, και αποκόμματος είναι; Ηρέπει δηλαδή οι αρχηγοί κομμάτων και αποκομμάτων, να τη γλεντάνε παντοιτρό-

- πως τη ζωή τους:
- Και βέβαια, νά χωνε πείρα και γεύσεις απόλα τ' αγαθά της.
  - Ναι απλά, δεν προσβάλλεται η έρμη η Αριστερά, από τέτοια στελέχη της ηγετικά;
  - Δεν της κέφτει λόγος. Η Αριστερά, οφείλει να μη βλέπει, όπου δεν πρέπει, τι ποιεί η νεοαριστερά για τη ιεροδεξιά!
  - Χαρίλας, μπράβο στα παιδιά σου! Έβγαλες τη Μαρία με σούκερ ερωτιάρικη καρδιά! Κι είναι πανθεμάτη κι ακανυχρωτισμένη «σοσιαλίστρια». Γι' αυτό της έδινες και το πριμ, κι έβγαλε πρώτη στη Β' Αθηνών! Μάλιστα, για νά θαν και στον έρωτα ξεφέρισσα!..

Άιντε τώρα, κληρώστε την ισόβια, ρωμοί και με βουλευτική σίνταξη... αφού το γλέντησε καλά το... βιολί της πολιτικής κονιστρας... που δεν έλειψε από το τραγούδι: «και στης Μαρίας, την ποδιά... σφάζονται παλικάρια»!

Περί ακαθαρσίας...

- Ποιός είδε τα δάλα τα κάρκα της Αθήνας, με; στην καρδιά της, έχουν μετατραπεί σε βέβηλα λαϊκά υπνωτήρια και σε αβάσταχτης δισποδίας αποχωρητήρια, από τους λαθρομετανάστες και ιδιαίτερα από τους ελεεινούς σκικετάρους.. και πως χρειάζεσσοι φίμωτρο για να τα κληρισάσσεις με τόση ακαθαρσία.
- Για όλ' αυτά και κάθε άλλο βόρβωρο και βίδηρο, ειδίνεται η αινιρχοσίλευσηρία και η ασιδοσία των πελείθερου λόσμοι των ξεσκλάβωσεις ο Μπούς, ο Γκόρμπι, ο Λαζ., η Θάτσερ κι ο Μιτερόν με την πεθυνσωτήριαν πολιτική της «Εισιτήρις Εισιτήριο» (γράφε πολυτεμαχισμένης και χιλιοδισποσμένης), Μάλιστα, της «Εισιτήρις των εργαζομένων» (γράφε εκπομπήριων αινέργων!!)
- Και τι θα γίνει αυτή η κοκριά του Αιγαίου στην καρδιά της Αθήνας;

Μην ανησυχείς, θα την καθαρίσει ο δήμαρχος κ. Κοιρής. Κι δάλα τ' απορρίμματα θα τα κάνει, ή πισινάχαρτο, ή και ταρακού παραμιθίας. Αφού... και με τον υγείας!!

Μικρά εποπτικά

Στις ΗΠΑ, την επιστήμη και την τεχνολογία, τις έχουν για οικονομική κυριαρχία οι ισχυροί. Οι αμερικάνικοι όχλοι, δεν έχουν εικολές προσβάσεις σ' αυτές. Τοις όχλοις τους σέρνουν σε αναγωγές σκοταδιστικής μεταφυσικής με τις επικλήσεις στους άδειοις οιρανούς... Κι όμως, δεν τους μαθαίνουν ούτε το πώς. ο Αρ. Λουκάς είπε πως: «ο θεός εντός της ψυχής, ημών εστιν, και όχι φυσικά στους αχαντείς αιθέρες κι ουρανούς!..

Είραν οι «περπροστάτες» αμερικάνοι: Θέλουμε παιδιά για γενιτσαρδις. Πού θα τα βρούμε; Θα βρούμε ορφανά, αινάβοντας πολέμους. Άλλωστε, γι' αυτό με τον πάρα, κάνουμε το μακελειό και στα Βαλκάνια για τη διάλυση της Ομόσπονδης Γιουγκοσλαβίας, κι εκτός από το κρατιδίο των Σκοπίων που το θέλουμε για κατεργασία και διακίνηση ναρκωτικών προς ανατολική Ευρώπη... Θέλουμε και χιλιάδες μικρά παιδιά..

Κι άρκαξαν από τα Σεράγεβα κι απ' άλλες πολεμικά μέτωπα, και από τη διαλιμένη από διάτοιχη Αλβανία, και με προσχήματα μάλιστα «πιστοποίηση», «εισεργεσία», «προστασία» και της «παιθρωπιστικής βοήθειας»!)

Ναίρε, ω χαίρε κακιταλισμέ, της υποκρισία, και της απάτης, με τα μακάβρια έργα της αινα κατάταξής σου και των τρόπων και μέσων τα ραγωγής και αιναπαραγωγής σου, οικέ έστ θιαγμός και δισταγμός και μεταμόρφωσής σου τέλος!!

Να κοίμε κάτι για τη μητσοτάκεια κορυδίς της επίλυσης των Κυπριακού, από τον πόλεμο του Κόλπου ακόμα και την επιδρομική των καραβιών μας συμμετοχή σ' αυτόν. Το ξαπλέ με δάλες οι σιζητήσεις σε ΟΗΕ και σε Νίαι Γιορκ., και οι στείροι κι αναποτελεσματικοί διάλογοι, με τους τοπίους, γίνονται για ν πληρώνιμες 21² εκατομ. δολάρια επησίω τους Καρμιλίδων και Λέτσκι, αργόσχολοις αμερικάνικους, τόχα διαιτητές, αλλά περιπατόρηδες αιάμεσα σε Λειτουργία - Αγατή και Αθήνα.

Με το μπαριτόν όμως, θα λέγαμε και τούτο πως το Κυπριακό δεν οντανεί χρόνια και ζαμάντα τα τούρα κι αύτε θα λιθεί, γιατί, οι αμερικανιστικοί έχουν τη μασκορέντα τους διπλάσια.. και οι ελληνοκύπριοι έχουν τους κ. Βασιλείου, που δεν καθιστερεί να στέλνει εμετική συγχαρητήρια στον υποτελίστα Γκόρμπι, κα λιθαντίωντάς του, ο κ. Βασιλείου, συχνά ειρέθη μεταξύ των φαιδρού και του γελοίου!..

Ο πόλεμος θερίζει ζωές, αφανίζει κατοικίες και απορφανίζει δεκάδες χιλιάδες άμαχους στη γηγενικούλαβικη γειτονιά μας! Λέτε να τον πειμένετε και στη γωνιά μας: Τίποτα δεν αποκλείεται, από τους αδισταχτούς και βάρβαρους πολεμοκάτηλους. Όμως, εμείς οι λογικοί κα φιλειρητικοί Έλλητες, θιμούμαστε ένα σύνθημα, από το 1920 του λαού που διακήρυξε την άρνησή του στη μικρασιατική καταπλεθρία.. Το επικαλούμψαστε: «Όχι, «Δεν θα γίνουμε αέρες για τα καινότα των ιμπεριαλιστών!..»

Τι απόγιναν οι ηγέτες των πρώην σοσιαλιστικών χωρών της Ευρώπης, πλήγη της προδικής αρχισυμμορίας Γκόρμπι και Σίας, που δεν είχαν καμιά ιδεολογική σχέση με τον συ

σιαλισμό: Ασφαλώς θα είχαν ξεχάσει ότι όλες οι εξουσίες στηρίζονται στα όπλα και στην επιγρήπνηση για κάθε καμινοφλαρισμένη ή μη, εχθρική εισβολή. Όσοι δεν ανήκαν στο κύκλωμα Γκόρμπι και στους εκβιασμούς του, παρέδωσαν εξουσίες και στρατούς κι αστυνομίες όπλοι και φυγόμαχοι κι αύγουνδροι, λέγοντας στ' απόφωλια γκορμποτέρατα: Ήρτε τα και δώστε τα στ' αφεντικά σας της Δύσης, γιατί είμαστε ανίκανοι να τα κρατήσουμε, παραδόστε τα και στους απόγονους των δοσιλόγων, συλλάβετέ μας, καταδικάστε μας και κλείστε μας στη φυλακή! Κι έτσι τώρα, άλλοι βρίσκονται στο χώμα, κι άλλοι στην ψειρού, υποτασσόμενοι στο «δίκιο των ισχυροτέρων» που λέει κι ο Σωκράτης Όμως, «είναι ευτυχέστεροι αυτοί που πεθαίνουν από τη ρομφαία, από κείνους που πεθαίνουν από την πείνα» έλεγε κι ο Ιερεμίας.

Ο Γαλεϋράνδος, ο Μακιαβέλι, αλλά κι ο Αϊζενχάουερ, έλεγαν και διακήρυξαν το γνωστό αλεπουδιάρικο σύνθημα: «Μίλα για ειρήνη κι επιφάσον, ή και κάνε πόλεμο». Σήμερα θα λέγανε αυτό που γίνεται: Μίλα για ένωση Ευρώπης, και κάνε διάσπαση. Μίλα για «κοινό ευρωπ. σπίτι» και κάνε τη γριά Ήπειρο χίλια κορμάτια και μακέλλεψέ την! Κάμε την ζουγκλα, ν' αλληλοσφάζονται τ' άγρια ανθρώπινα οντάριά της! Δεν είναι μόνο όταν παρατηρείς τέτοια, οι απαράδεχτες αντιφάσεις. Δεν είναι μόνο η μόνιμη ταχτική του ιμπεριαλισμού: είναι τα τρελά πολεμικά παιγνίδια της επιβίωσής του.

Στις ρουμάνικες εκλογές τις 27.9.92 που σπάλθηκε στην κυβέρνηση των Βουκουρεστίου το προκλητικό τελεσίγραφο των Στέιτ Ντιπάρτμεντ, ήταν απόρρητο, κι αυτοί το δημοσιεύσαν. Ηάντως οι θρασύτατοι αμερικάνοι, δεν θα ήταν δύνατό να ντραπούνε γι' αυτή τους την ενέργεια. Και γιατί να ντραπούνε; Μια ζωή... δεν επενέβηκαν ποτέ, στα εσωτερικά, καμιάς χώρας(!) Γιατί, τ' αγγελούδια μου... σέβονται απόλιτα τη λαϊκή θέληση(!) Μη βασκυθούνε!... Αυτοί, ποτέ δεν παραβίασαν τ' ανθρώπινα δικαιώματα(!) Μην πείτε πως, τα περιστέρια μας, άλλα λένε, κι άλλα κάνουν, τους λαούς ν' αποτρελάνουν!... Οι γάνγκηδες, γι' αυτό και κωλορεύονται, το γέλιο να μη χάνουν.

Η Ρωσία των εγκάθετων και των υποχείρων ηγετών, έκλεισε πρόσφατα συμφωνία να πωλήσει στις ΗΠΑ το εμπλούτισμένο ουράνιο, που είχε από τα διαλιμένα και ζεπουλημένα πυρηνικά της όπλα. Η ποσότητα του ουράνιου που θα πάρει η Αμερική σε 20 χρόνια Συμφωνίας, θα υπερβεί τους 500 τόνους. Μ' από το ξεπούλημα και την πυρηνική απογιγνώση, ο ε-

λειεινός Ιέλτσιν εγγυάται στ' αφεντικά του, τον πλήρη αφοπλισμό της πρώην ΕΣΣΔ.

Το περασμένο καλοκαίρι, έγινε στο Ρίο Ιανέιρο μια παγκόσμια σιάσκεψη για το φυσικό περιβάλλον. Και ο Φιντέλ Κάστρο τους είπε ανάμεσα στο λόγο που τους έβγαλε και τούτα: «Οι καταναλωτικές κοινωνίες, είναι βασικά υπεύθυνες για την καταστροφή του περιβάλλοντος. Οι αναπτυσσόμενες χώρες που μέχρι χτες ήταν αποικίες, εξακολούθουν να λεηλατούνται από την άδικη παγκόσμια οικονομική τάξη. Το οικολογικό χρέος είναι εκείνο που θα πρέπει να εξοφληθεί και όχι το εξωτερικό χρέος. Η πείνα θα πρέπει να εξαφανιστεί και όχι ο άνθρωπος». Στο τέλος των χειροκρότησε λίγο ξέγκαρδα και ο Τζ. Μπους.

Κύριοι, σούπερ εθνικοφρόνοι, πότε θα πάρουμε τη Βόρειο Ήπειρό μας; Ηώς λουφάζετε τώρα γι' αυτό το εθνικό μας αίτημα; Άλλ' αντί να πάρουμε εμείς την «πονεμένη αδερφή» κατέλαβαν λαθρώια και μαφιόζικα την Ελλάδα μας οι σκιπετάροι, απ' άκρο σ' άκρο και μάλιστα με τόσο τρομαχτικές συμμορίες, με των αφεντικών αμερικάνων τις ευλογίες... και των μητσοτάκειων παροτρύνσεων τις συνεπικουρίες... που αναγκάζονται οι ρωμοί να κλείνονται από νωρίς στα σπίτια τους: καθώς τρέμουν τα κωλοπέτσια τους, κρατάν τουφέκι... γι' άμυνα και «τρώει η μύγα σίδερο και το κουνούπι ατσάλι»...

Γέμισε η Αθήνα μας μάλλα και όλες σχεδόν οι μεγαλουπόλεις της χώρας μας ξένες τράπεζες, ξένες μαφίες, ξένες επιγραφές, ξένοι τσιρκολάνοι, ξένοι έμποροι, ξένες πολυεθνικές, ξένες πόρνες, ξένα προϊόντα κιβδηλα, ξενομανίες, ξενοφοβίες, ξενοκρατίες!... Δε γνωρίζει πια ο σκύλος τον αφέντη! Κλύψτε το λαό μας, που τον κατάντησαν ξένον στον τόπο του! Κι αυτόν τον ματωβαμμένο τόπο του, τον έκαναν προτεκτοράτο τελευταίας υποστάθμης, της αυδοτης κι ανεξέλεγκτης ξένης κεφαλαιοκρατίας, και της πιο υποταχτικής κυριαρχο-εισπραχτούσας!!

Ξέρετε ποιό μήνυμα έφερε ο Βίρων ο Πολύδωρος απόντα κονσούλο της Γενεύης ως μηρύς παιδείας: Γύρισε κόκορας, φουσκωμάγολος, και κομπορρίμο-νίλας! Βγήκε στο 2 κυνάλι της ΕΤ και δώστον ο Βίρων παχιά λόγια και μεγαλωχίες και δωρολογίες. Τδωσε δε κι ένα μήνυμα πως: «Θέλουμε πολιτισμό και παιδεία». Άλλα, ερχόμενος στην έκθεση βιβλίου του Σεπρή στο Ηεδίο των Αρεωώς... και φεύγοντας με τα κούφια λόγια μόνο συντροφιά, εξιπακούεται πως θέλει: «πολιτισμό και παιδεία» πληγή όμως, χωρίς βιβλία!

Στα τρόλευ της Αθήνας απέξω οι σκοτεινές (τις είδε) διαφημιστικές προθέσεις από ξένες μεταφυσικές και αλαλούμικες οργανώσεις. έχουν κολλήσει έναν γκονιού, με γουλι κουρεμένη κεφαλή, και στάση αλά τούρκα. σαλεμένου θρησκόληπτου. Η εικόνισ θυμίζει περίσσιν. βιντού. καιδί του θεοί» ή «του ήλιου». αλλ' αφού διαφημίζουν ξυραφάκι. σου λέει ο άλλος. Τι πειράζει: Αμ δε. Κάποιο λάκκο εχ' η φάβα! Μκας κι είναι σαν εκτίνα τα στιλδ του ήταν σε σχήμα σύριγγας. για να εθίζουν τα καϊδιά από μικρό σε ναρκωτικά και σε παράκτιρο θάνατο. Ποιδς αποκλείει. αν εμβαθύνει και την τρελοθρησκόληπτη αποβλάκωση του όχλου. ή ακόμα και σαν τις ανάποδες Καριάτιδες σε διαφημιστικό σκίτσο ξένης μπήρας....

Στις δημοτικές και κοινωνικές εκλογές της Αλβανίας ροή έγιναν στις 26.7.92 πλειοψήφισε το παλιό κόμμα των Εντέρ Χότζα. με το νέο του όνομα. Στη Βόρειο Ήπειρο. εκλέχησαν παντού Έλληνες δημαρχούς και κοινοτάρχες. Αιτό το αποτέλεσμα ήταν ειδιώσιν και μαντοκοιητικό σημάδι για την ομογένειά μας. Έστω. κι ας την καθαινούν από δύν τοι πέρα. σαν εμάς. που κερδίζουμε πλειοψηφίες σε δημοτικές και κοινωνικές εκλογές. αλλά στις βορειοτικές μας αράχων πάντα με εκβιασμούς κάλλα και νοθείες την απερινηγτική εξοικοσία. με διάφορα τερτίγια εξαγορές. κατοικηστικούς και μ' δροι μέθοδο καταπιεσης; και βίας γονιστάρουν οι αφέντες.

Πάς έσπασαν ρεκόρ τα ταμεία των Χάρη Κλυνιν στην περισσότερη θεατρική σαιζόν. στο Πεδίο των Άρεων. με εισπράξεις πάνω από 350 εκατομ. δρχ.: Ασφαλάς ολ'. σιτά. ή τα περισσότερα. δεν ήταν παρά. από ένα ελήθος θρηνόμυαλον. ελαφρούς κι επιδειχτικούς θεατροφίλους κοινοί. που απολάμβανε τάχα. ένα κακριβοθάρητο θέαμα και ακρόμα μιας εκτραχειλισμένης τα τελευταία χρόνια. ταμπο - ειδοίς επιθεωρησιακής χιδωσιογοίας. μιθριμογίας και μασκαρολογίας!...

Αυτοκαταστροφές

Γέμισαν την ατμόσφαιρα και τη στρατόσφαιρα στο σύμπαν με διοξείδιο του άνθρακα. Αιτία: Τα υπερκέρδη της μεγιστάνικης απληστίας. Η εξέλιξη της εκβιομηχάνισης. έξω από κάθε μέτρο για την προστασία της υγείας του κόσμου. Γι' αυτό και ο περισμένος Αύγουστος. ήταν θερμότερος από τους άλλους αδελφούς του. τα περασμένα 10 χρόνια. Γι' αυτό και το «θερμοκήπιο» του σύμπαντος πικοτώνει! Γι' αυτό και η περιβόητη «γηπέτη του ζόντος» πειλεί να μας εξα-

φανίσει! Ο κόσμος του πλανήτη μας αυτοκαταστρέφεται! Μήτως έρχεται η ώρα της συντέλειας: 'Ανθρωποι. υπάνθρωποι και ανθυποιπάνθρωποι και πιθηκάνθρωποι και καραγκιοζάνθρωποι. και ακαξάπαντες οι άπληστοι ατομικιστές και μασκαράνθρωποι. που κάμε. που βαδίζουμε. Γιατί δεν συνερχόμαστε να προστατέψουμε την πολύτιμη ζωή μας την πιερή και μιαν που λέει κι ο Πιλαμάς. και καταμολύνουμε το φυσικό μας περιβάλλον και αυτοκαταστρέφόμαστε:

Αντίσταση λαών

'Αξιο θαυμασμού είναι. να επιμένουν κάποιοι λαοί στα κεκτημένα του σοσιαλισμού τους. Παρόδειγμα οι ρουμάνοι πολ. κέρδισαν πάλι τις εκλογές του Σεπτέμβρη το 'Μέτωπο Εθν. Συντρίψαν του Ιλιάσκου Μάλιστα. και ευρό τις αναγκές επεμβάσεις των ελανταρχών' Άλλα. μήτως δεν ειν' αξιοδύμοστος; κι ο σερβικός λαός μ' επικεφαλής των Μιλάσεβιτς. που μη λογαριάζοντας το τέσσαρα αίμα του χύνει και τις τάσεις εντούτοις φρύνεται και επιμένει στο επείμα των ομοσπονδιακού σοσιαλισμού. που ενώνει και γιατίδει των αδίσταχτο και απόνθρωπο κεπταλισμό των γάντηδων. του πέρα. των ναζίδων και των τούρκων. Η πλειοψηφία των λιθουανών επιμένει στα παλιά. Οι οπαδοί του Ναυπίγεφ στο Τατζιεστάν. εμίνονται και οι στρολές κι ελλοι λαοί της Αφρικής και της Ασίας. δεν παραδίνουν τα μαρά και δούλους στις μεταναστώριες. Οι κουβανοί με τον Κάστρο. ορίζονται. να πέσουν φάρες; σοχάσουν! Και πιο γερά σε επερεσόλευτα. ερατάν. η Κίνα. η Βόρεια Κορίνα. το Βιετνάμ. το Λάος. κ.λ. Αιτό θα πει επιλογή πλειοψηφίος συστημάτων. που μόνο οι ίδιοι οι λαοί οφείλουν να τ' αλλάξουν. δεν φυσικά δεν είναι στα μέτρα τους και στα γνωρίσματά τους. ή να το βελτιώνουν προς το καλύτερο. «Αρχή τηρ του πεντ. το θερρείν». (Πλούτωρος)

Βαφτίσματα και ψέματα

Μια καροιμία λίγη

«Το πολύ το κύριε ελέησον
βαρεί απι των αγίων».

Τα προκλητικά και κυνικά ψέματα και βαφτίσματα. έχουν και τα δριά τους. Με οργιώδη και αδίσταχτα ψέματα. υποτιμούν και τη νοημοσύνη των έξικων και ψυχοτνειματικά υδοίλωτων ραγιάδων τους. οι ασύδοτοι πλαντάρχες αμερικάνοι. Είκαμε να τρώμε σφαλιάρες από δαπτών καταναγκαστικά... αλλ' όχι να τους λέμε οι ζύγνοι. κι ευχαριστούμε. ρίχτε κι άλλες. Αιτοί. ποτέ δε λεν τα πράγματα με τ' όνομά τους. Ψευτοβαφτίσματα και ψευτονόματα. Κυκοποιημένες έννοιες λέξεων. Οι αρχιγάγκστερς ονόμαζαν την πρώην ΕΣΣΔ παντοκρατορία των κακών! Η δική τους μόνη ήταν αυτοκρατορία του καλού!(;) Από κού ν' αρχίσουμε και κού να τελειώσουμε. απαριθμίζοντας τα καλά και γέμισαν τον κόσμο οι μοντέρνοι πειρατές! Άλλ' ας μην τους βασκάνουμε. κι από τα πτύελα θα χρειαστεί ο Αμαζόνιος να ξεπλυθούν! Αυτονομάζονται λοιπόν και «Ηνω-

μίνι Πολιτείες». Με τους γκορμπο- συμμορίτες της Ρωσίας, διέλυσαν την ΕΣΣΔ και την εβάφτισαν «Κοινοπολιτεία Ανεξάρτητων Κρατών» (μαθρή κι ἀραχλή) και δεν συμμαζεύονται τα κόλπα του «διαίρει και βασίλευε». Όμως τα ονόματα περί ενότητας, δεν έχουν καμιά ουσιαστική σχέση με τις πραγματικές ενότητες. Αντίθετα, επιδίωξη των νοούντων τους είναι: ο κατακερματισμός πάση θυσία των κοινωνικο- πολιτικών δυνάμεων των υποταγμένων και κάτω από την άμεση εξάρτησή τους λαών, για εύκολη εκμετάλλευση. Τα ποιδάκια μας! Μην πείτε πως είναι ιμπεριαλιστές και αποικιοκράτες! Είναι σωτήρες κι ελευθερωτές απ' τον κομούνιο μπαμπούλα... και κυβερνούν τον κόσμο με «λίγη καθάρματα» που θ' άλλεγε κι ο Χίτλερ. Γιατί να μην πιστεύουμε! Δικομματισμό έχουν οι άνθρωποι. Για να μην υπάρχει διαφορά στον προσανατολισμό της εξωτερικής πολιτικής. Βαφτίζουν και την κάθε προτεκτοράτικη ζούγκλα σε «δημοκρατία» κι «ελεύθερη κοινωνία» και «οικονομία της αγοράς» και δώστου ψέμα χαμιδάκι και καραγκιοζίλικι, που δεν γνωνένεται ούτε με σόδες δλου του Νιαγάρα! Υποτάσσουν τους λαούς, τους κάνουν όχλους και κάνουν τη δουλειά τους! Άλλωστε χρειάζεται και η αθλιοζωία των μαζών για τη γρήγορη εικανασία τους, στα βασίλεια του ουράνιου Χριστού, όπως θά στεργε και η αίρεση των «Βαπτιστών» στη Φλώριδα των ΗΠΑ που γράψωσε πρόσφατα και 2.500 θύματα αλβανόπουλα!... Καθώς να μη ξεχνάμε και τον Τζειμς Τζόουνς, τον φίλο απατεώνα κληρικό της κυρίας Κάρτερ στη Γοιανά, που εξαπέστειλε με δηλητήριο σε ζουμί 1.360 αιθώρες και αφελείς υπάρξεις και τις φουντάρισε για τον «παράδεισο» της ουράνιας βασιλείας!!! Ρε ουστ! Υπάρχει και στην ηλιθιότητα ένας κανόνας: Όσο περισσότερο περνάει κανείς τον άλλον για ηλιθιο, χωρίς να το 'χει αποδείξει χειροπιαστά, τόσο πιότερο ηλιθιος είναι εκείνος που νομίζει τον άλλον. «Της κακής ηδονής η τέρψη είναι σύντομη». (Ευριπίδης).

Κραυγές από νεοζούγκλες

Φιλοπόλιμα κι απάνθρωπα τέρατα της αδυσώπητης κερδοσκοπίας, καταστρέφουν και σκοτώνουν τους άμοιρους λαούς της Ευρώπης. Οι ίαοι αυτοί ήταν οργανωμένοι μετά το Β' Ή. Ήόλιμο. Ενομένοι, φιλοιμένοι, κι ανάλογα εξελιγμένοι, με την πολιτισμένη ειρηνική τους ύμιλλα, την καρποφόρα τους συνεργυσία και τη θωμαστή κοινωνική τους πρόοδο. Τα τελευταία χρόνια που τους καταπρόδωσαν και τους ξεπούλησαν αρχιπρόδοτες ηγέτες, στο φτηνά παζύρια του ιμπεριαλισμού, ζέπισαν σε έσχατη πλάσιμη δυστυχίας, προσφυγοποιήθηκαν, ορφάνιψαν, διαυλίθηκαν! Κατάντησαν να τους κλείνουν, οι γκιώνηδες και οι κούκοι. Λεν μπόρεσαν ν' αμιγθούν στη λαίλαπα της προδοσίας και της καταρροής. Θά των ανόροπρεπέστερο και τιμιότερο, αν υπερασπίζονταν τα κλεκτημένα

αγαθά τους, να πολεμούσαν και νά 'πεφταν μαχόμενοι μέχρι τον έναν. Είχαν παραμοντώσει από τα ζωτικά, τα βασικότερα προνόμια ζωής: εργασία, παιδεία, υγεία, στέγη, πρόδονι, ψυχαγωγία, και δεν αγρυπνούσαν, ν' ασκήσουν έλεγχο στα βέβηλα ηγετικά στοιχεία εξουσίας, που τους προκάλεσαν αυτή τους την πανωλεθρία και την πισωδρόμηση. Αυτά τα υποκείμενα της Μόσχας που έπνιξαν την Ευρώπη στο αίμα και στο δάκρυ! Οι λαοί, που εύκολα μεταβάλλονται σε όχλους, που «άγονται και φέρονται» είναι άξιοι της δύστυχής των μοίρας και της συντριβής των αξιών τους. Και αν αυτά γίνονται σ' ευρωπαϊκή κλίμακα και πρωτανεύει σε πολλές χώρες ο γκαγκστερισμός, και η απάτη, η φθορά, η ανασφάλεια και το έγκλημα... δεν θα μπορούσε να μείνει και η Αθήνα μας άθικτη από σκηνές και εικόνες εφιαλτικής ζούγκλας... Το άλλοτε ρομαντικό κλεινό μας άστυ, το μετατρέπουνε σιγά σιγά σ' ένα μικρό Σικάγο!... Και μέσυ σ' όλο αυτό το δύσμοιρο κι ελεεινό φρενοκομείο... ο κακή τη μοίρα ευρισκόμενος με τον κοινοβουλευτικό μανδύα του δικτύτορας, και στο σαπιοκάραβο της εξουσίας ψευτοκαπετάνιος, κατέρριψε ρεκόρ ταξιδιωτικής μακαριότητας! Και ταξιδεύει ιπτάμενος, όλο ταξιδεύει και χιζογελάει... ασχολούμενος δυο χρόνια τώρα αποκλειστικά με τ' όνομα του σκοπιανού κρατιδίου! Αλίμονό μας! Ούτε τσιλίθρια φως, δεν φαίνεται στην άκρη του ζοφερού τούνελ!...

Ο Μακιαβέλι έλεγε: «Κράτος που δεν έχει απόλυτη ασφάλεια, δεν έχει καλή νομοθεσία».

Της βίας τα καρώματα

Οι ηγήτορες της Λύσης και της όποιας συγκαλυμένης βίας και δικτατορίας, έχουν έναν μόνιμο στόχο και σκοπό: Να καταφέρουν πάντα και μ' όλα τα θεμιτά κι αθέμιτα μέσα, νά 'χουν σε αρχές κι εξουσίες, εμπιστοσύνης, δεξιόρυθμες κυβερνήσεις. Κι έτσι όταν οι λαοί κοινοιόνται, αφυπνίζονται, διαμαρτύρονται, τους πατάνε γερά με τους μηχανισμούς τους, σαν τα χταπόδια, για να τους συρρικνώνουν, να τους συνετίζουν. Αυτό έκαναν και την περισσένη άνοιξη στις Ην. Πολιτείες της Αμερικής, με την τρομερή εκείνη έκρηξη του πλατιού ζεστηκωμού μαθρών και λευκών. Τους κατατρόπωσαν με την ωμή τους βία. Έτσι και στη Γαλλία. Τους ανάστατους κι ύπολους επαναστατημένους απεργούς αγρότες, που είχαν παραλύσει την κίνηση, σε όλη σχεδόν τη Φραγκία, τους εσάρωσαν με δυνάμεις βίας και καταστολής. Όμοια τώρα και στη Μόσχη και σ' όλες τις πρωτεύουσες των πρώην σοσιαλιστικών χωρών. Τα ίδια και στη Βρετανία, με τις έφιππες αστυνομίες, πατούνε πάντα επί πτωμάτων, να μην κλονίζεται, να μένει ατάραχο το πολιτικο-στρατιωτικό τους και οικονομικό κατεστημένο. Κι έπειτα, έχουν το θρύσιος και κατηγορούν με «σιενένικα» και «σταλινι-

κά» παραμίθια των σοσιαλισμό που ανέτρεψαν και γκρέμισαν από τα πάνω με τα τσιράκια τους γκρίμηδες, που άγρεισαν από τον καιρό της Συνθήκης του Ελσίνκι, ξοδείσαντας 60 τρισεκατομ. δολάρια. Δεν μας είπαν όμως, αν διστυχούσαν οι λαοί στον «υπαρκτό» από πείνες κι αθλιότητες. Γιατί δεν έγινε πουθενά το '89 και '90 αιθόρυμητος λαϊκός ζεστηκωμός; Κρίμα! Άλλα, «το ψέμα έχει κοντά ποδάρια», κι «ο ψεύτης δεν φείδεται όρκων». (Κορνήλιος).

Φαρισαϊκά τερατουργήματα

Τι άλλο θα κάνει ο κάρος; και οι αγγλο-αμερικανογερμανοί ιθύνοντες, η όρχουσα τάξη της δι-τικής Ειρώτης, από το ν' ανέβουντε πολέμους, ακοτάσαι τους, πιο χρόνια, τοπικούς και κερδοφόρους;

Όλοι οι γύρες των εξουσιών, οι χριστιανόθρονοι, δε ζουν χωρὶς αυτοῖς. Τώρα με το γκρίμητο τερατουργήματα κατέφεραν αρκετούς πολέμους. Μετά τον Περσικό, τοις εμφύλιοις στην πρώην ΕΣΣΔ και κατόπιν, και στη Γιουγκοσλαβία του τον συνεχίζουν, με προστική προέκτασης και σ' άλλες χώρες στα Βαλκάνια, τον είχαμε 45 χρόνια μονοπάτινη, αδερφική ωθή γεμάτη πρόδοτο, ειρήνη, φιλία, συνεργασία και ασφάλεια συνόρων και λαών. Οι αμερικανοί όμως στην Ουάσιγκτον κ' οι ιταλιάνοι στο Βατικανό, είχαν απόνων δεινό πολεμικόν εγκέφαλο άφράντι τον χοιτρόλαμπον» των ιταριγκάρων κάθε πόλεμο! Ήτσι κοντά στον κάθε πόλεμο, στέλνονταν και τους πολεμοκρανούς θύματα των λαών και των αποστολέν τους, τάχα για να επιδείχνουν τα πολεμολιπόπερικα φεντικά, και την «ανθρωπιά» τους. Ήνω με τη βάρβαρη επιδρομική απανθρωπιά τους, ξοδείσαντας τα πολεμικά τα ίδια τους, λογαριάζουν και μετρούν το αίμα των έρμων όχλων και λαών με το παραφούσκωμα των δολαριούχων μπεζαχτάν τους. Κοντά κι απόκοντα στα κερδοφόρα πολεμοκροίστα να στείλονται με εισονέτρους και τη «βιοήθειά τους» Ε. ρε βαγγελίστρου μου, οι αρχιφαρισσοί κ' οι παλιάτσοι, με τις λέξεις «ελευθερία» και «δημοκρατία» τως προάγοντα κάτιε μορφής τι-ρωνία! Κι ίστερο ξεγλωσσιάζονται για «επιμένη Ειρώτη» και απαγόρως «τισμένοι κάδες»! Και οι πρώην ευρωπαϊκοί λαοί, τάχη των Ρωμάνων και των Σέρβων, τώρα του γίνονται όχλοι, θα ναρκισσούνται για μερικά χρόνια, ασκάν κι άσκανα στενίματα και ψυχές, μέσα σε βάρβαρος εγκλημάτων και σε πλανά ποντάδια υνομημάτων.

Πάντως, τούτη η νίχτα η μακριά καρφάριο, και θα φέρει την αυγή, με νέους πρωτοφόρους

Μετά τη σταύρωση, έρχεται η Αιώσισση!

Μια πιθανή προσπεική

«Ιαμέλισαν τα ιμάτια» των άλλων λαθών, στην Ειρώτη για να ενοροιήσουν τις Γερμανίες. Η μόνη πια κέρβερη και χωροφυλακήσουσα, ανά την υφήλιο, αυτοκρατορία των γκάγκατερ, της χιλιοσιρετικής θρησκολατρείας και της «πογιοσίνης» των δεκάδων εκατομμυρίων τειναλέων της, οργιάζει διέσπαστε και κατακομπάτιστε τους λαούς σε μικρά μικρά κρατίδια, για να τα σιγαρίζει και να τ' απομάζει ευκολότερα, να τα υποτάσσει σαν αδίναμα και άντει αντιδράσεων δέχτηκε την ένωση των δύο Γερμανιών σε μία, που τους πρόσφεραν τα εξαγορασμένα από τη Συνθήκη του Ελσίνκι ακόμα οργανέτα τους Γερμανοί και Σεβαστινάντες. Αυτή την ένωση την ιταριγκάρισαν συστατικά, οι Κίσινγκερ - Μπρεζίνσκι - Κωλ - Γκένσερ - Θάτσερ και Μιτσεράν, με τα 1412 δισ. μάρκα που έδωσε ο Κωλ στα πουλημένα τομάρια των δύο ρώ-

πων. Την πέτυχαν ως φαίνεται, ίσως και με την προστική: δύτινη η καυτηρική αυτοκρατορία εκφύλιστει ολότελα, με το νομοτελειακό ελήφρωμα του χρόνου, καθώς κάροτε θα βουλιάζει κι από τ' αναθέματα του σύμπαντος κόσμου στις χαβούζες της ιστορίας, να τη διαδεχτεί και να την αντικαταστήσει, η υπό ισχυροποίηση και γιγάντωση νέα ομογέλακτη και αριάντικη αυτοκρατορία της χιλεροφιλής των γκέτο και των κρεματορίων, που έχουν και παράδοση στα ιδιόποδη της «ανθρωπιάς» και της «αδερφοπούνης»! Κατακομένην Ειρώτη, τι σου μέλλει να πάθεις, ποιός έχει, έτεις! από καναδικό δικαστείς...

Η Τζέην Φόντα για τον Φιντέλ

Στα λεξικά όλων των γλωσσών, η φράση προηγεία της «εξουσίας». Ήδη πρέπει να βρίσκεται διπλά στο όνομα του Φιντέλ Κάστρο! Τρομερή προσωπικότητα! Τον συνάντησα κριν από λίγα χρόνια, κ' ήταν σα να είδα την εξουσία να βγαίνει βόλτα αργά το βράδυ, οδηγώντας το ξεσκέπαστο στρατιωτικό τζιπ στους δρόμους της Αβάνας! Μίλησα μαζί του... κ' ήταν σαν να έβλεπα την εξουσία να μου κάνει κοκλιμέντα, να κοκκινίζει... να μαγειρεύει μακαρονάδα για τους φίλους της!... Αυτά δήλωσε η διάσημη αμερικανίδα ηθοκοίδης για τον Φ. Κάστρο.

Όργιο κλοπών εοκατέηδων

Στην ΕΟΚ, με αδικαιολόγητες δαράνες κλέβονταν οι πάντες δ.τι περνάει από το χέρι τους. Ο κλέψας του κλέψαντος, σε κάθε ευκαιρία. Κι άντε να βρούν οι έλεγχοι άκρη σε καλυμμένες και κουκουλωμένες νομιμογραφάνομες δαράνες. Πάρτε παράδειγμα, από τους αετονίχηδες στη χώρα μας, που πήραμε το κακό δύναμη στα οικονομικά σκάνδαλα, ιδιαίτερα τα δυο τελευταία χρόνια με τα βαμπάκια, τα στάρια, τα λάδια, χώρια τις άλλες μίζες και προμήθειες, από τα ξερουλήματα και τις νέες παραγγελίες.

Οι ιταλοί. Σαν «κοίνα φάτσα, σύνα ράτσα» μαζί μας, έχουν κι αυτοί ρεκόρ στα εοκικά πεχώνδαλα. Όργιο λωκοδεσίας στα οικιστικά προγράμματα Για παράδειγμα: ένα στίτι αν κοστίζει 67 εκατομ. λιρέτες από επαρχία σ' επαρχία, το κοστολογούν στο διπλάσιο και τριπλάσιο, αράζοντας τα εκατομμύρια Ε.Ε.Τ. (Εκιού), και τρέχα γύρεις ν' ανακαλύψουν το πραγματικό κόστος και τις ανάλογες ισοτιμίες. Δικαιολογούν και τεράστια ποσά «εκιού» σε δήθεν αντιμετώπιση ασθενειών, για τη λίστα, για τα μελίσσια, για εκτροφεία ζαρκαδίων (να κάνουν χόμπι και τσιμπούσια με το σημάδι οι προύχοντες). Κονδύλια επί κονδύλιων, για ανεφάρμοστα προγράμματα, δύος π.χ. για τεχνολογίες, ηλιακές ενέργειες, αλιευτικές επιχειρήσεις και ουκ' έστι αριθμός, για δλους που ξέρουν να κλέβουν και ν' αποσκεπάζουν!!!

Οι δυτικοευρωπαίοι εοκατέηδες είναι γερές κουτάλες στα καζάνια της κλεψιάς, και αμίμητοι μαρμίτες. Εφαρμόζουν στο ακέραιο την παροιμία: «πάσκιλεψε να φας κι αν κλέψεις χειζεις!» Κι άντε λοιπόν, υπέρμαχοι εοκατέηδες, ανιδροί αρχιμασπαδόροι, φτιάζετε τον αθλιόψιχο τον

άνθρωπο τίμο, που να μην έχει το νού του στην κίνησί, με τις φευτόδημοκρατίες και τις πυραιλαμθείς; Αμ δεν το μπορείτε και μη βασικαλίζεστε και ανταπατάσθε.

Ο άνθρωπος ζει τίμα, χωρίς να μπορεί να είναι και να καταχραστεί, τους συνανθρώπους του κακ το λαό του, μόνο σε οργανωμένα με δίκαια νοικοκυρεμένα συστήματα, σε πειθαρχημένες κοινωνίες, και με αιστηρούς νόμους, εφόσον σταρείται γενικής πατούσιας, που αυτή η βιογημένη έχει σαν παράγωγό της μακροχρόνιο, την αιτοπειθαρχία και τη γενική ηθική επιταξία. Αυτό απόδειξε μέχρι σήμερα, η καταπονεμένη ιστορία!

«Συμμάχων» κολαούζοι

Όταν βλέπετε πρωτοβουλίες και πολιτικές παρεμβάσεις και παρενέργειες Ολλανδών «θυνόντων» της ΕΟΚ, σημαίνουν αμερικάνικες υποβολιμαίες ραδιοηχήες. «Πουτέστι» PAX AMERIKANA... Και όταν ακούτε παρόμοιες Δανών με ξαφνικές συνηγορίες υπέρ Σκοπίων, σημαίνουν «γηραιάς αλβιόνας» κι αιτιμίας τρόπαια! Χρειάζονται βλέπετε και οι ρεζερβέ παρεμβασίες, και οι κολαούζοι και οι δικολάβοι(!) Οι πρώτοι είναι κάτω από την επήρεια και το οικονομικό άρμα των πλανηταριών, ήλιαν υποταχτικοί. Άλλά, και οι δεύτεροι υπήρχαν ανέκαθεν υποταχτικοί της αγγλικής πολιτικής και λόγω συγγενείας γαλαζούματων(!) Εξ ου κι ο δάχτυλος υπέρ των σκοπιανών, μετά βέβαια, το μητσοτάκειο διπλονόδιμο ξεπούλημα του ελληνομακεδόνικου γοήτρου!

«Τους φίλους εν ταῖς στυχίαις διαγιγνώσκομεν».

Πολέμο-προμηνύματα

Οι πολέμοπαραγωγοί και πολέμο-δίετήρες της τρανοαφέντρας της Αμερικας, κλαίγονται από φτώχειες κι από στινές και περιορισμένες αγορές, για να πωλούν και να ξοδεύουνε τα εργαλεία του θανάτου! Ιδού πως κλαίγονται και πώς μοιρολογούσαν ταυτόχρονα τον τελευταίο καιρό και οι χρηματιστές Νεούρκεζοι. «Αφού δεν θα έχουμε αγορές, αφού δεν πρόκειται να λειτουργήσει σε επίπεδο πληρότητας η πολεμική μας βιομηχανία, πώς είναι δινατόν να ελπίζουμε για εξαγωγές, για παραγωγή, για μείωση της ανεργίας?».

Δόγμα υπονοούμενα για νέους πολέμους, κλαυθύρια, λόγια ν' αγαπιόμαστε! Σα να λένε δηλαδή, θ' ανάψουνε φωτιές ολέθρου, να σταθούνε γιατί, αλλάζουν χρεωκοπούνε. Τώρα, όσο για το ποιές μανάδες θα κλαύφουν και ποιανών ήλιων τα παιδιά τους.. Ήδη ναι τα θίματά τους, αντέριμνης οι βούλες των σπουδών, του ζόφου της Οιάσιγκτον. Αυτό μόνο ίσως ο πύπα.. ο ειρηνοποιαμοκάπηλος του πλριβότου Βατικανού, ίσως να το γνωρίζει, με τα πολεμικά του εργοστάσια. Για «τα δινά των εγκλημάτων σήμερα σε Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κροατία κ.λπ., ευθύνεται ο πάπας, σαν πνευματικός αν-

τουργός...». (Εφημ. «Χριστιανική 8.10.92).

Για σπορείς ανέμοιν...

Ο Γκόρμπι κ' η αλητοπαρέμ του, που έσπειρε ανέμως..., είναι κρίμα που ακόμα δεν θέρισαν τα τομάρια τους οι θύελλες! Ίσως όμως, δε θ' αργήσει να ισχύσει η παροιμία:

«Ο, τι έκανε θα λάβει, καρδιά να μην πονέσει». Η διαλεχτική κίνηση και μεταβολή στα πρύγματα, θα επιβεβαιώσει κάποτε την ευχή των αιδικημένων λαών του κόσμου, από την παραπάνω πουλημένη προδοτική καμόρα.

Κι ο Ευριπίδης μας έχει δίκιο υπόλυτο, που σ' ένα τετράστιχο στην «Ελένη» του, κλείνει το νόημα μιας στρατιωτικής ή επαναστατικής ενέργειας ενός λαού για τη σωτηρία του, για μια πρωτοβουλία εξουσίας, πάνω σε μιαν έσχατη ιστορικοκοινωνική αναγκαιότητα, με τους παρακάτω στίχους:

«Όταν πεινάει ένας λαός
κι όταν στενοχωρείται
τίποτε δεν εντρέπεται
τίποτε δε φοβείται».

Δηλαδή, για την ίδια την ύπαρξή του, τη ζωή και την υπόληψή του, ο λαός που υποφέρει, ζεστηώνεται και συμπαρίσταται και συμμετέχει στον αγώνα μιας πρωτοπόρας ηγεσίας. Επιναστατεί, δε λογαριάζει το αίμα, τις θυσίες. Για να σωθεί και να περισώσει όσα iερά και όσια υπομένουν από μια προδοτική, παρανοϊκή, πουλημένη ή και τιραννική εξουσία, χρεωκοπημένη, ενεργοποιείται και τιμωρεί... «Ουδείς αποφεύγει την τιμωρία των Θείων και ανθρώπινων νόμων, όταν πράττει άνομα και άδικα». (Σωκράτης).

Οι βάρβαροι νεοσωτήρες

Σκιπρίας

Τα νέα μπερίστικα υνδρείκελα κι ανδράποδα της νεοκυταγτιμένης κι υποδουλωμένης Λαζαρίνιας, που πούλησαν ως και τα 2.500 ορφανά παιδιά τους πρόσφατα στη θρησκευτική αίρεση των «Βαπτιστών» στη Φλώριδα των ΗΠΑ, για να τα κάνουν οι μαφιδζοί αμερικάνοι με το πρόσχημα της χριστο-ειλιτζίας και της χριστεμπορίας γενίτσαρους, παρέδωσαν, ξεπούλησαν κι διέλυσαν δι, τι εθνικό και iερό είχε κι αν δεν είχε ο ταλαίπωρος ο σκιπετάρικος λαός, στο ξένο υφεντικό τους. Όσοι παραμένουν ακόμα στον τόπο τους, τρέμουν από το φόβο τους νίχτα μέρα γιατί, πάντοι καραδοκούν κάθε μορφής εγκληματικές ληστοσυμμορίες - θαυμάτου. Οι εισβολείς, δε φτάνει που τους παίρνουν δι, το πολύτιμο ορικτά αγαθά, τους επέβιλαν κι το νόμο της ζούγκλας κι από την πείνη, τη γήραντα, τη μιζέρια, τη στέρηση και τις ανέχειες, τους ειρωνεύονται τραγικά και με τις τρελοθρησκείες από πάνω. Τα σπανικά βίτια των καθολικών και των μοναστιδάνων, δεν έχουν τελειωμό. Κοντά σε δύλη τη ρεμούδα... ένα SOS από τη Βόρειο Ήπειρο, έρχεται σαν θλιβερός υπόηγος, δια μέσου ακόμα και

Μια ακόμη πανηγυρική δικαιώση των εφτάχρονων αγώνων της περιοδικής μας επιθεώρησης, κατά της αρχιμαφίας Γκορμπατσόφ και Σίας που καταπνίγουν την Ευρώπη στο αίμα και συγκλονίζουν ολάκερη την ανθρωπότητα, με απρόβλεπτες επιπτώσεις και ολέθριες αναστατώσεις.

Ένα απόσπασμα, από καταγγελίες και δριμύτατα κατηγορητήρια του Εισαγγελέα της πρώην ΕΣΣΔ Βίκτωρα Ιλιούχιν, με ποινική δίωξη επί εσχάτη προδοσία κατά Γκόρμπι και Σία στις 4.12.91.

«...Είδα τι σημαίνει περεστρόικα και τι μας έδωσε στην πράξη. Μας έδωσε μια θάλασσα αίματος, κι έναν ωκεανό ανθρώπινης πίκρας. Είδα πτώματα, αθώων κι ανύποπτων παιδιών, που δεν έφταιγαν σε τίποτα. Είδα να τρέχουν πάνω στο χιόνι ξυπόλυτα παιδιά και να τα πυροβολούνε! Έκτός αυτών, είδα και τον κυνισμό των «πατέρων της περεστρόικας» και της «νέας σκέψης» απέναντι σ' αυτά τα γεγονότα. Γι' αυτό και η δίωξη του Γκορμπατσόφ, δεν ήταν κάτι τυχαίο, δεν ήταν κάτι αυθόρμητο. Η δύση τον έκανε «άγιο». Αφού τόσες φορές η Δύση αναπόλησε τη διάλυση αυτής της τεράστιας χώρας, και ξόδεψε γι' αυτό όχι μόνο έναν στρατό... Όμως, εμφανίστηκε ένας παλιάνθρωπος και αχρείος, ένας ανθρωπος χωρίς τιμή, που ποτέ του δεν είχε πραγματικούς φίλους, γιατί πάντοτε τους πουλούσε. Ο ανθρωπος αυτός διέλυσε αυτή τη χώρα! Γι' αυτό και η Δύση τον έκανε ήρωα και πραγματικό «άγιο». Τώρα βρισκόμαστε στο χείλος του γκρεμού! Αυτό που έγινε εδώ, δεν είναι δυστυχία μόνο για το Σοβιετικό, για το Ρώσο. Πιστέψτε με, είναι δυστυχία για όλον τον κόσμο! Η Δύση, θα αξιολογήσει τη δυστυχία που φέρει αυτός ο προδότης. Ήρος το παρόν, αυτή την τραγωδία τη ζούμε εμείς, αλλά, θα τη δοκιμάσει όλος ο κόσμος! Στην ουσία, εξαφανίστηκε ένα από τα δύο α-

ντίβαρα του πλανήτη μας! Κοντά στη διάλυση της ΕΣΣΔ, ακολούθει η διάλυση της Τσεχοσλοβακίας, η σύγκρουση στα Βαλκάνια, που άγγιξε ήδη και την Ελλάδα, όπως και τη Βουλγαρία, την Πολωνία κ.α. Ποιός μπορεί να μας πει σε ποιά κατεύθυνση θα πάει, η αναπτυσσόμενη σήμερα, δύναμη της Γερμανίας; Και πουό θά 'ναι το αντίβαρό της στην Ευρώπη; Ο Γκορμπατσόφ έχει συνένοχους και άλλους, που δρούνε με μια συμμαχία. Από τα μέσα της δεκαετίας του '80 δημιουργήθηκε στη χώρα μας αυτή η πολιτική μαφία. Τώρα έχουμε και την εγκληματική και οικονομική μαφία. Λέγω τα πράγματα με τ' όνομά τους. Η πολιτική μαφία, ήταν προσανατολισμένη φιλοαμερικανικά, φιλοϊσραηλινά, κ' ήτανε πάντα δίπλα στον ηγέτη της χώρας. Δημιουργούσε και περνούσε την ιδεολογία της, κάτω από τον δικό της έλεγχο των Μ.Μ.Ε. Η πολιτική αυτή μαφία, βρίσκεται κάτω από τον έλεγχο και τις κατευθύνσεις των ξένων μυστικών υπηρεσιών. Ο στόχος τους ήταν από την αρχή, η διάλυση της ΕΣΣΔ, το σύστημα που είχαμε. Αυτοί ετοίμαζαν τα σχέδια του Γκορμπατσόφ της δικής τους πολιτικής, κι αυτός τα εκτελούσε σαν καλός υπηρέτης που έχει καταντήσει. Είναι πολλοί που πρέπει να λογοδοτήσουν και που συνθέτουν αυτή την πολιτική μαφία. Όπως ο Γκόρμπι, ο Γιέλτσιν, ο Σεβαρτνάντζε, ο Γιάκοβλεφ, ο Σατάλιν, ο Ρεβένκο, ο Βέλιχοφ, ο Σόπτσικ, ο Ποπώφ κ.α. Είχανε κι έχουν και τους κύκλους των εμιγκρέδων. Είχε η μαφία διαβρώσει και τ' ανώτερα κλιμάκια του κόμματος. Το έκαναν συν το χρόνω, ένα κόμμα ανίκανο για μάχη. Είχε χάσει κάθε αγωνιστικότητα και προλεταριακή θωράκιση. Το 1977, με διατάγματα, διέλυσαν τις κομματικές οργανώσεις στα Σώματα Λσφαλείας, στο Δικιστικό Κλάδο και στο Στρατό. Για να δικαιολογήσουν τα εγκλήματά τους, και τις συνεχείς συγκρούσεις με τα ποτάμια αίματος στη Μολδαβία, στην Υπερκυακασία και στην Κεντρική Ασία, κατηγορούν τον Λένιν και τον Στάλιν. Όμως, ο Λένιν ένωσε το 1922 όλες τις φυλές και δημιούργησε τις Δημοκρατίες. Άλλα, οι αγράμματοι πολιτικοί μαφιόζοι, που δημιούργησαν τη λαίλαπα της περεστρόικας, δεν υπολόγισαν ποτέ, τι κράτος παρέλαβε ο Λένιν και οι μπολσεβίκοι; Ζήσαμε 70 χρόνια! Η δήθεν «στασιμότητα» στην παραγωγή και στην

οικονομία, είναι επινοημένη, για να δικαιολογήσουν τη σημερινή κατάσταση. Για ποιά «στασιμότητα» π.χ. μιλάνε, όταν η Δημοκρατία της Λευκωνίας είχε την πρώτη θέση παγκοσμίως σε παραγωγή κρέατος, γάλακτος, και αγροτικών προϊόντων; Την τραγωδία του περσινού Αυγούστου, και όλες τις παγίδες, τις είχαν σχεδιασμένες από καιρό, με τ' αινάλιγα πλάνα τους, που βρίσκονταν στα χρηματοκιβώτια των Γκορμπατσόφ και Γιέλτσιν-καθώς βέβαια, σε άλλα χρηματοκιβώτια και σε άλλα τραπέζια σχεδιαστηκαν. Ο πρώτος σκοπός τους ήταν να βγάλουν από τη μέση το ΚΚΣΕ, και να παραδώσουν και τις χώρες της Βαλτικής, που κανείς δεν αμφιβάλλει ότι σε 2 - 3 χρόνια στη Λετονία, θα υπάρχουν αμερικάνικοι πύρωντοι. Άλλα και τώρα, ο στόλος του ΝΑΤΟ μπορεί να εδρεύει στις θάλασσες της Βαλτικής. Σήμερα, γενικά, η Δύση προσπαθεί να εξαφανίσει ολότελα από τον παγκόσμιο γεωγραφικό χάρτη, ένα μεγάλο κράτος· και να μετατραπεί η τεράστια έκτασή του σε αποθήκη πρώτων υλών. Κανείς εδώ δε σκέφτεται για την ανάπτυξη της οικονομίας, εφόσον στην εξουσία βρίσκεται αυτή η αντιλαϊκή κυ-

βέρνηση, που ακολουθεί αιτεθνική πολιτική. Ο στόλος που βάζουν τώρα είναι να εξαφανίσουν το τελευταίο στήριγμα της οικονομίας, το σύμπλεγμα της πολεμικής βιομηχανίας, το οποίο, ως γνωστό, δεν παράγει μόνο αποκλειστικά πολεμικά προϊόντα και το οποίο, ήταν η ψυχή της οικονομίας μας. Στο λαό, όπως είμασταν μια μεγάλη πολιευθνική οικογένεια, έτσι έχουμε παραμείνει, υπάρχουν και δυνάμεις που αντιδρούν σ' αυτή την προδοτική πολιτική, δυστυχώς, όμως είναι διασπασμένες, γίνονται όμως προσπάθειες για την ειρήνη τους. Εγώ είμαι σίγουρος ότι, πρώτη θα σηκωθεί η Ρωσία. Θα ισιώσει τους όμους της, όπως τό χει κάνει όχι μια φορά στην ιστορία της, και μετά απ' αυτήν θα ξεσηκωθούν και οι υπόλοιπες Δημοκρατίες. Αυτό το καθεστώς του Γιέλτσιν, για πολύ δε θα κρατήσει. Η προσπάθεια με την αποκρατικοίση και την καπιταλιστικοίση, είναι μια προσπάθεια ν' αιχθούν για λίγο το χρόνο ζωής τους. Το κύριο σήμερα είναι, κινητεύω, η σωτηρία της Ρωσίας από την καθαρή ληστεία, από τη διαιρέση του κράτους. Αν σώσοιμε τη Ρωσία θ' αισπυκρωτηθεί και η ΕΣΣΔ.

Κυκλοφορεί:

Λάμπρου Μάλαμα «Τουριστική Ευρώπη»

Ένα πλούσιο και πολυτελέστερο έργο, για κάθε ταξιδιώτη, για κάθε περιηγητή που θέλει να μάθει, να χαρεί και ν' απολαύσει τουριστικά κι άλλα ενδιαφέροντα, ιστορικά - κοινωνικά - αιθρωκογεωγραφικά και πολιτισμικά συνθετικά στοιχεία από 10 χώρες της Δ. Ευρώπης, με 270 φωτογραφίες και συμβολικούς χάρτες. Κείμενα: Από Ελλάδα - Κύπρο - Ιταλία - Ελβετία - Βέλγιο - Ολλανδία - Γαλλία - Ισπανία - Πορτογαλία - Βρετανία.

Μια ζηλευτή και πρωτότυπη λογοτεχνική και ποιητική δημιουργία· το δικό βιβλίο του παλαιμάχου συγγραφέα.

Θα το βρείτε στα κεντρ. Βιβλιοπωλεία και στη δύνση του Ανεξαρτησίας 188 Γιάννενα (154.44). Τηλ. 0651/22030.

Γιωρίστε τον Ελληνικό Πολιτισμό
με τις Εκδόσεις Ποικιλής

ΠΑΠΑΔΗΜΑ

του τιμούν τα ελληνικά γράμματα
και συμβάλλουν στην ανάπτυξη
των κλασικών σπουδών και της παιδείας
στην πατρίδα μας

Κάθε βιβλίο μας είναι το
πολυτιμότερο και φθηνότερο δώρο

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑ

Ιπποκράτους 8, Λαζαρίδη, τηλ. 36.27.318

Με την Πειθώ των Αριθμών

Η πυθαγόρεια λογική σε γεγονότα, από διάφορες επίσημες στατιστικές

Από την Ελλάδα

- Εκατό επιχειρηματίες, κύρια εργολάβοι και ξενοδόχοι από τη Ρόδο, χρωστάνε στο ΙΚΑ πάνω από 1 δισεκατομμύριο και 300 εκατομ. δρχ.
- Στο 27% περίπου ανέρχονται οι νέοι στην Ελλάδα από 16 ως 26 χρονών που δοκιμάζουν και συνηθίζουν στα ναρκωτικά.
- Τα χρέη του Οργανισμού των προβληματικών εταιριών (ΟΑΕ) ανήλθαν το 1991 σε 427,6 δισ. δρχ.
- Μόνο σε 1 μήνα τον 4/92, οι οικοδομικές δραστηριότητες στη χώρα, μειώθηκαν κατά 30%.
- Το 90% των νέων στην Ελλάδα παντρεύονται με θρησκευτικό γάμο· και μόνο το 10% με πολιτικό.
- Από τους εκατοντάδες χιλιάδες ελληνοπόντιους πρόσφυγες που κατακλύζουν τη χώρα τα τελευταία χρόνια, το 50% βρίσκεται σε ανεργία. Απ' αυτούς το 86% μόλις καλύπτει κάποια έξοδα με τις λαϊκές αγορές. Το 20% δεν έχει κανέναν πόρο ζωής. Το 64% δήλωσαν ότι ζούσαν καλύτερα στην πρώην ΕΣΣΔ. Το 30% έχει πτυχία ανωτάτων σχολών, το 35% Μέση εκπ/ση και το 25% Μέση τεχνική.
- Δέκα την ημέρα μικρομεσαίες επιχειρήσεις οδηγούνται σε πτώχευση.
- Το 1991, έκλεισαν 60.000 καταστήματα. Το 1992 μέχρι τον Σεπτέμβρη μαντάλωσαν 80.000 μαγαζιά και το '93 προβλέπεται να βάλουν κλειδί 150.000.
- Οι δηλωμένοι πάσχοντες από 'Ειτς στη χώρα μας, είναι 800, οι δε φορείς ανέρχονται σε 10.000.
- Η βασιλική περιουσία του κ. Γλιξμπουργκ στη χώρα μας, είναι υπολογισμένη γύρω στα 500 δισεκατομμύρια.
- Η ετήσια κατανάλωση κατεψυγμένων ψαριών από διάφορες θάλασσες, στην Ελλάδα φτάνει τους 60.000 τόνους.
- Οι 100 μεγαλύτερες εταιρίες στη χώρα μας, συγκεντρώνουν το 70% του πλούτου της· και έχουν 248 δισεκατ. κέρδη ετησίως.
- Στο πενταπλάσιο έφτασε την περασμένη τριετία το έλλειμμα των ΕΛΤΑ. Το 1988 είχε μόνο 3 δισ. δρχ. και τώρα βρίσκεται στα 13 δισεκατομμύρια.
- Στον τέως διοικητή της Τράπεζας Ελλάδας Δ. Χαλικιά, η πολιτεία της «Νέας Δημοκρατίας» τον αντάμειψε βγαίνοντας στη σύνταξη με 88 εκατομ. εφάπαξ.
- Το ετήσιο εισόδημα προσωπικά της δ/ντριας της ΕΤΒΑ κυρίας Πυλαρινού, από το μηνιαίο μισθό της, ανέρχεται μόνο στα 22 εκατομ. 180.000 δρχ.
- Γυναίκες και άλλα αδύναμα άτομα, γεροντικής ηλικίας στην Ελλάδα, αυτοί εκκλησιάζονται μόνο, και είναι το 13,4% κάθε Κυριακή.
- Η Ελλάδα είναι η πρώτη χώρα στον κόσμο σε διαρροή συναλλάγματος προς φοιτητές που σπουδάζουν σε ξένες χώρες, και που κοστίζουν ετησίως πάνω από 100 δισεκατ. δρχ.

- Υπολογίζεται ότι το σκάνδαλο με το βαμπάκι σήμερα στη χώρα μας φτάνει τα 30 δισεκατ. δρχ. Ο δε εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κατέχει 22 καταγγελίες με κατάλογο ενόχων.
- Οι θάνατοι κάθε χρόνο από καρκίνο του πνεύμονα ξεπερωύουν στην κοινωνία μας τους 6.000 άνδρες και τις 700 γυναίκες. Ενώ στις ΗΠΑ φτάνουν τους 120.000 και 34.000 αντίστοιχα.
- Το δημόσιο χρέος από το 1990 και ήταν 5.4 τρισεκατομ. έφτασε σήμερα στα 12.000 τρισεκατομμύρια.
- Κατά τη διάρκεια του 1992, οι Έλληνες θα ξοδέψουν για αγορές αυτοκινήτων γιωταχί 600 δισ. δρχ. και οι 20 μεγαλύτερες εταιρίες θα μοιραστούν το 70% των συνολικών κερδών.
- Στη χώρα μας 30.000 παιδιά κάθε χρόνο φεύγουν από τα σκίτια τους και χάνονται.
- Η εταιρία «Ντασό» με τα κεριβόητα «Μιράζ» παραχώρησε 1 αεροσκάφος ειδικό για τη μεταφορά των κ.κ. Καραμανλή και Μητσοτάκη και ο κ. πρωθυπουργός ξόδεψε για τη μετατροπή του και τις ανέστις του σ' αυτό 2 δισεκατ. δρχ.
- Το 1991 καιχτηκαν στο ΠΡΟ-ΠΟ και στο ΛΟΤΤΟ 163 δισ. δρχ. Στο πρώτο εξάμηνο του 1992, 87 δισ. δρχ. κι ως το τέλος του χρόνου, θα καιχτούν 175 δισ. δρχ. Στον ιππόδρομο το 1990, 40.4 δισ. δρχ. το '91, 42.5 δισ. Το '92 προβλέπεται να καιχτούν 50 δισ. δρχ. Το «πρακτορείον της Ελλάς» φτάνει τα 400 δισ.
- Το ιδιωτικό εταιρικό τηλεοπτικό κανάλι «Μέγα τσιάνελ» συγκεντρώνει ετήσια κέρδη 90 δισ. εκατ. δρχ.
- Η σιμφωνία κινέρηνησης Μητσοτάκη - Γλίξμπουργκ για την κεριουσία του δεύτερου είναι ότι θα δώσει 183 εκατομ. για φόροις μετρητά και 200 στρεμ. στο Τατόι για το υπόλ. χρέος προς το Δημόσιο που ανέρχεται σε 460 εκατομ. Αυτή η έκταση θα δοθεί στοις αμερικανούς αφέντες μ' ενοικίο 34.225.000 το χρόνο.
- Από το 1950 ως το 1980, η Ελλάδα σίχε 150.000 γεννήσεις το χρόνο. Το 1991, έκεσαν στις 102.000.
- Οι ποσότητες τροφίμων του κρίθηκαν ακατάλληλες κι επικίνδυνες για τη δημόσια υγεία, ανήλθαν τελευταία σε 460 τόνους. 'Έκειτ' από έλεγχο της Αγορανομίας κατασχέθηκαν και καταστράφηκαν. Το 88% ήταν ζωικά προϊόντα (γαλακτοκομικά, αλλαντικά, λίκη, ψάρια, κοτόκοντα, αυγά, κρυστικά, καριόψιψες, εμφιαλωμένα νερά κ.λ.κ.).
- Οι αδιόριστοι εκπ/κοί στο Δημόσιο που περιμένουν διορισμό, είναι 90.000. Κάθε χρόνο διορίζονται μόνο 3.000 πτυχιούχοι περίπου. Έτσι ο αριθμός των 90, θα απορροφηθεί έκειτα από 30 χρόνια.
- Το 1991, σε 40.000 δειγματολειττικές έρευνες της Υγειον. Υπηρεσίας, βρέθηκαν 35% νοθείες στα τρόφιμα.

Από τον έξω κόσμο

- Μέχρι τα τέλη Ιουλίου '92, οι νεκροί του κολέμου στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, έφτασαν τις 8.500. Όλη η πρώην Γιουγκοσλαβία είχε ως τότε 60.000 θύματα. Οι τραιματίες πάνω από 35.000, οι πρόσφυγες 2 εκατομ. και 1 εκατομ. περίπου παιδιά πληγωμένα με ψυχολογικές παθήσεις και προβλ.ήματα.
- Στο 2.000 χρόνια, ο αριθμός των φορέων του έιτς σε όλο τον κόσμο θα ξεπεράσει τα 46 εκατομ. άτομα.
- Σε 142 χώρες του κόσμου, παραβλέπονται σκόπιμα οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ειώ σε 104 χώρες, γίνονται φρικτά βασανιστήρια και 500 περίπου κρατοίμενοι πέθαναν από αυτά. Οι δε κακοκοιήσεις και βιασμοί γυναικών σημειώνονται σε 30 χώρες και πρωτ' απόλες στις ΗΠΑ και Τουρκία.

- Η τρικούβερτη περιουσία της βασίλισσας Ελισάβετ στην Αγγλία, ανέρχεται σε 10 περίπου δισεκατομ. λίρες.
- Η Β. Ιρλανδία στα 20 τελευταία χρόνια είχε 3.000 νεκρούς στο θρησκευτικό πόλεμο με το αγγλικό κατεστημένο· 2.082 έχασαν τη ζωή τους, 22.000 τραυματίες πολίτες, αστυνομικοί και στρατιώτες 7.000, και 5.000 αντίστοιχα. Ο IPA έχασε 248 δυναμικά του μέλη.
- Οι γεννήσεις στην Ευρώπη, είναι 5% λιγότερες από τους θανάτους. Η στατιστική έρευνα έγινε σε 19 χώρες επί πληθυμού 380 εκατομ. και που είναι φανερά γερασμένος, και οι γάμοι μειώνονται, είναι και το 1 στα 3 παιδιά που γεννιέται νόθο και μη νόμιμο.
- Σε 42 βαθμούς Κελσίου στη Μέκκα, 2 εκατομ. θρησκόληπτοι του Ισλάμ συνάχτηκαν εκεί για το ετήσιο προσκύνημά τους στον προφήτη τους Μωάμεθ.
- Το 1991 στην Αγγλία, καταμετρήθηκαν 160.000 οικογένειες άστεγες. Άλλα και 156.000 νέοι από 16 ως 19 χρονών θεωρούνται άστεγοι, καθώς οι 50.000 απ' αυτούς ζούνε στο κέντρο του Λονδίνου.
- Για κάθε δολάριο που επενδύουν οι ξένοι στη Ρωσία, κερδίζουν άλλα 15 δολ. το λιγότερο. Από δε τις πετρελαιοπηγές που άρπαξαν οι ξένες εταιρίες, οι ρώσοι παίρνουν μόνο το 35% απ' όσο εξορύσσεται.
- Το 60% των κινημ/φικών έργων και βιντεοταινιών προσφέρεται και επιβάλλεται από αμερικάνικες εταιρίες.
- Στην Κριμαία της πρώην ΕΣΣΔ ποιούσαν τα 15νθήμερα των διατριβών και διακοπών τους, όλοι ανεξάιρετα οι σοβιετικοί πολίτες δωρεάν, ή μ' ένα συμβολικό ποσό γύρω στα 50 ρουβλια. Εφέτος το καλοκαίρι, σε σύνολο διαμερισμάτων 35.000, νοικιάστηκαν μόνο 800 ντάτσες, και αυτά θα ήταν προφανώς σε μια τάξη νεόπλουτη, μαυραγοριτών και μαφιόζων διότι το ενοίκιο της κάθε ντάτσας είχε 1.600 ρουβλια.
- Κάθε 15 δευτερόλεπτα ένα άτομο σ' όλο τον κόσμο, μολύνεται από τον ιό του 'Ειτς. Ήδη έχουν μολύνθει 10 εκατομ. και 2 εκατομ. είναι προχωρημένη κατάσταση.
- Στη Μόσχα, από το Γενάρη ως τον Απρίλη έχουν απολυθεί 318.400 εργαζόμενοι. Και άλλοι τόσοι ως τα τέλη του Ιούνη. Κι ως το τέλος του χρόνου θα είναι εκεί στη Ρωσία 10 εκατομ. άνεργοι.
- Ο ένας στους 2 αμερικάνους έχασε την εμπιστοσύνη του στην οικονομία της χώρας του. Ο δείκτης εμπιστοσύνης του καταναλωτή, τους τελευταίους μήνες του '92, έπεσε στο 56%· και είναι ο χαμηλότερος δείκτης εκεί έπειτα από 24 χρόνια. Η ανεργία έφτασε στο 10% του ενεργού πληθυσμού. Άνεργοι μένουν και 142.800 ειδικευμένοι τεχνικοί και άλλοι που απολύνονται από αμερικ. βάσεις στις Φιλιππίνες και από τις εταιρίες Λόκχιντ και IBM.
- Το 1991, οι αμερικ. εξαγωγές περιορίστηκαν στο 11% συγκριτικά με το 1989, διότι μόνο το 1 στα 8 εξαγόγιμα αμερικ. προϊόντα για διεθνή κατανάλωση, είναι ανταγωνιστικό, σε σχέση με τα γιαπωνέζικα και τα γερμανικά.
- Το μολυσμένο νερό στον τρίτο κόσμο, αποτελεί τα αίτια του 80% των ασθενειών, αφού και 35.000 παιδιά πεθαίνουν ετησίως από μολυσματικό νερό.
- Στις χώρες της ΕΟΚ πεθαίνουν κάθε χρόνο 250.000 από καρκίνο.
- Στο Περού 300.000 άνθρωποι έχουν προσβληθεί από χολέρα.
- Ως το 1995, 3 εκατομ. άτομα θα πεθάνουν από αρρώστιες που οφείλονται στο κάπνισμα· κι απ' αυτά οι 500.000 σε χώρες της ΕΟΚ.
- Ο πόλεμος στον Ηερισκό Κόλπο, κόστισε στους πολεμοκάπηλους που τον προκάλεσαν 300 δισ. δολάρια περίπου.

- Στο υπέδαφος της Μόσχας, σε 300 μ. βάθος και σε έκταση 2 χιλ.-στρεμμάτων, το πρώην σοσιαλιστικό καθεστώς, στη δημιουργική του ακμή, οικοδόμησε μια ολάκερη αντικυρηνική πολίτεια, που θα προφύλασσε 30.000 άτομα και θα τα συντηρούσε για πάνω από 30 χρόνια, με όλα τ' αγαθά, χωρίς καμιά επικοινωνία με τον επίγειο κόσμο.
- Ση Ρωσία που επικράτησε ο νόμος της ζούγκλας από την πανάθλια καμόρα Γκόρμπι-Γέλτσιν και Σίια, καταμετρήθηκαν από το Υπουργείο Εσωτ. 3.000 συμμορίες που λυμαίνονται τον άτυχο πρώην σοβιετικό λαό. (μέσα στα ρωσικά όρια) και νυν θλιβερότατον όχλο.
- Το 70% των αστυνομικών που υπηρετούν στην Πετρούπολη (Λένιγκραντ) έχουν πουληθεί στις μαφίες, σίμφωνα με τις ίδιες πηγές. Οι δε εισπράξεις των κατ' επάγγελμα δολοφόνων, αμειβονται από 200 μέχρι 500 δολάρια το κεφάλι.
- Το μηνιαίο εισόδημα των νεόπλουτων κερδοσκόπων και μαυραγοριτών φτάνει ως τις 90.000 ρούβλια, ενώ, ο μηνιαίος μισθός ενός ράσου σήμερα, βρίσκεται γύρω στις 3 με 3.500 ρούβλια.
- Οι κεινασμένοι και λιμοκτονημένοι βραζίλιανοι που θέλανε να σώσουν την ψυχή τους, με τον πολεμοκάπηλο και αρχιφαρισαίο Πάλα-Βοτίτιλα, ξόδεψαν για μια επίσκεψή του, στη χώρα τους, 50 εκατομ. δολάρια.
- Οι αμερικάνοι ξοδεύουν ετησίως 50 δισεκατομμύρια δολάρια, για αγορές ναρκωτικών.
- Τον περασμένο Αύγουστο, 23 εκατομ. αμερικάνοι τήραντε τα τρόφιμά τους με δελτίο.
- Η ανεργία των νέων στην ενωμένη Γερμανία σήμερα φτάνει στο 35%.
- Το 75% των αμερικάνων είναι απαισιόδοξοι και πιστεύουν ότι: τα παιδιά τους θα ήσουν χειρότερη ζωή από τους ίδιους.
- Ένα γκάλορ στη Ρωσία, απόδειξε ότι το 50% εξιμνεί τον Στάλιν ως μεγάλο ηγέτη και το 80% εκφράστηκε ότι πριν από τον τρισκατάρατο Γκορμπατσόφ και την «περεστρόικά» του, ζούσε καλύτερα.
- Στη ληστοκρατούμενη Μόσχα σήμερα (την, άλλοτε πιο ειρηνική, πιο φρόνιμη και πολιτισμένη πρωτεύουσα της Ευρώπης και του κόσμου) οι ξένοι εγκάθετοι, μαφιόζοι και μετανάστες, διακράτουν το 60% των εγκλημάτων.
- Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου στις ΗΠΑ, έφτασε τον περασμένο Ιούλιο στα 7,8 δισεκατομ. δολάρια.
- Η ηπατίτιδα σε όλο τον κόσμο έχει προσβάλει 300 εκατομ. άτομα. Σεη χώρα μας υπάρχουν 300.000 φορείς του ιού.
- Κάθε δευτερόλεπτο στην ιηφήλιο, καταστρέφονται 4 στρέμματα δάση.
- Στο Κουβέιτ, μόνο το 13,4% των κατοίκων του έχει δικαίωμα ψήφου.
- Στις χώρες της ΕΟΚ η ανεργία έφτασε στο 10% του ενεργετικού δυναμικού και 50 εκατομ. του πληθυσμού της βρίσκεται στα όρια της φτώχειας.
- Το εθνικό εισόδημα της βιομηχανικής παραγωγής εφέτος στην Σοσιαλιστική Κίνα, φτάνει στο πρωτοφανές ρεκόρ του 20%.
- Ενώ η χρεωκοπημένη οικονομία της πουλημένης μοσχοβίτικης συμμορίας, πέρυσι, κρατούσε το ρούβλι 1 δολάριο προς 35, εφέτος το ανταλλάσσουν 1 δολάριο = 400 ρούβλια.

Μηνύματα

Στο «Ελεύθερο Πνεύμα»

Ένα βαρυσήμαντο γράμμα
του διακεκριμένου συγγραφέα
Θ.Δ. Φραγκόπουλου

Αδελφέ Λάμπρο, χαίρε!

Βρήκα το μήνυμά σου στον τηλεφωνητή μου και λυπήθηκα που δεν συναντηθήκαμε. Άλλοτε, σε παρακαλώ να με προειδοποιείς για την επικείμενη άφιξή σου στην Αθήνα. Ξέρεις πολύ καλά πόσο χαιρομai όταν βλεπόμαστε. Σε ευχαριστώ για τη δημοσίευση της προγενέστερης επιστολής μου. Αφήνω στην κρίση σου το αυθηνασίεις και την παρούσα. Πάντως, οι απόψεις που εκφράζω εκεί, μου ενισχύονται καθημερινώς από την εξέλιξη των γεγονότων.

Η κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης μέσω του προδότη Γκορμπατσόφ αποσύρωσε τον κόσμο και την παγκόσμια τάξη, ώστε σήμερα να βλέπουν όλοι, ακόμα και εκείνοι που δεν θέλουν να το ομολογήσουν, πως η υδρόγειος αφηνίασε. Πρώτο θύμα της κατάρρευσης αυτής είναι η ειρήνη, σήμερα στην Ευρώπη και αύριο στον κόσμο, δεύτερο θύμα της είναι ο ίδιος ο Μπους (νικητής να σου πετύχει!) και τρίτο η παγκόσμια οικονομία με την κοσμοχαλασία που γίνεται σε όλα τα χρηματιστήρια, (ακόμα και του Τόκιο!) που φτώχυνε ολόκληρο τον κόσμο. Το να ξανάρθουν οι γερμανοί στο Ταΐναρο είναι μόνο ζήτημα χρόνου πια. Στο μεταξύ, φορτώνουν στους άλλους το κόστος της δικής τους επανασυνένωσης, καταστρέφοντας την παγκόσμια οικονομία, απειλούν με την επανεμφάνιση του φασισμού δλους, μα δλους, τους λαούς της Ευρώπης, και σαν μαθητευόμενοι μάγοι εξαπέλυσαν τους ανέμους της καταστροφής στη Βαλκανία.

Αυτά, με συντομία, είναι τα αποτελέσματα της προδοσίας του Γκορμπατσόφ: πόλεμος, πείνα, φτώχεια - και πολιτική καταβύθιση του Μπους. Άλλα, εντυχώς, ούτε οι λαοί της Σοβιετικής Ένωσης, ούτε ο Κόκκινος Στρατός δεν είπανε ακόμα

τον ύστατό τους λόγο. Το τίμημα της προδοσίας είναι πάντα ο θάνατος. Και η Ιστορία δεν μίλησε ακόμα. Θα νοσταλγήσουν πολλοί, μέσα στα δάκρυά τους, τον Στάλιν, είμαι βέβαιος γι' αυτό.

Άντε και καλό κουράγιο!
Θεόφιλος Δ. Φραγκόπουλος
Αθήνα 30.9.92

Μια επιστολή με αυθεντικές
μαρτυρίες για τη Μ. Κοτοπούλη

Κύριε Διευθυντά

Στο υπ' αριθ. 83 τεύχος της Επιθεώρησής Σας, διάβασα και το αφιέρωμα στη Μαρίκα Κοτοπούλη από τον αγαπητό συνάδελφο και φίλο, Θάνο Κωτσόπουλο. Σε σύσταση και επιμονή του (δικαιολογημένα) σας γράφω δύο ακόμη χαρακτηριστικά για την προσωπικότητα της Μαρίκας.

Σε επίσκεψή μου στο σπίτι της —οδός Ηρακλείτου— μου λέει μόλις μπήκα:

«Τώρα μόλις έφυγε ο Σπυρομελάς. Ήρθε να μου πει, πως θα με προτείνει για έδρα στην Ακαδημία. Βρε άσε με ήσυχη του λέων. Ακαδημία για μένα είναι η Γαλαρία. Αυτή είναι η Ακαδημία μου».

Το δεύτερο που είναι δημοσιευμένο στο περιοδικό «Παρασκήνια» 11.11.1939 —ισως και σε εφημερίδες αυτών των ημερών— δείχνει την προσπάθεια της Μαρίκας για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού θεατρικού έργου.

(Δυστυχώς οι ασχολούμενοι με τα θεατρικά, δεν το έχουν προσέξει για να το προβάλλουν δύο του αξίζει).

Όταν η Μαρίκη γιόρτασε τα τριάντα της χρόνια στο Θέατρο, οι θεατρικοί συγγραφείς τότε, την καλέσανε σε «δεξίωση προς τιμήν της».

Τον χαιρετισμό έκανε ο πρόεδρος της εταιρίας Θεατρ. Συγγραφέων Θεόδωρος Συνοδινός.

Στον αντιχωρετισμό της η Μαρίκη, μεταξύ άλλων είπε απευθυνόμενη στους συγγραφείς:

«...Τα 128 ελληνικά έργα σας —πετυχημένα ή όχι— που ανέβασα, αυτά μετρούν στην πραγματικότητα το κεφάλαιο της καλλιτεχνικής προσφοράς μου...».

(128 ελληνικά έργα ως το 1939. Και πότε ακόμη ως το 1954 που έφυγε από τη ζωή!).

Στη Σχολή της πάντα μας μιλούσε για το

«χρέος των ελλήνων ηθοκοιών να καιζουν ελληνικά έργα».

Τα λόγια αυτά της Μαρίκας προς τους Έλληνες Συγγραφείς, με μια φωτογραφία της, τα έχω αναρτήσει σε αιθούσα της Εταιρίας Θεατρικών Συγγραφέων, πριν από χρόνια, και τελευταία μπήκανε και στο καμαρίνι της, στο θεατρικό μουσείο.

Πιστείω πως και στις σχολές θεάτρου έχουν τη θέση τους για τους αυριανούς ηθοκοιούς.

Σας χαιρετώ
Ολυμπία Παπαδούκα
οδ. Λούμπαρδος 31 τηλ. 643371
Γλυφάδα Α' Νικολάου 113
ή Γαληνού Λ. τηλ. 8947562

Αδελφέ Λάμπρο.
Σε υπάξιμαι.

Αφόντας έχασα τη γυναικα μου. υποφέρω αφάνταστα από κάποια σύνδρομα.. που δεν μπορώ δύσι και αν το θέλω και το εκιδιώκω ν' αφοσιωθώ στις προσφιλείς μου για σχολήσεις. εννοώ τις μεταφράσεις. με ζέση κι επιμονή. όπως έκανα 60 και καρακάνω χρόνια

Μόνιν δταν διαβάζω το Περιοδικό σου, αισθάνομαι κάποιαν απαλάφρωση και βρίσκω τον καλιό εσυτό μου. Η εκλεκτή ύλη του με το δικό σου κοινύλι πρωτομάστιρα. μου χαρίζει μερικές ώρες ανακοίφισης και αγαλλιασης;

Και με αγωνία περιμένω κάθε φορά το νέο τεύχος, που σαν τονωτική ένεση επιδρά στον εξουθενωμένο μου ψυχισμό. Έτσι και σήμερα ποι. είμαι στις μαύρες μου με την ψειδαίσθηση δτι θα βγω από το λαβύρινθο της απελευθερίας που με καταδύναστεί καθώς διάβαζα για τρίτη φορά το «Ελ. Πνεύμα» μου όρθε στο νου να σου γράψω τούτη μου τη γραφή για να ξεσκάσω. αλλά και για να σε καρακαλέσω να δώσεις προσοχή σε διό μου αλλοτριώσεις.

Σαν στέλνω λοιπόν δώδεκα φωτοτυπημένα στιχουργήματά μου. με ακροστιχίδα. για τη Μακεδονία μαζ. με την κυράκηση. αν βρίσκεις ένα ή και περισσότερα που να μολογάει κάτι. να το δημοσιείστεις στο Περιοδικό σου. όχι γιατί κάσχω από το σύνδρομο της προβολής (δε με συγκινούν πια) δύσι για να κάηροφρηθούν οι χιλιάδες των ανωγνωστών σου δτι. ο πνειματικός κόσμος. δεν έμεινε ασυγκίνητος και αμέτοχος γύρω από το εθνικό αυτό θέμα. κι δτι. ο καθένας μαζ. το κυτά δίναμη σιμβάλλουμε (αυτοστρατεύμαστε) πη μόνη αποδεκτή λύση «Η Μακεδονία είναι Ελληνική» (από τα 12 στιχουργήματά μου. τρία έχουν αυτή την ακροστιχίδα). Εφιλάρισα. Προνόμιο των γερόντων η φλιαρία. Με συμπαθάς. Τα σέβη μου στη γυναικα σοδ.

Με αδελφική υγάπη
Πάϊκος Νικολαΐδης
Ενενηντάρης Συγγραφέας
Ηλιούπολη '92

Αγαπητέ φίλε κ. Μάλαμα..

Το «Ελεύθερο Πνεύμα» σου, πάντα πρωτοριακό, με κρατάει ώρες και ώρες μελέτης. Είναι από τα λίγα μαχητικά (για να μην πω το μόνο) το Περιοδικό σου διαφωτίζει. διαμορφώνει ήθος. συνειδήσεις και ιδιαίτερα. ακέραια. και με ανθρωπιστικά ιδεώδη άτομα. Σε διαβάζω πάντα με μεγάλο ενδιαφέρον, και χαίρομαι διαπιστώνοντας δτι.οι προηγουμένες επισημάνσεις μου. απηχούν και καραδοχές δλων των ανθρώπων των γραμμάτων μαζ. Το πλούσιο επίσης και πηγαίο συγγραφικό σου έργο. είναι κάτι ακόμα που μου δίνει αφορμές να σε αποκαλώ πολύπλευρο και υπεράξιο διαφωτιστή.

Λευτέρης ΙΙ. Κιντζονίδης
Ποιητής και κριτικός Θεσ νίκη '92

Αγαπητέ φίλε Λάμπρο.

Σου στέλνω δυο ακόμα ποντεμένα κοιήματά μου Ελλήνω να βρεθεί χώρος στην Περιοδική σου Επιθεώρηση. Γιατί ξέρω πως. πολλοί βρίσκονται στις θερμοκύλες να καρτερέσουντε τον Ξέρη. Μα εσύ. είσαι ένας από τους πιο τιμίους και ανιδιοτελείς κολεμιστές. και θέλω κι εγώ να βρίσκομαι πλάι σου.

Σ' ευχαριστώ ολόψυχα
και σου εύχομαι μ' όλη μου
την καρδιά υγεία και χαρά
Βασίλη; Τερτίπης Συγγραφέας;
Χωματερό Μεσσηνία; '92

Αγαπητέ μου Λάμπρο.

Σου στέλνω το δεύτερο βιβλίο μου. Η οποιαδήκοτε κριτική σου. θα είναι αφέλιμη και οδηγός για μένα. στην προσπάθειά μου. να βάλω κάποιο. έστω απειροελάχιστα. μικρό λιθαράκι. για μια σωστή πορεία και καρουσία του ανθρώπου στη ζωή και στην κοινωνία.

Σου είχομαι καλή υγεία και να διατηρεῖς πάντα ακμαίες τις δυνάμεις σου. για τη συνέχιση του λαμπρού πνειματικού σου έργου

Με πολλή εκτίμηση και αγάπη
Παν. Παπασταύρου
Συγγραφέας
Πεύκη Αττικής '92

Αδελφέ Λάμπρο.

Διαβάζουμε το Περιοδικό σου εδώ στην Αμερική. και χαιρόμαστε πολύ για την καλή σου τοποθέτηση. την τόσο σωστή και δίκαιη στα διεθνή προϊόντα. Οι νεωτεριστές προδότες. μαζ. γύρισαν 50 χρόνια πίσω σα παλιά λημέρια.. Από την Αστρόρια. οι παλιοί σου συνυγωνιστές και φίλοι του Περιοδικού σου. πίνονται στην υγεία σου: Να ζήσεις πολλά χρόνια. για να γράφεις την Αλήθεια.

Στέλνουμε την αγάπη μαζ. σε όλους τους συνυγωνιστές μαζ.. ψέχων της ηρωικής Ηγετού. και δια του «Ελ. Πνεύματος» σε όλη την Ελλάδα. Ο αγώνας συνεχίζεται.

Πάντα δίκοι σου
Κ. Γκιόκας και φίλοι Αντιστασιακοί
Αστόρια ΗΠΑ '92

Επιλογή πνευματικών
και καλλιτεχνικών γεγονότων
του περασμένου τρίμηνου

Αποκαλυπτήρια προτομής

Του Ν. ΣΚΟΠΟΥΛΗ

Στις αρχές Οκτώβρη, οργανώθηκε στην Ηεδινή γενέτειρα του αείμνηστου Ν. Σκοπούλη, όπου και ο τάφος του, τιμητική εκδήλωση. Μετά το μνημόσυνο, έγιναν αποκαλυπτήρια της προτομής του, στην κεντρική πλατεία, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης δύο χρόνων από την αποδημία, του πιο κορυφαίου ανθρωπιστή γιατρού, στην Ήπειρο του πιο τίμιου αγνού και ιδεώδη πολιτικού ηγέτη βουλευτή των προοδευτικών δυνάμεων και του οράματος της Αλλαγής. Οργανωτικοί συμμέτοχοι της γιορτής αυτής ήταν: η Κοινότητα Ηεδινής, ο Αγροτικός της Σύλλογος, ο Δήμος Γιαννίνων και το Πανεπιστήμιο. Την προηγούμενη μέρα, έγιναν ομιλίες στη Ζωσ. Παιδ. Ακαδημία της πόλης για τον μεγάλο αγωνιστή, που τον τίμησαν, τον έκλαψαν και τον πένθησαν ολ' οι αντιστασιακοί πατριώτες και ολ' οι απλοί άνθρωποι του λαού. Στ' αποκαλυπτήρια, κατάθεσαν στεφάνια και χαιρέτισαν τον αθάνατο γιατρό, πολλές πολιτικές και κοινωνικές οργανώσεις, μ' ένα πρόγραμμα σεμνό και σοβαρό όπως θα ταιριάζε στην προσωπικότητα και στο ψυχικό μεγαλείο του τιμώμενου. Τις ομιλίες σφράγισε ένας επιμνημόσυνος λόγος του Διευθυντή μας Λ. Μάλαμα που απάγγειλε ο ηθοποιός Μίλτος Τσίρκις: κυθώς και τα ευχαριστήρια της συντρόφισσας του αείμνηστου, Αφροδίτης.

Ο Ρήγας Φεραίος για τη βαλκανική αδερφοσύνη

«... Όλοι οι άνθρωποι Χριστιανοί και Τούρκοι, κατά φυσικόν λόγον είναι ίσοι... Ο Βούλγαρος πρέπει να κινείται όταν πάσχει ο 'Ελλην' και τούτος πάλιν δι' εκείνον, και αμφότεροι διά τον Αλβανόν ή Βλάχον....».

(Από τα άρθρα 3 και 34 της Χάρτας του)

Τρεις χαρακτηριστικές εικόνες από την τιμητική γιορτή του μεγάλου ανθρωπιστή γιατρού του λαού και βουλευτή

4.10.92 (Οι φωτογραφίες είναι του καθηγητή Γιώργου Μακρίδη)

**Μια υπέροχη γιορτή
για την επέτειο του ΟΧΙ
στα Τρίκαλα, με ομιλία
του Λάμπρου Μάλαμα**

Βαθιά και ολόψυχη συγκίνηση χαράς, πατριωτική έξαρση, εθνική και λαϊκή περηφάνια, ένιωσαν οι πολίτες των Τρικάλων στην 52η επέτειο της εποκοιίας του 1940. (25. 10.92). Ο δύντης της Περιοδικής μας Επιθ σης Λ. Μάλαμας, τους έδωσε με αντικειμενική θεώρηση και άπλετο φως, στα ιστορικά, πολιτικά, διπλωματικά και στρατιωτικά γεγονότα του ελληνοϊταλικού πολέμου, μια πλήρη εικόνα, με σπουδαία και διδαχτική πανηγυρική ομιλία, στη μεγάλη αίθουσα του Αχιλλείου, προσκαλεσμένος από τον Δήμο Τρικάλων, το Πνευματικό Κέντρο, τον δραστήριο Πολιτιστικό Οργανισμό της πόλης. Το ίδιο είχε τον τίτλο: «Χρονικά και μαρτυρίες από το Έπος του 1940».

Το πυκνό ακροατήριο καταχειροκρότησε τον ομιλητή, που διεξήλθε το πλούσιο και ντοκουμενταρισμένο ιστορικό υλικό του, με αδέκαστα κριτήρια και πλατύτερη έρευνα, σχετικά με τα αίτια εκείνου του ιμπεριαλιστικού πολέμου του φασιστικού άξονα, που ταπεινώθηκε ολάκερη Ιταλία, από την απροσδόκητη γι' αυτούς θριαμβική νίκη του στρατού και του λαού μας.

Τον διακεκριμένο ομιλητή, προσφώνησε ο δήμαρχος της πόλης κ. Κ. Παπαστεργίου. Και η απήχηση της διάλεξης ήταν πλατιά. όπως επόνισε την δλη επιτυχία της γιορτής ομόθυμα και ο Τύρος και τα Μ.Μ.Ε. των Τρικάλων και της Θεσσαλίκης Τηλεόρασης.

Ο οικειωντής μας, με την ευκαιρία της, πρόσκλησής του στη γενέτειρα πόλη του Αστεληπίου, έδωσε συνεντεύξεις στην εφημερίδα «Ενημέρωση» και εφ' δλης σχεδόν της ώλης στην δημοσιογράφο δίδια Αφροδίτη Νανάκη.

Έδωσεν εκίσης στη «Ραδιοφωνική λέσχη» ζωντανή εκπομπή σε θέματα τέχνης, κριτικής, ιστορίας και πολιτικής, στη δημοσιογράφο Στέλλα Χασάκη. Καθώς εκίσης και στη Θεσσαλική Τηλεόραση.

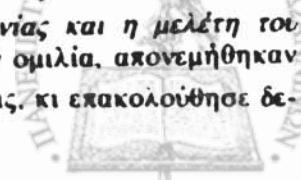
Ο Λ. Μάλαμας ειπών ομιλεί στο Αχιλλείο Τρικάλων

Στις 1 Ιανουαρίου ο Λ. Μάλαμας, μιλ.ησε με τους γλύκτη Παύλο Βρέλλη, στην εκπομπή του φιλόδογου καθηγητή κ. Γιάννη Γιώσα, με θέμα «Το κυτίρια και ο ρόλος της Ιανόησης σήμερα».

- Ο Σύνδεσμος Λογοτεχνών του Νομού Τρικάλων σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Οργανισμό του Δήμου, επομένων για τις αρχές Δεκέμβρη μεγάλη τιμητική εκδήλωση, για τα 200 χρόνια από τη γένεση του πρωτοκορυφαίου τυραννοχτίδνου τοιητή μας Ανδρέα Κάλβου.
- Η Εταιρία Ελλ. Λογοτεχνών τίμησε στις 3-11-92 τον εξαίρετο μιθιστοριογράφο και πεζογράφο Δημήτρη Λέο, με ομιλητές τους κ.κ. Σιατόπουλο και Σταθουλά.

Ομιλία της Αυγής Παπάκου

Η Κοινότητα Αγίας Παρασκευής Φθιώτιδας κοντά στη Λαμία - Στυλίδα, ο Σύλλογος γονέων και μαθητών του χωριού αυτού, και το Δημ. Σχολείο, οργάνωσαν μια πρότυπη Έκθεση Παιδικού και Νεανικού Βιβλίου, όπου ανάμεσα σε άλλους ομιλητές εντυπωσίασε ιδιαίτερα το κοινό, η διάλεξη της καιδογού και ρέκτισσας πολλών παιδικών βιβλίων κ. Αυγής Παπάκου - Λάγου, με θέμα: «Οι δημιουργοί της παιδικής Λογοτεχνίας και η μελέτη των έργων τους». Μετά την ομιλία, απονεμήθηκαν αναμνηστικές διακρίσεις, κι επακολούθησε δεξιώση.

Καλλιτέχνες που έφυγαν

Τάσος Χαλκιάς

Μας έλειψε κι ο πιο μεγαλόπνιος λαλητάρης του κλαρίνου στη χώρα μας, ο άνθρωπος που με τ' όργανό του ενσάρκωντες ψυχοπαραδοσιακά την ελληνική λεβεντιά, ο αγωνιστής της Αντίστασης, ο φίλος του λαού. Με το χαμό του μπαρμπα-Τάσου, (πατέρα του κορυφαίου τραγουδιστή Λάκη Χαλκιά), απαραλλήλιστου στο είδος του λαϊκού καλλιτέχνη, του μαγικού κλαρινίστα, η εθνική μουσική μας παράδοση έγινε φτωχότερη. Αυτός που έκανε κάποτε και σείστηκε το Παρίσι από δραματική συγκινησιακή ρωμιοσύνη, με το «Μπιρμπίλη και το Μενούσο» του, έφυγε σαν ζωντανή παρουσία από κοντά μας, στις 14.8.92, στα 78 του χρόνια στην Αθήνα. Όμως, το κλαρίνο του, ο ίσκιος του, η μορφή του, η προσφορά και μουσική του, θα μείνει με τους δίσκους του αθάνατη σε καρδιές και συνειδήσεις γενεών. Σε μας, όσο θα ζούμε, θ' αχολογάν σ' αυτιά μας, τα κελαηδιστήρια του λαλήματα, τα ευγενικά και αγνά του λαού μας γλυκότονα πάθη, οι χαρές, οι πικρόπονες λύπες, τα θούρια της ανταρτοσύνης, οι απωλεσμένοι ερωτικοί παράδεισοι της νιότης.

O. T. Χαλκιάς

Λαλιές, σαν ηρώων θρίαμβοι νίκης, συναυλίες σαν νιών αλόγων καλπασμοί, σε ρόδινες στράτες αιώνων, απαλοί αλαφρόπνιοι λυγμοί, νότες πουλιών σε περιβόλια, μέθης γλυκόπιοτα ροσόλια. Μέταλλα οι λαλιές του, κι αστέρια που στραφτάλιζαν σ' αφέγγαρα βράδια. Πρώτος παθιάρης μοιρολογητής, μα ταυτόχρονα και πρώτος σκαριάρης αφυπνιστής πόθων και καημών του λαού. Κάθε λαλιά από το κλαρίνο του, θαρρούσες κι ανάσταινε νεκρούς, ζωντάνεις όνειρα και γλυκασμούς της νιότης, φτέρωντες ελπίδες λυτρωμού, κι αναζωπύρωνε αγάπες. Κάθε λαλιά και δάκρυ χαράς κι ευδαιμονίας, και αρετή και κάλλος κι αρμονία. Με τις λαλιές του, ένιωθαν οι φτώχειες παρηγοριά και δύναμη, κι άστραφταν οι θωριές του επαναστάτη. Με το σκάρο της χαραυγής του μπαρμπα-Τάσου συνέριζαν τ' αηδονολαλήματα τον ξύπνο

των ραγιάδων. Ήτανε πρώτος λαλητής, τρανή παρηγοριά μας, κι αν τον ξεπροβοδίσαμε με τα χειροκροτήματά μας!...

Α. Μάλαμας

Ερμίνα Λευκαδίτη

Μια πολυαγαπητή κι ευγενική καλλιτέχνιδα της ζωγραφικής και της μουσικής, πέθανε το περασμένο τριμήνο στην Αθήνα. Ήταν η Ερμίνα Λευκαδίτη, σπουδαία κι δημιουργική φυσιογνωμία στα εικαστικά, στο τραγούδι και στην έγχορδη μουσική. Ο κόσμος της λογιοσύνης που τη γνώριζε, την εκτιμούσε ιδιαίτερα. Είχε καλλιεργημένη κι αρχόντισσα ψυχή. Γεννημένη στη Θράκη το 1928, και μετά τις ανάλογες σπουδές της, είχε γίνει γνωστή με πολλές ατομικές εκθέσεις στο φιλότεχνο κοινό. Πρόσφερε με φωτεινά και απαλά χρώματα τη ζωγραφική της, κύρια σε ελαιογραφίες και ακουαρέλες, με δικό της, στρωτό, γλυκό, ναυτουραλιστικό και καθάριο ύφος. Πολλά έργα της κοσμούν διάφορα σαλόνια της Αθήνας και άλλων πόλεων. Ζόύσε στην πρωτεύουσα αρμονικά με το σύντροφό της ποιητή Παναγή Λευκαδίτη, τον οποίο και συλλυπόμαστε φιλικά κι αδερφικά.

Έκθεση Β. Καζάκου

Ο γιός του αλησμόνητου φίλου μας καθηγητή Καλών Τεχνών της Ζ. Π. Ακαδημίας Γιώργου Καζάκου, Βασίλης, γνωστός ζωγράφος και δάσκαλος στην Αν. Σχολή Κ. Τεχνών της Αθήνας, εξέθεσε από 20/8 έως 8.9.92, 48 πίνακες του στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου του δήμου Γιαννίνων.

Έργα χαρακτικής, συνθετικά κι ανάμειχτα με ποικιλά στοιχεία, από διάφορες τεχνοτροπίες, που σμίγουν ρεαλισμό, εξπρεσιονισμό, νατουραλισμό κι ιμπρεσιονισμό. Έργα με προσωπικό ύφος, εκφραστικές γραμμές ομοιογένειας. Ένα πρωτότυπο εικαστικό παραστατικό σύνολο, με συμβολικές προεκτάσεις, κι χρωματικές σε φωτοσκιάσεις παραλαγές, που εκφράζουν σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα κι υποδηλώνουν επίκαιρα κι υποβλητικά μηνύματα. Για τη χαρακτική του Βασίλη Καζάκου, μίλησε ο ιστορικός της Τέχνης Δ. Δεληγιάννης.

Βραβεύσεις αντιστασιακών

συγγραφέων

Στην Αθήνα, η επιτροπή Λογοτεχνών «Θεά Αθηνά», βράβευσε συγγραφείς της Εθνικής μας Αντίστασης, όπως ήταν οι εκλεκτές αγωνίστριες κυρίες Ναταλία Αποστολοπούλου, Ελένη Φαλιάγκα - Παπανικολάου κι άλλους. Τις τιμώμενες παρουσίασαν με ομιλίες τους οι λογοτέχνες Χρησούλα Βαρβέρη - Βάρα κι Γ. Τριανταφύλλου.

- Το Σωματείο «Βιβλιοθήκη της Εθνικής Αντίστασης»

συνήλθε στις 7.11.92 (Κάνιγγος 27) σε πρώτη μετά την αναγνώρισή του Γεν. Συνέλευση κι έκανε τον απολογισμό κι τις αρχαιρεσίες του εκλέγοντας το Λ/κδ του Σιμ/λιο.

- Στο γυμνάσιο της κοινότητας Αυγείου, η Ένωση Δήμων κι Κοινοτήτων του Νομού Ηλείας, οργάνωσε εκδήλωση κι τίμησε το συντοπή τους Ιστορικό συγγραφέα κι λογοτέχνη Ανδρέα Μπούτσικα.

Αναγγελίες Βιβλίων

Ποιήματα

Σαράντος Παιδέας: 1) «Ο φορητός Καθρέφτης». Σελ. 106. μεγ. σχήμα. Θεσ νίκη '90. 2) «Ελεγείες της Ρωξάνης» Σελ. 240. μεγ. σχήμα. Θεσ νίκη '91.

Γιάννης Κοφίνης: «Στο Παζάρι των Ανομιών». (Σαρκασμοί - σάτιρες - τραγωδίες). Σελ. 46. Αθήνα '92.

Πάϊκου Δ. Νικολαΐδη - Ασιλάνη: «Α' Καλλιμάχου Ύμνοι». «Β' τα Αρχαία Ελληνικά Ερωτικά Επιγράμματα. (Το Β' Βιβλίο της Παλαινής Ανθολογίας). Γ' Ορέα Αργονευτικός». «Δ' Ορέα Ύμνοι».

Βασίλης Χρ. Ζιαγγένας: «Πνοές Ελεύθεριας». Σελ. 52. Θεσ νίκη '92.

Γιώργος Δ. Κουλόυκης: «Έσθια δοκιμασίας». Σελ. 60. Αθήνα '92.

Ρωξάνη Παυλέα: 1) «Η 'Άλη Όνη». Σελ. 64. Θεσ νίκη '90. 2) «Τα παραλειψόμενα από την 'Άλη Όνη». Σελ. 102 Θεσ νίκη '90

Γιώργος Γερ. Τριανταφύλλου: 1) «Πηγής Κελαρίσματα». Σελ. 64. Αθήνα '92. 2) «Φύλλων Θροίσματα». Σελ. 64. Αθήνα '92

Τάκης Γιαννόκουλας: «Έπιλογή Β' (1951-1986 και τα 12 νέα κοινήματα». Σελ. 100. Αθήνα '91.

Μιχαήλ Σάββας: «Νεκρός Αντιλογος». Σελ. 94. Αθήνα '92

Παντελής Γαϊτάνης: «Το Νησιόποιο». Σελ. 62. Αθήνα '92

Αυγερινός Μαυριώτης: «Ασόηζοι». Σελ. 62. Αθήνα '92.

Αγριήτρης Πιστικός: «Ηλιοτειδίοι». Σελ. 114. Πειραιάς '92

Ιημοσθέντης Σαδές: «Ποιήματα του Έφεστος και της Αγάπης». Σελ. 116. Αθήνα '92

Πεζογραφήματα

Βασιλης Ι. Ιαζενίτης: «Τα Αρχαία Ελληνικά Σιμχοτικά και Σκωτικά Επιγράμματα». Σελ. 290. Εκδ. Παπαδήμα. Αθήνα '92.

Αιγή Πατέκου - Λάγους: «Ελληνικά Λαϊκά Παραμύθια». Εκδ. Καλέντης. Σελ. 134. Αθήνα '92.

Ιωάννης Ν. Νικολαΐδης: «Τα χρόνια του πέρασμα». (Αναμνήσεις 1917 - 1940. Τόμος Α'. Σελ. 196. Ιωάννινα '92.

Ανόρεας Δ. Μπούτσικας: «Σλέβοι και τοπωνύμια στην Ηλεία». Σελ. 140. Αθήνα '92.

Ιάσων Ευαγγέλου: «Τησίδες Ιάσων». (Γνωμόλογο. 7.500 προσωπικοί στοχασμοί σε 700 θέματα). Σελ. 460. Αθήνα '92.

Γιάννης Γιάσσας: «Σύγχρονος προβληματισμός και δοκιμιστός Λόρος». Σελ. 404. Γιάννινα '92.

Αγριήτρης Λέος: «Ο Χριστός πίθαις στο Νατάλ». Σελ. 176. Ιωάνκος Αθήνα '92.

Ιερόνος Βρανούσης: «Η Σημαία το Εθνόσημο και η Σφραγίδα της «Ελληνικής Δημοκρατίας του Ρήγα». Αθήνα '92

Αστέρης Π. Σακουνέας: «Οι Πρωτιστοί του Ήλιου». Σελ. 116. Αθήνα '89.

Ιάζαρος Κλεινός: «Είδα στο Όνειρό μου. Ιωάνκος. Σελ. 94. Πειραιάς '92.

Παναγιώτης Περαστεύρος: «Η Συνάντηση». Σελ. 154. Αθήνα '92.

Μαρικείη Γεωργούτε - Κετσιγιάννη: «Πάϊκος Νικολαΐδης - Ασιλάνης, ο αφειδεμένος στην υπέροχη έκφραση των Αρχαίων Ελλήνων (κριτικό δοκίμιο)». Σελ. 68. Αθήνα '92.

Στέφης Περασκευόπουλος: «Γιώργος Δ. Κουλούκης» (κριτικό δοκίμιο). Σελ. 86. Αθήνα '92.

Αγριήτρης Κακαλίδης: «Η Σορία του Διπτήματος». Σελ. 492. Αθήνα '92.

**'Ενα νέο μορφωτικό έργο
του ΛΑΜΠΡΟΥ ΜΑΛΑΜΑ
Για όλους του Έλληνες'**

**«Είκοσι πέντε
Πνευματικοί Αγωνιστές
και Λασκαλοί του Γένους»**

**Από τον 12ο αιώνα
έως τις αρχές του εικοστού**

Οι πιο υτίμητοι φωστήρες και στυλοβάτες του σύγχρονου εθνικού μας πολιτισμού και του πολυτάραχου αγωνιστικού και απολυτρωτικού βίου του λαού μας, μέσα

από τις 320 σελίδες του διακεκριμένου Συγγραφέα, σ' ένα τίμιο και πολύμοχθο έργο, έρευνας - μελέτης και κριτικής, με την εισινείδητη αξιολόγηση της ζωής και της δράσης των πνευματικών μας πατέρων, με την πολύτιμη προσφορά τους στην εξέκλιτική πορεία και τα μεγάλα πνευματικά γεγονότα τους αθηναϊκούς μας βούνους. Είναι το 61ο βιβλίο του Λευτέρη Μιλλαμα και θα το βρείτε στο κεντρικό Βιβλιοπωλείο και στη δινη του Συγγραφέα: Ανεξαρτησίας 188 Γιάννινα (45144), τηλ. 0651 22030.